

ཐོག་མཆོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་

གཤམ་དབང་ཚོ་སྤྱི་དབང་ལྷན་།

རྒྱ་ཆོད་མའི་སྒྲི་དོན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་ བ།

ལུ་དམར་རྒྱག་པ་ཚོས་གྱི་དབང་ཕུག།

ལྷིའི་སྒོ་བ་སྟོན་པ། རྒྱལ་དབང་བཅུ་བདུན་པ་ལོ་རྒྱུན་ལོན་ལས་རྫོང་།

འཕྲུལ་འདུག་པ། ཀམ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་།

ལྷ་དག་པ། མཁན་ལུན་དགེ། །དགེ་བཤེས་རིན་ཆེན་དངོས་གྲུབ། བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ། བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན། རྣམས་གཉིས་པའི་ཐར་རྒྱན་བཤོ་སྤེང་ཚོགས་པ།

མངོན་བཤོད་པ། ཀམ་བཀྲ་ཤིས་སྒྲོལ་དཀར།

དཔེ་སྐྲུན། འགྲོ་མན་གཞུག་ལག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

Cover photo: thankha of the 6th Shamarpa, Rubin Muesum of Art

པར་ཐེངས་དང་ཕོ། 2016

[Dharma Ebooks](#)

ཐུགས་སྒྲུང་དགོས་པ།

ཀར་ཆག །

ལེའུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །

རིག་བྱེད་མ།

གྲགས་པ་མཚོག་
དབྱང་ས།

གར་དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག།

བྱང་ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ།

ཀམ་ཆགས་མེད།

འབའ་ཚ།

༥ ལཱུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་ལགས་པར་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ཁྲི་ལྷ་རི་སྟོན་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཀུན། །
ལག་མཐིལ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ། །
སྐྱེ་བ་མེད་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །
མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ། །

འདིར་ཚང་མ་མངོན་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་སློབ་པ་འཆད་པ་ལ།
ལེའུའི་འབྲེལ་བ་འདད་པ་སྐར་མདོ་ཙམ་སློབ་ཟིན་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ཙམ་ལེའུའི་གཞུང་འཆད་པ་ལ། ཚང་མའི་གྲངས་དང་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་
པར་བྱེད་པ་ལ། ཚང་མ་མངོན།

མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །
ཚང་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །
དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་གྱིར་ཚང་མ། །
གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཕྱག་པ་མེད་འགྱུར་བྱ་བ་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ལེན། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། གཞལ་བྱ་ལ་རབ་སྦྱོར་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཚང་མ་ལ་
མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པར་སྐབ་མི་རུས་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རབ་སྦྱོར་འདྲེས་པའི་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡིན་པའི་གྱིར་ལེན། མི་
འཐད་དེ། རྟོགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཚང་མ་ནི་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པར་རབ་སྦྱོར་བའི་ཚང་མ་ཡིན་
ཞིང་། དེས་ན་ཁ་དོག་དང་མི་རྟོག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་ནི་སྦྱི་མཚན་ཡིན་ལ། རྟོགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཚང་མ་དེའང་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པའི་གྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཚང་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ལུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡོད་པ་དེའང་
ཚང་མ་ཡིན་པའི་གྱིར། ལེན། དེ་ལྟ་བུ་ཚང་མར་མི་འཛོལ་སྟེ། དེ་ཚང་མར་བཞག་ན་ལེས་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་མར་ཐལ་བས་ཕྱག་མེད་དུ་
འགྱུར་བའི་གྱིར། དག་དོན། ཚང་མ་དང་གཞལ་བྱའི་གྲངས་དེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཙམ། ཚང་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རབ་སྦྱོར་དང་སྦྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་གྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

“མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག།” ཅེས་པ་ནས།

“དྲན་སོགས་བཞིན།།”

ཞེས་པའི་བར་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར།

ཚད་མ་དེའང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་དང་ནི་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ།

ཞེས་པ་ནས།

དཔེར་ན་དྲན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྤར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ཚད་མ་གཞུན་

མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ།།

ཞེས་པ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ཞེས་བཞག་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རྣམ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་བུ་གཤམས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་
རིགས་པ་ཐུག་མེད་ཡིན་པས་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་བྱས་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཤམས་རུང་དུ་གྲངས་དེས་བྱས་
པ་གཉིས་ཀ་གཤམས་པའི་ཚོ། དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཤམས་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གཤམས་པ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་གྲངས་དེས་ཀྱི་རྩོམ་གཉིས་སམ་བཞི་ཁས་སྤངས་ཀྱང་གཞོན་བྱེད་མི་འདུག་རུང་། སྤྱིར་ཚད་མ་
ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གཤམས་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་རྩོམ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལོ།། །ཡང་འདིར་རྟེན་རྒྱུ་

ཁ་བ་ཅན་པ་དག་ནི་རྟོགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་དོག་

མི་རྟོག་པ་རང་མཚན་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་རྣམ་གཉིས་

ཀྱི་ནི་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ཁ་ཅིག །དགོངས་གཞི་རི་རྩམ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་དོགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཁ་
དོག་དང་མི་རྟོག་པའི་རྩོགས་དོན་ལྟ་བུ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་དེའི་རུང་དུ་རྟོགས་ལས་ཞེས་པའི་རྩོག་གི་རུས་
པས་གོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར། ཁ་དོག་མི་རྟོག་པའམ་སྐྱེ་མི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་མི་རྟོག་པའམ་སྐྱེ་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགའ་
ཞིག་གིས་བསྐྱབས་པ་ལ། ལ་ལ་དག །དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པ་དེས་བོན་རང་མཚན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ས་
བོན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པར་དེས་ནས་རང་མཚན་དུ་མ་དེས་པའི་རྩོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བོན་རང་མཚན་དེ་དེའི་

བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བོའ་རང་མཚན་དེ་ས་བོའ་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཞེས་སློབ་བཅོམ་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། རང་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་ལས་ལེན་ཞེས། ལོ་བབ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་སྤྱི་མཚན་དུ་རིགས་ཀྱང་།
ཚུང་དོར། སྐྱམ་མི་རྟག་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱམ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་མིན་ཞེས་ལས་
བྲངས་ན་བདེ་ལོ། །དཔེར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྗོངས་ཚུལ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་བྱུང་ཐལ། བྱས་ན་
མི་རྟག་པས་ཀྱང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཀྱང་པ་མ་དེས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཚང་
མའི་མདོར། མདོར་བསྐྱབ་ཀྱི་སློབ་པ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཚུར་རོལ་མཛེས་པ་རྣམས་ནི་མདོན་སྲུལ་
གཅིག་ལུ་ཁོ་མ་ཚང་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། བྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཚང་མ་ལ་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་དཔག་དང་སྐྱབ་བྱུང་གི་ཚང་མ་
བྱུང་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཚང་མ་ལ་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་དང་སྐྱབ་བྱུང་གི་ཚང་མ་
བཞིར་ལས་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་དཔོན་པ་རྣམས་ཚང་མ་ལ་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་དང་སྐྱབ་བྱུང་བ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཅོར་ཀ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེར་མ་ཟེན་རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་སྤྱི་དཔེ་དང་
ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ཅིང་། རང་ལུགས་གཞན་གྱི་མདོན་སྲུལ་དང་སྐྱབ་བྱུང་གི་ཚང་མ་
ལྟར་གཉིས་སུ་བྲངས་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚང་མ་ལ་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་བྲངས་དེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་
དབྱེ་བས་ཚང་མའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་ལུས་པའི་ལེས་བྱེད་ཡོད་དེ། ཡུལ་མདོན་སྲུལ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་མདོན་སྲུལ་དང་། སྐྱབ་བྱུང་རྟོགས་པའི་
སློབ་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འཛོག་པས་ན་ཚང་མ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲེས་ཡུལ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས།
རྗེས་ལ། “ཚུར་རོལ་མཛེས་པ་རྣམས་ན་ལེ།” ཞེས་པ་ནས། “རྟོགས་བཞེད་པ་ཅོམ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།” ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་
ཡིན་ལོ། །

དག་དོན། ཚང་མ་དང་གཞན་གྱི་བྲངས་དེས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚང་མ་ལ་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་
བྲངས་དེས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་བྲངས་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞན་གྱི་གཉིས་ཕྱིར་ཚང་མ་གཉིས། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རྗེས་ལ།

གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་ལུགས་ཉིད་གཉིས་སུ་དེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚང་མ་
དེ་ནི་མདོན་སྲུལ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བྲངས་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེས། ལེས་བྱུང་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་དང་
སྤྱི་མཚན་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་གཞན་གྱི་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པར་
མི་ལུས་པའི་ཚོས་གང་རུང་ལ་གཏོགས་པའི་གཞན་གྱི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་བྱེད་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གཞུང་གི་འཕུལ་བུ་ལྟར་ལྷོ་ཁོ་རྩེ་དེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བུ་འཛོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱི་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། །འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བུ་འཛོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་གཞུང་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་དེ་ལ་དོན་དུ་
མོས་ནས་ལྷགས་པ་ན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་འཕུལ་བུ་ལྟར་ལྷོ་ཁོ་རྩེ་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞུང་ཡང་ཡོད་དེ། གཞུང་གི་དེ་ལ།
འདྲ་ཞིང་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་དང་། མི་འདྲ་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སྐྱེའི་དངོས་ལུས་དང་།
སྐྱེའི་འཕགས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་ལུས་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞུང་ཡིང་ལྟེན་པ་སོགས་ཡོད་ན་དོན་སྐྱེའི་སྐོ་
ནས་སྤང་བའི་སྐྱི་མཚན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་དང་མཚན་མེད་ན་དོན་སྐྱེའི་སྐོ་ནས་མི་སྤང་བའི་དང་མཚན་གཉིས་
སུ་གྲངས་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། །
- དོན་དུ་མོས་པ་མང་ཕྱིར་རོ། །
- འདྲ་དང་མི་འདྲ་གཉིས་ཕྱིར་དང་། །
- སྐྱེ་ལི་ལུས་དང་ལུས་མིན་ཕྱིར། །
- རྒྱ་མཚན་གཞུང་གི་ཡོད་པ་ནི་(ན)། །
- སྐོ་ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དོན་དང་མཚན་དང་སྐྱི་མཚན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
སྐོ་ནས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་འགྲེལ་དོན་རྒྱུ་ཕན་རགས་པ་རྩོམ་རྒྱུ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པ་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བ་ལ།
འདིར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། (མ་དཔེར་མི་གསལ།) ས་པ་ན་དབང་ལེས་སྐྱེད་མི་རྣམས་ལ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེས་པས་
འདབ་འབྱུར་དུ་གནས་ཤིང་། ཡན་རྒྱུན་འབྱུར་བའང་མ་ཡིན་པར་གནས་ཏེ། རྒྱུ་ཕན་དེ་དག་ལས་གཞུང་པའི་ཚོས་པའི་ཡན་ལམ་ཅན་
མེད་ལ། དེ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ཆོ། ཡན་ལམ་ལས་རྒྱས་གཞུང་པའི་ཡན་ལམ་ཅན་ཁས་སྤངས་པར་འབྱུར་བས། རྩོགས་སྡེ་དང་ལུགས་
སུ་ཁས་སྤངས་པར་འབྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་ཕན་གཞུང་གཞུང་པའི་གོ་སུ་སྤོངས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐོར་མི་
རྣམས་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་བས། དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷོ་རྒྱུ་

འདིར་སྐྱེ་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་བརྩོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་གོང་དུ།

དོན་བྱེད་རྣམས་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱབ་པ་དང་རྟགས་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་ལམ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལམ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། །
དེ་འདྲིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །
གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །
དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །

ཅེས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་དབྱུང་བ་དོན་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ན་ཤེ། རང་མཚན་རྣམས་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་སྤྱེད་རྒྱས་སུ་
འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཚོས་རྩལ་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་
པར་བྱེད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདྲིར་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རྩལ་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱིས་བོན་རང་
མཚན་དང་རྩལ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་རང་མཚན་སོགས་སྐྱེ་བ་མཛོད་སྤྱི་ལ་འཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འཆད་པ་ལ།

ས་བོན་སོགས་ནི་རྒྱལ་སོགས་ལ། །རྒྱས་མཐོང་། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཤེ། ས་བོན་རང་མཚན་གྱིས་རྒྱ་གྲུ་རང་མཚན་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། །འཛོག་རྟེན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ས་བོན་ལས་རྒྱ་གྲུ་སྐྱེ་འོ། །ཞེས་སློའདོགས་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་ས་རྒྱལ་ནི་རྩལ་ཟད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །འདོད་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདྲིར་ཚོས་ཅན། ས་བོན་ལས་རྒྱ་གྲུ་ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་ས་རྒྱལ་རྩལ་
ཟད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ལའང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཕམ་སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་རང་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་ལན་དེ་འཆད་པ་ལ།

སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྗེས་འགོ་ལྷོག།
སློལ་འང་མ་མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། །
མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སློབ་ཞིན་ནོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱོད་འཇོག་པ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཚོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱོད་འཇོག་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་དང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱོད་འཇོག་པ་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་ཤེས་བྱའི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱོད་སོགས་ནི་སྤྱི་མིན་ཏེ། །
དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དོན་དངོས་མེད་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་
རྣམ་མཁའ་རྟ་བུ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་ཤེས་བྱར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། །
ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དོན་སྐྱོད་འཇོག་པར་སྤང་བ་ཡང་སྤྱི་མཚན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱོད་འཇོག་པར་
སྤང་བ་ནི་སྤྱི་མཚན་དུ་འདོད་དེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྐྱོད་འཇོག་པ་དེ་ལྟའི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་ཡུལ་སྐྱོད་དུ་སྤང་བ་ཅི་མ་
ནི་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དག་གི་འང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད། །

ཅེས་པ་འདི་བྱུང་། དོན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱོད་འཇོག་གསལ་བར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱོད་འཇོག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། ལྱོན་མེད་དེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱོད་འཇོག་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱོད་དུ་
སྤང་བ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་སྤང་ཡང་སྐྱོད་འཇོག་པ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད། །
ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། །
སྐྱོ་སོགས་ཞེས་བྱའི་སློང་ག་ནི། །
སྐྱི་ཡི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། །
སྐྱོ་སྒྲུང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ་སྐྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་
དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་སྐྱི་ནི་ཤེས་ངོ་བོའི། །
དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པ་ལ།

དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མིན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིམ་བུ་ཞེས། འིང་གི་སྐྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་འིང་གི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་སྐྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་
སེལ་ངོར་འིང་གསལ་ལ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ལོག་པ་འིང་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་དང་། རྟོག་པས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱོ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱི། །
ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །
དེ་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །¹

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་འིང་གི་རྣམ་པ་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་། དེར་སྒྲུང་བ་སྐྱི་མཚན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྟེན།

འདི་ནི་རང་མཚན་ལ་སྐྱི་མཚན་དུ་བཏགས་པ་སྟེ།

ཞེས་དང།

སྣ་དབང་སྒོམ། (ལྷའི་འགྲེལ་པ་ལས།) དེ་དེ་ལྷར་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
(གནས་)པ་ཡིན་ལོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དངོས་མིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྤྱི་མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། སྤྱི་མཚན་ནམ་གུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཐོག་མར་གུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན།
དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་འབྲེལ་ཡོད་དེ། གུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་
རྟོག་དོན་གུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་གུམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་ན་མིག་སོགས་དབང་པོའི་རྟོགས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །
དབང་ཚོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱང་། འདིར་གོ་དོན་མདོ་ཚམ་བཤའ་ན། དཔེར་ན་གུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚོ། བརྗོད་པའི་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་
དོར་གུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཞིག་འཆར་བ་དེ་ནི་རྟོག་དོན་གུམ་པ་ལས་སེལ་དོན་གུམ་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པའི་ལས་བརྒྱུད་ནས་མིག་གི་དབང་པོའི་
མདོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་གུམ་པ་ནི་གུམ་པ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་གུམ་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྗོད་པའི་དངོས་སུ་རྟོག་དོར་ཀ་བ་སོགས་གུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་གཞན་སྤང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཀ་བ་སོགས་དེ་དག་
གིས་དབེན་པའི་གུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཉིད་སྤང་བ་ཡིན་པས་ན། གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་གཞན་གྱིས་སེལ་བའོ། །གཞན་སེལ་ལམ། སེལ་བ་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྟོག་པ།

དངོས་པོ་མེད་པ་(པར་)བརྗོད་པས་དོན་ཐོབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་གྱི། སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་(བའི་)རྟོག་པས་བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་རིགས་མི་
མཐུན་པ་ལས་འོག་པའི་ཕྱི་རོལ་ལྷར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བང་ཤེས་པ་ཡང་(པའང་)མ་ཡིན་
ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་(ཅིང་)། སྤང་བ་ལྷར་གྲུབ་པ་ཡང་(པའང་)མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་(བ་)ཅམ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྤྱི་ལོག་ནས་གུམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་དུ་འདོད་ཀྱང་། གོ་དོན་ལ་ཐོབ་པར་ཆ་ཞོས། །
གནས་སྐབས་སུ་ལས་ལེན་མི་བདེ་བས་རང་མཚན་དུ་ལས་སྤང་ཞིང་། སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་རྩབ་པ་ཚད་མས་དེས་པ་དག་ལ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིམ་པ་དེ། གུམ་པ་མི་རྟོག་པས་རྩབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་
སྒྲུབ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལང་། སྤྱིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མང་པོས་བཀུར་བ་རྣམས་གུམ་

པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས། བུ་པའི་མིང་སོགས་ལྟར་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅོམ་དོ། །ཞེས་ཁས་སྲུངས་པ་ལ། དཔྱད་པ་བྱས་ནས། འོན་ཏེ་ལྟར་
བཅོམ་ན། འཆད་པ་པོའི་སློབ་པ་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དམ། ཉན་པ་པོའི་སློབ་པ་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དམ། བཅོམ་བྱ་བུ་
པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དམ། དེ་དག་གའང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དམ་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་དྲི་བ་དེ་འཆད་
པ་ལ།

མིང་སོགས་བཅོམ་ན་འཆད་པོ་དང་། །

ཉན་པོ་བཅོམ་པ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །

མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོའི་སློབ་པ་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དོ་ཞེ་ན། འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བུ་པ་ལ་འཆད་ཉན་
བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་བུ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ལས། དོན་བུ་པ་པོ་ཞིང་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུ་པ་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྐྱེས་སེལ་
དོར་བུ་པ་མ་བཅོམ་དཔར་བུ་པ་པའི་མིང་རང་མཚན་ཁོ་ན་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དོ་ཞེ་ན། འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་ལང་བུ་པ་ཞེས་པའི་
སྐྱེས་ལས་དོན་བུ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་གང་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བུ་པ་པའི་མིང་སོགས་བཅོམ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དོན་བུ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་བཅོམ་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བུ་པ་ཞེས་པའི་
སྐྱེས་བུ་པ་འདས་པའི་མིང་བཅོམ་པར་ཐལ། དེས་བུ་པ་འདས་པ་བཅོམ་པ་གང་ཞིག །བུ་པ་དང་བུ་པ་པའི་མིང་སོགས་རྗེས་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདས་དང་མ་འོངས་བཅོམ་བྱ་མིན། །

དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་སྐྱེས་བའི་གཞུང་དེའི་དོན་སྐྱེས་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་མཚན་རྗེས་སུ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱེས་མཚན་ཡོད་དེ། བུ་པ་ཞེས་བཅོམ་
བཞིན་པའི་ཚོ་སྐྱེས་དེས་བཅོམ་པའི་བུ་པ་ལ་འདས་པའི་བུ་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འོངས་པའི་བུ་པ་ལ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་གྱི་དུ་ལྟར་ཡིན་པའི་བུ་པ་མ་
ཡིན་ཅིང་། མིང་དེ་ནི་དུ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་མིང་དོན་གཉིས་པོ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྲུངས་པའི་ཚོ། མིང་དུ་ལྟར་བ་བཅོམ་པའི་སྐྱེས་དོན་
ཡང་དུ་ལྟར་བར་བཅོམ་པ་དང་། དོན་འདས་པ་བཅོམ་པའི་སྐྱེས་མིང་ཡང་འདས་པ་བཅོམ་པ་བཅོམ་དགོས་པར་སོང་བས་སྐྱེས་བའི་ཚོ་དང་བསལ་དུ་

འཕངས་པའི་གཞུང་གི་སྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཕ་ལེན་བཟོད་པའི་སྐྱེས་བཟོད་པའི་བྱམ་པ་དེ་འདས་མ་འོངས་གང་
རུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ལེན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་དང་དུལ་ལས་བྱས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །བྱམ་པ་འདི་དང་དུལ་
ལས་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཚོ་མཛོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱམ་པ་གཞུགས་རང་མཚན་པ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་། དོན་སྤྱི་ཚོགས་་
དོར་འཕར་ནས་སྐྱེད་བཟོད་པའི་ཚོ་འགགས་ཟིན་པས་འདས་པ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཚོ་སྐྱ་
དེའི་བཟོད་བྱ་སེལ་དེའི་བྱམ་པ་ནི་འདས་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱ་རྒྱའི་བྱམ་པ་གཞུགས་རང་མཚན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་
ཞེས་བཟོད་བཞིན་པའི་སྐྱེད་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཡིན་ན་འདས་པའི་བྱམ་པ་ཡིན་པས་ཀྱང། བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་བཞིན་པའི་
སྐྱེད་བཟོད་བྱར་གྱུར་པའི་སེལ་དེའི་བྱམ་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ཡིན་པས་ཀྱང། འདས་པའི་བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་བཞིན་པའི་སྐྱེད་འགགས་ཀྱི་བཟོད་
བྱར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་གཞུགས་རང་མཚན་པ་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཀྱང། མ་འོངས་པའི་དེ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་བོ། །དེས་
ན་གཞུང་དེའི་དོན་གོ་བདེ་བར་བཀོད་ན། བཟོད་བཞིན་པའི་མིང་དེ་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་བཟོད་བྱའང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་ན།
བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱེས་བྱམ་པ་འདས་པའི་མིང་བཟོད་པར་ཐལ། ཞེས་འཕངས་པ་ཚད་བསལ་དུ་སོང་། བྱམ་པ་འདས་པ་བཟོད་པ་གང་
ཞིག་ཞེས་པས་རྟོགས་ལས་སྒངས། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས། དེའི་ཀྱབ་སྐྱབ་བཟོད་པ་ཡིན་པས་ན་
འགགས་བསྐྱར་སྐྱོར་བ་དེ་འཕངས་པས་ཕྱོགས་སྒྲ་ལེགས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་དེའི་འབྲུག་གཉེར་བའི་དངོས་བསྐྱར་གྱི་དོན་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་
བཟོད་བཞིན་པའི་སྐྱེད་དེས་བྱམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མིང་བཟོད་པ་མིན་ཏེ། དོན་འདས་པའི་བྱམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དེའི་མིང་དེ་ཡང་
ཟད་པའམ་འགགས་འོང་། མ་འོངས་པའི་བྱམ་པ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་མ་ཡིན་པས་མིང་དེའང་སྐྱེས་ཟིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་དགོངས་
ནས།

འདས་དང་མ་འོངས་བཟོད་བྱ་མིན། །

དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་མཆོག་།

བྱམ་པ་འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མིང་
སོགས་དེ་དག་བཟོད་བྱར་བྱས་པ་མ་(མོད་)ཡིན་པར་ཐལ། དོན་བྱམ་པ་འདས་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་
སོགས་དེ་ནི་བྱམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟད་ཅིང་། བྱམ་པ་མ་སྐྱེས་ན་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་ཀྱང་མ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་སོགས་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དབྱེད་པའི་ཚོ་གསལ་བ་ལས་དོ་བོ་ཐ་དང་
པར་སྒོ་དོར་སྣང་ཞིང་། དབྱེད་པའི་ཚོ་གསལ་བ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཀྱང་བདེ་བར་
བྱེད་ན། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དང་རྣམས་གཅིག་དང་། གསལ་བ་དང་རྣམས་ཐ་དང་གང་
རུ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །

གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་བསྟེན་མེད། །

ཅེས་པ་འདི་བུད། ལྷོ་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་དེ་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ས་
གཅིག་གམ་ཐ་དང་ཅེས་དྲིས་ནས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། བ་ལང་དཀར་གསལ་ལ། བ་ལང་གི་རིགས་སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱི་འགོ་བར་ཐལ། སྤྱི་དེ་བ་ལང་
སེར་སྐྱ་དང་རྒྱ་ས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོན་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་ས་ཐ་དང་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བ་དབང་པོའི་མདོན་སྤྱི་མ་ལམ་
འདྲེས་པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ། སྤྱི་ཡང་དེ་ལྟར་སྤང་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པ་དེ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པ་ལ། ལྷོ་བར། “རིགས་དེ་གསལ་བ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དང་། དང་པོ་ལྟར་ན།” ཞེས་པ་ནས། “ཞེས་བཤད་དོ། །” ཞེས་པའི་བར་བུད།

གཞན་ཡང་མ་ཞིག་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྦྱོར་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྦྱོར་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་
ཞིག་ཀྱང་རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྤོལ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱང་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་མདོན་སྤྱི་མ་ལམ་ལྟོས་པར་རང་འཛིན་རྟོག་
པ་ལ་སྤང་བའི་དོན་སྦྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཞིག་ལ་སྐྱེ་ལས་སྤོལ་འདྲ། །

སྤང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཞིག་ལའང། །

ན་བ་ལ་སོགས་ནམ་པར་ཤེས། །

དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། ཡང་བུམ་པའི་དོན་སྦྱོར་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དོར་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ས་གཅིག་མ་
ཡིན་པའི་ཐ་དང་པར་སྤང་བའི་སྦྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །

ཁྱད་མེད་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང། །

དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། དོན་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་སྦྱོར་བར་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །

ཞེས་པས། སྤྱི་དེ་རྟོག་དོར་གསལ་བ་ལས་ཐ་དང་དུ་སྤང་བ་བཟུམ།

ལྷན་མེད་ངོ་བོ་རི་ལྷར་འགྱུར། །

ཞེས་པས་དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་བསྟན།

ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །

དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་རི་ལྷར་འགྱུར། །

ཞེས་པས། དེའི་ལྷན་སྐྱབ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་ “ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་བྱམ་གསལ་རྣམས་ནི།” ཞེས་པ་
ནས། “རི་ལྷར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་པའི་བར་གསལ་དུས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དུ་འབྲས་བུར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ།

དེ་འབྲས་ཤེན་དུ་མ་དང་། །

འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན། །

འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཅམ་དང་ནི། །

རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྟག་ཉིད་མིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། བར་དུ་ལ་ལྟོས་པའི་ལེས་པའི་སྣང་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡི། །

ཤེས་པ་གང་དེ་བར་དག་ལ། །

སྟོས་པ་མ་ཡིན་སྐྱི་ཡི་ནི། །

སྟོ་ལ་དེ་ལྷར་སྣང་བ་མེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་རང་ག་ལྷན་དོན་
བྱས་ནས་མི་སྣང་བའི་སྐྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། །

དེ་དངོས་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ལུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཚམ་གྱི།
དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ།
དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད།
དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། སྤྱི་མཚན་དེ་དག་དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རང་མཚན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མཚན་དོན་དམ་པའི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྗེས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་མཚན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། ལུམ་གསུགས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལྷན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སུ་བཤད་ལས་བསྐྱོད་གང་ཡིན།
དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དོན་སྤྱི་མཚན་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤྱི་མཚན་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དང། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དང། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ།
བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱི་སྟེ་སྤྱི་སྟེ་གསུམ་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷགས་པས་དོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱི་སྟེ་སྤྱི་སྟེ་གསུམ་ལའི་ཚོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རུས་པའི་གཞུང་ལྟའི་རང་མཚན་གཅིག་ལྟར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞུང་གྱ།
ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་གྱི།
དོན་བྱེད་པའི་སྤྱི་བྱེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞུང་ལྷན་པོ་དང་མཚན་གཅིག་ལྟར་དེས་ན། ལྷོ་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་
གྲུང་པོས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞུང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགའ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་མཚན་རྣམས་མདོན་སྲུང་གིས་སྤང་ནས་རྟོགས་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན། སྤྱི་མཚན་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤང་ནས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ལྷུ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལྷུ་གཉིས་སྲུང་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞུང་ལྷན་པོ་དང་མཚན་གཅིག་ལྟར་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ན་རང་མཚན་དོ་བོ་ཡིས། །

རྟོགས་ཕྱིར་གཞུང་གཉིས་སྲུང་བཞེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་འདྲ་ལ་ཅིག །རྗེས་དཔག་དེ་བྱམ་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཞུང་བའི་སློབ་སྟོན་རྟོགས་པ་
ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་མ་པ་ལྟར་བྱམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱུ་མེད་ཕྱིར། །

འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ཕྱོགས་ལྔ་མ་རྣམས་ན་ཤེ། བྱམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་བའི་སློབ་སྟོན་བརྒྱུད་
ནས་བྱམ་པ་ཐོབ་ལུས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བྱམ་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷོ་བོད་དེ། བྱམ་པ་ལས་
རྣམ་པ་གཞན་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་བྱམ་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྤང་བའི་སློབ་སྟོན་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་བྱམ་པ་ཐོབ་པར་འཐད་ཅིང་། འདིའི་
ལན།

བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སྲུང་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །

ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ལ་དོན་རང་མཚན་མི་སྣང་ཡང་། ཞེན་ནས་ལྷགས་པས་
དོན་ཐོབ་པ་དེ་དཔེ་སློབས་ཀྱང་བསྟན་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་འོད་ལ་འོད་སྲུང་ཞེན་པའི་སྐོར་དང་སྐོན་མེའི་འོད་ལ་འོད་སྲུང་ཞེན་
པའི་སྐོར་གཉིས་པོ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། འོད་སྲུང་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བྱང་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་དེ་
ཡང་དོན་སྤྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སློབས་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་འཛོག་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འོད་སྲུང་སྐོན་མེའི་འོད་དག་ལ།
འོད་སྲུང་སྐོན་ཡིས་མངོན་བརྒྱག་པ།
ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱང་མེད་ཀྱང་།
རི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་བྱང་ཡོད།
དེ་ལྟར་རི་བཞིན་དོན་མེད་ནའང་།
རྗེས་དཔག་དང་ནི་དེར་སྣང་དག།
དོན་བྱེད་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་བས།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱང་། གཞུང་འདི།

རི་ལྟར་འོད་སྲུང་སྐོན་འོད་ལ།
འོད་སྲུང་སྐོན་ཡིས་མངོན་བརྒྱག་པ།
ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱང་མེད་ཀྱང་།
དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱང་པར་ཡོད།

ཅེས་འབྲུར་བཅོས་ན་ལེགས་པར་མངོན་འོ། །ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མངོན་སྲུང་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྟགས་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡུལ་རང་མཚན་རང་དབང་དུ་འཛིན་ཅིང་དོན་རང་མཚན་ཡོད་མེད་གྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོག་བྱེད་པའི་མངོན་སྲུང་དང་། དོན་གཞན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་གྱིང་དབང་པོ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ལས་འདས་པ་རྟོག་
བྱུང་གི་ཚོས་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

“གང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས། །རྗེས་འགོ་” ཞེས་པ་ནས། “རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན། །”

ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འོན་ཏེ་རྟུགས་དེ་འདྲི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔལ་གྱི་ལོང་དེ། རྟུགས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་། རྟུགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གཉིས་དང་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་དེས་པའི་འཐད་
པ་རྣམས་དག་དེ་ལྟ་བུ་རྟུགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོལ་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བུ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་དེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་
རྗེས་དཔལ་གྱི་ལོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

“གལ་ཏེ་དེ་རྟེན” ཞེས་པ་ན་ན། “ངེས་པ་ཡིན། །”

ཞེས་པའི་བར་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་གང་རུང་ལས་སྐྱབ་པའི་གསུམ་པ་དང་།
དེ་གང་རུང་ལས་ཉུང་བའི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་འདོད་པ་སོགས་བསྐྱབ་བཅོས་འདིར་བསལ་ཅིང་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་གྱུར་དང་སྐོག་
གྱུར་གང་རུང་ལས་སྐྱབ་པའི་གཞལ་བྱ་རུང་ཟེང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- མཛོན་སུམ་སྐོག་དུ(ཏུ)་གྱུར་པ་ལས། །
- གཞལ་བྱ་གཞལ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
- དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས། །
- ཚད་མའང་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །
- གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཛོང་བའི་ཕྱིར། །
- གསུམ་གཅིག་གངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཚུར་རོལ་མཛོན་པ་བ་རྣམས་ན་ེ། གཞལ་བྱ་ནི་མཛོན་གྱུར་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་དེས་ཏེ། རྩེ་
བ་ཕྱི་མ་སོགས་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དུ་མེད་པས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་
དེ་འཆད་པ་ལ།

མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི་ཁོ་བོ་འང་འདོད་དེ། དོན་དམ་དུ་སྐྱབ་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་
ལུར་དེད་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཁོ་བོ་འང་འདོད།

ཅེས་པ་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞལ་ཡང་། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚུར་རོལ་མཛོན་པ་བ་ཕྱོད་ཀྱིས་ཡང་འབྲེལ་བའི་རྗེས་དཔལ་གྱི་ལོང་པ་
སྒྲངས་བར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་རྟུགས་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་དེས་པའི་ཚད་མ་

དེའང་རྗེས་དཔག་ཏུ་ལས་སྒྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་དེ་མ་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

མེད་པའང་དེས་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་རྩེ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལས་སྒྲུབ་བར་འཐད་དེ། རྩེ་རོལ་མཛེས་པ་བ་
ཁྱོད་ཀྱིས་གསོང་པོར་སྐྱབ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དག་སེམས་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ལས་ལེན་ཞིང་། དེ་ཡང་
རྗེས་དཔག་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞན་སེམས་དང་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་།།

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། རྩེ་རོལ་མཛེས་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྐབས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
ལམ་པོ་ཚེད་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཅན། རྩོལ་བས་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏམ་ཚིགས་ལྟ་བུ་ལའང་འཁྲུལ་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་རྟོགས་སྣ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི།།

འཁྲུལ་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན།།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བུ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འག་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་འག་དང་ལྡན་པའི་འར་གཞིར་འིང་ཡོད་པར་སྐབས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྩེ་རོལ་གསུམ་ཚད་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་བུ་
ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ལམ་པོ་ཚེད་སྐྱེས་བུ་རྩོལ་བས་དཔེ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟགས་འོག་པར་མཐོང་བས་འདིར་བརྟན་སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་
པ་དེ་དག་ནི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྟགས་འོག་མཐོང་ཕྱིར་དེ་དེ་འདྲ།།

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སྐབས་རྟགས་ཡང་དག་པ་རྣམས་མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དག་གའ་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུལ་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པས་དག་པའི་ས་རྟོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྐབས་པའི་རྟོགས་ཚོས་དང་།
རྗེས་སུ་འགོ་ལྔ་གཞི་ཁྱབ་རྒྱ་ལྡན་གཏམ་ཚིགས་ཚད་མས་དེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

བལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་འཇམ།།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སྤྱད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་
དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མདོན་སྤྱི་མཚོ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་མེད་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པས་
སྤྱི་མཚོ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་མི་རུས་པས་ན། རྟོག་བཅས་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱི་མཚོ་འདི་ལྟར་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མདོན་སྤྱི་མཚོ། །
རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་(པར་)སྤྱི་འཛིན་མི་ན། །
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚད་མ་ལ་མདོན་སྤྱི་མཚོ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་གྲངས་དེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་ནི་རང་
མཚན་ཡིན་ལ། མི་རྟོག་པའི་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་པས་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་རྣམས་
ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་དེས་པ་མེད་པས་ཚད་མ་ལ་གྲངས་གཉིས་ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་དེས་པ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་པའི་རྩོད་
པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

“གཞུང་བྱ་དེས་(ངེས་)ན་ཁ་དོག་ནི།” ཞེས་པ་ནས། “གཞུང་བྱ་གཞུང་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ།”

ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་གཞུང་གཞུང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱི་མཚོ་མེད་
དེ། ཁ་དོག་མི་རྟོག་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་། ཁ་དོག་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྤང་བའི་ཁ་དོག་མི་རྟོག་པ་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་
པས་ན་རང་སྤྱི་མཚོ་འདི་ཚད་མ་གྲངས་གཞུང་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱི་མཚོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྤྱི་མཚོ་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །
ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྤྱིར་བྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་རྒྱུ་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་འགྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟོག་
པར་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་ཅན་ལ་འགྲེལ་བ་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དེ་བྱས་པའི་ཁྱད་ལྡན་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །བྱས་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་མི་རྟོག་པར་
སྤྱི་མཚོ་འཐད་པ་རྣམ་དག་གམ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་དག་ཡིན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟོག་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་
རྟོགས་ཀྱིས་དུ་ཐུན་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྤྱི་མཚོ་འཐད་པར་རྟོགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བའདྲ་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་ཏེ། མེ་དུ་གཉིས་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་
པ་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་ཐུན་གྱི་ལ་མེ་ཡོད་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྤྱི་མཚོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ཡིན་ན། དགའ་ཉམས་ལེན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཇི་
ལྟར་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དགའ་ཉམས་ལེན་དག་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་
ཕྱོགས་སུ་ལུམ་པ་ཡོད་པ་འགོག་པ་དེའང་། ལུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུམ་པ་ཚད་མས་མ་
དམིགས་པ་དང་། ལུམ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་གྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དགའ་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འགོག་གྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དགའ་བྱའི་ཚོས་འགོག་ལུས་པ་ཞིག་དང་། ཉམས་ཚོས་གཉིས་པོ་
ཡོད་ན་ཡོད་མཚུངས་དང་ལྡོག་ན་ལྡོག་མཚུངས་ཞིག་མེད་ཀྱང་། དགའ་ཉམས་སུ་རུང་དམ་ཞེ་ན་མི་རུང་སྟེ། ཉམས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་དེ་
དགའ་བྱའི་ཚོས་དང་འགའ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་ཚོས་གཉིས་པོ་དངོས་དང་ལྡོག་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྱུབ་ན་དགའ་ཉམས་ལེན་དག་
ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགའ་དང་དེ་ནི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དགའ་པ་ཉམས་སུ་འཇུག་པའི་ལུས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དགའ་པ་ཉམས་
སུ་འཇུག་པའི་ལུས་བ་བཅད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ལེན་དག་དང་། འགའ་བྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ལེན་
དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ལུམ་པ་མེད་པར་གྱུབ་པ་ལ་ལུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་
ཉམས་སུ་བཀོད་པ་དང་། མེ་སྟོབས་ཚེན་པོས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་འཕྲི་བའི་ཚོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་དང་ལུན་པའི་གཞི་མ་ཡིན་
ཏེ། མེ་སྟོབས་ཚེན་པོས་ཁྱབ་པར་ལོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་ལོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགའ་དེ་ཚོས་ནི་ཐ་དད་དམ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་ཉམས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་ཉམས་ཏོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དེ་སྤང་བ་ཅི་ཞེ་ན།
འེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཉམས་ཏོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱ་མི་ཉམས་པར་ཏོགས་པས། སྐྱ་མི་ཉམས་པ་སྐྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།
སྐྱ་མི་ཉམས་ཏོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་མི་ཉམས་པ་སྐྱི་མཚན་ཡིན་ལ། སྐྱ་མི་ཉམས་པ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་ཉམས་སོགས།

འདིག་(འདིན་)པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་འདོད།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཁ་དོག་མི་ཉམས་པ་མཚན་སུམ་ལ་སྤང་ཡང་། ཁ་དོག་མི་ཉམས་པར་ཏོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བ་བཅད་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་མི་ཉམས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཉམས་པར་སྐྱོ་འདོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་བརྗོད་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པའི་ཚད་དུ་ནི།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། སྐྱེ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་སྤང་ཞིང་དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་
པོའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་དོར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟོད་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱོ་གྲོས་ཚེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད།

ཅས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་སྣེ་ལ་ལ་དག་གིས་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་འཛོམས་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ།
རང་གི་སྣེ་པ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བཀའ་ལྱིས་ཞིག་པ་ན་དེ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་ཡི།
དངོས་པོ་རང་གི་དོ་ཐོག་ནས་འི་མི་རྟག་པ་ཞེས་མི་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡང་ན་འདིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི།

རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན།

སྣར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་པ།

མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་ཟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་ཞིག་པ་གཉིས་ནི་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ལ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་ན་གཞན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ལ་འོན་ཏེང་ཅག་རྣམས་འདོད་པའི་མཐོང་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་དེ་
འཆད་པ་ལ།

དེ་མཐོང་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད།

ཅས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། སྣ་མེད་པ་སྣ་མའི་མཐོང་དང་། ཕྱི་མེད་པ་ཕྱི་མའི་མཐོང་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། འོན་ཏེང་
ཅག་འདོད་པའི་མཐོང་དེ་འདོད་མི་རྟག་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། མཐོང་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྣ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྱི་
མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཉིད་མི་རྟག་ཅིའི་(ཅེས་)མ་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྷན་དུ། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡང་ཡང་ངོ་ལེས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་པར་ཁོ་ན་ངོ་
ལེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཚད་མར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྤར་གངས་རི་མཐོང་བའི་རྣམས་ཅིག་མ་དང་།
ཕྱིས་གངས་རིའི་རྒྱུ་པར་མཐོང་བའི་རྣམས་ཅིག་མ་གཉིས་རྣམས་ཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ན་རྣམས་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་ཡང་ལེས་པའི་
ཚད་མ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྣམས་ཅིག་སོ་སོར་ཐ་དད་ཕྱིར། །
རྒྱུ་པར་ངོ་ལེས་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྷན་དུ། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། ལྷོན་མེད་དེ། རྣམས་ཅིག་སྤར་མ་དཔེར་བྱས་ནས་རྣམས་ཅིག་ཕྱི་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་(ཉིད་)དཔེ་ཡིན་པའི། །
ཕྱིར་ན་སྤྱི་འདྲིན་མིན་ཞེ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ། དེ་ལ་མི་འཐད་དེ། མེ་སྤར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་མ་བཟུང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་སྤོ་རྒྱུན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྤར་མ་
དཔེར་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་ལེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་དཔེར་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སྤར་མ་བཟུང་ནས་ཕྱི་མ་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

"དཔེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་" ཞེས་པ་ནས། "དཔེ་མ་ཡིན།"

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྷན་དུ། ཡང་ཁོ་ན་ལེ། ལྷོན་མེད་དེ། སྤར་མེ་མཐོང་བས་ཕྱིས་དེའི་རྒྱུ་པར་ལ་རྟོག་པའི་སྤོ་རྒྱུས་པ་ན་སྤར་གྱི་
མེ་ཉིད་དུ་སྤོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ལྷ་སྤུ་ལེས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་ལ་སྤར་གྱི་མེར་སྤོ་འདོགས་
པའི་ལེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་མཐོང་ལ་དེ་དངོས་ནི། །

ཞེས་པ་ནས།

དེ་(དེས་)གྲུབ་ཚུལ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྷན་དུ། འོན་ཏེ་འདྲེན་དེ་ལྷ་སྤུའི་ལེས་པ་དེ་ཚད་མར་མི་འདོད་ན་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། དེའི་འཛོག་རྒྱུ་ཡང་
ཡོད་དེ། སྤར་མཐོང་བའི་མེའི་རྒྱུ་པར་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་སྤོར་བའི་ལེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞན་དང་མཚམས་ཀྱི་(ནི་)སྐྱོར་བ་ཡི།

ཞེན་པ་མཁས་པས་བྱ་བ་པར་ཤེས།

ཞེན་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་ཚད་མའི་བྲངས་དང་སྤོང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྲུ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྲུ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་མངོན་སུམ་ཉིད་གང་ཡིན་ཤེས་དགོས་
པས་ན། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲང་བོས་ཚད་མ་མངོར།

མིང་དང་རིགས་སོགས་སྐྱོར་བ་ཡི།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།

ཞེན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་དེ་རྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རིགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར། “རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ།” ཞེས་སོགས་བྱུང།

འོན་མིང་རིགས་སྐྱོར་བ་དང་སྐྱོད་འདྲས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བ་ལང་ཞེས་བཞེད་པའི་ཚོ། དེ་ལྟ་བུའི་མིང་དང་བ་ལང་དཀར་
ནག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རིགས་དང་། དོན་བ་ལང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་སྒོ་ཞིག་རྟོག་དོར་འཆར་བ་དང་བ་ལང་
ཞེས་བཞེད་པའི་སྐྱེད་དང་། དོན་བ་ལང་རྣམས་འདྲས་པར་རྟོག་དོར་འཆར་བས་ན་སྐྱོད་འདྲས་རུ་དུ་འཆར་བ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་
དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས།

མིང་དང་རིགས་སོགས་སྐྱོར་བ་ཡི།

ཞེས་སོགས་བཤའ་བའི་ཕྱིར། འོན་མངོད་དེའི་དོན། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་འགྲེལ་བའི་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྲུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འད་མངོད་ལས་བཤའ་བའི་
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷུང་དུ་རྟོག་བྲལ་ཞེས་སྟོས་པའི་སྐབས་བྱེད་དང་པོར་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས་ན། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི།

མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྟེན་ཅན།

སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང། འོན་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། རྟོན་སྐྱོད་འདྲས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་སྐྱོད་འདྲས་རུ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །

མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རྟོག་དོར་ཤར་བའི་
ཚོ། དེ་དང་གཞུགས་ཞེས་བཞེད་པའི་སྐྱེ་འདྲེས་རུང་དུ་རྟོག་པས་འཛིན་ལ། སྐྱེ་དོན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་
སྤྱོད་བས་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྟེན་ཅན། །

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཀུན་ལས་བརྟེན་ལས།

མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ཞིག་བསྟན་ནས་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །

ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་ལེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་དོན་འདྲེས་རུང་མི་སྣང་
བའི་ཞེས་པར་རང་རིག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལེ་མིང་དོན་འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་
དུ་རྟོག་པ་སོ་སོར་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། རྟོག་པ་དང་མངོན་སུམ་གཅིག་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། གཞུགས་རང་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲོད་རྟོག་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་ནས་
ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འད་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་ཅུས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱས་ནས། །

ནང་གི་དོན་(བདག་)ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །

གནས་ནའང་མིག་གིས་གཞུགས་དག་ནི། །

མཐོང་བའི་སློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་རང་མཚན་
མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ནས་འཛིན་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །

གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར། །

དེ་ལས་སྤྱི་གཞན་ཐ་དང་པ།
ཡོད་མེད་ཐ་དང་སློ་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། དོན་སྤྱི་རྣམས་བརྒྱ་དང་འདྲེས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་འདོད་སྣང་ཞིང་། རང་མཚན་ནི་དབང་
ཤེས་ལ་མཛོད་སྤྱི་སྣང་གི། བརྒྱ་དང་འདྲེས་པར་རྟོག་འདོད་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

ལྷན་པར་རྣམས་ལ་སྐྱ་དག་ནི།
འདུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མེད་ཏེ།
ལྷན་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པས་ན།
བརྒྱ་འདུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དབང་པོའི་མཛོད་སྤྱི་བྱི་དངོས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་འབྲེལ་ཞིང་
འདྲེས་པར་རྟོག་འདོད་སྣང་བའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེའི་འདི་ཞེས་ནི་འབྲེལ་པ་ལ།
དོན་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ།
དེ་དག་ཉིད་ནི་འབྲེལ་ཡིན་ན།
དེ་ནི་དབང་པོའི་སྲོད་ཡུལ་མིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཚོས་ཅན། མཛོད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་
འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་སྤྱི་བྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག། རྟོག་བྲལ་སློས་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་སློས་
པ་གཉིས་པོ་སློས་པའི་སྲོད་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྲོད་དེ་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཟུར་དུ་རྟོག་བྲལ་
སློས་པ་ནི་བྱེད་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཛོད་སྤྱི་བྱི་རིགས་སོགས་རྗེས་ལ་སྐྱར་ནས་འཛིན་པ་འཕྲ། མིང་དོན་
བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་ལས། “རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་” ཞེས་པ་
ནས། “ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་སློས་པའི་དགོས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཛོད་སྤྱི་བྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སློས་པ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་སོགས་མཛོད་སྤྱི་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱ་
བའི་ལུགས་སུ་འད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་མཛོད་སྤྱི་བྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷོ་ལས།

རང་གི་ལུགས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་

པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་བའི་ལུགས་དང་མངོན་སུམ་པའི་ལུགས་གཉིས་པོ་རྟོག་པའི་འཛོགས་
མཚམས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལས།

རང་གིས་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས། །

གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་གཅིག་པོར་སྒྲིབ། །

གཉིས་སུ་མི་རྟོག་གཅིག་ཉིད་དུ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྟོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བ-གད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །⁴

ཞེས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་རྟོག་པར་བ-གད་པས་གཞུང་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མི་འཕྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཞོད་བྱེད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བ-གད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་
སྣས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞོད་བྱེད་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རིག་སྣ་བའི་ལུགས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛོགས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་རྟོག་བྲལ་དེ་ཡང་སྣ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་འཛོགས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ལྷིམ་ར།

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་བའི་གཞུང་ལས།

ཞེས་པ་ནས།

རྟོག་པས་དབེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་ལྟ་སུ་ཡིན་ན། དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་སུ་ཞེ་ན། བཞི་ཡོད་པ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོ་ལས།

དགོ་སྒོར་དག་གཞུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །

ཞེས་པས་དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར། དབང་མདོན་དེ་ཡང་རི་ལྷ་བྱ། དབང་མདོན་ཞེས་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་། རྒྱུན་གསུམ་ག་དོན་རིག་མདོན་སྲུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ན། དབང་པོའི་ལེས་པ་ཞེས་དབང་པོ་ཁོ་ནི་སྐྱེ་བའི་ལེ་
ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དབང་པོའི་ལེས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གསུགས་ཅན་པ་དེས་
དབང་ལེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་སློབ་སྟོན་དབང་ལེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་དབང་པོའི་ལེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མའི་མདོར།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །

དེ་ལི་ཐ་སྟངས་དབང་པོས་བྱས། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། “འདི་ལྟར་ཡུལ་གསུགས་ལ་སོགས།” ཞེས་པ་ནས། “ནས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་བཞིན་ལོ། །” ཞེས་པའི་བར་
བུད། དེ་ལ་འཕྲིན། །གསུགས་འདོན་མིག་ལེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་སྤོད་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

གང་ཡང་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །⁵

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་མེ་རེས་དབང་ལེས་མི་སྐྱེད་པར་ཚོགས་པའི་ཚོ་
སྐྱེད་རྣམས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ལེས་དོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དོན་དུ་མས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་ནས།

བསྟན་བྱ་ཡིན་ན་དབང་པོའི་ཡུལ། །

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། འོན་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་ལ་རི་ལྷ་བྱ་ལེ་ན། དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་ནད་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་ལ་མདོན་སྲུང་གི་དབྱེ་བ་འདོག་མཚམས་མི་གཅིག་པ་ནི་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། དབྱུ་མ་པས་ནི། འདི་ག་རྟེན་
གཞན་གྲགས་དང་བསྟན་པའི་ཚོ་མདོ་སྤེལ་ལྟར་མདོན་སྲུང་ལ་བཞེད་དབྱེ་བར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་བྱས་ཀྱི་སྐྱབས་དབང་མདོན་དང་རྣལ་
འབྱོར་མདོན་སྲུང་གཉིས་གསལ་བར་ཁས་སྤངས་པ་དང་། ཡིད་མདོན་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་
གཏེར་ལས།

མདོན་སྲུང་བཞི་པོ་མདོ་སྤེལ་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྐྱབ་གསུམ།⁶

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་མེད་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་དེ་ལོན་ལ་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་
ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམིགས་རྒྱུན་གཞུགས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་
མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་མེད་ན་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཞུགས་མཐོང་བ་དེ་
ཡང་གཙོ་བོར་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བས་ན་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་
མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་ཚོས་ཅན། རྟོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་འདོགས་པ་དང་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སྟེ་མི་རུས་པའི་བདག་
རྒྱུན་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གཞུགས་ལ་དབང་རྒྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་རྟོད་མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་
བཏགས་ཤིང་བཞག་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་རྟོགས།

སྤྱིར་དབང་པོའི་སྐྱོད་ཅི་ལྟ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་ལོངས་སྤོང་པས་ན་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གཞུགས་ལོན་འཛིན་གྱི་གཞན་སྐྱོད་
སོགས་མི་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་གཞུགས་ལོན་འཛིན་
གྱི་གཞན་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས།

དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་གྱི་གཞན་སྐྱོད་སོགས་མི་འཛིན་པ་ནི་མིག་
དབང་ལོན་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་དེའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་ཁ་ཅིག །མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྣམས་ནི་རྩལ་ཕན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་
སོ་སོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པར་རྟོད་ཀྱིས་ལས་སྐྱདས་ནས་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་སོ་སོ་སོ་སོ་བར་ལས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་
གཞུགས་འཛིན་མངོན་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་ལྟར་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་བཞག་ཅིང་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡུལ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཞུགས་འཛིན་མངོན་སྟེ་མི་རུས་པ་དང་དེའི་འཛིན་རྣམ་ཡང་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་
གཞུགས་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཁང་བཟང་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། ཁང་བཟང་དེ་
ཞེས་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་བ་ཡོད་པ་དང་། མ་བརྟེན་གཅིག་ལྟར་ཉམས་དགའ་བའི་འཛིན་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་གངས་འི་འཛིན་པའི་དབང་
ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གངས་འི་རྩལ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་གངས་འི་ཞེས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་ཤིང་དེས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡུལ་གཞུགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སྟེ་མི་རུས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་མམ་མི་མཉམ། མཉམ་ན་ཡུལ་
གཞུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་དང་པོར་མ་སྐྱེས་པས་གཞུགས་འཛིན་མངོན་སྟེ་མི་རུས་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་མི་རུས་པར་
འགྱུར་ལ། མི་མཉམ་ན་ཡང་དབང་ཤེས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་གཞུགས་འགགས་ཟིན་པས་འཛིན་མི་རུས་པས། འདས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པས་
དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེགས་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཚོད་བང་ཤེས་ཀྱི་དོན་འཛིན་མི་རུས་པར་ཁོ་བོ་འང་
འདོད་དེ། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོང་དུ་བྱུ་པའི་གཞུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། ལུས་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཞེས་སྟོན་འདོགས་པ་ལྟར་དོན་སྤང་
གི་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་དོན་སྤང་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྟོང་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱེད་ན་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས།

“དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱུང་ན་” ཞེས་པ་ནས། “ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།”

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཞུང་རྣམ་དེ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་
ཚོས་ཅན། སྡོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་གཞུང་རྣམ་དེ་དམིགས་རྒྱུན་སྡོན་པོ་ལ་གཙོ་བོར་རག་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་
དང་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་ཡུང་དོན་སྡོན་པོ་མེད་ན་གཞུང་རྣམ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་རྗེས་
ལས།

མདོར་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་(གཞུགས་)རྣམ་འདི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དོན་ལོ་ནས་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། སྡོན་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྲུམ་ཚོས་ཅན། དབང་པོའི་མདོན་སྲུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མ་འཁྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་རྗེས་

མདོར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་
པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
ནི་དབང་པོའི་མདོན་སྲུམ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འོན་དབང་པོའི་མདོན་སྲུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་པརྟེ་ཉ་སྟེད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བྱིས་པའི་སློབ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན།
རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་སྲུ་སྟོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་བྱེད་བཀོད་ནས་མཐུན་དཔེ་སྐབས་པ་ན་བྱིས་པའི་སློབ་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། བར་འཛིན་པའི་རུས་པ་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འོན་བྱིས་པའི་སློབ་མཐུན་ཅད་ཚོས་ཅན། བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་སྲུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་སློབ་ཞེས། །དབྱུང་པ་ཅུང་ཟད་ཡང་མེད་པས་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཚོས་
ཅན། རྟོན་ཕྱིས་ཡང་བར་འཛིན་རུས་སྲུམ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོན་བར་སྐྱེར་བའི་རྒྱ་རྟོག་པ་སྡོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར། །
བྱིས་པའི་མདོན་སྲུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
བར་ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །
དེ་ནི་བྱིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལྟེ་ བྱིས་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱིས་བཅུ་མི་འཛོལ་པར་ཐལ་བའི་སྐོན་དེ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་སྤར་བཅུ་ལ་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་དཔྱད་ཡོད་པས་བྱིས་བཅུ་དེ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བཅུ་ལ་མ་བྱུང་བའི།
ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་སྤར་ཇི་སྐད་བ-འད་པ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་སྐོར་ཚོས་ཅན། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དབང་ལེས་རྟོག་བྱལ་དུ་
བསྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་རྣམས་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དཔྱད་ལེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དབང་ལེས་
རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏམ་ཚིགས་དེ་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་
ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར། །
དེ་(འདི་)འདྲ་འདི་ཡང་ལྷག་ལྷན་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་ལྟེ་ བྱིས་པའི་སྐོར་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོལ་པས་སྐོང་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོན་དུ་བྱེད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་སུ་མ་ཉེད་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོལ་པས་སྐོང་
པ་དེ་དབང་ལེས་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སུ་མ་ཉེད་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛོལ་
པས་སྐོང་པ་དེ་དབང་ལེས་དང་བྱིས་པའི་སྐོར་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་རྟགས་
ལས་དབང་ལེས་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཐུན་དཔེ་མ་སྐྱབ་པར་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན་རིགས་ཅན་
གཞན་ཡང་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེད་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ཚིགས་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
བ-འད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱིས་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་གང་ཡིན། །
དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བཅོད་བྱ་སྟེ། །
དབང་པོའི་སྐོར་ནི་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །
འདིས་ནི་སྐོང་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་ཉེད་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་དབང་ལེས་དོན་སྐོར་རྟོག་པར་
འདོད་པ་དང་། མིང་སྐོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་འགོག་རིགས་འིང་། དེ་ལ་དང་པོར། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞུགས་འཛོལ་དབང་པོའི་
མདོན་སུམ་དེ་དོན་སྐོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་བྱིས་ཀྱང་གཞི་རྒྱ་འདི་ལ་ཀྱང་ཚོས་དཀར་པོ་འདི་ལྷན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་

འགྲོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་མིང་དང་ཐ་སྐྱོད་སོགས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཚོས་
སྐྱུར་ནས་འཛིན་པ་ཚམ་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། རྩེ་བྲག་རྒྱ་བ་ལང་གི་གཞུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་བ་ལང་གི་རྣམ་པ་ཚམ་
བརྒྱུད་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་གྱི། བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་རྩེ་བྲག་ལ་རྟོག་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

“ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །” ཞེས་པ་ནས། “དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པ་འང་མེད། །”

ཅེས་པའི་བར་ཆ་འགྲོལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་
འགོ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་མདོན་སྐྱེལ་ཡིན་ལ། དེས་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། བ་ལང་གི་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བ་ལང་གི་མིང་དང་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་སོགས་སྐྱུར་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། མིང་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བ་ལང་ཞེས་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱིར་ལས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། །

ཞེས་སོགས་ཆ་འགྲོལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་དབྱིབས་སོགས་སུ་སྐྱུང་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་
བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྤྱི་གསལ་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་པ་
གཅིག་གིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་གཉིས་ཀར་ཉམས་སུ་མྱོད་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་(གྲང་)། །

ཞེས་སོགས་ཆ་འགྲོལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱི་གསལ་པ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཕྲོད་འདུའི་འགྲོལ་བའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་མ་
དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཕྲོད་འདུའི་འགྲོལ་བ་དེ་དབང་པོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འཕྲོད་འདུ་དབང་
པོས་སྐྱུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འཕྲོད་འདུ་དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས་སྤངས། ཁྱབ་པ་ཚད་
མས་གྲུབ། འདོད་ན། འཕྲོད་འདུའི་འགྲོལ་བ་དབང་པོས་སྐྱུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

དབང་པོས་འཕྲོད་འདུ་འཛིན་མེད་ཕྱིར། །

འགྲོལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས། །

ཞེས་པ་ཆ་འགྲོལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འཕྲོད་འདུ་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷལ་མ་འདི་ལ་སྐྱམ་བུའི་ཞེས་རྟོགས་
འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་འཕྲོད་འདུའི་དབང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་
ཚོས་ཅན། ལྷལ་མ་ཐགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་པ་ལ་སྐྱམ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེད་འཕྲོད་འདུའི་དབང་གིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྟེན་སྐྱེད་
མཁའ་པོ་རང་གིས་རང་གར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བྱ་ཞེས། །
སྣ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གི་(གིས་)བྱས། །

ཞེས་པ་འདི་བྱང་། འཕྲོད་འདུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྲགས་པ་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བལང་ལ་རྣམ་ཡོད་
དོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པ་ཚམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་བལང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་སྣ་ཚམ་ཡང་སྣལ་
པས་རྟོག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐ་སྣང་བྱེད་པར་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

བ་ལང་ལ་རྣ་ཞེས་འདི་ག་རྟོན། །
རྣ་ལ་བ་ལང་འདི་ག་རྟོན་མིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱང་། གལ་ཏེ་དེ་དོན་དུ་རྒྱུ་ཀྱང་། བ་ལང་ལ་རྣ་འཕྲོད་འདུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ཞེ་ན།
དེའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་དེ་མིག་དང་ཀྱང་ལམ་སོགས་ཚོགས་པའི་ལྷག་མ་དེ་དག་ལ་བ་ལང་
དོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་དེ་ལ་རྣ་ལ་ཞེ་ཞེ་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། འཕྲོད་འདུའི་དབང་གིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

བ་ལང་ཞེས་བྱའི་ཡན་ལག་ནི། །
སྣག་མ་རྣམ་བཅད་དམིགས་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱང་། ཡང་ཁོ་ན་རྩེ། འཕྲོད་འདུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་སྣོ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷམ་བྱའི་རྒྱ་ཚོགས་སྣལ་
མ་དང་དེ་ཐགས་སུ་བྱས་པ་འཕྲོད་ཅིང་འདུས་པ་ལས་སྣམ་བྱ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །-ཤེས་བྱེད་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་སྣལ་མ་ཐགས་སུ་བྱས་
པའི་ཚོ་འབྲས་བུ་སྣམ་བྱ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་སྣལ་མ་དང་འབྲས་བུ་སྣམ་བྱ་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་ཅིང་འདུ་བ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བྱ། །
འདི་ཞེས་སྣམ་བྱ་འདུས་བྱས་ལས། །
ཕྱིས་འབྱུང་འབྲས་བུར་བརྟེན་ཡིན་གྱི། །
དི་སྣ་བྱར་ཡང་དུས་གཅིག་མིན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱང་། ཡང་ཁོ་ན་རྩེ། དབྱེད་པའི་ཚོགས་ལ་བ་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཡོད་དེ་སྤྱི་གསལ་ལ་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བར་འཛིན་པའི་རྩེས་
དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དབྱེད་པ་ཚན་བཞིན་ཞེ་ཞེ་ན། །-ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དབྱེད་པའི་ཚོ་སྤྱི་གསལ་ལ་བ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་

འཛིན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། དབྱུག་པ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པས་སློབ་པ་ཉག་པས་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སློབ་པ་ཉག་པས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན།
རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྗེས་དཔག་མེད།
དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང།
ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྐད་འདོགས།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤེབ་སྐྱོར་མེ་རྟོག་འཕྲེང་འཛིན་ཞེས་པ་དང། ཕྱིང་དང་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེ་འཛིན་གྱི་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། བདེ་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གྲགས་པ་བདེ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་ཅན།
དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འགྲོ་ཅན།
ཐ་སྐད་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ།
སྤེབ་སྐྱོར་མིང་དང་སྐྱེ་ཆ་བཞིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོག་དོར་སྤང་བའི་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་མཚོན་ཉིད་སྐྱེའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཞེས་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། སེལ་དོའི་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པ་རང་མཚོན་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་དོའི་བྱམ་པ་དེ་རིས་མི་མཐུན་ལས་སྤོག་པའི་བྱམ་པ་རང་མཚོན་མ་ཡིན་ཡང་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱམ་པ་འོ་ཞེས་རྟོག་དོར་སྤང་བ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་དག་ལས།
ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང།
གང་དེའང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན།
དེ་འཇུག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གྱི་མཚོན་དུ་སྟོན་པའི་རིགས་པ་སྤར་རི་སྐད་བཟང་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མཉམ་

བྱུང་སྐྱོད་ཚུལ་ཅན། རྒྱུ་ལྱིས་བྱམ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྱིས་གཞན་སེལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཙམ་བཟོད་ཀྱི་
བྱམ་པ་རང་མཚན་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྟར་ནི། །
ཡོད་མེན་དོན་དང་དེ་དག་ལ། །
མཉན་པ་འབྲེལ་མེན་གཞན་ལས་ནི། །
བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོད་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །དབང་པོའི་མདོན་སྐྱེལ་དེ་དོན་སྐྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། །ཤེས་
བྱུང་དེར་ཚོས་ཅན། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྐྱེལ་དེ་མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སྐྱེལ་
དེ་སྐར་བརྒྱུ་སྐྱོད་པའི་ལུས་དང་ཕྱིས་ཐ་སྐྱོད་དུ་གྲོ་བའི་ལུས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

བརྒྱུ་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱིས། །
མཐོང་བ་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ཅན། །
སྐྱོད་འཛིན་པས་སྐྱོད་པ་ཡི། །
མིག་ཤེས་ལས་ནི་དེ་ངི་ལྟར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཤེས་བྱུང་དེར་ཚོས་ཅན། གཞུང་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་བརྒྱུ་བྱེད་པས་འཛིན་
པའི་བརྒྱུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུ་རྟོག་པ་དེ་གཞུང་དོན་ལ་མ་བཟོས་པར་དོན་བརྒྱུ་དང་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་
བཞིན་དུ་དབང་པོའི་མདོན་སྐྱེལ་དེ་ཡང་བརྒྱུ་བྱེད་པར་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བསྐྱོད་མེན་(མེད་)པར། །
བརྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱོར་བ་ཡིན། །
དེ་ནི་(བཞིན་)བརྒྱུ་ལ་བསྐྱོད་མེད་པར། །
དངོས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མིག་སྐྱོར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱུང་དེར་ཚོས་ཅན། བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དང་མིག་
(དམིགས་)རྒྱུན་གཞུགས་རང་མཚན་པ་ལ་གཙོ་བོ་བརྟེན་ཅིང་རིས་མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་

བྱས་ནས་མིག་སྒོ་མ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བོད་དུ་སྐྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤལ་བ་འད་པ་དང་དབང་ཤེས་བརྗེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རི་རྒྱུད་
བ་འད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །

བརྟེན་ནས་མིག་སྒོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཤེ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗེ་དཔ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་ཅིས་ཀྱང་བརྗེ་དཔ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དབང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་
ལ།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བརྐྱེད་ལ། །

དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རུས་ཡིན། །

འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས། །

སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེས་མི་བརྗེད། །

ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལྟར། དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་མི་བརྗེ་དཔ་དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗེ་དཔ་ཚོས་
ཅན། ལྷ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་བརྗེ་དཔ་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར་མི་འབྱུང་བས་དེས་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བདེ་བར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗེ་དཔ་འདི་མིང་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་རུས་ཏེ། རྒྱུད་དབང་
ཤེས་འཁྲུལ་མེད་གོ་རུས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །

ཐ་སྐྱད་ངེས་པར་སྐྱུར་བ་ཡིན། །

དབང་པོའི་ཐ་སྐྱད་ལ་དེ་ཡོད། །

སྐྱུར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཚོས་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་འདི་ལ་ནི། །

སྐྱུར་བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིས་གཉེན་གྱིས།

འདི་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྟོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་
རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །⁷

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ་ལུང་དེ་དག་གི་ཟུར་གྱིས་བསགས་པ་ཞེས་པ་ཚོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་དེ་
ནི་སྐྱེ་ཡིན་པས་སྐྱེ་དེ་འཛིན་པའི་ལེས་པ་ནི་རྟོག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། །
དེ་སྐྱེ་དེ་ཡི་དབང་པོའི་སྟོ། །
སྐྱེ་སྟོ་གདོན་མི་བར་ཡང་། །
ནམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་སྟོན་མེད་དེ། རྩལ་ཕྱེད་ལ་ཡན་གར་བ་རྣམས་འདབ་འབྱར་དུ་ཚོགས་པའི་ཚོད་བང་ལེས་སྐྱེད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་དབང་ལེས་དེ་རྩལ་ཕྱེད་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་སྐྱིད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་འབྲེལ་གྱིར། །
རྩལ་ཕྱེད་གཞན་གང་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །
དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་ནི། །
ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །
རྩལ་ཕྱེད་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། །
རྩལ་ཕྱེད་ལྷན་པར་དེ་ཡང་མེད། །
ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་དེས་མིན་གྱིར། །
སྐྱེ་ཡི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྩལ་དུ་མ་དེ་དག་དུ་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་ཅིང་ཞེན་པ་ལྟར་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཡང་འཐད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་དཀར་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཁྱ་བོད་དེ་དག་དུ་
མ་ཡིན་ཡང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་དཀར་སེར་དེ་དག་རྣམས་གཅིག་

མ་ཡིན་ཏེ། གཞིག་འོག་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་སྟེང་གི་དཀར་སེར་སོགས་རྫས་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཛོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་
འོར་བུ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སྤངས་པ་བཞིན་ལོ། ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །
དཔེར་ན་འོར་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འོན་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་གཅིག་འཛིན་པའི་ལེས་པ་ལ་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་གཅིག་ཇི་ལྟར་སྤང་སྟེ་མི་སྤང་
བར་ཐལ། དེ་སྣམ་བུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པ་ལྟོད་རང་གི་ལྷགས་ལ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ལེས་པ་ལ་སྣམ་བུའི་ཁ
དོག་སྣ་ཚོགས་སྤང་བ་གང་ཞེས། སྣ་ཚོགས་སྤང་བའི་ལེས་པ་ལ་གཅིག་སྤང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤང་འཆད་
པ་ལ།

སྣ་ཚོགས་སྤང་བ་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །
གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །
རེ་ཞིག་གཅིག་ཕུའི་སློང་ཉིད། །
སྣ་ཚོགས་སྤང་བའི་ལེས་པ་ལ། །

ཞེས་པ་འདི་བུང་། དེ་ལ་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གྱི་རིགས་པ་བཟོད་པ་ནི། ལེས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྤང་བ་
ཚོས་ཅན། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཚོབ་དེན་པར་མེད་དེ། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཚོང་ལྷ་ཇི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སྤང་བའི་
དོན་ལ་བསམས་ཤིང་གཞིགས་པ་ན། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་མཁས་པ་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་ཤིང་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བུ་ཞེས། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །
དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོངས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ལེས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྤང་བ་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྣ་
ཚོགས་སྤང་བའི་དོན་རིག་གི་ལེས་པ་ལ་རིགས་པས་བསམ་པ་ན་དོན་རིག་གི་ལེས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲུབ་བདེན་དུ་སྤང་བ་དང་རྣམ་པར་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་པ་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ལེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ལེས་པས་སྟོང་དོ་ཞེས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་འདི་བུང་། གལ་

ཏེ་གཞུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཚོ་བདེན་པར་མེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཞིག། ལྷང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བསྟོན་ཚེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་དབྱུང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་དང་སྒྲིག་སྐྱུ(རྩུ)ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྣང་ཡང་དོན་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷོགས།

གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྣང་བ་ཉིད་མེད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པར་བཏགས་ཀྱང་གྱི་ན་བ་(སྣང་བ་)ལོ་ནའོ། །ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་དང་སྒྲིག་སྐྱུ(རྩུ)ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་འདིར་བརྟན་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་རྒྱལ་འདི། སེམས་ཚམ་པའི་གྲུབ་མཐར་གནས་སམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དབྱུང་པའི་ཚོ་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་པར་མ་ཟད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དབྱུང་པའི་ཚོ་བདེན་མེད་དུ་བརྟན་པས་དབུ་མའི་རིང་ལུགས་ཚེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བའི་གྲུབ་པའི་མཐར་འགྱུར་བའི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོགས་ལས།

འདིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བརྟན་བཅོས་འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་གཞུང་འདིས་བཀག་པ་ཡིན་འོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལོན་ཤེ། །ཤེས་པ་གཅིག་ལ་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དབྱུང་ན་འདྲ་བའི་སྐྱུ་མ་དང་སྒྲིག་སྐྱུ(རྩུ)ལ་སོགས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། །ཤེས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། །ཤེས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྟོ་གཅིག་ལུ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་པར་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར། དབྱུང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཅི་སྟེ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བོད་དུ་ངེ་རྟོག་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐོང་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་འཐད་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་གྱིས་སྣང་བ་བྱེད་ན་སྐྱོན་པོ་ཨ་འཐས་ཅན་ཞེས་ལ་ངས་ངེ་ལྟར་བྱུར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྟོ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་འདིར། །
འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་གྱ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞུང་བའི་དོན་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་རགས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དབྱུང་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་ན་རགས་པ་དང་དེ་ཉིད་རྩལ་ཕན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་རྩལ་ཕན་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་འདྲ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །
རགས་རྣམས་(སྣང་)ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །
གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །
མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཟེ། ཕྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པར་ཆ་ཞོག་ཀྱང། འཤེས་པ་གཉིས་སྟེ་སྣང་བ་བདེན་པར་
སྟབས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས། དཔུང་ན་འཤེས་པ་ལ་གཉིས་སྟེ་སྣང་བ་བདེན་པར་སྟབས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལོ་
ཞེས་ཡོངས་སྟེ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ནི་ནང་འཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། འཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་སྟེ་སྣང་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
བཀག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་མ་སྟབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་གྱི་རོལ་ལྟར། །
གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཡིན། །
ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི། །
ཐ་དད་སྣང་བ་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེས་ན་འཤེས་པ་འདིར་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་གཉིས་མེད་དང་གཉིས་སྟེ་
ཞེས་གང་བཤད་པ་དེ་ནི་གཞུང་བཞེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་དེའི་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གཞུང་
འཛིན་གཉིས་སྟེ་མེད་པའི་སྟོན་བྲལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་པའི་ཆོ་གཅིག་གཞུང་བ་བདེན་པར་མ་སྟབས་པའི་རིགས་པས་
གཞུགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བདེན་སྟབས་དུ་ཡོད་པ་ཉམས་ཤིང་། བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོན་བྲལ་ཚོས་ཉིད་དུ་སྟབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །
གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ནི་དེའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། གཞན་ཡང་འཤེས་པ་འདིར་ཚོས་ཅན། དཔུང་མའི་གཞུང་ལུགས་འདིར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་བྲལ་དུ་
གཏན་ལ་ཕབ་པར་མ་ཟད་རྣམ་པར་འཤེས་པ་སྣང་བའི་གཞུང་སོགས་ལས་ཀྱང་གཞུང་བ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་པ་
ཡིན་ཏེ། ལྷན་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་སྟོང་གིས་པར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་སྟོང་པའི་ཐ་དད་གཉིས་སྣང་གི་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟར་བ་

ཡིན་ལ། ཐང་དང་གཉིས་སྤང་གི་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་བཀའ་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། མ་རིག་བཀའ་ཆགས་ཀྱི་འཇུག་སྤང་མ་གཏོགས་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་དཔུང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩུབ་པ་རྩུབ་པ་ཡང་མེད་པས། གཞུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྣམ་རིག་སྤང་བ་དེ་དག་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- དངོས་རྣམས་ཐང་དང་གནས་པ་འདི། །
- དེ་ཐང་དང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །
- དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །
- དེ་དག་ཐང་དང་ཉུང་བསྐྱེད་འགྱུར། །
- གཞུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །
- མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
- དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །
- རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དཔུང་ན་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྟོང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉུང་པར་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ཀྱང་དཔུང་པའི་ཚོ། སྤངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྟོང་དང་རིགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དཔུང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །
 མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད།

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བཅོམ་ལུགས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དཔུང་པའི་ཚོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་བའང་འཇོག་པར་སྤང་བ་དང་། མཐིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་དཀར་སེར་པོ་མཐོང་ཡང་། མཐིས་པ་བྱུང་བའི་ཚོ་དུང་དཀར་གྱི་སྟེང་གི་སེར་པོ་ལྷགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་བཀའ་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་སྤང་ཡོད་པ་དེ་གྲིད་གཉིས་སྤང་བ་མི་ལྡོག་ཅིང་། བག་ཆགས་དེ་ཟད་པ་ན་གཉིས་སྤང་ལྷགས་ཀྱིས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སྟོན་པའི་ཚོ་སེར་པོ་འདི་ནི་དུང་དཀར་རོ་ཞེས་བཤུན་ཀྱང་རྩུབ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྟོན་པའི་ཐབས་དེ་ཉིད་བཟང་བ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པས་ཏེ་ཅང་བསྐྱེད་ཆེས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མ་རིག་གིས་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཟིགས་ཀྱང་ལ་ལར་དོན་དེ་ཉིད་བཏང་སྒྲོམས་སྲུབ་ཞུ་བཞག་ནས་ཕྱི་དོན་
བདེན་པར་གསུང་བ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ནད་དུ་སྤྱང་བའི་ཚེ་དེ་གཟིགས་སྤངས་ཀྱིས་ཕྱི་
དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཀྱིས་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་རྟེན་པ་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་དྲང་བར་
བཞེད་པའི་ཐུགས་འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྒྲོམས་ཅན། །
སྤང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །
འཛིན་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །
ཕྱི་རོལ་སྟོན་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །

ཅེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་གོང་དུ།

སྤྱི་ཚོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །

ཞེས་རྩོད་པ་པ་རོལ་བོས་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ལན་དེ་ལྟར་བཞེད་ནས། གཞན་ཡང་། འེས་བྱ་འདིར་
ཚོས་ཅན། རྟོག་པའི་འེས་པ་ལ་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་རྣམས་གཞན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་བ་
དེ་ཉིད་འེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྒྱུད་པར་ཡིན་གྱི། དེ་རྟོག་པའི་འེས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཚེ་སྟོན་པའི་སྤངས་པའི་སེར་བོ་འདིའི་ཞེས་སོགས་སྤྱི་
རིས་ཕྱེ་ནས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཤེས་པ་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་པ། །
ཤེས་པའི་རྒྱུད་པར་གཞན་བརྟེན་མེད། །
མཐོང་རུས་མིན་ཏེ་(མ་ཡིན།)

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་རྟོག་དོའི་ཁྱབ་བོད་འེས་པ་རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་རང་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན་མ་ཡིན་ཏེ། རས་ཁྱབ་བོད་གཞུགས་རང་མཚན་དེ། རགས་པ་ལེད་བྱ་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ན་རས་ཁྱབ་བོད་སྟེང་གི་སྤྱི་སོགས་སོགས་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། རས་ཐ་དད་བསལ་བའི་ཐ་དད་མེད་པ་ཅན་གྱི་རགས་པ་དེ་རྣམས་གཞན་ཐ་
དད་དུ་མར་མཐོང་བ་མ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རས་སོགས་གཞུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན། །

དེ་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར། །

ཐ་དད་ཅན་ནི་རྣམ་བསལ་བ། །

ཐ་དད་མེད་པ་གཞན་མཐོང་མེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྟོག་དོར་སྤང་བའི་ཡུལ་དུ་མས་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་
ཐལ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་པ་ལྟར་ཅག་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །

ལྷན་པར་སྐྱེས་ཀྱིས་མང་པོ་དག །

ཅིག་ཅར་སློ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཡང་། །

འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་མིག་ཤེས་མ་འཇུག་བ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཚོས་ཅན། གཞུགས་འཛིན་
མདོན་སྲུང་གི་གཞུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འཛིན་མདོན་སྲུང་རང་ལ་རྣམ་པ་གཏང་པའི་སློན་ལས་རང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་
རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་རང་དང་འདྲ་བར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་དེ་ལ་གཞུང་ཡུལ་ཞེས་བྱ་ཡི། དེ་
ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །

གཞུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །

དེ་ལ་སློ་ནི་གང་དུ་སྤང་། །

དེ་ནི་དེ་ཡི་གཞུང་བར་བཅོད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཁྱེད་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དུ་མ་ཤེས་པ་
གཅིག་གིས་ཤེས་རྣམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན། རོག་དང་སྐྱོག་འགལ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་
འགས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བར་བ་ལང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཇི་སྟར་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས། །

ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་གཞུང་ཡིན། །

སྒྲིག་ཤལ་སོགས་མཐོང་མེད་པར་ནི།

བ་ལང་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ་སྒྲིལ་མེད་དེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་སྒྲིག་ཤལ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལྡན་རྣམས་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གཙོ་བོ་དག།

ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཡང་།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་འདི་ནི་བ་ལང་གི་མགོ་འོ། །འདི་ནི་རྣ་བའོ་ཞེས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་
པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣ་བའི་བྱ་བ་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཚོས་
ཅན། རྣ་བ་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་གྱི། གཞན་ལ་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྟོགས་འཛིན་མིན།

ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ལྡན་པའང་ཡིན་(ཡིན)།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འཆད་པའི་དབང་དུ་
བྱས། ཚད་མའི་མངོན་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་སུ། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེའི་དོན་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་ནི་
དབང་མངོན་ཁོ་ནར་བསམ་ཞེ་ན། མི་བསམ་སྟེ། དབང་མངོན་རྟོག་ཅིག་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་
དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྟོགས།

དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད་དོན་རིག་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ཀྱང་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ཤིང་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པས་འདུག་ཡང་
རྟོག་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །དང་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་རང་རིག་པའི་མངོན་སྲུང་ལས་ཐ་
དང་དུ་བྱ་བའི་ཚིག་གོ།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང། འོན་དེ་སྟེ་བདུན་མཛོད་པས་འགྲེལ་བའི་རྩལ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སོགས་ལ་དབྱེད་པ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དབང་ཡིད་གཉིས་པོའི་སྐྱེ་རྩལ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེས་འཛིགས་པས་རང་ལུགས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་རྟོག་ཅིག་དང་པོས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས། དབང་མངོན་རྟོག་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་རྒྱུན་དེའི་རྒྱུན་ཕྱི་

མས་དམིགས་རྒྱུ་བྱས། དེའི་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་བདག་རྒྱུ་བྱས་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྒྱུ་།

འདིར་རང་གི་ལྷུགས་ནི། ཚད་མ་ལྷུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། དེའི་འཁོར་སེམས་འབྱུང་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པས་རྣམ་པ་གཏང་པ་ན་དེ་དང་འཇུག་པ་ཟིན་པའི་སློབ་ནས་ཤེས་ལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་དང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་བྱས། དེའི་དམིགས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་
མ་ཕྱི་མས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་མ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
སྐྱེ་བ་སྟེ་ཡིད་ལུལ་ལ་གཏང་པའི་ཚོན་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚོས་མཚོག་དང་བྲམ་ཟེ་ཚེན་པོ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་གི་ཐུན་མཛོད་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་
རྒྱུ་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲམ་ལེན་མ་འཇུག་པའི་རིག་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཚུང་དོར་ཕྱེད་ལྷན་བར་བྱེད་པའི་ཚོད་དབང་ཡིད་
གཉིས་ཀ་ལ་དབང་པོའི་མ་འཇུག་པའི་རིག་པ་ཞེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་མ་འཇུག་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱས་ན་འཇུར་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷོ་རྒྱུ་སྐྱེ་བས་རྣ་བ་མ་ལྷན་པ་ན་ལེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་བརྒྱུད་ཟིན་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་པ།

གཞུང་བ་འདི་ན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། །མི་འདོད་

ཅེས་ཁྱེད་རང་གི་ལུང་གིས་གྲུབ། རྟགས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་ཡིད་མངོན་དེ་དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་ཁྱེད་རང་སངས་རྒྱས་
པས་འཇུག་སྐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་མངོན་གྱིས་གཞུང་བའི་གཞུགས་དང་། ཡིད་མངོན་གྱིས་གཞུང་བའི་གཞུགས་གཉིས་སྐད་ཅིག་
སྐྱེ་བའི་མཚན་མོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལོང་བས་ཀྱང་གཞུགས་འཛིན་ལུས་པ་ཐམ། དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་
གཞུགས་འོག་ཡིད་མངོན་གྱིས་འཛིན་པ་གང་ཞེས། །ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་མངོན་ལོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱ་དེ་འཆད་པ་ལ།

- སྐར་རྒྱུང་བ་ནི་འདི་ན་པ་ན། །
- ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །
- མ་མཐོང་འདི་ན་ན་ལོང་བ་ལ། །
- སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་གཞུང་ཟིན་འཛིན་པའི་སྐོར་ཐམ་བའི་སྐོན་ལོང་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་རྒྱུར་པའི་གཞུགས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་རྒྱུར་པའི་གཞུགས་

འོ་དེ་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ན། ཡིད་མངོན་དེ་འདས་པའི་གཞུགས་ཡང་ཡང་འཛིན་པའི་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི།
དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་གཉིས་
པོ་སྐད་ཅིག་ལྟ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བཟུབ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་དུ་གསལ་དུ་མི་བསྐྱེད་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཁྱད་གཞི་མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཁྱད་ཚོས་རྩོགས་ཟིན་རྩོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྐར་ནས་བརྗོད་
པར་བྱ་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱེ་མས་འཇལ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཡུལ་སྐྱར་བཟུབ་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་
ཚད་མར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་རུང་ཅད་ཀྱང་མེད་པས་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་གཉིས་དེར་ཁས་བླངས་པ་དེ་གཉིས་ཚད་མར་རིགས་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་ལྟ་ཕྱི་འོ་སྐྱོན་གྱིས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྐྱོན་ལ་བརྟེས་ནས་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐད་ཅིག་མིན་ན་མཚན་ཉིད་ནི།།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་དབང་མངོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུང་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་རང་དབང་མངོན་གཉིས་པོ་གཞུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། མི་གཅིག་ན་ལོང་བས་གཞུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དང་དབང་མངོན་གཉིས་པོ་གཞུང་དོན་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་དུ་བཞག་པས་རྩོད་པ་དང་པོ་ཞིགས་འཛིན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་
ཐག་སྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ལ་རག་ལས་པར་བསྐྱབ་པས་རྩོད་པ་གཉིས་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས།།
དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ལས་བྱུང་ཅན།།
ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད།།
དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན།།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་གྱིས་དབང་མངོན་དང་འོན་ཏུ་བར་ཚོད་པ་དང་། དབང་མངོན་ལ་མི་སྐྱད་བའི་
བསྐལ་དོན་གཞུགས་འདྲེ་ག་ན་ལྟ་བུ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཡིད་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡིད་མངོན་
ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་དབང་མངོན་གཉིས་ཡུལ་མི་གཅིག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐལ་དོན་གྱི་གཞུགས་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་གཞུང་

ཡུལ་ལ་བཞེས་ཤིང་གཟུང་དོན་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགོ་ཐོག་བྱེད་པའི་དབང་མདོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་ན། རྒྱུད་ཀྱིས་དེ་
དག་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་དོན་རྗེས་འགོའི་དོན་བསྐྱོས་(སྐྱོས་)ཅན། །

དབང་སྐྱེས་སློ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཕྱིར་འདི་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། །

ངེས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ལྷུར་པའི་གཟུགས་
དེ་གཟུགས་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་གཟུགས་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་གཉིས་པོ་དུས་མི་
མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

དེ་དང་བྱེད་དུས་མཚུངས་མེད་ཅན། །

རང་ཤེས་དུས་ཅན་དོན་དག་ནི། །

རི་སྐར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི། །

སྐྱེན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་
དགོས་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྔ་ལོ་དུ་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་བྱུང་ཡང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ཉེ་བར་
སྐྱོར་མི་རུས་པས་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲས་བུའི་སྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མེད་པ་སྔར་རུས་མེད་ཕྱིར་དང་། །

ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྐྱོར་ཕྱིར། །

རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔར་ཡོད་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་རང་སློབ་ཅན་དོན་མིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ལྟས་དང་ལྟལ་ཅན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་གཟུང་བྱ་གཟུང་(འཛིན་)བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
གཟུང་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ལ་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་འཛོག་རུས་
པའི་རྒྱར་ལྷུར་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དེ་ལ་གཟུང་དོན་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། །

ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འདྲིལ་བུས་པའི། །

རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་བརྟེན་(ཤེས)། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་རིག་མཛོད་སྤྱི་ལྟོ་ཐམས་ཅད་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཡིད་མཛོད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དང་ཡིད་མཛོད་ཀྱི་དམ་ཐག་རྒྱུན་སོགས་ཡིད་མཛོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་འཛོམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གཞན་དག་ལས་མ་རིག་པ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དེ་འཛིན་ཚོགས་ལ་བཟུང་བ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

“ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །” ཅེས་པ་ནས། “དེ་སྤངས་པ་ན་སྤོང་བྱིར་རོ། །”

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། སྤོང་བ་བསོགས་ཁ་ཅིག །རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཡོད་དེ། ཚོགས་རྣམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པའི་ཚགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོན་ཏེ་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་སྟེ། ཚོགས་བདེན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགོ་མཚུངས། ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཚོགས་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཅད། དེ་ལོག་པ་སྟོན་པ་སྤོང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བདེན་པ་གང་ཞིག །བདེ་དེ་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་ཤེས་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་རིག་བྱེད་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བདེ་དེ་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་སམ་མི་བརྟེན། འཕྲིན་པའི་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། བདེ་དེ་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མ་བརྟེན་ན་བདེ་མ་རིག་པར་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལོག་པའི་ཐབས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་ན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། རིག་བྱེད་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བདེ་དེ་བརྟེན་བྱའི་དོན་གཅིག་དང་འགྲེལ་ལམ། དུ་མ་དང་འགྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷེ་ཏེ་ཏེ་རྫོང་ཡ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གིས་དོན་སོ་སོ་བ་སྟོན་མི་བྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདེ་དེ་རང་གི་བརྟེན་བྱ་གཅིག་འགལ་བའི་བརྟེན་བྱ་ཅིག་ཤེས་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་རིག་བྱེད་དེ་རང་གི་བཟོད་བྱ་དང་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ། འབྲེལ་ན་འབྲེལ་བ་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག།
རྟག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བཟོད་བྱ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱུད་དང་བཟོད་བྱ་གཉིས་ཀ་
དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་བཞག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
ཐ་དད་དུ་བཞག་ན་སློམ་འཁྲུལ་བའི་དོར་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་ཐལ་བའི་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་འགྱུར་མེད།

ཅེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་དཔོན་པ་ན་ལེ། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བཟོད་པའི་རྗེས་འབྲང་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དཔའི་ལྷན་པས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཐོགས་པར་ལེ་
བའི་རྗེས་འཇུག་བསྐྱེད་འཁྲུལ་བར་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་ཕྱིར།

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་ལོ།

འདི་ལ་འང་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་ཡོད།

དེས་ན་ངན་པའི་ལྷན་པས་ཁྲུབ།

ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་པས་དྲང་སྲོད་རྒྱས་པ་དང་། མི་འཇུག་དང་།
མི་འཇུག་གི་ལྷ་དང་། ལྷ་ཚོགས་བ་ཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་དྲན་ཞིང་། གཞེས་ཟེར་པས་ཚངས་པས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
པ་པོ་མ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྐྱུབ་པའི་ཁྲུབ་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁྲུབ་པ་ཚོན་པ་རྙིང་པས་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་རྒྱུད། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ཡིན་ལོ། །ཡང་། འཇུག་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་བཟོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཡི་གེ་དང་དེ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་དང་། དེ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཚིག་རྣམས་ལས་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ལོན་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་པོ་ལ་རྣམས་དོན་རིག་མཛོན་སུམ་གཉིས་པོས་འཇུག་ཞིང་། སྤྱི་མཚན་
རྣམས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞུགས་པས་ན་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱིས་འཇུག་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་ལས་བྱུངས་ཚོ་གོ་སྟོབས་ལ་ཁྲུབ་པ་འོང་བར་ཉེ་བ་ཡིན་
ཀྱང་། ལུང་དོན་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ཚོ་ལས་ལེན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱས། འོན་པར་

རིག་རྟོག་བྱལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། བདེ་སོགས་ཉམས་སྲུང་བྱེད་བའི་རང་རིག་མངོན་སྲུང་ཚོས་ཅན། བརྟམས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་གི་ཉམས་སྲུང་བྱེད་བྱ་བ་དེ་སོགས་དེ་ལ་བརྟམས་དངོས་སྲུང་རྟུག་པར་མི་རྣམས་པ་དང་། དེ་བཟུང་དངོས་ལྷལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཚོས་ཅན། རྟོང་གི་རྟོང་བྱེད་བྱ་བ་དེ་སོགས་ལ་བརྟམས་པ་ལ་བརྟམས་ནས་རྟོང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་བདེ་སོགས་ཉམས་སྲུང་བྱེད་བའི་རང་
རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། །
བརྟམས་བྱེད་པ་(པར་)ནི་རྣམས་མ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རིག་ནི། །
བརྟམས་དང་རྟུག་པར་ཅན་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་བྱེད་བྱུག་པ་ན་ཟེ། བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་
གི་རྟོག་དུ་ལྷུང་བའི་ནང་དོན་ཤེས་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག །
རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་རིག །
དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །
རིག་བྱེད་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་བྱེད། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུར་
ལྷུང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟུག་པར་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ཤེས་
པ་དེ་དག་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་རང་རྒྱུས་ཤེས་པར་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །
དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད། །
རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས། །
བདེ་སོགས་དེ་ཅི་(ཅེས་)ཤེས་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བའོ་ཞེས། གྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་གཞུང་དོན་དང་
བཅས་པའི་བདག་སྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལས་བདེ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟུག་པར་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་
གྲུབ་བོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་བཅས་དབང་པོ་རུང་བ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ན་ཟེ། བདེ་སོགས་ཚོས་ཅན། འཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་བཅའ་པོར་གྱུར་པའི་
སེམས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། །

གནས་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་དང་། །

གཟུང་བར་སྐྱ་སྟེ།

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། རྩེད་ཀྱིས་བདེ་སོགས་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལྟན་གཅིག་
པར་དམིགས་སྐྱེན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེད་ཀྱིས་གཟུགས་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ཡང་བདེ་སོགས་རང་དབང་
དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡི་ཡང་། ཁྱིག་ཅར་གཉིས་འཛིན་མི་རིགས་སོ། །

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། དེ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། ལྷོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྔོ་སོགས་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་། །

གཅིག་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འཛིན་ཞེ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྷོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱད་
བ་ཅན་གྱི་མ་འབྲུལ་བའི་འཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཐ་དད་སྐྱད་ཅན་སེམས་ཀྱིས་ནི། །

གཟུང་དེ་དི་ལྟར་ཐ་མི་དད། །

ཅེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བག་ཆགས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྒོ་ལ་དགའ་གཏུང་སྔོ་ཚོགས་
སྐྱ་སྐྱད་བམི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་བཅའ་པོ་ལ་དགའ་གཏུང་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་བཅའ་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱི་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཡང་། །

གོམས་པ་ཡི་ནི་བྱང་པར་ལས། །
སློལ་དགའ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་། །
བྱང་པར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་ལོ་ན་ལྟེ། གཞུགས་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཅིག་ན་ནང་དུ་དགའ་གདུང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་པའི་
འགལ་བ་མེད་དེ། གཞུགས་སོགས་བདེ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སློལ་བདེ་སོགས་ཡིན་པས་ན་དགའ་གདུང་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་སློལ་བདེ་སོགས་ཀྱི། །
བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་འགལ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་ལོ་ན་གྱི་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་དེ་ཚོམ་ལྟེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་དེ་
ལས་ལེན་རི་ལྟར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་གོམས་པའི་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པའི་སློལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ད་ནི་ཕྱི་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི། །
བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་རི་ལྟར་རྟོགས། །

ཞེས་པའི་འདི་ལྟར། ཡང་དེ་ལ་ལཱ་ཅིག་ལ་ལོ་ན་གྱི་འདིར་ཚོས་ཅན། བདེ་སོགས་སློལ་ཡིན་ཞིང་བདེ་སོགས་སློལ་པས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་
འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷགས་གོང་དང་མེ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་
ཀྱང་འདྲེས་ནས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ལྷགས་གོང་དང་ནི་མི་བཞིན་དུ། །
འདྲེས་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་ལྟར། དེ་ལ་ལོ་ན་ལོ་ལོ་གྱི་འདིར་ཚོས་ཅན། ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐ་དད་པ་བཞེད་ཅིང་། ཐ་དད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཅིག་པ་བཞེད་པས་ན་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་ཀྱི་ལ། །
ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་གཞག་ཉམས། །
ཐ་དད་མེད་ལྱོད་གཅིག་ཡིན་ན། །

དེ་ལྟར་གང་མིན་དེ་ཐ་དང། །

ཅན་སྐྱབ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ན། །

ཐ་དད་སྐྱབ་བྱེད་འགྲུབ་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་འདིར་ཚེས་ཅན། བྲངས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་
རྩོམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། བྲངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་དཀར་པོ་སོགས་སམ། ལྷོ་སོགས་
དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་སྐྱབ་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང། ལྷོ་ལྷོ་ཤེས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་ཡང་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པ་ལ།

སྐྱབ་བསྐྱེད་དཀར་སོགས་ཐ་དད་སྐྱབ་། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ལོན་ཅེ། འོན་སངས་རྒྱས་པ་ཁྱོད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཆེས་གསལ་བའི་ཚོ་ལྷག་མ་རྣམས་སེམས་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འཇུག་བར་ཐལ། དེའི་ཚོ་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
ན། ཞེས་བྱ་འདིར་ཚེས་ཅན། གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆེས་གསལ་བའི་ཚོ་ཉིན་བར་གྱི་སྐར་མ་ལྟར་ལྷག་མ་རྣམས་
སྐྱབས་ཏེ་མི་གསལ་བར་སྤྲོད་ཀྱང། གཙོ་བོ་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་
རྒྱུ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ལྡོག་པོ་དེ་ཐ་དད་པར་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཅིག་ཚོ་གསལ་བས་སྐྱབ་ན་ཡང། །

སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུན་དག་ལ། །

ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

ཐ་དད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་མཐོན་སྐྱབ་གསྐྱེད་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་འབྱོར་མཐོན་སྐྱབ་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འཆད་པར་
བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་མཐོང་།

རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མས་བསྐྱབ། །

མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང། འོན་དེའི་དོན་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་བདེན་
བཞིན་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་རང་མཚན་བདག་མེད་པ་ཅམ་གསལ་

རིག་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཇུག་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ལྷོ་རྟེན།

འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་(གྱི་)

ཞེས་སོགས་བྱུང་། འོན་ཏེ་དེའི་དོན་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷ་བྱུ་ཞེས། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཛོག་
མཚམས་སམ་དོས་འཛིན་ཞིག་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྤར་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟོག་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་བདེན་པ་
རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲུབ་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་མི་རྟོག་སོགས་རྟོགས་པའི་དོན་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་མ་
འཇུག་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །
- དེ་དག་གི་ནི་(དེ་)བསྐྱེད་པ་བྱུང་ཡིན། །
- རྟོག་པའི་དྲུབ་རྣམ་བསལ་བ་(བསལ)། །
- གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཚེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་
བར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གོམས་པའི་དབང་གིས་ལུས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་གསལ་རིག་ཏུ་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གོམས་ཀྱང་ལུས་ད་ལྟར་དུ་མེད་ན་ལུས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལུས་
དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ལ་འདོད་པ་ལྷན་པར་གོམས་པ་དང་། འདྲེ་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་གོམས་པ་དང་། ལུ་སྐྱག་པ་འདི་བ་ལ་
སོགས་ཀྱི་ལྷ་དན་གྱིས་བརྒྱུ་མས་འདིང་སྐྱེས་(གོམས་པ)པ་དང་། རྒྱུ་པོ་གོམས་པ་དང་། མི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱང་
གོམས་པའི་དབང་གིས་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལུས་བྱུང་མེད་དང་འདྲེ་སོགས་ད་ལྟར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གོམས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལུས་མེད་ཀྱང་། དངོས་སུ་མཇུག་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་
འཇུར་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

- འདོད་འཛིགས་ལྷ་དན་གྱིས་བརྒྱུ་མས་དང་། །
- རྒྱུ་པོ་མི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། །
- མཇུག་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །
- ཡང་དག་མིན་པའང་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་ན་ཤེ། ཡུལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་བསྐྱོམས་པས་གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་མི་རིགས་
ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ནི་རི་རྩེ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་སྤང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མི་འཐད་དེ། ཀེད་རུས་ལ་
སོགས་པ་མི་གཙང་བ་དང་ཟད་པར་ས་དང་རྩུ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་མེད་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་དེ་འཆད་པ་ལ།

མི་གཙང་བ་དང་པར་ས་ལ་སོགས། །
ཡང་དག་མིན་པའང་སྟོམ་(བསྐྱོམས་)པ་ཡི། །
སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །
གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེས་ན། འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གོམས་པ་ལས་གསལ་སྤང་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀེད་རུས་
སོགས་མི་སྐྱུག་མི་གཙང་བ་དང་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བརྩུག་སོགས་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་དོར་
གོམས་བྱའི་ཡུལ་དེ་གསལ་བ་མི་རྟོག་པར་སྤང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྐྱེ་འཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །
གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་རྒྱར་པ། །
སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། །
དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། མཛོད་སྐྱེ་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟོས་ཟིན་ཏེ། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། དོན་གྱི་འོ་མ་དེས་མངར་ཐ་སྐྱད་རྩུས། །ལེགས་པར་དོམས་འདི་འཤེས་བྱ་པ་སྤྱི་རྒྱུ་། །འཛོམས་པས་
དུགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ལུས་ཀྱི་སྟོབས། །དར་བའི་གྲང་བོ་དེ་སྤང་མིན་ནམ། །ཞེས་སྐྱས་སོ། །འོ་ན་འཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་དུ་ཐམ་
སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་བོས།

རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་འཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་དུ་ཐམ་བའི་སྟོན་མེད་
དེ། འཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱོད་འདྲེས་རུང་དུ་འཛོམ་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ནི་རང་རིག་མཛོད་སྐྱེ་མིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲོ་དོན་འདྲིན།
དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན།
རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོ་དོན་མིན།
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་མཛོན་སུམ་ཡང་དག་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་འཆད་པ་ལ་ཚང་
མའི་མངོན།

འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།
རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།
དབྱ་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན། -ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། -ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡང་དག་དུ་འཁྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུལ་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྒྲིག་སྒྲུ་(རྒྱུ)་རྒྱུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་པར་ལྟར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་པ་འཛིན་
སེམས་དང་། རྟོགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། དབྱ་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བྱུག་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་སྟེ་བདུན་པོ་རྣམས་འི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་རྟོགས། དེ་ལ་མེ་ཞིག་ལྷུལ་ལ་ཕྱིན་ལོག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྒྲིག་སྒྲུ་(རྒྱུ)་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྟོག་
པ་ལྟ་བུ་ལོག་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་འི་བྱུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱུག་པ་འདོད་པའི་སྤྱི་དང་རྗེས་དང་། བྱུང་དང་ལས་དང་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་རྗེས་དཔག་སྟེ་རྟོགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་རྟོགས་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་དང་། དབྱ་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བྱུག་དང་། རྟོག་དབང་པོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་
བའི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་དང་བཅས་པས་བདུན་པོ་། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་སྟེ་བདུན་མཛོད་པས་འགྲེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་དེ་རྩི་
ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་པོ་བཤད་པའི་དགོས་པ་འི་འཁྲུལ་ཤེས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་། མངོན་སུམ་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་འཛིན་སེམས་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟོས་པ་ཚོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚང་མ་མངོན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་དུ་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་འགྲེལ་བ་ན་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་འགྲེལ་འདིར་འགྲེལ་བ་ན་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་སྟེ་བཞིར་འདུས་པའི་
ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ནམ་པ་བཞི།
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནམ་གསུམ་དང་།
རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན།
རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ལོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཡང་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དེ་དོ་བའི་སྐོར་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོ་བའི་སྐོར་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྤང་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་སྟེ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱས་པ་ལས། སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་
དུ་འདུང་། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤམ་དང་། །ཅེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས་ཀྱང་།

ནམ་རྟོག་དངོས་མི་སྤང་བྱིར་དང་།
ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བརྗོད།

ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚེགས་དེ་གཏམ་ཚེགས་ཡང་དག་དང་གཏམ་ཚེགས་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ།
མངོན་སུམ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་
མངོན་སུམ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱསྟེ། ཚད་མ་མངོན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བདུན་དུ་བཤམ་པ་ཚོས་ཅན། བསྐྱར་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
འཇུག་པའེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའེས་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་ལྷུང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཅིག་སྟེ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ནམ་པ་བཞི།
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནམ་གསུམ་དང་།
རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན།
རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ལོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འཇུག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་
ཞིག་དེ་གཉིས་དབང་བོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་བས་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྱུ་བ་དོན་དུ།
གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་སྐྱོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ན་མངོན་སྲུང་ལྟར་
སྣང་ཡིན་པས་ཀྱང། དཔེར་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་བཞིན་སྐྱིལ་སྐྱུ(རྐྱུ)ལ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
མཐུན་དཔེ་བཏེ་གྲགས་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་དཔག་སོགས་གྱུ་བ་བཟོད་པ་ནི།
སྣ་མ་གཉིས་ནི་སྐྱབ་(ཉིད་བསྐྱབ་)ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་མངོན་སྲུང་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་
འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་མངོན་སྲུང་
དུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲུང་དང་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བར་བརྟེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ།
སྐྱོ་འདོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་(དག)།
མངོན་སྲུང་ཉེ་འཇུག་ཅན་ཉིད་ཕྱིར།
འགའ་ཆོ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་མངོན་སྲུང་མ་
ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཡི་རྣམས་ལྟར། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཅན། ཡུལ་རང་མཚན་འཇུག་བར་བྱེད་པའི་
མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་ཏེ། བར་དུན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་སྐོག་གྱུར་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དང་དུན་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རི་ལྷར་སྐོག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཅན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་རྟོག་པ་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྣང་དེ་དག་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྟར། བཞིན་པ་
རྟོག་མེད་མངོན་སྲུང་ལྟར་སྣང་གཅིག་པོ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་རྣམས་ལྟར། ཚད་མ་མངོན་ “རབ་རིབ་བཅས་ལྷོ།” ཞེས་གསུངས་པ་
ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རབ་རིབ་ཀྱིས་མཚན་ནས་དུང་དཀར་སེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཀྱིན་དབང་པོ་ལ་གཞན་དོད་

པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་མེད་འཕྲུལ་ལེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ལེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །
དེ་ནི་ཉེར་གཞོན་ལས་སྐྱེས་བཟོད། །
དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི། །
ཉེར་གཞོན་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །གཟུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ལྟར་པའི་ལྷ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་
བའི་ལེས་པ་དེ་དབང་ལེས་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་ལེས་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲུང་པོས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྲ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྷ་གཉིས་
གསལ་བར་སྤང་བའི་ལེས་པ་དེ་དབང་ལེས་སུ་མི་འཛོག་པར་ཡིད་ལེས་སུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྲུང་པོའི་ཚོད་སྲུབ་པས། དམིགས་རྟེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཡིན་པ་དབང་ལེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛོག་ན་རྩལ་ལྡན་པར་འུང་དེར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་བའད་པ་དང་། དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས།⁹

སློབ་(དབང་)པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། ¹⁰
ཕྱ་རབ་རྩལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །
དེ་མིན་སྤང་བྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། ¹¹
རྩལ་སྤོན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སློ་དང་ལྷ་གཉིས་ལ་སོགས་སློའི། །
དབང་པོའང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི། །
གཞུང་འདི་དང་ནི་དེ་དག་འགལ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་མེ། སློབ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་དབང་ལེས་ལ་
དབྱེད་པ་གསུངས་འུང་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་ལེས་ཀྱི་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེ་དག་དབང་ལེས་ཁོ་ན་ལ་
དབྱེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཡིད་རྟོག་གི་རྒྱ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཞེས་

སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ལྷ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིད་རྫོགས་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་གཞོན་གྱིད་
བརྗོད་པར་མ་ཟད་རིགས་པའི་སློབ་པ་ལྟུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་པའི་ལྷ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་
ན། དབང་ཤེས་གང་འཛོལ་ཅེས་དྲིས་ནས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་གྱིད་པ་ཞིག་ལ་འཛོལ་གོ་ཞེས། དེ་ལྟར་
ཡང་ལྷ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། དེར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དབང་བརྟེན་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་གང་། །
དབང་པོ་ཡོད་མེད་རྗེས་འཇུག་ཅན། །
དེ་མཚུངས་གལ་ཏེ་འགྱུར་ལྡན་ན། །
དེ་འདི་ཉིད་ན་ཅི་ཕྱིར་འགོག།

ཅེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་གཟུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་པའི་ལྷ་གཉིས་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། བདག་རྒྱུན་
དབང་པོ་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་ལོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རེས་འགའ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་མ་ལོག་ཀྱང་ཁྱོད་ལོག་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཡིད་
རྫོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡིད་འཁྲུལ་བས་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤུལ་དུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དབང་པོ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གང་ལྟར་ཡང་དེར་
འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདིར་ཡང་སྤྲུལ་སོགས་འཁྲུལ་བ་བཞིན། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤང་འཛོལ་པར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་རྫོགས་
མེད་ཡིན་ཡང་ཚང་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དེ་ལ་རྫོགས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དང་
རྫོགས་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་རྫོགས་མེད་ན་ཡང་། །
ཚང་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ། །
བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ་དེ་དོན་དུ་འང་། །
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་བཤད། །

ཅེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་སྟོས་ཟིན་ལོ། ། འོན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྫོགས་པ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས།

གཞོན་ནུ་བརྒྱུད་གཉིས་ལོ་ཡི་ལང་ཚོ་ནི།
ཤེས་ལྡན་ན་རྒྱུད་མ་རྣམས་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི།
དཔལ་ཡོན་ཚར་དུ་དངར་བའི་སྐྱུན་གྱི་ཟུར།
བདག་ལ་དགེས་པར་གཟིགས་ཤིག་འཇམ་པའི་དཔལ།

ཞེས་མཚོན་པར་བཞེད་ནས་མདོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་
ཉིད་དེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤའ་དཔ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལའང་འཛིན་རྟོན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་མ་བརྟགས་མ་
དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། རིགས་པས་རྒྱུད་ཟུང་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་གསུམ་དུ་
ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་དེ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚད་མ་མདོར།

བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད།
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ།
བྱ་(དབྱེ་)བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཐ་སྐད་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་མེད་པའང་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཞུགས་འཇམ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་ཤིང་བྱེད་པ་པོ་གཞུགས་དང་
འབྲུབ་སྐྱེས་པའི་སློབ་མཚན་ཚད་འབྲས་གཞག་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འཛོལ་ཅིང་། དེས་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་
བའི་སློབ་མཚན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་རྟེན།

“གཞུགས་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚད་སྟེ། གཞུགས་
འཇམ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་བྱེད་(པ་)པོ་གཞུགས་དང་འབྲུབ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་
གཞུགས་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།” ཞེས་པ་ནས། “བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་
པས་བྱ་བ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ནོ།”

ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཆད་པའི་རྩིས་རྗེས་སུ་སྐྱུར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ལ། སྐྱེ་རིགས་པ་ལས་བཤའ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བཅད་བྱ་ཤིང་དང་།
གཙོད་བྱེད་ལྟ་གྱི་དང་ཤིང་གཙོད་པའི་ལས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུང་རབ་སྤྱི་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་ལས། ལྷན་པར་དུ་
གཞག་བྱ་ལས་དང་། འཇམ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། དེས་གཞག་བྱ་འཇམ་བའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་རྩིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན།

བསྟན་བཅོས་འདྲིར་གྲགས་པའི་ལས་ནི་གང་། བྱང་པ་ནི་རི་ལྟར། བྱ་བ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལས་ནི་
གཞལ་བྱ་སྟེ། རོན་དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། བྱང་པ་ནི་གཞལ་བྱ་དེ་གཉིས་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚད་མ་སྟེ། དེ་ཡང་རོན་དང་འབྲ་བའི་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཇིན་པའི་
རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་བྱ་བར་རྒྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རོན་རིག་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་
ཡིན་ལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་མ་དཔུང་རུང་ཟད་དཔུང་ལིན་ཏུ་དཔུང་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོའི་རྩལ་ལས་ལེན་པ་ཡིན་
ནམ། ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་གཅིག་པོར་ཉམས་དགའ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་ཤེས་པ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་ལུགས་ལ་གཞུགས་
མཐོང་དོ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་གཞུགས་སོ། །སྤོའ་ཞེས་ཐ་སྐད་འདོགས་ལོད། མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་ཚོ་མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པ་དེ་སྟོན་མཁན་གྱི་དོན་ཞིག་ལག་ན་ལམ་ལྟོག་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ།

དོན་ནི་གཞུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་(པར་)སྣང་བ་སྟེ། མ་བརྟགས་གཅིག་པོར་(པོ་)ཉམས་དགའ་བར་
ནི་འདི་ཉིད་ལ་གཞུགས་སོ་སྤོའ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བྱེད་ལ།

ཞེས་དང་།

སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་(གཏོང་)མཁན་གྱི་ཕྱི་དོན་ཞིག་འོག་ན་ཡོད་ཅེས་མདོ་སྡེ་པས་(བས་)མོས་པར་
བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རུང་ཟད་དཔུང་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་ལྟོག་ན་མོ་དོན་གྲུབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་ལས་མི་ལེན་ཏེ། ཡང་དག་
པར་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པ་ན་གྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་དུ་(དེར་)མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་
ཀུན་མཐུན་ཞིང་(ཅིང་)།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཞེས་སོ་སོར་སྟོས་ན་དེ་འབྲུག་པ་འབྲུག་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞུགས་འཇིན་
མདོན་སྐྱེ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ། དེ་གཞུགས་དང་འབྲུག་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚོན་གྱི་ཚད་མར་
བཞག་ནས། ཚད་མ་དེའི་གོ་དོན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་གཞུགས་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་
ནང་ཚོན་གྱི་འབྲས་བུར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས།

འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི།
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པར་
རྟོགས་པ་དེ་ཉི་བར་སྤངས་ནས། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ་བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེན་སྤང་གི་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པས་དོན་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྟངས་རྟོག་རྟུན་
ཞེན་རྟུན་སྟེ། དཔེར་ན་སུ་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་སུས་ཡིའི་གཞུགས་འཛིན་ཞེས་བཞེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་རྟུན་

གཞུགས་སོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་གཞུགས་སོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ནི་འདི་རྟོགས་པས་གཞུགས་
སོགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟངས་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་(བྱས་)པ་དང་འདྲ་བའི་གཞུགས་
འཛིན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་བྱས་པའི་གཞུགས་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དང་།

བདག་ཉིད་བྱེད་སོ་མེན་ན་ཡང་། །
དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །
དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །
བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །
བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། །
འཇིག་རྟེན་རྒྱ་གཞུགས་འཛིན་ཞེས་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་སྐབས་འདིར་གཞུགས་འཛིན་མཛོན་སྲུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་དེ་ལ་
གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕར་བ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་ལ་གཞུགས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཇིག་རྟེན་ལ་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོ་
བབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཚེ་གངས་རི་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གངས་རིའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་དང་། དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ལ་
སོགས་པ་སྤང་བ་དེ་གངས་རིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་འཕར་བ་ལ་གངས་རི་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྤང་བ་ཡིན་པས། དོན་
སྤང་གི་ཤེས་པ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པས་ཚོད་པས་ན་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་དོན་དངོས་སུ་མ་སྤང་བར་སོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ནི་ཁ་དོག་མེར་པོ་དང་དབྱིབས་སུ་བཞེ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་དེ་ཙམ་ལས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ མཛོད་ལས།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྟངས་དུ། །

ལ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བཞེད།¹²

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་རྣམ་འདོད་ཅིང་། དོན་ཡག་ན་མོ་ལས་ལེན་པའི་ཚོ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སྤྱད་བའི་དོན་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་རྣམ་པ་དེའི་ཡག་ན་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཡག་ན་མའི་གོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འདི་ནི་མ་བཟགས་མ་དཔུང་པའི་མདོ་སྟེ་ཡ། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ལུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལས། གྲུབ་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་
ཚོས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་མང་དག་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལྟར་
ལས་སྤངས་ཤིང་ཡག་ན་མོ་འདི་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཡལ་པ་དག་ལ་མ་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དཔུང་
པའི་ཚོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ལྷ་བྱ་ཞེས། སྟོན་པ་
སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དཔུང་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐབས་འགར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་དེ། དཔུང་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཏུག་བྱ་རྣམས་ལ་དང་བར་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཁྱོད་
ཀྱིས་མ་བཟགས་མ་དཔུང་པའི་ཚོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས།

- དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། །
- སྲང་ཚེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས། །
- འཛིག་རྟེན་སྤྱགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །
- ཕྱི་རོལ་སྟོན་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་ལ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རིག་མཛོན་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་
གཟུང་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རིག་མཛོན་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འདིའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་
དོན་དང་། གོ་བབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རིག་མཛོན་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཁྱབ་
པ་ཡོད་པར་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཉེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རིག་མཛོན་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་
དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ལས་སྤངས་ན་རིགས་པས་གཞོན་པར་མ་ཟད་ལུང་དོན་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ད་ནི་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འོན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཟུང་པའི་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་མ་
འཇུག་བསྐྱེད་བའི་དབང་གི་རྟེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་གོས་པས་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་གཟུགས་རྟོགས་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་
འཛོག་གམ་ཞེས། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མ་བཟགས་མ་དཔུང་པའི་འབྲས་རྟོགས་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ལས་
དང་བྱ་བ་དང་སྐབས་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་མཛོན་སྤྱུ་ལ་མཚོན་ན། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལས་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་མེད་དུ་སྟོན་ཅུས་
པ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབར་བའི་སྐབས་བྱེད་ལས་གཟུགས་རྟོགས་པར་དེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་འདི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་དང་དེའི་སྐབས་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་དེ་(ཉི)། །
ལས་ཀྱུན་གྱི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དག། །
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལས་འབྲས། །
གང་ཡིན་དེ་ནི་དེའི་སྐྱབ་བྱེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་གི་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་འད-
འི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་པས་རྩལ་ཟུང་དཔུང་པའི་ཚོལ་ལེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རང་རིག་ཅན་
འབྲས་བུར་གྱུབ་ཡང་། མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་རྣམས་འདིར་གཞུགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་གཞུགས་འཛོལ་མཛོལ་སུམ་གྱི་གཞུགས་
རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་སློབས་གཞུགས་འཛོལ་པའི་ལེས་པས་
གཞུགས་རྟོགས་པར་འཛོག་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་ལུས་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པས་གཞུགས་འཛོལ་མཛོལ་སུམ་དེ་གཞུགས་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་གོ་བུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་ཉམས་སྤོང་ཅན་དུ་ནི། །
འདྲ་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །
གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། །
རྣམ་འབྱེད་དེ་བདག་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། རྟོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སློབས་དོན་སྣང་གི་ལེས་པ་
ཚོས་ཅན། དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་དོན་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་
པས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ཡོད་ཡང་། གཞུང་དོན་གྱི་གོ་བབས་དང་། དཔུང་མ་དཔུང་གི་འཛོག་མཚམས་ལས་འཛིག་རྟོན་པལ་
པའི་བརྗེ་ཆད་དང་མི་འདྲེས་པའི་གོ་དོན་གྱི་བབས་ནི་སྣང་བྱུང་ལྟར་བཤད་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་ཉིད་འཐད་པར་མཛོལ་ལ། ཕྱི་མ་འདི་འདྲ་ལས་
སྣངས་ནི་ལྷན་ལྷན་བཤད་པར་སྣང་དོ། །དེས་ན་ལེས་བྱ་བའི་འདིར་ཚོས་ཅན། དོན་སྣང་གི་ལེས་པས་དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། གཞུགས་བྱེད་
ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་སྣང་བའདྲ་བ་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དག་དོན། གཞུགས་གཞུགས་བྱ། གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཚད་མ། གཞུགས་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ཚོས་
ཅན། རྒྱུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་
ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་གཞུགས་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །
སྐྱབ་བྱེད་གཞུགས་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སློབ་ལས་བཞིར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་གཉིས་ལས་ལེན་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དཔེར་
 བ་གསུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕར་བ་གསུགས་མ་རྟོགས་པར་བྱུང་། ཅེས་པའི་སློབ་འདི་ཉིད་ལས་ལེན་པ་ཡིན་ཀྱི་སློབ་གཞན་ལ་འབྲུབ་པ་ཡོད་པ་སྲིད་
 ཀྱང་དངོས་སུ་ལས་ལེན་པའི་གསལ་ཆ་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་རྣམ་པ་འབྲུལ་པར་འཕར་བ་ལ་འཛེམས་ན་གསུགས་གཞན་ལ་བྱུགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་འབྲུལ་མེད་དུ་འཕར་བ་ཚད་མ་ཞེས་སློབ་བ་དང་། མེ་ལོང་གི་ནད་དུ་གསུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཛེམས་ནས་
 གསུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཕར་བའི་སློབ་ཚད་མ་ཞེས་སློབ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམས་འདིར་སྐྱུར་དགོས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཀའང་འཕྱུག་འདི་ལུང་པོ་ལ་མེར་
 འབྲུལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལེས་ལ་ཀའང་འཕྱུག་འདི་རྣམ་པ་མ་འཕར་བ་ལས་སྒྲངས་པས་དོགས་པ་དང་པོ་ལེགས་ཤིང་། མེ་ལོང་གི་
 བྱང་དུ་སྒྲུབ་པོ་ཆེའི་གསུགས་བརྒྱུན་འཕར་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་འཕར་ཞེས་ལས་སྒྲངས་ན་དོགས་པ་ཕྱི་མ་ལེགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་
 རྒྱུས་པ་ཞེས་པ་ལ་འཛི་རུང་ཟད་དཔུང་པ་བྱུར་ཡོད་དེ། ཡ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུས་པའི་བྱུང་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུས་པར་ལས་སྒྲངས་ཆེ་དེས་པ་རྟོགས་
 པར་ལས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུགས་གཞན་ལ་བྱུགས་དང་འདྲ་བར་རྒྱུས་པའི་སློབ་ཚད་མ། གསུགས་རྟོགས་པ་
 འབྲས་བུ་ཞེས་པ་འོ་འབྲས་རྟོགས་གི་རྩ་ལ་འཛིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་ཤེ། སློབ་འཛིན་མདོན་སྲུམ་ཚོས་ཅན། སློབ་པོ་མ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། སློབ་པོའི་རྣམ་པ་འཕར་བ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སློབ་འཛིན་མདོན་སྲུམ་སློབ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུས་
 པའིང་། སློབ་འཛིན་མདོན་སྲུམ་ལ་སློབ་པོའི་རྣམ་པ་འཕར་བ་དེ་ཅོམ་ལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་ཚེ་སློབ་པོ་རྟོགས་པར་འཛོག་དུ་རུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་རྟོགས་པའི་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུས་པ་ལ་འབྲས་བུས་རྒྱའི་
 གསུགས་འཛོམས། ཞེས་དང་བྱུང་པའི་གསུགས་དང་འདྲ་བར་རྒྱུས་པ་ལ་བྲས་པའི་གསུགས་འཛོམས་ཞེས་འཛིན་ཏེ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །
 དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།¹³
 བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །
 བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །
 དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་བཞག་ཕྱིར། །
 དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །
 བདག་ཉིད་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །
 བྱུང་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། །
 འཛིན་ཏེ་བྱ་གསུགས་འཛིན་ཞེས་བཞེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞུང་འདི་ཉིད་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པའི་འཕགས་ལས་མདོ་སྟེ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མ་དཔུང་།
 རུང་ཟད་དཔུང་། འཛིན་ཏུ་དཔུང་གསུམ་དང་། སེམས་ཅོམ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མ་དཔུང་། རུང་ཟད་དཔུང་། འཛིན་ཏུ་དཔུང་གསུམ་དང་།

དབྱུང་མ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མ་དཔུང། ཅུང་ཟད་དཔུང། འཕྲི་ཏུ་དཔུང་གསུམ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་མདོ་
སེམས་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལས་སྒྲུངས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་དཔུང་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་སོགས་ཐ་སྐྱད་ཚམ་དུ་ལས་
སྒྲུངས་པ་དང་། འཕྲི་ཏུ་དཔུང་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་སོགས་བདེན་མེད་དུ་ལས་སྒྲུངས་པར་གཞུང་འབྲེལ་བཅས་འདིས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྫོགས་པ་དང་པོ་འདི་མདོ་སྐྱེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཞིས་
ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མདོ་སེམས་དབྱུང་མ་པ་གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པའི་སྣང་དོར་འཛིན་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འབྲས་རྫོགས་དང་པོའི་སྐབས་འདི་འཛིན་
རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་པས། གྲགས་པ་དེ་རང་སར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞུགས་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་གཞུགས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་ན། གཞུགས་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྫོགས་པར་ལས་ལེན་རིགས་
ལ། དེའི་ཡུང་འཛིན་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐས་ཀྱང་པར་དུ་བྱུང་བའི་སྤྲད་དུ་རྣམ་པས་བར་དུ་ཚད་པ་སྟོག་ན་མེད་ཚུལ་
ལྟར་ན་དངོས་སུ་གཞུགས་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་གི། གཞུགས་མ་མཐོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་ལ་
དགོངས་ནས་ལྷོ་མ།

ལ་ཅིག་ཏུ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །

ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཞིས་པོ་འདི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་ལར་བྱུང་ཡིན་གྱི། གཞུང་དཀྱུས་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྫོགས་
ལས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་གཞུང་གི་བཛོད་བྱའི་བཞུགས་ཚུལ་མ་ལེས་པས་འོངས་ཏེ།
ཚད་འབྲས་དང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གཞུགས་
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་ལེས་པ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མདོན་པར་ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་སྟེན་པས་གཞུང་འདི་ནི་ཚད་འབྲས་
དང་པོའི་སྣང་བོ་དང་སྟོག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ལུགས་རྣམ་པར་(བ)གཞག་ནས། གཞན་
ཡང་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྤྲོད་པ་པས་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྫོགས་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པས་
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུག་པས་དབང་དོན་འབྲེལ་བ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱི་
སོགས་ཀྱང་པར་གྱི་སྤོ་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་
ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཅོམ་ཡིན་ན་ཡང་དོན་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་བྱེད་ཚད་མར་ནི་མི་འཛོག་ཅིང་། ཐ་མར་དོན་རྫོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ལུས་པའི་
སྤྱུ་བྱེད་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞན་ལུགས་
བཀག་པའི་སྟོན་སྤྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །

ལྷན་པར་གྱི་ནི་སྟོ་དེ་དག །

བྱ་བ་ལ་ནི་ཚད་པའི་ཕྱིར། །

ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འོང་དོ། །

བྱ་བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས། །
ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང་། །
ཐ་མའི་ཐ་དད་བྱེད་གང་དེ། །
དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་འདོད་པ་དེ་དག་སོ་སོར་འགོག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། །འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་དཔོག་པས་
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་རྟོགས་སྐྱབ་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་བ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་
པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དེ་ནི་དོན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལྗོངས་པར་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་སྡེ་སེར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ལ་སྡེ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཕྲུལ་བ་མེད་པས། དབང་པོ་
གཞུགས་ཅན་པས་འདི་ནི་སྡེ་པོ་ལོ། །འདི་ནི་སེར་པོའི་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
འདི་འདྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན། །
དེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད། །
འདི་འདི་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷག་མ་
གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་སྦྱོད་པ་བས་དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་འཕེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་
ཅིང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདིས་ནི་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་སྦྱོད་པ་བ་དང་རྒྱལ་དཔོག་པའི་འདོད་པ་བཀག་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་
འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ཡང་འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིག་པ་ཅན་པས་འདོད་པ་ལྟར་སྦྱོ་སོགས་ཀྱང་པར་གྱི་སྦོའོ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
བྱེད་ཚད་མར་ཁས་སྲུངས་ན་ཀྱང་པར་གྱི་སྦོའོ་དང་ཀྱང་པར་ཅན་གྱི་སྦོའོ་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་
རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞེས། །དེ་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་འཕྲུལ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དངོས་མེད་ན་ཀྱང་པར་གྱི། །
སྦོ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །
སྦོ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་དོན་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཞིང་གཅིག་ཡིན་པར་
ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཐ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། གཞུགས་འཛིན་
མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་གཞུགས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞག་པ་གང་ཞིག། དཔེར་ན་སྤྲུལ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་ཞུགས་པས་བྱ་
རྒྱུ་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་ལས་སྒྲངས་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱ་བ་དང་ནི་སྦྱབ་བྱེད་གཉིས།
ཡུལ་ཐ་དང་པའང་མི་འདོད་དོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དོན་བྱེད་བྱ་བ་པའི་འདོད་པ་དེ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱེད་བྱ་པའི་འདོད་པ་
ལྟར་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ལས་སྒྲངས་ན་འང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལས་སྒྲངས་ན་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
གང་ཞེས། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱམ་གཞུགས་འཛིན་པའི་མིག་འཕེས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་སྟེང་གི་གཞུགས་མཐོང་བར་མ་ཟད། དེའི་སྟེང་
གི་དྲི་རོ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་དེ་གཞུགས་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་
གང་ཞིག། མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་པ་དེ་བྱམ་པའི་སྟེང་གི་གཞུགས་དང་དྲི་རོ་སོགས་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་བྱེད་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །
ཚོས་འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བའི། །
ངས་པ་དེར་ནི་མེད་འགྱུར་ཏེ། །
འབྲེལ་བ་བྱེད་བྱ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དབང་དོན་
ཕྱད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ལ་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་བྱེད་བྱ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྦྱབ་བྱེད་གང་ལས་དོན་རྟོགས་ཐ་དང་དུ་འཛོག་ལུས་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པ་
གང་ཞིག། དབང་དོན་ཕྱད་ཅིང་འདུས་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་ལ་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པས་ན་དབང་པོ་དེ་དོན་རྟོགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་
འཛོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཐ་དང་མེད་ཀྱང་གང་ལས། །
ཐ་དང་དེ་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད། །
འདུས་བྱས་ལས་(ནི་)མིན་དེ་ཡི་(དེའི་)དངོས། །
མེད་ན་དེ་ཡང་བཞག་མེད་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། རྒྱུད་ཅག་སངས་རྒྱལ་པ་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་ཐལ།
གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ལྟར་ཅག་འདོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །དེ་དང་འབྲས་བུ་གཞུགས་རྟོགས་པ་གཉིས་པོ་ལྟར་
པར་མེད། དེ་མེད་པས་ན་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཏུ་འཇུག། དེ་ལྟ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་
ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར།
འགལ་ལོ་

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དེད་ཅག་འདོད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དེ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ལྗོན་པའི་སྐོན་ལ་ཚོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་
རྟོགས་(ས)་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོན་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་འདི་རིགས་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་
པ་རྣམས་ལྗོན་པ་ཐ་དད་པར་འདོད་དོན་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་རྟོགས་པར་སྐྱོ་བ་ཏགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- མི་བདེན་ཏེ།
- ཚོས་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་གྱིར། །
- དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། །
- བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག །
- ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། །
- ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །
- སྐྱོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་གྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་ཁ་ཅིག་། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་གཞུགས་
རྟོགས་པ་གང་ཞེས། རྒྱུད་མཚོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐོས་པ་ལ་གཞན་དག་ན་ཟེ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་ཚོས་
ཅན། རྒྱུད་དང་གཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཚོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཚོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་
ཀྱིས་གཞུགས་རྣམ་མེད་རྟེན་ཅར་དུ་མཚོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་རྟེན་
ཅར་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་བར་སྐྱུ་རུ་ར་ལས་མཐིལ་དུ་བཞག་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་མདོ་སྤེལ་ས་བཤའ་བའི་ཕྱིར། རིགས་
པའི་སྐོན་ལས་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཀྱིས་གཞུགས་སྐྱབ་མེད་དུ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་
གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་དེས་པར་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱེད་
དོ། །ཡང་། ལ་ལ་གཞོན་བྱེད་དེ་དག་ལ་འཛོམས་ནས་རྣམ་མཁུན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་རང་

ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ལེ་ན། རྣམ་མཁུལ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ། དེ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུལ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོར་ནས་དེས་གཞུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞུགས་རྟོགས་པའི་མདོའི་
སྤུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་དེ་གཞུགས་འཛིན་མདོའི་སྤུང་རྣམ་མཁུལ་དང་གཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་
ཚོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁུལ་གྱིས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་དེ་ཚུར་མཐོང་ལ་སྐོག་ན་མོ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་མཁུལ་
ལ་སྐོག་ན་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུལ་ལ་སྐོག་ན་མོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁུལ་ཚོས་ཅན། རྟོད་དང་གཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་
རྣམ་པས་ཚོད་པར་ཐལ། རྟོད་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྐོར་ནས་རྟོད་ཀྱིས་གཞུགས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་མ་དེས་
པས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་མ་བཟགས་མ་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རིགས་པས་
རྩེ་ཟུང་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ལེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། ཚོད་མ་མདོར།

ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ་(སྟེ)། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལེ་ན། -ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མདོའི་སྤུང་གི་འབྲས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་དོན་རིག་འབྲས་
བྱུང་བའི་རྣམ་བཞག་དེ་ཅུང་དུ་ཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དེར་མ་ཟུང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་འབྲས་
རྟོགས་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞིག་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། མ་བཟགས་པའི་སྤྱོད་དོར་དོན་རིག་པ་འབྲས་
བུར་བཞག་པ་ལས་ཡང་ན་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་སྤང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་པར་
སྐྱེས་པ་ལས་གང་ཤེས་པ་རང་གི་སྤང་བ་རིག་པ་དེ་ནི་རྩེ་ཟུང་བའི་རིགས་པས་དཔུང་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོད་མའི་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་
ལོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོ་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ལེ་ན། -ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་
སྐབས་འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་པའི་དོན་གང་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་
རིག་པ་ལ་དོན་དེ་རྟོགས་པ་འམ་དེས་པའི་ཐ་སྣང་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས། །

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་དེ་ཉིད་སྤེལ་དུ་ན་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ལེ་ན། འདིར་ཁ་ཅིག་ཚོད་འབྲས་གཉིས་པ་ནི་
སེམས་ཅུམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྤྲི་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ནི་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྲལ་ཞིང་གཞུང་དོན་ལ་ཞིབ་མོར་མ་དཔུང་པའི་
འོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་ལས་མ་བཤད་པ་གང་ཞིག །རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོད་མ་མདོར་ཚོད་
འབྲས་དང་བོའི་གཞུང་རྟོགས་པའི་དེ་མ་ཐག །

ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ་(སྟེ)། །

ཞེས་མདོ་སྤེལ་པས་མ་བཟགས་མ་དཔུང་པའི་ཚོད་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོགས་བཞག་པ་དེར་མ་ཟུང་། མདོ་སྤེལ་པ་དེས་རྩེ་
ཟུང་དཔུང་པ་ལ་ལུགས་པའི་ཚོད་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོགས་འདི་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་མདོ་སྤེལ་པ་ཉིད་ལ་སྤྱི་འགྲེལ་བར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཡང་མདོ་སྤེལ་པས་ཐོག་མར་མ་དཔུང་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོགས་བཞག་ནས་
རིམ་གྱིས་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་དཔུང་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཚོད་འབྲས་གཉིས་པའི་ཚུལ་བཤད་པས་དཔྱད་པ་ལ་ལུགས་མ་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་

བམ་གཏོགས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་མཛད་སྡེ་མ་དག་གིས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དོན་ཐོབ་གཟུང་
རྣམ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་རྫོགས་དེ་དག་སེམས་ཚམ་པ་དང་སྒོ་མཐུན་པ་ཚམ་གྱི་བཟང་པ་མཛད་ཀྱི་སེམས་ཚམ་པའི་ལྷགས་ཉིད་དུ་
བཀའ་བམེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ས་བཅད་དུ་འདེམ་བཟུགས་མ་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས། རིགས་པས་རུང་ཟུང་དཔུང་
པའི་ཚད་འབྲས། རིགས་པས་ལོན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། མདོ་སྡེ་པའི་ཚད་འབྲས། སེམས་ཚམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཞེས་
མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རིག་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་འདེམ་བཟུན་བཅོས་མཛད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་རྒྱུ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ།
དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་མདོན་སྐྱུ་གད་ཡིན་དྲིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བཟུན་བཅོས་མཛད་པས་སེམས་ཚམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དྲིས་
པའོ། །ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་སྐབས་མཐའ་སྐབས་སོ་སོའི་ལྷགས་ཡིན་ན། མ་དཔུང་པའི་ཚད་འབྲས་པའི་ཚད་ཞེས་
སྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་ཡང་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་པའི་གོམས་ལྷན་ལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གོམས་ལྷན་རྒྱ་ལྷ་བུ་ཞེས། འཕེལ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པ་འདི་སེམས་ཚམ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་བཤེན་
པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྱུབ་ན། འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་
འདིར། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་པ་ཡོད་དེ།
ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་ལས་ལེན་པ་རྣམ་བཤེན་པའི་གཞུང་ལས་གསལ་བར་རུང་ཟུང་ཡང་མ་བཟང་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་
ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་རྫོགས་ལས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལ།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་པའི་འབྲས་སུ་འདི་རྫོགས་པ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །

ཞེས་དང་། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྐྱད་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟོན་མི་རུས་པར་
གྲགས་པ་ལ་སྐྱར་བཟང་པར་འགྱུར་རོ་སྟོན་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པའི་སྣང་
རྒྱུ་ལ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྐྱད་ཚམ་དུ་ཕྱི་དོན་གཞན་གྱི་མཛད་ནས། ཞེས་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་ལགས་ལ་གཟུང་
བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ་དང་རང་རིག་འབྲས་སུ་འབྲས་པའི་རྣམ་པར་གཞན་པ་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་གི་རྒྱགས་གཉིས་
པ་མ་གྱུབ་ན་སྐབས་འདིར་འཕེལ་བཟང་པར་ཐ་དང་མེད་པའི་གཟུང་རྣམ་བཤེན་གྱུབ་ཏུ་ལས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སེམས་ཚམ་
རྣམ་རྒྱུན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་སྡེ་མ་ཡང་འདིར་འཇུག་པ་ཡིན་འོ། །གཞན་ཡང་བཟུན་བཅོས་མཛད་པ་དེ་འབྲས་རྫོགས་དང་པོ་
འཆད་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། གཉིས་པ་འཆད་པའི་ཚེ་སེམས་ཚམ་པ་དང་། གསུམ་པ་འཆད་པའི་ཚེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་
རྫོགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཚམ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་སྐབས་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན་ཐལ་ཆེས། ལྷགས་པ་གྱུབ་སྟེ།
འབྲས་རྫོགས་དང་པོར་དོན་རིག་འབྲས་སུ་འཆད་པ་པོ་དེ་འདེམ་བཟུན་བཅོས་མཛད་པོ་ཉིད་ཡིན། འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པར་དོན་རིག་གང་
ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་པོ་དེ་ཡང་བཟུན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཡིན། གཞུགས་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་འཕེལ་བཟང་པར་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་གསུམ་
པ་འཆད་པ་པོ་དེ་འདེམ་བཟུན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དེ་དག་འཆད་པོ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སྐབས་
འགར་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་མཐའ་འཆད་པ་དང་། སྐབས་འགར་སེམས་ཚམ་པའི་སྐབས་མཐའ་འཆད་པ་དང་། སྐབས་འགར་དབུ་མའི་སྐབས་
མཐའ་འཆད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས། འོན་པར་བཟུན་བཅོས་མཛད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་རྒྱུ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་དོན་རིག་
པར་འདོད་པའི་མདོན་སྐྱུ་གད་ཡིན་དྲིས་པའོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལོ་ས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལོ་ས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སེམས་ཚམ་
པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དོན་རིག་གང་ཡིན་དྲིས་པའོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཞན་བཤེད་བཤེད་པ་དང་དེ་འདིར་འགྲེལ་བའི་

ཚུལ་གྱིས་རྩོམ་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བརྒྱུམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཟེ། སེམས་ཚམ་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཕྱི་དོན་ལས་ལེན་པ་འཐད་
དེ། ལྷོ་རྒྱལ།

མདོ་སེམས་དབྱུང་མ་(པ་)གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་བརྒྱུམས་མ་དབྱུང་པར་(པའི་སྣང་ངོར་)འཛིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར་(རྟོ)། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མདོ་སེམས་དབྱུང་མ་གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་བརྒྱུམས་མ་དབྱུང་པའི་ཚོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་
ལས་ལེན་པ་འགྲེལ་པ་དེས་བརྟན་ཅིང་ཁོ་བོ་འདོད་མོད། ལྷུང་དེ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་བམ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྩོགས་གཉིས་པ་
འཆད་པའི་སྐབས་འདི་རིགས་པས་རྩུང་ཟད་དབྱུང་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་དེར་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འབྲས་རྩོགས་
གཉིས་པ་འདི་མདོ་སེམས་གང་གིས་ལུགས་ཡིན་མི་མཐུན་པས། འབྲས་རྩོགས་སྔ་ཕྱིའི་གཞུང་འགྲེལ་རྒྱུ་ཚུན་དུ་དངས་ཀྱང་དགོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་མདོ་སེམས་དབྱུང་མ་གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་བརྒྱུམས་མ་དབྱུང་པའི་སྣང་ངོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་
མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལྷོ་རྒྱལ་འདིའི་དངོས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཕྱོགས་གཅིག་ལ། འབྲས་རྩོགས་དང་
པོ་མདོ་སེམས་དབྱུང་མ་གསུམ་ཅར་གྱིས་མ་དབྱུང་པའི་ཚོ་ལས་ལེན། འབྲས་རྩོགས་གཉིས་པ་དེ་གསུམ་ཅར་གྱིས་རྩུང་ཟད་དབྱུང་པའི་ཚོ་
ལས་ལེན། འབྲས་རྩོགས་གསུམ་པ་དེ་གསུམ་ཅར་གྱིས་འཕྱིར་ཏུ་དབྱུང་པའི་ཚོ་ལས་ལེན། ཞེས་པ་ཞིག་ཐོན་པ་འདྲ་མོར་སྣང་ཡང་། ཚོད་
ངོར་མདོ་སྔེ་པ་རང་དང་སྐར་ན་གཅོད་བས། འབྲས་རྩོགས་དང་པོ་མ་བརྒྱུམས་མ་དབྱུང་པའི་མདོ་སྔེ་པ་འདོད་པའི་ཚད་འབྲས། གཉིས་པ་
རིགས་པས་རྩུང་ཟད་དབྱུང་པའི་མདོ་སྔེ་པ་འདོད་པའི་ཚད་འབྲས། གསུམ་པ་འཕྱིར་ཏུ་དབྱུང་པའི་མདོ་སྔེ་པ་འདོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ནོ།
།མ་བརྒྱུམས་མ་དབྱུང་པའི་མདོ་སྔེ་པས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལེན་པ་ལྟར་སེམས་ཚམ་པས་ཀྱང་ལས་
ལེན་ཞིང་། དབྱུང་མ་པས་ཀྱང་གཞན་གྲགས་སུ་དེ་ཚམ་ཞིག་ལས་ལེན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷོ་རྒྱལ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་
གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པས་རྩུང་ཟད་དབྱུང་པ་ལ་ལུགས་པའི་མདོ་སྔེ་པས་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་མ་བརྒྱུམས་མ་
དབྱུང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐབས་རྣམས་ལ་ཞུཅད་ཅག་འདོད་པའི་དོན་རིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་དེ་འཆད་པ་ལ།

དོན་རིག་གང་ཡིན།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་དོན་སྣེ་བ་རྣམས་ན་ཟེ། གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མདོ་སྔེ་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་རིག་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ལན་དེ་འཆད་པ་ལ།

སོ་སོར་རིག་མཛོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཡང་གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མདོ་སྔེ་སུམ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དོན་རིག་ཏུ་འཛོག་པ་
ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ་འཆད་པ་ལ།

དེ་ནི་གང་གི་དོན་རིག་ཡིན། །

ཁོ་མ་ལོ་

དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་པའི་ལན་དེ་སྟོན་པ་ལ།

དེ་འདྲ་ལས་ཡིན།

འདྲ་བ་དེ་དཔུང་པའི་ཚོ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཡིན་ནམ་དངོས་འདྲ་བས་ཡིན། རྣམ་པ་འདྲ་བས་ཡིན་ན་སྐབས་བྱེད་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རྟེ། སྐར་ལྷན་སྐར་བའི་དབང་ལེས་ཀྱང་སྐར་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པས་སྐར་ལྷན་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འཁྲུལ་པར་འགྱུར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན།

སྟོན་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོན་གི་འདིའི་སྟོགས་སྣ་མ་སྐྱོ་བ་པོ་མདོ་སྟེ་པ་དང་། འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་
སེམས་ཅམ་པ་(པའི་)ཡིན་པར་བཞེད་དེ་

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་གཞན་བཞེད་བཞེད་ཅན་ལ། རང་ལུགས་རྒྱན་མཛད་པ་དང་། ཡ་མ་ལྷོ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རིགས་
པས་དཔུང་མ་དཔུང་གི་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྐྱུར་བར་གྱུབ་བོ། །དེ་ལ་ཁོ་མ་ལོ་ལ། དཔུང་པའི་ཚོ་དོན་རིག་མེད་ན་དོན་དེ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དེ་གང་
ལས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་དེ་འཆད་པ་ལ།

འོན་ཏེ་འདི་སྐྱོང་དེ་གང་ལས།།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དྲི་བ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བཞེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉམས་
སུ་སྐྱོང་བ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དཔུང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། དོན་སྐྱོང་བར་སྐྱུང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དཔུང་བ་དོན་
བདེན་པར་མ་གྱུབ་བོ་ཞེས་དེད་ཅག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདི་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ཡིན།།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་དོན་དངོས་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དཔུང་པའི་ཚོ་དོན་སྐྱུང་གི་ལེས་པ་དོན་
དངོས་དང་འདྲ་བར་མི་འཐད་དེ། དོན་ཁས་ལེན་པ་པོ་རྣམས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་ཕྱོད་དུ་གཞན་པར་འདོད་ལ། དབང་ལེས་ལ་རགས་
པར་སྐྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་འགལ་བ་དེ་རྩ་བུ་ལེས་པ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་བྱེད་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

རུལ་ཕྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །

རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འབྲར་བྱེད། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན། །

ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དཔྱད་པའི་ཚོ་ལེས་པས་རང་ལས་ཐ་དང་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེས་པ་དེའི་མྱོང་བྱ་གཞུང་རྣམ་དེ་ཡང་ལེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞེས། །གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་འགའ་ཞིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡི་མྱོང་དེ་བདག་ཉིད་དེ། །

དེ་ཡང་གཞན་འབའ་(འགའ་)ཞིག་གི་མིན། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་འབྲས་རྩོགས་གཉིས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་རྩུང་བྱས་པའི་དག་པར་དོན་རིགས་འབྲས་བུར་མེད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་དངོས་བསྟན། ཕྱི་དོན་དུ་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་ཡུལ་གཞུང་གྱ། གཞུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཚོས་ཅན།
རིགས་པས་རྩུང་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྩོགས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་རྣམ་གཞུང་གྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཚོས་ཅན།
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྩོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་དོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །

རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་ཏེ་དཔྱད་པའི་ཚོ་འབྲས་རྩོགས་དེ་ལྟར་འཛོག་ཅིང། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཐ་སྐྱོད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུང་
བྱུང་བྱེད་པ་དང། གཞུང་རྣམ་ཚད་མར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་ “གཞུང་བྱུང་ཚད་མ་བཟང་པོ།” ཞེས་
པའི་ས་བཅད་སློབ་པ་ལྟར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་མཛད།

གང་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གཞུང་གྱ། །

ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའོ། །

ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་པ་ལྟར། ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་གཞུང་རྒྱལ་ཚད་མར་བྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྐད་བཏགས་ནས་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད། འོན་ཏེ་དོན་ལྡན་བདུན་མཚན་པས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མདོར། གང་ཚེ་ཕྱི་དོན་དོན་གཞུགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་བྱས་པའི་ཚེ་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སྲུབ་མཁོ་བའི་ཡང་ཅུང་ཟད་དཔུང་པའི་ཚེ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱོད་ལྟེ། དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། རྟེན་སྲུབ་གཅིག་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་ཚེ་རྟེན་སྲུབ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐམ་བའི་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱི་དོན་དོན་ཅི་ཡོད་ན་ཡང་། །
རི་ལྷར་ཉམས་སྲུབ་མཁོ་ཉིད་དེ། །
དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །
མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སློབ་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་བྱས་པའི་ཚེ་འཛོལ་རྒྱལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་རྒྱལ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཛོལ་རྒྱལ་ཅི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གཞུགས་བྱ་ལའང་། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་བྱས་པའི་ཚེ་འཛོལ་རྒྱལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་རྒྱལ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཛོལ་རྒྱལ་ཅི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཚེ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་བྱས་པའི་དུང་ལྟར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ཉམས་སྲུབ་མཁོ་བའི་རང་རིག་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྐད་ཚམ་དུ་ཕྱི་དོན་རིག་པར་འཛོག་པ་ན་དོན་རིག་ཡིན་ཞིང་། དཔུང་པའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཉམས་སྲུབ་མཁོ་བའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འདོད། །

ཅེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད། དེ་ལ་གཞུགས་པ་ན་འོ། །ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་དོན། དོན་རང་ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉམས་སྲུབ་མཁོ་བའི་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞུགས་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། །ཤེས་པ་དོན་དངོས་དང་འདྲ་བ་རྟེན་པ་དང་

དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཕྱོད་པ་སོགས་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཐ་སྐད་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་
ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱུང་འཛོལ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྣང་གི་ལེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དང་འབྲ་བའམ་གཞན་འབྲའང་རྒྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། གཞན་དག་ན་ལེ། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་
འདད་འཛོལ་པའི་དབང་ལེས་ལ་སྐྱ་འདད་སྣང་ཡང་སྐྱ་འདད་བདེན་པར་མ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་
པའི་དོགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

འདི་ལ་གཞན་དག་གིས་བསམ་པ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དབྱེད་པའི་ཚོ་སྐྱ་འདད་ལྟར་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་སྣང་བ་བདེན་ཏེ།
དབྱེད་པའི་ཚོ་དོན་སྣང་གི་ལེས་པ་དང་དེ་འཇལ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞལ་སྟེ་བདུན་རྩེ་མ་པ་པོ་དང་ཀྱང་འཛོལ་པར་མ་ལེས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བདེན། །དེ་འབྲ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་བཤའ་བྱེད་ཏེ། །འདིར་སྐྱས་པ།

- རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་མཚོ་སྐྱེས་གསུང་། །
- རྒྱ་སྐར་བྱེ་བའི་དབྱུས་གནས་པས། །
- རང་འོད་འབད་ནས་སྐྱོས་མོད་ཀྱང་། །
- པད་དཀར་འདབ་བརྒྱའི་གེ་སར་ནི། །
- ཉིན་བྱེད་མིན་པ་སྐྱས་འབྱེད་ཅེས། །
- རང་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ཚོས་གྲགས་སུ། །
- ཞལ་གྱིས་འཆེས་བཞིན་ཁོ་བོ་འང་། །
- དེ་རྒྱལ་གསལ་བྱེད་སུ་ཞིག་ཡིན། །

ཅེས་སོ། །འོན་མ་བརྟུན་མ་དབྱེད་པའི་ཚོད་འབྲས་དང་། རིགས་པས་རྒྱུང་ཟེད་དབྱེད་པའི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ན། རིགས་པས་འིན་རྒྱུ་དབྱེད་པའི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚོད་མ་མཛད་པ།

གང་ཚེ་རྣམ་པ་(སྣང་བ་)དེ་གཞལ་བྱ།

ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི།

འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་གསུམ་ཐ་དང་དུ་མ་བྱས།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན། འབྲས་རྫོགས་གསུམ་པ་འཚད་པའི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྫོགས་དང་པོར་བྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས། དེ་ལས་རྩུང་ཟད་དཔུང་པ་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་ཐ་སྟད་ཚམ་དུ་བྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་བསྐྱོག་ཀྱང་། འཕྱི་རྒྱ་དཔུང་པ་ལ་ལུགས་ཚོ་འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་དོན་ལྟར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་རྣམ་དང་རང་རིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཚད་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ། “དེ་ལྟར་(ཡང་)འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་དང་པོར།” ཞེས་པ་ནས། “གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་རང་རིག་པ་གཉིས་འཛོག་པར་རིགས་པའོ།” ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

འོན་ཏེ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལ་སྤྱིར་འབྲས་རྫོགས་གསུམ་པ་འདི་རིགས་པས་འཕྱི་རྒྱ་དཔུང་པའི་རྣམ་གཞལ་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་ལས་ལས་ལེན་པའི་ལྟ་སྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པའི་སྐབས་དོན་དང་མཐུན་པར་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་དང་། འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་འཛོག་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ། “བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། འོན་ཏེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གནས་ཞེས།” ཞེས་པ་ནས། “ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞལ་(བཞལ་)པ་མཐར་ཐུག་པར་སྲུབ་པ་ཡིན་འོ།” ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཁ་ཅིག །ཚད་འབྲས་བྱི་མ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཚམ་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས་རྩུང་ཟད་དཔུང་པ་དང་། འཕྱི་རྒྱ་དཔུང་པའི་ཁྱད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་རྟུན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་མ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་འབྲས་རྫོགས་གཉིས་པ་རང་གི་སྐབས་སྤུང་མདོ་ཚམ་བཤད་བྱིན་པས་སྒྲོས་མ་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཚམ་རྣམ་རྟུན་པ་འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་པར་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་དང་ཁྱད་པར་ལྡན་པའི་དབང་པོ་མི་བསྐྱོད་རྗེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཁོ་བོས་ཚད་མ་སྲུབ་པའི་བྱི་དོན་དང་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་བྱི་དོན་སོགས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་རྫོགས་གསུམ་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་སྣ་བ་ལ་ནི་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡང་ཐུགས་སྐྱེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས།

འབྲས་རྫོགས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དབྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཡང་། ལྟ་དབང་སློལ་སོགས་པ་མང་པོ་དག་གིས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་པ་ཚམ་གྱི་མཐུག་ཏུ། སློལ་བྱས་པ།

ཞེས་སོགས་ཚོགས་སྤྱོད་པ་གཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་མཛད་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས།

སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ནི། གཞན་དག་སེམས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཚོངས་པ་དག་ལ་ངི་མི་
སྟམ་པར་མཛད་ནས། རང་གི་ལྷུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་རྩབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་རང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱུར།

ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་བཅོད་དོན་དབྱེ་མ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ནན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ཏེ།

རྒྱུར།

དེས་ན་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་བོད་དག་ནི། སློས་ཡར་ལ་སློབ་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་གཞན་
སེམས་བའི་མིང་ཅན་མེད་པར་དགག་པ་ཞིག་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་(བརྟན་)ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཁྲུལ་བ་(པ་)དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱི་
སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་(གྱིས་)བཞེད་པར་རྫོམ་(རྫོམས་)ནས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་
དེ་དང་མི་མཐུན་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་སུ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྣམས་སློབ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ཚེན་པོ་འདི་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྤྱི་བའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཐུགས་སྐྱུག་ནས།

སློབ་ཀྱིས་པ་ཚུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན། །བཙོན་འགྲུས་ཤིན་
ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཚོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་མེད་ལྟན། །འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་
པར་ལེགས་བཤད་སྐར་འདི་ན་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཅན་ཁོ་བོའི་གཞུང་། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་
རང་གི་ལྷུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་རྩབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང། འདིར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ལྷགས་
ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ཚོ་མི་རྣམས་སློབ་སོགས་པས་ཀྱང་རྟོགས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་བཀྲལ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་གཞུང་རང་ལ་
ཐིམ་པར་འགྱུར་ཞེས་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་བསྟན་པའི་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པར་མཛད། དེས་ན་སློབ་དཔོན་
ཀྱི་གསུང་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་ཀྱང། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་ལྷགས་སུ་འཆད་པ་རྣམས་

ལ་ཐུགས་མ་རངས་པའི་གསུང་དུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཤམ་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསལ་
 རིག་དེ་ཉིད་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་སྣ་བའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་
 ཉིད་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྟ་ལྟར། འདི་ལ་གཞན་དག་གི་བསམ་པ། དེ་ལྟར་ན་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་
 འདི་དངོས་པོ་ལམ་འོན་ཏེ་དངོས་པོར་མེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་སྣ་བས་དབུ་མ་པའི་ནད་ནས་བཞེངས་ལ།
 དངོས་པོར་མེད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བར་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེས། ལྷོ་རྟ་རྒྱལ་ལ་ཞེན་པ་ཉེད་ཅག་བདེན་ཏེ། ལོ་བོ་ཅག་འདོད་
 པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་
 རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པ་དང་། ཞིབ་དང་། མ་ཞིབ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཅིག་དང་དུ་
 མ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་བཞེས་ནས་ལྷོ་འཁྲལ་པས་བཀོད་པའི་སྣང་བ་ཅོམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཀར་འཕྱུར། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྟས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་འདི་
 ལྟ་སྟེ།

ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །
 གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །¹⁴
 མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། །
 དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡི་རིགས། །¹⁵

ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཀྱང་།

མི་རྟག་པ་མིན་རྟག་པའང་མིན། །
 གཅིག་མིན་དུ་མའི་མཚན་ཉིད་མིན། །
 དངོས་མིན་དངོས་པོ་མིན་པའང་མིན། །
 འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚོས་སྐྱའོ། །¹⁶

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་དང་། མི་བསྟོད་ཞབས་ཀྱིས།

སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་འགགས་པ་མེད་པ་ལ། །
 འཁོར་འདས་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ནི། །
 སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཆེན་པོས་རྩལ་བཤད་མངོད། །
 སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་སྟེ་འགག་མེད་པ་ལ། །

འཁོར་འདས་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ནི།

སློབ་དཔོན་སྲུ་སྲུབ་ཆེན་པོས་རྩལ་བཤད་མཛད།

གཉིས་ཀའང་དགོངས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ་གསུངས།¹⁷

ཞེས་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འབྲས་རྩོགས་གསུམ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བུ་དང་། སྲུབ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ལྷན་གྱི་ལྟ་བུ་གཞན་གཅིག་ཏུ་འབབ་བམ་ཞེ་ན། འབབ་ལ། དེ་ཡང་དབྱུང་མ་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་མི་འགལ་བའི་ནང་ནས་གཞན་སྟོང་གི་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱིས་རྩོམ་པོ་ལྷན་ཆབ་ཤོག་ཏུ་འབྱུང་བར་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་བཞེད་མང་དུ་བཞེད་པའི་འོག་ཏུ། བདག་གི་ཡབ་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་སྲུ་སྲུབ་དང་རྗེ་བཙུན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མཉམ་པ་གྲུབ་ཐོབ་དག་གིས་ལྟོ། གཞུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ལྟར་དང་སོགས་སྲུ་བརྟན་པ་ནི་གཞན་གསུ་བརྟན་པ་ལ་གཞུགས་སྲུ་གྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག། གཞུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་འདྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་ཞོག། སྤང་ཅམ་བཏགས་ཅམ་ཐ་སྤང་ཅམ་གྱི་དོར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཕུང་སོགས་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཚད་མས་བསྐྱབ་བྱུང་འགར་ཡང་ཡོངས་སྲུ་བཟུང་བ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མེད་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དམིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ལ་འཛིན་བྱུང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་ཞིང་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དམིགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་མཚན་འཛིན་གྱི་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྲུག་བཟུལ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་སྐྱབ་རང་སར་གྲོལ་བས་སྤངས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པ་མེད་པས་སྤིང་པ་དང་ཞིབ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པར་རུང་བ་ཅམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོར་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཡར་ཕྱིན་དང་འཇུག་པའི་རྟོག་ཆེན་གཉིས་དང་གཞན་སྟོང་སྲུ་བའི་སྟོན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་སོགས་དུ་མ་ལས་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟོ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཏེ་འབྲས་རྩོགས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་དང་རང་རིག་དེ་དག་ཅུང་ཟད་དུ་དུང་པ་མཐོང་དུ་རྩི་ལྟར་བདེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏུ་གནས་རྒྱུ་ལ་ལུགས་པའི་ཚོ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་པས་འཛིན་ཏུ་དུང་པའི་ཚོ་གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་དང་རང་རིག་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་དུ་མ་སོགས་ལ་སྲུགས་བཏབ་པས་གྲོང་ཁྱེར་དང་རྩ་སྐྱོང་སོགས་སྲུ་མའི་གཞུགས་བརྟན་དུ་མར་སྤང་བ་ལྟར། སྲུགས་དང་འདྲ་བའི་གཉིས་སྤང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དུ་སྟོབ་ཏུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་སྲུ་དམ་ན་གཞུགས་རྒྱུ་དུ་ཆེན་པོར་སྤང་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སློབ་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །

མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །

གཞུང་དང་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དག །

ཐ་དད་སྲུག་བཞིན་རྩོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ནས།

ཚུང་དུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན། །

ཞེས་པའི་བར་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན། གཟུང་བ་སོགས་འིན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པུང་འབྲས་རྫོགས་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སློབ་པ་ཡ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འིན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རང་རིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་གཉིས་སྣང་གི་སློབ་པ་འཛིན་ཏུ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །
ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །
འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །
ཇི་སྟར་རྗེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས། །

ཞེས་པ་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་སྣང་ཚམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་སྟར་བྱེད་པ། རིགས་པས་འིན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚོ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཞིག །བདེན་པའི་དུ་མར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུ་བའི་སྐབས་བྱེད་བཀོད་པའི་རྣམས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་དེ་དག་སྣང་ཚམ་མིན་པར་འིན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚོ་འདྲ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་འཇུར་བས་མི་རུང་ལ། དེ་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། བོད་གི་རྣམས་གཉིས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་འེས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་དུ་མར་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་སྟར་མིན་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །

ཞེས་སོགས་དང་།

སློབ་དོན་ཐ་དད་མེད་མཐོང་བྱིར། །
ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་གྱུར། །

ཞེས་པ་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་དོན་དུ་དྲིལ་ན། འེས་བྱ་འདྲིར་ཚོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན་པོ་རྣམས་ལ་རིགས་པས་འིན་ཏུ་དཔུང་པའི་ཚོ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དེ་དག་བདེན་པའི་དོན་པོར་མེད་དེ། དེ་དག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་གི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་གིས་དོན་པོ་རྣམ་དཔུང་ན། །

དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །
གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ཤེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འདི་དག་སྒྲིག་སྒྲུ(རྒྱ)་ལ་རྒྱུ་འབྲུལ་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིག་སྒྲུ(རྒྱ)་ལ་རྒྱུ་འབྲུལ་བའི་རི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ངོར་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིག་སྒྲུ(རྒྱ)་ལ་རྒྱུ་འབྲུལ་
བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་ཚོས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་
ན། ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རང་གི་སྐྱོན་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་
སུ་སྣང་བ་དེ། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བའི་དེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཁ་ཟས་སོགས་སྐྱེ་བའི་དང་མི་འདྲ་ཡང་
དབང་པོ་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་འཛིན་པར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ནང་གིས་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་གང་། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་པས་འིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་ཚོ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདེན་པར་
མ་སྐྱབ་ཀྱང། བ་སྐྱད་དུ་གཞུགས་བྱ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལེས་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོད་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལེས་པ་རང་རིག་ཏུ་
རྫོགས་ལུས་པ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་གཞུགས་གསུམ་ལེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་རིག་ཉམས་སུ་
སྐྱོད་པའི་ལེས་པ་ལ་སྐྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོད་པའི་ལེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་འདུ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་སྐྱོས་ནི་ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱ། །

ཞེས་པ་ནས།

གཞུགས་བྱ་འདྲེལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །

འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྐྱར་བར་བྱ། །

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན་རྒྱུ་ལ་དེ་སྐྱོས་ཉམས་སུ་སྐྱོད་པའི་ལེས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འབྲས་རྫོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བཟུན་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱོས་ཉམས་སུ་སྐྱོད་པའི་ལེས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཚད་འབྲས་གཞུང་གསུམ་ལེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་རྟོགས་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷོ་སེར་གྱི་རྣམ་
པར་སྤྱད་བའི་གཞུང་རྣམ་གཞག་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་ལ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོད་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་
འབྲས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་འང་ཉམས་སུ་མྱོད་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ལེ། བྱེད་པ་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདིར་ཚད་མར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་
བཞག་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱད་པོས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱད་པོས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཞེས་འདོགས་
པ་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་པ་དང་། དེ་གསལ་རིག་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རུང་བ་ཚམ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རིག་ཅེས་འབྲས་མིང་
རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས། །

ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །

རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཚད་མ་དང་། །

རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་པ་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་སྐྱས་པ།

འཤམ་བྱའི་དཔལ་མོ་ཀུན་ལ་སྤྱར་བའི་ཡབ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུ་འགོ་ལ་སྤྱིང་བཅེའི་སྤྱུ། །དབྱེས་པར་བཞད་དང་རྩལ་ཅིག་འཁྱུད་པ་
ཡི། །དབྱངས་ཅན་སྤྱོད་ལྷུར་གཅིག་ནི་ད་མིན་ནམ། །ཚངས་སྤྱོད་པི་མེ་སྤྱོད་ལས་ཐ་སྤྱད་ལམ། །ཇི་ཅིམ་སྤོན་ཞེས་འཤམ་འདོད་སྤྱོད་པོ་ལ། །
དབྱངས་དེ་ལས་བྱུང་རིག་པའི་གནས་དེ་ཀུན། །སྤྱོད་ཁོ་ལོ་མེས་པོས་བྱས་མིན་ནམ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་
པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཚུ་བའི་ས་བཅད་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་
བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་འཤམ་པ་དང་དེ་འཤམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤོན་སྤོན་ཚུ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་དུན་པའི་སྤོན་སྤོན་
སྤྱོད་པ་དང་། འཤམ་པ་གཞན་གྱིས་མྱོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་ལ། འཤམ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འཤམ་པ་དེ་ལ་ཕྱི་
ནང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོད་བའི་སྤོན་སྤོན་ཚུ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོད་བའི་འཤམ་པ་གཅིག་དང་།
དེའི་ཡང་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོད་བའི་འཤམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མ་དོད།

ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །

དབྱེ་བས་སྤོན་ནི་ཚུ་ལ་གཉིས་ཉིད། །

ཅེས་པ་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་བདུན་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚད་མ་མཛད་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པས་
བསྟན་པའི་བྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་དོན་རིག་མཛད་སྟུང་ཚེས་ཅན། རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བུ་བྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློ་
ནས་རྒྱུད་བྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་དོན་རིག་མཛད་སྟུང་ཡིན་པ་གང་ཞེས། རྒྱུད་པམ་འདོགས་བྱེད་བདག་སྐྱོན་སོགས་དུ་
མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱུད་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་མི་འཛོག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བཟའ་བརྟུང་སོགས་བྱིས་པ་ལ་པམ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ཡང་། བྱིས་པ་དེ་པ་མ་གང་རུང་ཞེས་གི་གཞུགས་འཛོན་པར་གྱུར་གྱི། ཟས་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་མི་འཛོན་པ་བཞིན་ལོ། ། ཞེས་གསུང་
དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྟུན་པ་ལ།

ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། གསུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཡིན་པ་དེར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚེས་ཅན།
འདས་པའི་ཡུལ་སློབ་པ་བྲལ་བར་རང་རིག་པའི་མཛད་སྟུང་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློབ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་རང་མཚན་ད་ལྟར་བ་འཛོན་
པའི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་དང་། འདས་པའི་ཡུལ་སློབ་པ་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་པའི་མཛད་སྟུང་གཉིས་པོ་གསུང་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་
མེད་ཐ་དང་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། “དོན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །” ཞེས་པ་ནས།
“དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་འད་དེར་འགྱུར་རོ། །” ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་།

དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བ་ཤར་བའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློ་ནས་རྒྱུད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་སློབ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ལྷོ་སེར་ཐ་དང་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་མཛད་སྟུང་ཚེས་
ཅན། རྒྱུད་ལ་ལྷོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་ལྷོ་སེར་འཛོན་པའི་མཛད་སྟུང་ཡིན་པ་གང་ཞེས། རྒྱུད་ལ་ལྷོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་
མ་ཤར་བར་བྱི་དོན་ལན་བུ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན། རྒྱུད་ཀྱིས་འདི་སློབ་པོ་ལོ། །འདི་སེར་པོའི་ཞེས་སོ་སོར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་སློབ་
ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཉམས་སྤོང་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་མ་བཟོགས་མ་དབྱེད་པར་བྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས།
ཀྱང་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་སློབ་པོར་སྤང་བ་ཚེས་ཅན། ལྷོ་སེར་
འཛོན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་སེར་འཛོན་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- ངེས་པར་སློ་དག་(དང་)ལྟན་ཅིག་ཏུ། །
- ཅིག་ཅར་དུ་ནི་རྒྱུད་གྱུར་པའི། །
- ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །
- རྣམ་གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། །ཁྱུ་ཚུ་ལ་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། །ཤེས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
དེ་དང་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱུ་ལ། དཔེར་ན་རྒྱ་གཉིས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐ་དང་མེད་པ་
བཞིན། །ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྣང་དུ་སློབ་པོར་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རྩལ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། །ཤེས་པ་དེ་དང་རྩལ་གཞན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་
པས་ཁྱུ་ལ། དཔེར་ན་སློབ་སེར་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྣང་དུ་སློབ་པོར་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་རྣམ་ཞི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་སུ་གྱུར་
པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྩལ་རྣམས་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་པ་དག་གིས་ཚོས་ཅན། ལྷན་པ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།

ངེས་པར་སློབ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཏུལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩལ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་པ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་སྐྱབ་བ་གཉིས། །
- མེད་པར་ཐ་དང་མཐོང་བ་བཞིན། །
- སློབ་སེར་ཐ་དང་དག་ལ་ནི། །
- སློབ་པའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། དབང་པོ་དང་ཡིད་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུས་རྒྱ་
དཔོག་པའི་གཏུལ་ཚོགས་མཐོང་བས་ན་དཔུང་པའི་ཚོ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འབྲུབ་བའོ་ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་ཡང་། དེ་མ་
ཐག་ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སང་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་མེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྐྱབ་པས་ན།
འབྲས་རྟགས་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དང་། རྣམ་པ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་ཏེ་སོགས་དང་བཅས་ཏེ་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་སློབ་པའི་གཉིས་སུ་སྐབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཚོ་ལ་དུ་ཟེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཟད་དེ། དང་པོར་ཤེས་པས་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིས་དྲན་པས་འདི་སློབ་པོར་སེར་པོར་ཞེས་སློབ་པ་ཡིན་པའི་སློབ་པས་ཀྱང་སློབ་པའི་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མཛད་ན།

དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། གཞུང་དེས་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་རྩལ་གཉིས་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། རྣམ་པའི་རྩལ་ལོ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྩལ་པའི་དོར་ཤེས་པ་དེས་སློབ་པ་གསལ་རིག་ཚམ་དུ་ཤེས་པ་

རང་ལོ་རིག་པ་ལ་རྩོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འེམ་པ་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་མ་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་པར་བཞེད་
ནས་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་(གྲིས་)ཕྱོད་བ་ལ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་འེམ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྗོ་སེར་འཛོལ་པའི་མདོན་སྐྱམ་ལ་ལྗོ་སེར་སོ་སོའི་རྣམ་པ་འག་བ་ཡིན་
ཏེ། དེས་འདི་ལྗོ་སེར་འདི་ལྗོ་སེར་འདི་ཞེས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་བྱ་ལས་འགྲུབ། །

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་འེམ་པ་ལ་རྣམ་པ་འག་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་རིག་པ་ཡང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལྗོ་སེར་འཛོལ་དབང་འེམ་གྱིས་ལྗོ་སེར་འདི་རྣམ་པ་མཐོང་ན་ཕྱིས་དེ་འེམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཉམས་སྦྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མདོར།

རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ། །¹⁸

མ་ཕྱོད་བར་འདི་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཚད་མ་མདོར་དེ་ལྷན་བ་འད་པ་དེ་བ་འད་པ་ལྷན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་འེམ་པ་དང་། དེ་འེམ་པའི་
རྟོགས་ལས་དངོས་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་པར་སྐྱབ་ཅིང་བརྒྱད་ནས་རང་རིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །

རང་རིག་པ་ལ་ཆེར་སྐྱབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལྟ་ལྟར།

གཉིས་པ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དེས་རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པའི་
ཚུལ། དེ་སྐྱབ་བྱེད། རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད། སྐར་ཡང་བྱ་པའི་རྟོགས་ལས་རང་རིག་སྐྱབ་
པའོ། །

ཞེས་པའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་འགྲེལ་བའི་ཚེ་ཆད་འདུག་ཀྱང་གཞུང་དང་གཞུང་དོན་ལ་ཆད་ལྷག་མི་འདུག་པ། ས་བཅད་ལྷག་གམ་གཅོད་
མཚམས་མང་བ་གང་ཡིན་དུང་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འེམ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྗོ་སེར་འཛོལ་སྐྱམ་པས་བསྐྱབ་ནས་རང་རིག་ཀྱང་

གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པ་དང་ཐང་དང་མེད་པའི་གཞུང་རྣམས་གྲུབ་པ་དེའི་ཚོ། དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་རིག་པ་ཡང་འབྲུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྣང་བ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། །གཞན་ཡང་། །གཞུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཚོས་ཅན། །ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ།

རྟོན་དམིགས་གོམས་པའི་བྱུང་པར་ལས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། །དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། །སྒྲིལ་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་རིག་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ཚམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤར་ཡུམ་མཐོང་བ་ཕྱིས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རང་རིག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། །དེས་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་སྐྱབས་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་བའི་མདོ་སྐྱབ་པ་གཞིར་བཞག། །ཕྱི་དོན་བཀག་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་དཔུང་བའི་མདོ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱུ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་དཔུང་མ་དཔུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤའ་ན་ལེགས་པར་འགྱུར་གྱི། །སེམས་ཚམ་པ་སོགས་དང་སྐྱུར་ན་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེར་མའི་དཀྱིལ་དུ་མལ་བཅས་པར་འགྱུར་ལོ། །འོན་ཀྱང་ལྷགས་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་སུ་ཡིན་ན། །གཞན་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་སུ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། །མདོ་མཛད་པས་ཚོད་སྐྱབ་ལས་བཤའ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འགོག་པའི་སྲིད་དུ། །ཚོད་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་དཔུང་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་ཅིག། །ཚོད་སྐྱབ་དབྱིག་གཉེན་རང་གཞུང་དུ་འདོད་པ་ལ་དཔུང་བ་མཛད་ནས། །ཚོད་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་བརྟན་བྱའི་སྤྱིང་པོ་སློབ་བྲལ་འབའ་ཞིག་མེད་པར་དབྱིག་གཉེན་དགོངས་པ་དང་། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་དེ་ལ་སློབ་ཀྱི་ཆ་འགས་གསུངས་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །སློབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པ་དེས་ཞི་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་ཚོམ་པ་པོས་དཔུང་བ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོད་སྐྱབ་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན། །
དེས་པར་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་དགོངས། །
གཞན་དུ་ཆ་ཤས་སུ་གསུང་འགྱུར། །
དེས་ན་ཁོ་བོས་བརྟག་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་ཅིང་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་མངོན་སྲུང་གི་མཚན་ཉིད་རི་ལྗང་བུ་བུ་དང་། དེ་ལ་དབྱེད་པ་མཛད་ཚུལ་ཡང་
རི་ལྗང་བུ་ཞེན། ཅིང་པ་སྐྱབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ལས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་སྲུང་གི་
མཚན་ཉིད་དུ་བུ་བུ་དོ་ཞེས། གཞན་གཞུང་བཞག་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མངོན། “དོན་དེ་ལས་སྐྱེས།” ཞེས་སོགས་ལྟར།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེར་བུ་བུ་པའི་སྐྱེ་ཡུལ་གི་དོན་དེ་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འཛོགས་གམ། དམིགས་རྒྱུན་འབའ་ཞིག་ལ་
འཛོགས། །དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། མངོན་སྲུང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་ལོ་ན་ལ་འཛོགས་ཀྱི། གཞན་ལ་མི་འཛོགས་པ་སྐབས་
འདིར་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དུན་པ་ཚོས་ཅན། མངོན་སྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་གི་དམིགས་
རྒྱུན་ཚམ་དུ་སྐྱེར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་དེ་འཆད་པ་ལ།

འདིར་དོན་དེ་ཤེས་པའི་ཀུན་བཟོད་ཀྱི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མངོན་སྲུང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱར་དུ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བཟོད་
པ་འདི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རྩལ་ཕན་གི་ཚོགས་པ་ལ་ཐེན་པོའི་སེར་པོར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་གི་
གནས་ཚུལ་རྩལ་ཕན་དུ་གནས་པ་ཉམས་ཤིང་། རྩལ་ཕན་ལ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རི་ལྗང་སྣང་བ་དེ་ཡོད་མིན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་སྐྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་གང་
ཞེས། །དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞེན་རིག་དེ་མངོན་སྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་
མངོན།

རིག་(རིགས་)པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་དང་།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་མངོན་སྲུང་སྐྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་།
འཇུག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དེ་གཉིས་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དབང་པོ་ལས་འཕྲོས་ནས་འཇུག་པ་
མིན་པས། དབང་ཡུལ་ཕྱད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཐག་རིང་པོའི་ཡུལ་མི་འཛོན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དབང་དོན་ལས་བྱུང་སྐོ་ལས་(ལ་)ནི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། རིགས་པ་ཅན་པས་ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་ཅན་པ་ལྟེད་ཅག་ཚད་
འབྲས་གཉིས་ཀ་དེས་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། ཚད་མས་ཐུར་དེས་ཟིན་པ་འབྲས་བུས་གསར་དུ་དེས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ངེས་པའི་དོན་ལ་འབྲས་བུ་མེད།

ཅེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་འཕེལ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས། འགྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་སྐབ་པ་དེ་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་ལ་མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་སྲོང་ཞེས་འདོད་པ་དང་། བདག་དང་ཡིད་དུ་ཕྱད་པ་ལས་སྐབ་པ་མཛོན་སྐྱུམ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དབང་དོན་ཕྱད་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་མདོ་ལས། ཐེ་ཚོམ་དང་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་འཕེལ་བ་དག་ལས་སྐབ་པ་ནི་མཛོན་སྐྱུམ་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་འཕེལ་བ་དག་གོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དེ་ཕྱད་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མཛོད།

བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། བྲངས་ཅན་སྣ་མཉམ་དུང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལས་ཡིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་དེ་མཛོན་སྐྱུམ་ཡིན་ཞེས། །ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་དང་། དབྱིབས་དང་། རིགས་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས་གཞན་དེ་ཕྱད་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། “སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།” ཞེས་པ་ནས། “དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར།” ཞེས་པའི་བར་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། །འཕེལ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དུང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་སེར་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག་། བྲངས་ཅན་སྣ་མཉམ་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱི་བྲངས་ཅི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གི་བདེ་བ་སོགས་ལ་དབང་པོ་དེ་སྟེང་གི་བདེ་བ་སོགས་ལ་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པའི་མཛོན་སྐྱུམ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་རྩལ་ཕྱན་སོ་སོ་བ་རེ་རེའི་སྟེང་གི་གཙོ་བོ་རེ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས་གཞན་དེ་ཕྱད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྲངས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་སྲོང་པ་བ་ན་རེ། བདག་དང་ཡིད་ཡོད་པ་དང་དབང་དོན་ཡོད་པ་སོགས་ཡང་དག་པར་ཕྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་དབང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དེ་མཛོན་སྐྱུམ་ཡིན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྐྱ་གཉིས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེན་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྲོང་པ་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཚད་མ་མཛོད། གཞན་འདོད་པའི་མཛོན་སྐྱུམ་དེ་ལྟར་བཤམ་པ་ཚོས་ཅན། རྣམས་འདི་ཉིད་དུ་ལྷེ་བདུན་མཛོད་པས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བར་མཛོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟོགས་སོ་སོའི་རྣམས་སུ་བཤམ་པ་སོགས་དེ་དག་གིས་ཚོགས་པར་དགོངས་ནས་རྣམས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷོ་རྟོགས། “གཉིས་པ་དེ་ལྷེ་བདུན་མཛོད་པས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་པའི་ཚུལ་ནི།” ཞེས་པ་ནས། “གཞན་གྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཚད་དུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱའོ། །” ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཞན་ལུགས་ཀྱི་མདོ་སྟོན་ལོ་རྒྱུས་ལ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཞིབ་ཅིང་མང་བར་འདུག་པ་ཡང་། མགོ་སློབ་ཙམ་
འདིས་ས་བོན་བྱས་ཏེ་སློབ་དཔེ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ལ་ལེགས་པར་འཇུག་པ་གཡའ་ཆེ་ལོ། །འདིར་སྤྲོས་པ། མཁམ་སྟུན་མང་པོའི་འགྲེལ་
བཤད་ས་གཞིའི་རྩལ་མཉམ་དེའི་ཁམས་སུ། །བརྒྱ་ལམ་ན་འབྱུང་གསེར་དང་མཚུངས་པ་ལེགས་པར་སྤྲོ་བའི་ཚོགས། །བཙུན་ལམ་ལྟར་
བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་ལམ་ནས་རྟེན་པ་འདིས། །རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་ལྷ་རྣམས་རི་བཞིན་བསྟན་པ་མཛེས་པར་བྱས། །ཞེས་སོ། །ཚད་མ་
མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་འཇམ་དབྱུངས་བཞད་པ་ལས་མདོ་སྟོན་ལེ་འཕྲུལ་བཤད་པ་རེ་ཞིག་རྗོགས་སོ། །།མཚུ་ལོ།

1 དེ་ལྟོགས་བརྟེན་ཕྱིར་རོ།

2 ལྟ་

3 ལྟ་

4 དབྱས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚོགས་ལེ་འཕྲུལ་པ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར། སེམས་ཙམ། བྱ ༩༠༩

5 ཚོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར། མདོན་པ། ཀུ ༧༧ འདིས་ནང་དུ་ཚོགས་འདི་ཉིད་རི་བཞིན་པ་ཞིག་མེད་
ཀྱང་དོན་བསྟན་ལུས་པ་ཞིག་གོ་སྟོན།

6 མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་འོག་གྲངས་ ༢༥

7 ཚོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ༧༧ བསྟན་འགྱུར་དང་ཚོགས་རྩུང་བད་མི་མཐུན་ཡང་དོན་མཐུན་ལོ།

8 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར། ཚད་མ། (ཅེ་) བོད་གྲངས། ༩༧༡༤

9 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར། ཚད་མ། ཅེ་ དེབ་ ༩༧༤༩༠

10 དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ། །

11 དེར་མིན་སྤང་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི། །

12 ཚོས་མདོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚོགས་ལེ་འཕྲུལ་པ། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར། མདོན་པ། ཀུ ༤

13 རྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། །

14 གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པས། །མཐའ་བཞི་ལས་གོལ་དབྱུ་མ་པ། །མཁམ་པ་རྣམ་ནས་དེ་ལོ་ནའོ། །

15 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུར། དབྱུ་མ། ཚ ༤༤༩

16 “འདི་ནི་རྟེན་གྲུབ་ལ་ཚེས་སྐྱེའོ།”བསྐྱེས་པ་ལི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལི་འགྲེན་བཤམ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་
ཕྱག་བརྩ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། བཟུམ་འཇུར་དཔེ་བསྐྱར། རྒྱུད། ༥ །^{༡༥༠}

17 རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་མཇུག་ཁ་ག་ལ།

18 རྒྱལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། །

༥ ལཱུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་ཕྱོགས་སྐྱང་ཡབ་སྐུན་དང་། །འོད་དུ་ཤོན་དུས་ས་སྐྱུ་པ་རྗེ་ཏེ། །ཕྱིས་སྤྱ་ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་མཚོ་སྐྱེས་
ཞབས། །ཚོད་མ་གསལ་མཛོད་རྣམས་ལ་སྤྱི་བོས་བཏུང། །ཤར་མཚོགས་དང་པ་བསིལ་འགྲོགས་(འ)གི་འུ་མོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱང་པོའི་ལུས་
ལས་འོངས་པའི་སྐྱེ། །ཚོད་ས་པའི་རིམས་ནང་བྱང་འདོད་སྐལ་བཟང་ལ། །འོ་བོས་སྤྱི་ནོ་ལོ་བརྗོན་པས་བསྐྱེན་པར་གྱིས། །ཞེས་བཅོད་ནས།
ད་ནི་ཚོད་མ་མཛོད་རང་དོན་རྗེས་སྤྱ་དཔག་པའི་ལེའུ། །བསྐྱེན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྐོ་ནས་
འཆད་པ་ལ། །ལེའུའི་གོ་རིམ་སོགས་སྤར་སྐོས་ཟིན། །འབྲེལ་པ་ཅན་ལེའུའི་གཞུང་འཆད་པའི་དང་པོར། །བརྗོན་པ་རྗེས་དཔག་ལ་སྤྱི་བཅོད་
རིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། །ཚོད་མ་མཛོད་རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། །དེའི་དོན་བརྗོན་པ་རྗེས་དཔག་
གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན། །རྗེས་དཔག་གི་སྐྱ་ཚམ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། །རྗེས་དཔག་ཞེས་(ཅས་)པའི་
སྤྱི་བཅོད་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སྤྱ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།
མདོ་ཉིད་དང་། །ལྷོ་རྒྱ།

རྗེས་སྤྱ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། །དོན་འདིར་གང་འཆད་པ་སྐབས་སྤྱ་བབ་ལེ་(ཅེ་)ན། །དང་པོ་འཆད་པ་སྐབས་སྤྱ་བབ་པ་ཡིན་པས། །རང་དོན་རྗེས་དཔག་
ཚོས་ཅན། །ཞུང་གི་མཚོན་ཉིད་ཡོད་དེ། །རྣམ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གསར་དུ་རྣམས་པའི་ཞེན་རིག་དེ་ཞུང་གི་མཚོན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མདོན་སྐྱེ་གྱི་འབྲས་རྗེས་བཞེན་དུ་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྗེས་ཀྱང་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་དོན་ནི། །རྣམ་གསུམ་རྣམས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །འབྲས་བུ་སྤར་བཞེན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། །དོན་མདོན་སྐྱེ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་ཞུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ལེ་ན། །མདོན་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། །ཞུང་དང་རྗེས་
དཔག་གཉིས་པོ་ཡུལ་དང་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞུང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚོན་རྣམས་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེན་བྱ་མ་
ཡིན་ཞིང་། །རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚོན་རྣམས་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱེན་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཐ་དང་པ་གང་ཞིག་ཞུང་རང་མཚོན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་དང་རྗེས་བྲལ་གྱི་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཅིང་། །རྗེས་དཔག་སྤྱི་མཚོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་རྗེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དོ་བོ་ཡང་ཐ་
དང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡུལ་དང་ནི། །
དོ་བོ་མཚུངས་མིན་དེ་གཉིས་ཀྱི། །
རང་གི་མཚོན་ཉིད་བསྐྱེན་བྱ་མིན། །
གཞུང་ཐ་དང་ཕྱིར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། མདོན་སྐྱེ་བའི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་སྟེ། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེད་པ་ནི་རྩེ་མདོན་སྐྱེ་བའི་སྤྱང་
པས་ཡང་མི་འཆད་དོ། །མདོན་སྐྱེ་བའི་རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དང་པའི་དེས་པ་མེད་དེ།
གཞུགས་མཐོང་བ་ལས་རེག་བྱ་ལེས་པ་ལྟ་བུ། མདོན་སྐྱེ་བའི་སྤྱང་ཡུལ་རྗེས་དཔག་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མདོན་སྐྱེ་
བའི་གཞུགས་བྱ་དོན་རང་མཚན་ལས་གཞན་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལས་རེག་བྱའི་སྤྱི་ཚམ་རྗེས་དཔག་གི་ལེས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་རང་མཚན་ལེས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལས་གཞན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མི་ན།

ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུ་མ་པ་མཐོང་དོ། །སྐྱེ་བོས་སོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་ལུ་མ་པ་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་
བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལུ་མ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཐ་སྟངས་ཚན་ རྒྱུད་ཀྱིས་ལུ་མ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་
རྟོག་དེའི་ལུ་མ་པ་ཚམ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དེར་ཐལ། མིང་ལ་བཞུགས་ནས་སེལ་དོར་དོན་ལེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མཐོང་སོགས་ཉིད་སྟོན་ནས་བསྟན་པ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་ཁ་ཅིག་རྗེས་དཔག་གི་ལུ་མ་དུ་རང་གི་རྟོན་གཞི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཞེས་
སྤྱང་དགོས་ཏེ། དེ་རྩེ་མདོན་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀའི་རྟོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རྟགས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་
དང་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །སྐྱེ་མི་
རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ ཅན། བསྐྱབ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཚོས་ ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལྟར་ཀྱི་གཞུགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཚོས་ ཅན། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུ་མ་པ་མཐོང་དོན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞུགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུ་མ་པ་མཐོང་དོན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ ཅན། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལྟར་ཀྱི་
གཞུགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་
གཞུགས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུ་མ་པ་མཐོང་དོན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞུགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་འདི་ལ་བྱུང་བ་
ཡོད་པ་དཀའ་མོད། འོན་ཀྱང་བར་འབྲུག་གི་སྐབས་སུ་གཞོན་ཤེད་འདིའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་ན། ཚུད་དོར་དུ་རྟོགས་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱབ་པའི་ཞེན་རིགས་(རིག་)དེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན་འབྲེལ་བའི་བ་
ཡིན་འོ། །འོན་ཀྱང་བརྟེན་པ་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྟོན་གཞི་རྟོགས་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་ཚད་མ་མདོར།

རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཐུན་ལ།

ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན། རྟགས་ཡང་དག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། རྟགས་ཡང་དག་དུ་(རྒྱ)འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་
རྟགས་ཡང་དག་དུ་(རྒྱ)བཀོད་པའི་སྐབས་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
གྲུབ་པ་དང་། དེའི་མཐུན་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་
དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དག་དོན། སྤྱི་མི་རྟག་སྐབས་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སྤྱི་བཀོད་པའི་ཚོ་
བྲས་པ་ཚེས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོད་ཉིད་དང་།
རྗེས་སྤྱད་པལ་བར་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་
ཡོད་པ་རྗེས་འགོ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱི་མེད་པ་བ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ལྡོག་པ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་
དོན་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། །འོན་འདིར་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་ཞེས་མི་སློབ་པར་རྗེས་སྤྱད་པལ་ག་
པའི་བྱ་བ་ཞེས་སློབ་པས་བཟོད་བྱེད་ཀྱིས་བཟོད་བྱ་སྟེ་མི་རུས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། །ལེས་བྱ་འདིར་ཚེས་ཅན། བ་སྐྱེད་ལེས་པའི་
དབང་པོ་རྩོམ་པའི་གང་ཟག་གིས་རྗེས་སྤྱད་པལ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གོ་བའི་ལེས་པ་ཐོབ་རུས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདིའི་གཏུན་ཚིགས་ནི་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདི་རུང་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད།

ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་དབང་བྱས་ཕྱིར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཚེས་ཅན། རྟག་སྤྲེད་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་གཉིས་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་
གྱི་གཏུན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བསལ་ནས། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏུན་ཚིགས་སོ་
ཞེས་ལེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚུལ་རེ་རེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་རྟག།

ཞེས་(ཅེས་)པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་དེའི་དོན་སྟེ་བདུན་མཚན་པས་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་ཚུལ་གསུམ་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་དང་།
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏུན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་འགལ་བར་བཞེད་པ་དང་། ཚུལ་
གསུམ་དོན་གཅིག་རྒྱ་བཞེད་པ་སོགས་བཞེད་པའི་རྣམས་བྱངས་མང་དུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ཡང་གོ་དོན་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་ལ་མཚན་ལ། བྱས་པ་དེ་སྤྱི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། མཐུན་དཔེ་བུམ་པའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། མི་
མཐུན་དཔེ་བུམ་མའི་སྤྲེང་དུ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེས་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་དེ་
ཉིད། དེས་གཞི་ལེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་

འཛོམས་དགོས་པས་ཚུལ་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་དོན་ལ་འབབ་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཞི་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་
 གི་གཏམ་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། སྐྱེ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞུང་གི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ་
 གཞུང་གི་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་དང་པོ་ཅན་དང་། ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། རྟོག་འགྲོའི་ཚུལ་དང་། རྟོག་ཚུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་ཚུལ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཞི་རིག་(ས)་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་འཛིན་ལུགས་ཀྱིས་གཞོན་ཕྱེད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
 །དེས་ན་རང་ལུགས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གི་གཏམ་ཚིགས་སམ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཚིགས་སམ། ཚུལ་གསུམ་ག་དང་ལྟན་པའི་
 གཏམ་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་དང་ཡན་ཚུན་འགལ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ །ཕྱོགས་
 ཚོས་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དོན་(ག)ཅིག་ །རྟོག་ཀྱང་དང་རྟོག་འགྲོ་དོན་(ག)ཅིག་ །རྟོག་ཀྱང་དང་རྟོག་ཚུལ་དོན་(ག)ཅིག་ །ཞེས་
 (ཅས་)བཞེད་ཀྱང་། མི་རིགས་སྟེ་(རྟེ)། རྩལ་ཚུལ་གཉིས་པོ་རྟགས་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་
 འཛོམས་ཅིང་། རྩལ་པ་ནི་གཞི་རྟགས་ཐ་དང་མེད་པ་དང་། ཚོས་རྟགས་ཐ་དང་མེད་པའི་སྟོར་བ་ལའང་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྐབས་
 འདིར་བཟུན་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལའང་དབྱེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་དག་སྟོས་ན་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ལ། རང་ལུགས་
 སྟོང་པོར་དྲིལ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག། །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཚོས་སྟེ་(ག)བཟུང་བྱ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག། །རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གཏམ་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གོ་རྣམས་ཀྱང་། དེའི་དངོས་མིང་མིན། བསྐྱབ་བྱ་གཏམ་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚོས་ཅན་གོ་མི་རྣམས། དེ་ལ་དངོས་བཏགས་གང་དུ་ཡང་མི་འཇུག། །འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་སྟོས་པའི་ཚོ། བསྐྱབ་བྱ་འཆད་པའི་ཚོ་དང་
 །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚོགས་དོན་གོ་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་འཆད་པའི་ཚོ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་(ཀྱིས་)སྐྱེ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་སྟོས་པས་སྐྱབ་བྱས་པ་གོ་རྣམས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གཏམ་ལ་འབབས་པའི་ཚོ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་
 སྐྱེ་དེ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གི་དངོས་མིང་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གཏམ་ལ་འབབས་པའི་ཚོ། །ཤེས་འདོད་
 ཚོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱེ་
 དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱོགས་ཞེས་བཏགས། དེ་རྩལ་བཏགས་པ་ལ་
 །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་བདེ་ལྷན་ཏུ་གོ་བ་དང་། །ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་རྩེད་གཞིའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད། ཕྱོགས་དངོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བཏགས་པས་དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས།
 རང་འགྲེལ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས།

ཕྱོགས་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་
 བས། སྐྱགས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱོགས་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་
 ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྲུར་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོར་བ་སྟོར་གཅིག་ལ་མཚན་ན་
 བྱས་པ་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་པའི་ཚང་མས་དེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་དེའི་

སྤྲེང་དུ་བྱས་མི་ཉམས་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། མི་ཉམས་པས་བྱས་པ་ལ་ཁྲུབ་པའི་ཁྲུབ་ཚུལ་གཏམ་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མཐུན་དཔེ་བུ་མ་པའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་ཚད་མས་དེས་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་དང་། ཉམས་པས་བྱས་པའི་ཁྲུབ་ཚུལ་གཏམ་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྤྲེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བས་ཚད་མས་དེས་པ་ལྟ་བུ་ཤོག་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྔ་པོ་པའི་གཏམ་ཚིགས་ནི་ཉམས་པས་ཡང་དག་དུ་(རྒྱ)འོག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དག་དོན། ལྷ་མི་ཉམས་སྐབས་ལ་བྱས་པ་ཉམས་པས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཉམས་པས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་གཏམ་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ཆས་ཁྲུབ་པ་ཡི། གཏམ་ཚིགས།

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ།

ཕྱོགས་ཚོས་དང་། ཕྱོགས་དེའི་ཆ་གས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་ཉམས་པས་ཁྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤོག་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏམ་ཚིགས་དེ་ནི་ཉམས་པས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང། འོ་ན། ཉམས་པས་ཡང་དག་དེ་ལ་དབྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཉམས་པས་ཡང་དག་དེ་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་པས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་བྲངས་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པས་ཡང་དག་གི་ཉམས་པས་ཚུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་སུ་དེས་པ་གང་ཞེས། ཚུལ་གསུམ་ཚད་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏམ་ཚིགས་རྣམས་ནི་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །
- མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་ཕྱིར་རོ། །
- གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན། གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་དོས་འཛིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། འདིར་ཁ་ཅིག །འབྲས་ཉམས་པས་ཡང་དག་ཡིན་ན། འབྲས་ཉམས་དངོས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱི། འབྲས་ཉམས་ཀྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་འདོདས་པ་དང་། ཁས་བྲངས་འབྲས་ཉམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲས་ཉམས་ཡང་དག་དུ་(རྒྱ)མི་རུང་དོ། །ཞེས་བཞེད། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱ་དངོས་སྐབས་དང་རྒྱ་སྤོབ་སོང་སྐབས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་ཉམས་ཀྱིས་འབྲས་ཉམས་ཀྱི་གོ་ཚད་ལ། རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོན་གི་འབྲས་ཉམས་དང་། འབྲས་ཉམས་ཀྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་འདོདས་པ་དང་། ཁས་བྲངས་འབྲས་ཉམས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་ཉམས་ཀྱི་གོ་ཚད་པར་བཞེད། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོན་གི་འབྲས་ཉམས་དང་། འབྲས་ཉམས་ཀྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་འདོདས་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་པར་བཞེད་ནས། མཚན་གཞི། ཁ་ནང་བྲུ་རམ་པོ་དང་བྲུའི་སྤྲེང་དུ་བྲུ་གསུམ་གསུམ་དང་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྐབས་པ་ལ། བྲུ་རོ་དང་ལྟར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འོག་ཏུ་ཁ་ཅིག །ཁས་བྲངས་འབྲས་ཉམས་སམ། འབྲས་ཉམས་སུ་ཁས་བྲངས་པས་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོན་ལ་པར་ཁྲུབ་པ་དང་། འབྲས་ཉམས་ཀྱི་སྤྲོབས་ཀྱིས་འདོདས་པ་ལ་འདེད་ཁྲུབ་ཀྱང་། རྒྱ་རམ་ཁྲུབ་སྤྲེ། ཚོད་རིགས་

ཞེས་འབྲས་ཏྲགས་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་པར་བཤད་པ་དེའང་འིང་གི་དུ་བས་དངོས་སུ་རང་
རྒྱ་མེ་དཔོག་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་འིང་དཔོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། །ལས་བྱངས་འབྲས་ཏྲགས་ཡིན་ན།
འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བྱུང་། སྐྱུ་(རྒྱ་)དངོས་སྐྱབ་དང་། རྒྱ་སྟོན་སོང་སྐྱབ་དང་། རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཏྲགས་གང་རུང་ཡིན་
ན། འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བྱུང་། འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པ་བྱུང་། སོ་སོའི་མཚན་གཞི། །ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་པོ་(བྱུ)འི་སྟེང་དུ་ཚོས་ཅན། བྱར་རོ་སྟེ་མའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། བྱར་རོ་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དངོས་སྐྱབ། ཅན་ན་གྱི་འིང་གི་དུ་བཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་མེ་སྟོན་སོང་ཡིན་ཏེ། དུ་བཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
རྒྱ་སྟོན་སོང་སྐྱབ། རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་མཚན་གཞི་ལྟར་སྟོས་ཟིན་ནོ། །བྱར་རོ་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བྱུའི་སྟེང་དུ་བྱར་
གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
སྟེ། དེ་ལྟའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན། དེའི་བརྟེན་གཞི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ལས་མ་འདས་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ཏྲགས་སྐབ་སྟེ། འྱིགས།

དེ་ལྟར་ན་རོ་ད་ལྟ་བུ་ལ་འདས་པའི་རོ་གཟུགས་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་གཟུགས་རྣམས་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པའི་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་ཏྲགས་འདི་ལྟ་བུ་ཏྲགས་ཡང་དག་དུ་
(རྒྱ)འོངས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་དང་། ལྷམ་བུའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བ་ལས་འབྲས་
བུ་ལྷམ་བུ་འབྱུང་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཐམ་བའི་ཏྲགས་ལས་མི་(མེ)གྲང་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོགས་སྐབ་པའི་
ཏྲགས་ལས་སྐྱེས་བུ་ཚགས་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་ཏྲགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་དེས་སུ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཏྲགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པར་གཞུང་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། འགའ་ཞིག་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་དེ་རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་ནས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དང་། དུ་བལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འིང་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འོན་ཏེ་
ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་དང་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སོགས་ལ་དབྱེད་པ་འདི་རྣམས་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། དཔག་
བྱ་དཔོག་པ་སྲིད་མི་སྲིད་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །

ཞེས་སོགས་དང་།

གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་(ཐད)པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་སྐབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྐྱབ་བུ་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །ལས་བྱངས་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཚོས་རྒྱུད་པ་བརྟེན་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་།

བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ལྷོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

མཁམས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བཟོད་པར་བཟད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རོ་ལས་གསུགས་དཔོན་པའི་འབྲས་རྒྱུ་ལྟར་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་
གང་ཞིག །རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་དངོས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་ལྟར་ཡང་དག་ལས་སྦྱོར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྒྱུ་ལྟར་དག་ལ་
བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་ལ། དེའི་རྟེན་གཞི་འབྲས་རྒྱུ་ལྟར་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་དག་
ལའང་། རང་བཞིན་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་དག་དང་། རང་བཞིན་བརྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་དག་གཉིས་
གསུངས་པ་ལས་མཚན་གཞི་དོས་འཛིན་པ་ལ། ལྷོད་པ་ལ།

རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་ལྟ་བུ། རང་མིང་བྱེད་ཚོས་ལ་བརྟོས་པར་མ་
འཕངས་པས། རང་བྱེད་ཚོས་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འབའ་ཞིག་པར་སྐྱོ་ལ་སྣང་བ་དག་པ་བ་
དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུ་རང་མིང་གིས་བྱེད་ཚོས་ལ་བརྟོས་པར་འཕངས་པས། རང་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་
དུ་བྱས་པར་སྐྱོ་ལ་སྣང་བར་བརྟོས་པ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ལ།

ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞེས། སྐྱེ་མི་རྟག་གེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། དངོས་པོ་ཞེས་འདོད་
རྒྱུ་གྱི་མིང་གཞི་ཚམ་རྒྱུ་ལྟར་བཀོད་པས། དེ་ཚམ་གྱི་དོན་སྲུབ་པ་མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་སོགས་ལ་
རྟོག་པ་གཞན་མི་སྦྱོར་བས་ན་དག་པ་བཞེས་བྱ་བར་འཛིན་ཅིང་། སྐྱེ་མི་རྟག་གེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། བྱས་པ་ཞེས་
པའི་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་གང་གིས་བྱས་པ་སོགས་བྱེད་མཁན་གཞན་ལ་བརྟོས་པས་ན། བརྟོས་པ་
བར་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་བྱེད་ཚོས་ཐ་མི་དང་(བ)རྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞེས། དེའི་མཚན་གཞི། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་སྐྱེ་ལྟར་
རྒྱུ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ལྟ་བུ་ལྟེད། དེའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱེ་ལྟར་ཞེས་པས་བྱེད་རྒྱ་ལ་བརྟོས་པར་སོང་ལ། དེའི་བྱེད་ཚོས་ཐ་དང་མ་སྦྱོས་པས་ན་
དེར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་ཚོས་དོན་གཞན་ལ་བརྟོས་པའི་མཚན་གཞི། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྦྱོར་པ་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་
ལྟ་བུ་ལྟེད། དེའི་རྒྱ་མཚན། རང་གིས་རྟོས་ཡུལ་ལས་བྱེད་ཚོས་རྒྱ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་སྦྱོས་པས་ན་དེར་འཛིན། །སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་བྱེད་ཚོས་ཐ་མི་དང་རྟོས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བེ། །ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཚལ། དུ་བཟོད་པ་དེ་དུ་ལྟར་གྱི་ལ་ལ་
མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྒྱུ་ལྟར་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མེ་དུ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མེ་མེད་ལ་འབྲས་རྒྱུ་དུ་བཟོད་པར་ཚད་
མས་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེང་ཅིག །
མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་རྒྱུ་ནི། །
གཏན་ཚིགས་

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
བྱས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཚམ་ནས་སྐྱེ་བྱེད་དུ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་ཡོད་ཅམ་དང་། །

འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མཐུན་གྱི་གཞི་འདིར་འདྲེ་ལ་ཟེ་ལ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་
པར་སྐབས་པ་ལ་འདྲེ་ལ་ཟེ་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། འདྲེ་ལ་ཟེ་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་
པ་དེ་མི་སྣུང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚུར་མཐོང་གི་(བ)སྐལ་དོན་ལ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་
བསྐབས་བྱུར་བྱས་ནས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཚད་བའི་གཏུག་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་རྣམས་འདི་མི་འཇུག་པ། །མེད་ལ་མི་
འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། །གཏུག་ཚིགས། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་
ཤར་གྱི་གཞིར་བྱམ་པ་མེད་པར་སྐབས་པ་ལ་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སྤྱོད་པའི་ཚེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་
མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་བྱས་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་བརྟོལ་ནས། བྱམ་པ་མེད་པའི་གཞི་
འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱམ་པ་མེད་པར་སྐབས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཚད་བའི་གཏུག་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱེད་བྱས་ལ་བརྟོལ་ནས། །

འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་དབྱེ་བ། འགའ་བའི་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། འགའ་བའི་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོའི་མཚན་གཞི། ཚེས་སྟོབས་ཚེན་
པས་(ཤོས་)ལྷུང་པར་འོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཚགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པ་ལ་ཚེས་སྟོབས་ཚེན་པས་
(ཤོས་)ལྷུང་པར་འོན་པའི་གཞི་རྟགས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཞིས་པ་འི། མཚན་གཞི་དུ་བསྟོབས་ཚེན་པས་(ཤོས་)ལྷུང་པར་འོན་
པའི་ཤར་གྱི་གཞི་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཚགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པ་ལ་དུ་བསྟོབས་ཚེན་པས་(ཤོས་)ལྷུང་པར་འོན་པའི་གཞི་རྟགས་
སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། མེ་མེད་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
པའི་ཚེན་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་གཞི། ཐག་རིང་བའི་འིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་སྐམ་ཤོར་ལ་མེད་པར་སྐབས་པ་ལ་འིང་མེད་པ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགའ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྐབས་དང་། །

རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི། །

བདག་ཉིད་དག་ན་མི་གྲུབ་པོ། །

མེད་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམས་བཞི།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་། བྱིང་ཅག་འདོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ལ། བྱུང་ཤིང་གིས་གྲང་རེག་འགོག་ལུས་པར་
ཐལ། མེ་སྟོབས་ཅན་གྱིས་གྲང་རེག་འགོག་ལུས་པ་གང་ཞིག་། བྱུང་ཤིང་མེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱུང་ཤིང་
ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་དགའ་བྱུད་ཚོས་
འགལ་བ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་(མེ)གྲང་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སྤྱ་བ་ཀོད་པ་བཞིན་ལོ། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དེ། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
དེ་འབྲས་བུ་འབྲུང་རུང་ལ་བྱེད་དམ་འབྲུང་དེས་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ལ། འཇར་གྱི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་(ཏུ)འབྲས་བུ་སྐྱམ་བུ་འབྲུང་རུང་དུ་
སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱམ་བུའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བ་རྟགས་སྤྱ་བ་ཀོད་པའི་ཚོ། སྐྱམ་བུའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བ་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བྱུང་།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱམ་བུའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་བའི་རྟགས་
ལས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་(ཏུ)འབྲས་བུ་སྐྱམ་བུ་འབྲུང་དེས་སུ་སྐྱབ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱམ་བུའི་རྒྱ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱམ་
བུ་འབྲུང་བ་ལ་གཞིགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལུས་པ་རྣམས།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་རོ་ལས་གཞུགས་རྟོགས་པ་དེའང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་
རུང་མ་ཡིན་ལོ། ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུར་གཞུགས་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། བུར་རོད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་
རྟགས་སྤྱ་བ་ཀོད་པའི་ཚོ། བུར་རོད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྟགས་
སྤྱ་(ག)བཟུང་བྱ་བའང་། བསྐྱབ་བྱུད་ཚོས་སྤྱ་(ག)བཟུང་བྱ་བའི་རྟོགས་ལེན་ལེན་ལོ། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱུད་ཚོས་སྤྱ་
(ག)བཟུང་བྱ་བའགའ་ཏུ་ཡོད་དེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སྤྱ་བ་ཀོད་པའི་ཚོ། དུ་བ་ཡོད་པ་ནི་རྟགས་སྤྱ་
བཟུང་བྱ་ཡིན་ལ། མེ་ཡོད་པ་ནི་(བ)སྐྱབ་བྱུད་ཚོས་སྤྱ་(ག)བཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུ་བས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། རང་
བསེས་ཀྱི་དབྱེད་པ་མང་དུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དུ་བས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། ཚུན་གྱི་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཚུན་གྱི་
མེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚུན་གྱི་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སྤྱ་བ་ཀོད་པ་དང་། འུགས་པའི་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་འུགས་པའི་མེ་ཡོད་པར་

བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་དྲུབ་རྟལ་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་(ཀྱི)བསྐྱབ་བྱུང་རྟལ་རྟལ་སྤྲོད་པ་འཇུག་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ་ཚད་མ་མཛད་།

རྟལ་སྤྲོད་ཀྱི་རྟལ་སྤྲོད་ལྟར་བྱུང་། །

ཚོས་ལ་དཔུང་པ་གཞན་ཡང་འཇུག།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་བཞེད་པའི་རྟལ་སྤྲོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཡོད་པའི་མེད་སྟེང་གི་དུང་རྟལ་སོགས་དང་། འབར་བ་དང་
རྩོམ་པ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རྟལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བཞེད་པ་དེས་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་མེ་ཡོད་
པ་ཅམ་དུ་ལྡན་གྱི་ལའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབས་ནས། ཚོས་གཞན་མེ་མེད་དེ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པུས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། འབར་བ་སོགས་མེད་ཁྱད་པར་
གྱི་ཚོས་དང་། ས་རྩལ་སོགས་རྩལ་རྟལ་སྤྲོད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་རྟལ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པུས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོས་དོན་དུ་མ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟལ་སྤྲོད་པ་དག་རྣམས་ལྷུང་བསྐྱབ་བྱུང་བ་ལ་རྟལ་སྤྲོད་པ་ལ་
དུ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོད་ཅིང་ལྷན་པ་དུ་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་
འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ལག་པ་ན་ཤོགས་པའི་ལྷན་པ་དུ་རྟལ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལག་པ་ན་འདུག་པའི་ལྷན་པ་
འདི་ཚོས་ཅན། ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོད་ཅིང་ལྷན་པ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྐྱབས་སོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟལ་སྤྲོད་པ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེས། མཛད་སྤྲོད་ཀྱི་(ཀྱིས་)དང་པོར་ལྷན་པ་མཛོད་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱི་མར་ལྷན་པ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་
བསྐྱབས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལྷན་པ་དུ་དེས་པའི་ཤེས་བྱེད་པས་སེལ་འཇུག་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡོན་ཏན་དེ་དང་།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། རྟལ་སྤྲོད་པའི་འཇུག་པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་རིགས་ཏེ། རྟལ་སྤྲོད་པ་སྐྱབ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པས་འཇུག་
པར་བཞག་ན། དུ་བཞེད་པའི་རྟལ་སྤྲོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཡོད་པར་གཏན་མི་ཤེས་པའམ། ཡང་ན་མེད་སྟེང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཅད་
ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་མཛོད་བཞིན་གཏན་ཚིགས། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག །ཆེད་མེད་པའི་སྤྱི་ལས་དེ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་གསལ་བ་རྟལ་སྤྲོད་ཀྱིས་རྟལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ལས་
སྐྱོད་པ་རྟལ་སྤྲོད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་མཛོད་ཞིང་གསལ་བ་མཛོད་བས་ན། སྤྱི་གསལ་གཉིས་པོ་ཐ་དད་པར་འཇུག་པའམ། ཐ་དད་མིན་ན། རྟལ་སྤྲོད་
ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་གཉིས་པོ་མ་མཛོད་བར་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་སྤྱི་ལས་ཡིན་དང་ན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་དུ་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་མང་དུ་ཡོད་ན། གཤམ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་པར་
ལྟར་ཤེས་བྱེད་པའི་ཚོས་ཅན། ཐག་རིང་པོའི་ལ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་བྱེད་པའི་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལ། དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་

ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་རྒྱལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐག་རིང་པོའི་ལ་ལ་སྒོམ་པོར་(༡)ཕུར་བ་དང་སྐྱེ་བོར་(༢)ཕུར་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མདོན་སྤྲུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་དུ་བཤོད་པ་དེས་འདི། རྟོགས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་དེར་མེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཆ་ཤས་འདི་ལྟ་བུ་ཚུལ་ནས། །

ཞེས་སོགས་ཆ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་དུ་བཤོད་པ་ཚོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སྐྱབ་བུས་ཀྱི། མེའི་ཁྱད་
པར་འབར་བ་སོགས་སྐྱབ་བུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོད་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་ལ་མ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འཁྱེད་ཚོས་
འབར་བ་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྟོགས་ཅན་གང་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །

ཞེས་སོགས་ཆ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་ཏེ་སྤེ་བདུན་མཛོད་པས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤེ་བདུན་མཛོད་པས་རང་དོན་ལེ་ཕུ་
འདིར། རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱབ་གསུམ་གར་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པར། གཞན་དོན་ལེ་ཕུར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འོན་ཏེ་བརྟེན་
པ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟོན་གཏན་ཚིགས་དང་། དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྗེས་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་མཛོད་པ།

འབྲེལ་པ་གཉིས་ལ་གནས་མོད་ཀྱང་། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ལ་དག །རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལྷི་ཤོད་(འཕྲོ་)འདུའི་འབྲེལ་བར་འདོད། འགའ་
ཞིག་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་འདོད། དེར་སངས་བུ་ཅན་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བ་རྣམས་ལ། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། འཤེས་བྱའི་བྱེད་བྱས་ཡིན་ཏེ།
འཤེས་བྱ་ཡིན། འཤེས་བྱ་ལ་བདག་ཅིག་(གཅིག)ཏུ་འབྲེལ། རྟོད་མ་ཡིན་ཞིང་འཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
བུམ་པ་ཚོས་ཅན། འཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཤེས་བྱ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འཤེས་བྱ་མེད་ན་འཁྱེད་མེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ལྷི་ཚད་མ་ལས་བཤད་པའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མིང་ཚམ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཚད་མ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན་བུམ་པ་དང་འཤེས་བྱ་གཉིས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་།
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ལྟར་ལས་སྐྱབ་པ་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་གོ་དོན་ཉམས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ། རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བདག་གཅིག་གི་
འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཅིང་། ཚོས་དེ་མེད་ན་ཚོས་དེ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཚམ་གྱིས་འདི་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་འཛོག་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟོགས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གི་རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
ལྷི་ཤོད་འདུ་ཚམ་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་མི་རྟོགས་པ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་བུས་པ་དེའི་ཚོ་སྤྱི་
ལྟ་བུར་རྟོན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ་པ་དང་། བུམ་མི་རྟོགས་པ། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སློབ་པ་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་པ་
དང་། བུམ་པ་ལ་མི་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། མི་རྟོགས་པ་ལ་བུས་པས་ཁྱབ་པ་ཚམ་གྱི་སློབ་པ་འབྲེལ་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་

དེ། དེ་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་མི་ཐུན་ཐུན་གཅོད་དང་། བྱས་པ་མི་རྟེན་པ་ལོ་ན་ (ནང་)ཡོད་ཅེས་གཞན་ཐུན་ཐུན་གཅོད་གཉིས་ཀྱིས་དེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་ དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ། གལ་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྱི་རྟེན་མཚན་སྤྱི་འཇུག་བ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་རྟེན་མཚན་གྱི་སྤྱི་རྟེན་ པར་སྤྱོད་པའི་རྟེན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་རྟེན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟེན་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་བྱེད་དམ། མི་རྟེན་པ་བྱས་པ་དང་ འབྲེལ་པ་ལ་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། མི་རྟེན་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཅིང་། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟེན་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་ ཀྱང་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་མཚན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་རྟེན་མཚན་སྤྱོད་ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། སྤྱོད་ཚོས་རྟེན་མཚན་དང་འབྲེལ་པ་ ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་པ་གྲུབ་པ་ཚམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་འཛོག་ན། དེ་ལྟར་འཐད་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཚོས་ལས་བཤའ་བའོ་བ་དེ་བཤའ་ཡིན་ན། རྩ་ཅན་ཡིན་པས་ཀྱང་པའི་ཆ་ནས་གོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། ཞེས་ འཆད་པ་ལ།

རྟེན་མཚན་གྱིས་བྱས་པ་འདོད་པ་དེ།

ཞེས་པ་ནས།

བྱས་པ་བདེན་ཡང་བྱེད་པོ་མིན།

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིས་ནི་རྩེས་འགྲོའི་རྩེ་དང་རྩེས་བྱས་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡང་འགྲུགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། ལྷན།

ཕྱོགས་ཚོས་དེ་ཆས་བྱས་པ་ཡི།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལུས་པའི་འཕྲོས་དོན། ལ་ཅིག །སྤྱོད་ཚོས་བྱས་པ་དེ། སྤྱོད་ཚོས་ཅན། མི་རྟེན་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ རྟེན་མཚན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་མཚན་ཡིན། ཞེས་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། གོ་བབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་ཚོས་འཐད་ཅིང་། ཚོད་དོར་ཕྱི་མ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་དོར་སྤྱོད་པ་འགོད་པའི་ཚོ། རྟེན་མཚན་དོན་གསུམ་སོ་སོ་བཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ཅིག །འགོད་ ཚོད་ཡོད་འགོད་ཅེས་འཐད་པས་ན། དུ་བའི་རྟེན་མཚན་གྱིས་དུ་ཐུན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཟེར་རིགས་ཀྱི། དུ་བཡོད་པའི་རྟེན་མཚན་ ལས་ཞེས་ཟེར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱོད་པ་འགོད་པའི་ཚོ། དུ་ཐུན་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བཡོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འབྲུད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད། འདི་ཡང་། གཞུང་དང་འབྲེལ་པ་སྤྱིང་(རྩིང་)པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་འཕྲུལ་ན་འཐད་ འཐད་འདྲ་བ་དང་། གསང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་འགས་ཀྱང་། འགོད་ཚོད་འདི་ལྟར་བྱས་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་ཚུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། གོ་དོན་ ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཉིས་འཕར་འབྲུད་བམི་འཐད། ཚོད་དོར་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡོད་པ་མི་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གོ་དོན་ ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུ་བའི་རྟེན་མཚན་གྱི་(ཀྱིས་)ཞེས་དང་། དུ་བཡོད་པའི་རྟེན་མཚན་གྱིས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འགོད་པའི་ཚོ། དུ་བཡོད་ པ་ཞེས་པ་འཐོབ་ཅིང་། གཉིས་འཕར་བྱེད་པ་ཚོས་ལ་བཅེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚོད་དོར། བྱས་པའི་རྟེན་མཚན་གྱིས་ཞེས་ པ་འགོད་པའི་ཚོ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཕམ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་རིས་ཤིག་འཐོབ་པས་ན། དུ་བའི་རྟེན་མཚན་གྱིས་ཞེས་ བཟོད་ན། འགོད་པའི་ཚོ་དུ་བཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཕམ། དུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་རུང་འབྲུད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མགོ་མི་

ལྷོ་མས་ཏེ། བྱས་པའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་མི་རྟེན་པར་སྐྱབ་པ་དེ། ཡིན་སྐྱབ་ཡིན་ལ། དུ་བའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་
 ཡོད་སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཡོད་སྐྱབ་དང་ཡིན་སྐྱབ་གཉིས་པོ་རྟེན་གསུམ་འགོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀྱི་ལ་བྱས་པའི་རྟེན་གསུམ་
 གྱིས། ཞེས་དང་། དུ་བའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་ཞེས་བཟོད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩོད་དོར་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་ཞེས་བཟོད་ན་
 ལེགས་སྟེ། (ཏེ)། དེ་ལྟར་མ་བཟོད་ན་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཡོད་སྐྱབ་དང་། ཅན་ན་གྱི་དུ་བ་རང་རྒྱ་མེ་སྟོན་སོང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཡིན་སྐྱབ་གཉིས་པོ་རྟེན་གསུམ་གཅིག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་དུ་ལྡན་
 གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་དང་། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་
 ་ཤེས་བྱེད་དུ། དུ་མེད་ཀྱི་སོ་ལ་མེ་དམར་འབར་མེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་འབྲེལ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། དཔུང་པ་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པའི་ཁྲུབ་པའི་སྐྱོན་ལའང་། དུང་ཁུང་ནང་དུ་ཚོས་ཅན་སོགས་འཇུག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 འོན་ཀྱང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩོད་དོར་དགོས་སུ། དུ་བ་སྟོ་(འ)ཕུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་
 ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་སྟོ་(འ)ཕུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་བདེ་བར་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ལྷག་བཟུལ་བདེན་པ་ཚོས་
 ཅན། ལྷ་དང་བཅས་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ལོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 བློ།

ཚིགས་ལ་མ་དཔུང་སྐྱི་བརྟེན་སྐྱེས་བདེན་ན། །
 སྐྱོས་པའི་བཟོད་པ་ཀུན་ལའང་ཡིད་སྟོན་(རྟོན་)རུང་། །
 ཉ་ཅང་འཆེལ་ན་སྟོང་པོ་མེད་པ་རུ། །
 རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དེ་དང་ཁོ་བོས་མཐོང་། །
 རྩོ་རྩོ་དང་མཚུངས་རིགས་པའི་ལམ། །
 གཞན་གྱིས་མ་རྟོད་གཞུང་དོན་ལ། །
 གཏེར་ལྟར་སྐྱེས་པའི་མཚོན་ཆ་འདི། །
 དེ་རིང་པས་ཚོལ་གཤེད་དུ་ཤར། །

ཅས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདུན་མཚན་པས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར། འཕྲོས་དོན་རྩུང་ཟད་བཟོད་ན། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་དང་མི་རྟེན་པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་མ་སྐྱབ་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་པ་ཞེས་པ་ཚོས་ཐ་དང་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟེན་པ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་(ཡང་)། ལྡོག་པ་དང་མིང་རིས་ཐ་དང་པས་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པར་
 དོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དོར་བྱས་པ་མི་རྟེན་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ཀྱི།

འབྲེལ་པ་ནི་ཚོས་གཉིས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ་

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱངས་པ་དང་མི་རྒྱལ་པ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐ་དང་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ལ། དེ་ཐ་དང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལ་འད་གཞི་དེ་པ་ཅན་དང་སྟོན་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། གཞི་དེ་པ་ཅན་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་བསྟོན་དོན་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཚན་གཞི། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྒྱལ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྒྱལ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྟེ་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ། སྐྱ་དེ་བྱས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ལྷུར་པའི་མི་རྒྱལ་པར་སྐྱབ་པ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་(རིགས)པ་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྒྱལ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྟེ་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞི་དེ་པ་ཅན་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱའི་སྟེང་དུ་མི་རྒྱལ་པ་དང་བྱས་པ་གཉིས་པོ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་མ་ཞེས་པའི་རྟོག་པའི་དོར། དེའི་ཁས་སྲུངས་རྒྱལ་སྟེ་ལས་ལོགས་སུ་བཞུགས་པ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་ཏེ། རྟོག་པ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྟེན་རྟེན།

བསྟོན་ག་གཞི་དེ་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་སྟེ་ལ་ཅིག་སོགས་བྱས་པ་རྒྱལ་པ་ལས་ལོག་ཀྱང་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མི་རྒྱལ་པ་མི་འབྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པར་བཞེད་ནས།

དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱི་སྟོན་མེད་ནི། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་། མི་རྒྱལ་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱས་པ་འམ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། འཛིན་པའི་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་ན་མི་རྒྱལ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐབ་ཅིང་། རོ་གཟུགས་གཉིས་པོ་ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བྱས་པ་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ཐ་དང་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟེན་རྟེན།

དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འཛིན་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོན་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ་

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲུང་བོས་རྒྱལ་པོ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དེས་བརྗོད་མཛད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་འང་། །

དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་ལྟོག་དོན་དང་། །

འཇུག་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི།

ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་གྱི་སློབ་མཚན་བཤད་པ་དེ་ཉིད། གཞན་ལུགས་བཀའ་པའི་སློབ་ཀྱིས་པར་འཆད་པ་
ལ། རང་གྲེ་ལུང་གིས་དགག་པ། ལུང་མོད་དུ་རིགས་པས་དགག་པ། གཞན་གྲེ་ལས་ལེན་གྱིས་དགག་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་
པོ་དེ་ལོད། དུག་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་དེ་འཆད་པ་ལ།

འཇུག་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་པོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕུག་གྲེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་ཚུལ་གྱུབ་པར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འཇུག་པ་ཅན་མ་ངེས་
པའི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བའི་གཉེན་པོར་ཚོས་མི་མཐུན་སློབ་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་ཚུལ་གྱུབ་པ་གང་ཞིག། སྐྱེད་པོ་དེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
ཅོམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་སློབ།

རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉེས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། འེད་སྲོད་གཅིག་
ལས་སྐྱེས་འེད་སྐྱེན་པའི་འེད་ཐོག་དང་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འེད་ཐོག་གཞན་རྣམས་སྐྱེན་པར་གྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལྡོག་པ་ལ་
ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་
ཚུལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

གཟུགས་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་བར་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ།

ཞེས་ལུང་འགལ་གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་སྐྱེས་ལྷན་འཇུག་ཅན་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གསེན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ།
སློབ་ལྡན་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པ་གང་ཞིག །རྟགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་ཚུལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

སྟག་མ་ལུ་པོ་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ལྟོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་ནས་བཟོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་
ཚུལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ངེས་པར་གཟུང་ངོ། །ཞེས་པའི་ལུང་
དང་འགལ་ལོ། །

ཞེས་ལུང་འགལ་བཞི་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

མ་གྲུབ་སྐྱོར་བ་བཟོད་བྱ་མིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཉམ་བུ་དེ་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྐྱམ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་ཚུལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

སྐྱི་དང་ཁྱད་པར་དག་ནི་རི་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །

ཞེས་ལུང་འགལ་ལྔ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །
གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ལེ་འདོད་རེག་བྱ་གྲང་མིན་དྲོ་མིན་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་
ཡོན་ཏན་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས། བཀོད་ཚོད་ལ་ས་རྩུ་མེ་གསུམ་ལ་རེག་བྱ་གྲང་མིན་དྲོ་མིན་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་ཚུལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཞེས་ལུང་འགལ་དུག་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

མ་མཐོང་གྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལ། །
མི་ལྡན་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ལུང་འགལ་དུག་པོ་འདིའི་རིགས་པ་དངོས་གཞི་སློབ་དཔོན་དབང་ཕུག་སྡེ་ལ་འཕངས་ནས། དེས་འདོད་
ལན་བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཡུང་འདོད་ན། འདོད་ན་ཞེས་པ་རྟག་པ་མཐར་བཟུང་གི་ཚིག་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་འདོད་ཟེར་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འོ་
ན་རང་སྡེ་ལུང་གིས་དགག་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པས་དགག་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་ཚུལ་སྐྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷ་རུ་ར་གཅིག་རོ་རུས་དང་
ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་རུ་ར་གཞན་རོ་རུས་དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་རུས་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་ལྡོག་
ཚུལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚོད་བསལ་གྱི་གཞི་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལས། །
རྣམས་ལ་རུས་པ་ཐ་དད་སྣང་། །
དེ་ལ་གཅིག་མཐོང་གཞན་ལ་དེ། །
ཡོད་པར་ངེས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་གཞན་སྡེ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུ་བྲག་པའི་དོར་ལེ་འདོད་རེག་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མི་འཇུར་བར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་
གྱིས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་པར་མི་འཇུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་པའི་དོར་ལེ་འདོད་རེག་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ས་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་བ་
ཅོམ་གྱིས་ས་ལ་ཤེས་པ་མེད་པར་མི་འཇུར་བའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་པའི་དོར་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས། འོ་
མ་ལ་ཞོ་མེད་པར་མི་འཇུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། །

མེད་པར་རབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི།
མ་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་ལོ་ན།
གཏན་ཚིགས་མེད་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཅི།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་ཏེ་དང་གི་ལུགས་ལ། རྗེས་ཚུལ་གྱུབ་ཅིང་རྟགས་ཡང་དག་དུ་(ཏུ)འཛོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚོ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཚུལ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་མི་རྟག་པ་
དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐབས་ཀྱི་
རྗེས་པའི་ཚད་མས་དེས་པའི་ཚུལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། གཅིག་མི་རྟག་པ་ལོག་ན། གཅིག་ལོག་བྱས་པ་ཡང་རྗེས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། དག་དོན། འེག་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
ཚད་མས་དེས་འཛིང། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཚམ་དང་འབྲེལ་བའི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན། འབྲེལ་པ་མ་གྱུབ་ན། གཅིག་ལོག་པས་གཅིག་ལོག་རྗེས་པའི་དེས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དེ།
དཔེར་ན་རྩ་བུ་གས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པས་ན། མི་དེ་ལ་རྟེན་པས་མི་དེ་ལ་བྱུགས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

མི་ལ་རྟེན་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ།
ཕྱུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི།
མི་ལ་ཕྱུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ།
དེ་བཞིན་རྟེན་ཡང་བདོག་གམ་ཅི།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་འེག་བྱ་འདྲིར་ཚོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འེག་པའི་
རྗེས་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་རྗེས་ཚུལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་བརྗོད་པའི་རྗེས་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཚུལ་སྐྱབ་
དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། དེའི་དོར་དེ་ལྟར་མ་སྐྱབས་(གྲུབ)ཀྱང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱུང། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ཚམ་
བརྗོད་པས་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་དེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ།
དེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད།
དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས།

བཅོམ་པ་ལས་ཀྱང་དེར་རྟོགས་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀའོད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས། མི་རྟག་གི་ལོ་ལྷན་མི་ལེས་པ་དང་། དུ་བ་སྟོ(༢)ལྟར་
བ་དང་ལུན་པའི་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མི་མཐུན་དཔེ་རྩ་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩ་འགྲེལ་མེ་དུ་ལོ་ལེས་པའི་
ཚོལ་བ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རིགས་པ་དང་ལོ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་དག་སོགས་བཅོམ་དེ་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །

རྩ་དངོས་དེ་དག་མེད་ཤེས་པ། །སྟོན་ཏེ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཚོས་གྱི་འགྲེལ་པ་ལེས་པའི་ཚོལ་བ་མཁའས་པ་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་
རིགས་པ་བཟུན་པའི་སྟོན་ནས། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཚོས་འགྲོ་སྐྱབ་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། རྩོད་ལ་དེ་དག་མ་བཟུན་ཀྱང་། ཚོས་མཐུན་
སྟོར་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཚམ་དང་། རྟགས་སྟོར་ཚམ་བཅོམ་དཔེ་རྩ་འགྲེལ་ལེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མཁའས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བཅོམ་པར་བྱད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོལ་བ་མཁའས་པ་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་ཚོས་མཐུན་སྟོར་དང་། ཚོས་མི་མཐུན་སྟོར་གྱི་སྐྱབ་
པའི་གཉིས་ཀ་སྟོན་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། རྩོད་ལ་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བཅོམ་པས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་གོ་
བ་སྟེས་པས། ཅིག་ལོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དུན་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཤེས་ན། །

གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱེས་པས། །

དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །

དུན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སྐྱབ་པའི་སོགས་འགོད་པའི་གོ་བོ་རིམ་གཞུན་དོན་ལེན་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་མོད། དོན་ཀྱང་འདིར་
མདོར་བསྟུས་བཅོམ་ན། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྐྱེ་རྟག་པར་བདེན་ཞེས་དུ་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ལོ་ལེས་ཏེ་ལས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ལོ་ལས་
རྟོག་དེ་སྟོན་འབྱིན་པའི་ཚེད་དུ་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐམས་ཅད་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་འབྱིན་འཕངས་པས་ཐེ་ཚོལ་རུང་བཅོམ་སྟེས་
པའི་ཚོལ་བ་དེ་ལ་སྟེས་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་ཡིན་པས་འབྱུང་། དཔེར་ན་རྩ་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཚོལ་བ་ལོ་ལེས་ཏེ། ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྱི་སྐྱབ་
པའི་གཞོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སྐྱེའི་སྟེང་དུ་ལེས། དེ་ནས་འཛིག་རྩ་དོན་གཞུན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་འཛིག་ན། སྐྱབ་ཚམ་ནས་འཛིག་དེས་
ཡིན་པས་འབྱུང་། དཔེར་ན་སྟོན་བཞིན། བྱམ་པ་ཡང་འཛིག་རྩ་དོན་གཞུན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྟོགས་འགོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྱི་
སྐྱབ་པའི་གཞོན་པས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ བྱས་མི་རྟག་གི་འགྲེལ་པ་ལེས། དེ་རྟོག་དོན་ལྟེང་རུས་སྟོན་ཡིན་ན། བྱས་སྟོན་ཡིན་པས་འབྱུང་།

དཔེར་ན་བྱམ་པའི་དོན་གྱི་བཞིན་ལམ་མཁའ་ཡང་དོན་གྲུང་རྣམས་སྤོང་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ལྟོག་ཚུལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་བཀོད་པས་ནམ་
མཁའི་སྤྲེད་དུ་རྟམ་ནམ་བུས་པའི་ཁྲབ་པ་ཤེས། དེ་ལྟ་ན་ཚུལ་གསུམ་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྤྲེད་དུ་ཤེས་ཤིང་བཟོམས་ནས་མི་དྲན་དྲན་རུང་ན་
ཡོད་པའི་རྟོག་པ་མ་དེས་པར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རྟམ་ནམ་བུས་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱི་བྱས་སོ་ཞེས་ཆོས་མི་
མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་འགའ་པར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་བྱས་ན་མི་རྟམ་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་
བྱས་སོ་ཞེས། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཀྱི་སྐྱབ་དག་བཀོད་པས་ཚུལ་གསུམ་བཟོམས་ནས་དེས་པ་ལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟམ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀོད་པས་སྐྱ་མི་རྟམ་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའོ། །ཡང་ན་ཚུལ་གསུམ་ལྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྤྲེད་དུ་ཤེས་ཤིང་བཟོམས་ནས་
མི་དྲན་དྲན་རུང་ན་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ལ། རྩ་བའི་སྐྱབ་དག་གཉིས་པོ། གང་རུང་གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བཟོམས་ནས་དྲན་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱ་རྟམ་
མི་རྟམ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ཞིང་པལ་ཆེར་རྟམ་སྐྱམ་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་བཀོད་པས་སྐྱ་མི་
རྟམ་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྐྱ་རྟམ་མི་རྟམ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ཞིང་། པལ་ཆེར་མི་རྟམ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་ལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
མི་རྟམ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པས། སྐྱ་མི་རྟམ་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་གོ་རིམ་འདི་གཉིས་ཀ་གཞུང་དོན་དུ་གཞུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་ནས་ལོག་རྟོག་སྐྱུ་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོ་རིམ་སྤྲམ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སོ་སོས་ཚུལ་གསུམ་སོ་
སོར་དྲན་པ་སྐྱེད་ནས། རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་རྟམ་སྦྱོར་དང་ལྟོག་དོན་ཐལ་འགྲུར་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རྟོག་པ། དབང་པོ་བརྟམ་པོ་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་འགོད་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལ་དེ་ལྟར་འགོད་དགོས་
པའི་དེས་པ་མེད་དེ། དབང་པོའི་རིམ་པས་འགོད་ཚུལ་མང་ཉུང་དང་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོམས་མེད་དང་གཞོན་པ་
ཅན་གྱི་རིགས་པ་འདུང་རང་དོན་ལེ་ལུ་གཙོ་བོར་འཆང་པའི་སྐབས་སུ་རྟམ་སྦྱོར་དང་། དེའི་བརྗོད་དོན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་གཉིས་ལ་དེས་འཛིན་
ཀྱི། སྐྱབ་དག་གི་ཆོ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་རྩ་བའི་སྐྱབ་དག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་རྩ་བའི་སྐྱབ་དག་གཉིས་ལ་བྱེད། དེའི་འགྲུགས་ཀྱིས་
རྗེས་འགོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་དང་། ལྟོག་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་གཉིས་ལ་འདུང་བཟོམས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་མིང་འཐོབ། ལྟོགས་
ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ལྟ་བུ་ལ་རྟོགས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གོ་སྐབས་འདི་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་རིས་མཐུན་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་བཟོམས་མེད་དུ་རིགས། དེ་ལྟར་འབྲས་རང་གི་རྟམ་སྦྱོར་ཡང་དག་གི་རྟམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཤའ་ནས། དོན་མ་དམིགས་པའི་རྟམ་སྦྱོར་
ཡང་དག་རྣམས་ལ་རྟམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དམ་ཞེས། དུབ་མོ་(༡)ཕུར་བ་ཡོད་པའི་རྟམ་སྦྱོར་ཀྱིས། དུབ་མོ་(༢)ཕུར་བ་དང་ཐུན་པའི་
ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟམ་སྦྱོར་ཡང་དག་གི་རྟམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཅན། རྟོན་ལ་མེ་མེད་པའི་རྟམ་སྦྱོར་
ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུབ་མོ་(༡)ཕུར་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་གཞི་སོ་སོའི་སྤྲེད་དུ་སྦྱོར་དགོས་
པའི་དེས་པ་མེད་དེ། རྟོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཀྱང་། མེ་དུ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་རྟོན་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ཀྱིས་མེ་མེད་པའི་
རྟམ་སྦྱོར་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མེད་ཀྱི་མཚོར་དུབ་མོ་(༡)ཕུར་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟམ་སྦྱོར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆང་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །
མེད་པས་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཡང་། །
གཏུན་ཆོགས་ཡིན་ཏེ་

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་མཁན་དམིགས་པའི་རྟོགས་རྣམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལོ་མཚན་དུ་འདུ་ཞེས། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མ་དམིགས་པའི་
རྟོགས་ཡང་དག་རྣམས་བསྐྱེད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་མཚན་མའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ལྗོད་(འ)ལྟར་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མེ་མེད་པ་
ལྟ་བུ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཐག་རིང་པོའི་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་རྣམ་པོར་ཤེས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་བྱེད་མ་
དམིགས་པ་དང་། ལུས་པས་དག་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ལུས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དམིགས་པར་ནི། །
རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་ཡང་། །
དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ།
རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བོད་དུ་སློམ་པ་གསུམ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་། རྒྱབ་བྱེད་དང་
འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་། རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་དང་བརྒྱད་དུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། །
དེ་དང་དེ་འགལ་ལ་སོགས་པ། །
མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེའི་སྒྲིབ་སྒྲོ་ནས། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་རྒྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ཅོམ་དང་། རྟོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་
གྱིས་འཛོག་མི་རུས་ན། འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མེ་དུ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
ཚོད་མ་ཡོད་དེ། མེ་དུ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ན། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པར་
འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལུས་མི་རྟོག་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། རྟོགས་ཡང་དག་གི་རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་
འབྲེལ་པ་འཆད་པའི་རྣམས་འདིར་ཚོས་ཅན། ལུས་མི་རྟོག་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་ཚོད་མ་དེ་ལས། ལུས་མི་རྟོག་གཉིས་པོའི་འབྲེལ་
པ་དེས་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་རྟོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ལས་ལྗོངས་ཚུལ་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟོགས་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་འགོ་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞེས། །དེ་ཅོམ་ལ་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མར་བཞག་ན། བོས་དཀར་པོ་
མཚན་ལ་བསྟོམ་པས་ཁ་དོག་འགྱུར་དེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་དེ་དག་གིས་འབྲེལ་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཇམ།

ཞེས་པ་ནས། ཡིན་ན་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན་སྦྱིར་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན།
ལ། བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྩིས་བྱེད་ཞེས། དེ་དག་དོན་དུ་དྲིལ་ནས་དུ་བ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་
རྒྱུར་པའི་མེད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་བྱེད་པའི་སློབས་དེས་ཡན་བཏགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་པའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ།

འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འདུག་ཕྱིར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན་མེད་པར་དུ་བ་ཡོད་པར་ཁས་སྲུངས་ན་སྟོན་ཅིར་འགྱུར་ཅེ་(ཞེ)ན། དུ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་བཞུགས་
པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་སྦྱབ་པ་ལ།

དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན།

རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལས་འདས་འགྱུར།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལྟེ་ མ་ཁྱབ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱིབ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། འེས་བུ་ཚོས་ཅན། བརྒྱ་
བྱིན་གྱི་སྦྱིབ་ལས་དུ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱིབ་དེ་མེད་པར་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་རིགས་ཀྱང། དེ་མེད་པར་བཞིན་
མིན་པས་ན་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དག་དོན། རང་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོན་བྱེད་པའི་དུ་བ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་ཚོས་གཞན་ལས་སྦྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་མེ་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་བསྟུན་(སྟེ)འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སུ་འགོ་དང་ལྗོན་པ་ལས།

ཞེས་པ་ནས།

བསྐྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་འབྲེལ་པ་དང། དེ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྩིས་བྱེད་ཞེས། འེས་བུ་འདིར་ཚོས་ཅན། མེ་དུ་གཉིས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་པར་

མ་ཟད། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ལའང་འབྲེལ་པ་དེ་སྐབས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དེ་རང་ཡོད་ཅོམ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་
ཞིང་། དེ་དང་ཐ་དང་མེད་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན། སྐྱེ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཚོས་ཐ་དང་དུ་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་
གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟོན་མེད་དེ། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡང་ལྡོག་པ་ཐ་དང་ཡིན་པས་ལྟོན་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་གིས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ནས། སེལ་འཇུག་དང་སྐབས་འཇུག་གི་རྩུལ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན། འེགས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དོན་རང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་
བྱས་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བའི་སྟོན་མདོན་སྐབས་འོན་ཡིན་ཏེ། མདོན་སྐབས་དེས་མཐོང་བའི་རྩལ་རྣམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་དོན་དེ་
ལས་གཞན་པའི་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག།

བདག་ཉིད་མདོན་སྐབས་ཡིན་པ་ལ། །

ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟགས་བྱ་གང། །

མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་དང་། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་རེ་ཅེ་(ཞེ)ན། སྐྱེ་རང་མཚན་མདོན་སྐབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་(ཡང་)། སྐྱེ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་དང་། སྐྱེ་མི་རྟག་སྐབས་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལ་དོག་གི་གཞུགས་སོགས་ཚོས་མཐུན་པ་དང་མཐོང་བ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་དུ་
འཁྲུལ་བ་ལྟར་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་(ཡང་)རྟོག་པས་རྟག་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་དེ་སྟོན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞུགས་ཚོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སྐབས་ཀྱིས་སྐྱེ་རང་མཚན་པ་མཐོང་བས་དེའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་སོགས་མཐོང་བ་
ཉིད་ཡིན་ཡང་(ཡང་)། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐབས་བྱེད་བརྗོད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་དོར་འཁྲུལ་པས་གོགས་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་མི་རྟག་
པར་དེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་དེ་བསྟོན་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་པས་འཇུག་པར་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་
སྐྱོན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་སྐྱབ་པས་འཇུག་ན། རྟོག་པས་སྐྱིད་སྤྱོད་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་(ག)ཅིག་དེས་པས་ཚོས་
གཞན་ཀུན་ཡང་(ཀྱང་)དེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། ཉེས་པ་དེ་ལྟོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེད་ཅག་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་
ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སེལ་བ་ལ།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་ལྷུ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་སྟེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ལྷོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲངས་
(དངས་)པའི་སྐོར་པོ་དེས་པའི་དེས་ལེས་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། རང་ལྷུ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
ལྷུ་ལ་སྐོར་ལྱི་སྐོར་འདོགས་བསལ་ཅོམ་གྱི་སྐོར་སྐོར་ལེ་དེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མཐོང་བ་འགའ་ལའང་།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་དེས་ལེས་ཡིན་ན། སྐོར་འདོགས་བསལ་བའི་ལྷུ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལེས་བྱ་
ཚོས་ཅན། ལྷོ་ལ་དེས་པའི་ལེས་པ་དེ་སྐོར་པོའི་སྤྱོད་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྷོ་ལེན་གྱི་སྐོར་འདོགས་གྱིས་དཔེན་པའི་སྐོར་སྐོར་ལེ་ལྟར་ཏེ།
སྐོར་པོའི་སྤྱོད་དུ་དེས་ལེས་དེ་དང་སྐོར་འདོགས་དེ་གཉིས་གཞན་དུ་གཞན་དུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་པ་དང་ནི་སྐོར་འདོགས་ཡིད། །

གཞན་དུ་གཞན་དུ་དོ་བོའི་ཕྱིར། །

འདི་ནི་སྐོར་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །

འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། འཤམ་གྱི་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱེའི་སྤྱི་དུ་རྟུག་མི་རྟུག་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱེའི་སྤྱི་དུ་ལྷུ་ལ་ཐ་དང་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེའི་འཛིན་པའི་སྤྱི་མཐའ་དག་སྐྱེའི་རྟུག་པ་འཕམ་སྐྱེའི་རྟུག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་གྲངས་པ་རེ་
རེ་བའི་སྤྱི་དུ་ལྷུ་ལ་ཐ་དང་པ་ལྟར་བར་ཐལ་བའི་སྐྱེའི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཆ་གས་སྐྱོ་འདོགས་ཇི་སྟེན་པ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ། དེ་བྱུག་པ་རྣམས་སྐྱེའི་འཛིན་ཀྱི་སྤྱི་མཐའ་ལྷུ་ལ་ཐ་ཅན་ཀྱི་སྐྱེའི་འཛིན་ཀྱི་དེའི་སྤྱི་དུ་གི་ལྷུ་ལ་ཐ་བྱས་མི་
རྟུག་སོགས་མི་འཛིན་ལ། ལྷུ་ལ་ཐ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་སྤྱི་མཐའ་ལྷུ་ལ་ཐ་ཐ་དང་པ་རེ་རེ་ཞོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོ་རྣམས་གྲངས་པ་རལ་
བའི་སྐྱེའི་མེད་དོན་ཞེས། ཞེས་པའི་གཞན་བཞེད་འཆད་པ་ལ།

གང་གི་ལྟར་ན་སྐྱོས་ལྷུ་ལ་ཐ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་འོན་ཏེ། སྐྱེའི་དུས་རང་གི་ལྷུ་ལ་ཐ་བྱས་མི་རྟུག་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་ཡོད་དམ་མེད།
ཡོད་ན་རུས་པ་དེ་སྐྱེད་ལྡན་གཅིག་གམ་ཐ་དང་། ཐ་དང་ན་སྐྱེའི་ལྷུ་ལ་ཐ་ཀྱི་ཚོས་བྱས་མི་རྟུག་དེ་སྐྱེད་ལ་འགྲེལ་བར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་
ལྡན་ཐ་དང་པ་གང་ཞེས། །དེ་ལ་སྐྱས་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་ཡང་སྐྱེའི་ལྡན་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། ལྡན་གཅིག་གོ་ཞེས། སྐྱེའི་རྟོག་པ་
ཚོས་ཅན། ལྷུ་ལ་ཐ་ཀྱིས་སྐྱེའི་ལྷུ་ལ་ཐ་ཀྱི་ཚོས་བྱས་མི་རྟུག་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་བཟུང་བར་ཐལ། ལྷུ་ལ་ཐ་སྐྱབ་པས་ལུགས་
པའི་སྐྱོ་ནས་ལྷུ་ལ་ཐ་བཟུང་བ་གང་ཞེས། །སྐྱེའི་ལྷུ་ལ་ཐ་ཀྱི་ཚོས་བྱས་མི་རྟུག་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་དེ་སྐྱེད་ལྡན་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྷུ་ལ་ཐ་ཕན་གང་གས་བྱ་སྐྱེའི་ལྷུ་ལ་ཐ་ཀྱི་ཚོས་བྱས་མི་རྟུག་སོགས་བཟུང་བར་ཐལ།
ལྷུ་ལ་ཐ་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་བཟུང་བ་གང་ཞེས། །ཕན་གང་གས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་གཉིས་ལ་མི་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ།

ལྷུ་ལ་ཐ་སྐྱེའི་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཞོན་རེ། སྐྱེའི་རྟོག་པས་སྐྱེའི་སྤྱི་དུ་བྱས་མི་རྟུག་སོགས་(ག)བཟུང་བ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་
མ་གཞན་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེའི་རྟུག་པར་འཛིན་པའི་འཇུག་པ་བསྐྱོག་པའི་ཚེད་དུ་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་
འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་འཇུག་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།

གཟུང་བ་ལ་ཡང་གཞན་འདོད་ན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ལས་སྤངས་ན་རྗེས་དཔག་གི་མ་དེ་རྣམས་དཔྱོད་ཀྱི་ལྷུ་ལ་ཐ་དུ་འཇུག་བའོ།
རྟོག་པ་སུ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་དུ་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱེའི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུག།

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བྱེད་བྱུང་བ་ན་ཟེ། དེ་ལྟར་འཁྲུང་བའང་སྣང་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་ན་ལོག་པ་ལྡོག་པ་
གཉིས་པོ་ཇི་སྲིད་གཅིག་གམ་ཐ་དང། དང་པོ་ལྟར་ན། སྣང་རྟོག་རྣམ་གྲངས་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདྲ་སྤྱི་གསལ་
ཇི་སྲིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འཇུག་གི་འདྲ་སྤྱི་གསལ་ལ། བ་ཡང་ཉིད་ཅེས་ལྡོག་པའི་སྣང་དང། བ་ཡང་ཞེས་ལོག་པའི་
སྣང་གཉིས་དང། སྣང་དེ་དང་ཇི་སྲིད་སྤྱི་གསལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡུལ་ལོག་ལྡོག་ཇི་སྲིད་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ཡང་ཉིད་ཅེས་ལྡོག་པ་
དང། བ་ཡང་ཞེས་ལོག་པའི་སྣང་ཐ་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྣང་བ་བའི་བརྟེན་ཅམ་གྱི་ཇི་སྲིད་སྤྱི་གསལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལའང་གཞན་ལས་བསྟོས་པ་དང་།།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་ཀྱང་རྟོག་དངོས་པོས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རྟོག་དངོས་པོས་འཇུག་པར་ལས་
སྤངས་ན་དུག་པའི་སྣང་དང་གཅིག་ཚོགས་ཚོགས་མང་ཚོགས་གི་དབྱེ་བ་སོགས་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ལྷན་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤད་པ་ལ།

གང་དག་གི་ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་།།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་ཀྱང་འདྲོད་འདྲོད་ལ་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། ཡིན་ཏེ། བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་བརྟེན་མོ་རྣམས་
ཞེས་པའི་མང་ཚོགས་དང། སྣང་དུག་ལ་ཁང་བཟང་གི་འཕྲེད་བ་ཞེས་པའི་གཅིག་ཚོགས་དང། རྣམ་མཁའ་ལ་ཇི་སྲིད་གཅིག་དང་ཐ་དང་གི་རྣམ་
དབྱེ་མེད་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་རང་བཞིན་རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཞེས་བརྟེན་པ་ལྟར་བརྟེན་འདྲོད་ཀྱི་སྣང་ལ་འགྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བསྟོས་པའི།།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས། ཁ་ཅིག་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བྱེད་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ།

གང་གིས་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས།།

ཞེས་གསལ་བ་རྣམས་པམ་རྩུབ་ཇི་སྲིད་སྤྱི་གསལ་ལ་འགྲུབ་པའི་ལོ་སྤྱི་གསལ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས།
འཇུག་གི་འདྲ་སྤྱི་གསལ་ལ། བ་ཡང་ཉིད་ཅེས་ལྡོག་པའི་སྣང་དང། བ་ཡང་ཞེས་ལོག་པའི་སྣང་ཐ་དང་དེ། དོན་རང་མཚན་རྣམས་རྩལ་ཕན་སོ་སོ་ཐ་དང་པ་ཡིན་ཀྱང་(ཡང་)། ཐ་དང་
པ་དེ་དག་རྟོག་དོན་རིམ་པོ་གཅིག་ཀྱི་སྣང་བས་ན་སེལ་དོ་ཅམ་གྱི་རྣམས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཐ་དང་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས།།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོག་དོར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞེས་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་
རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་རྟོག་དོར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིད་བྱ་གཅིག་ཏུ་མ་སྤྱད་ཅིང་། རྟོག་དོར་ཡིད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་
འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡིས་ངེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱི་སོགས་ཐ་སྐད་ཚམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ན། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཞེས་བྱ་
འདིར་ཚོས་
ཅན། སྤྱི་འཛོག་པའི་སློབ་ཞུགས་(ཏུ་)ཡོད་དེ། དོན་རྩལ་ཕན་དོས་རྟོག་པ་ལ་མི་སྤང་ཡང་མདོན་སྤུམ་ལ་དོན་གཟུང་རྣམ་དུ་སྤང་དེ་དང་འདྲ་
བར་སེལ་དོར་དོན་སྤྱི་ཚམ་ཞིག་འཛོག་པའི་སློབ་དེ་ནི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་དེ་འཛོག་རྣམ་རྟོག་སློ།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱི་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་སྤང་བའི་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཞེས་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཤིང་
རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཤིང་དོན་གཏེར་གྱི་སྤྱེས་སྤྱད་བཏགས་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་བདེན་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པ་ལ།

དེ་ཡིས་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཤིང་འཛོག་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཤིང་དོན་སྤྱི་དེ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་
ཐ་སྐད་གཏེར་གྱི་ཕྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོག་དོར་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བས་ན་སྤྱིའི་ཐ་སྐད་འདོགས་ཤིང་། ཚུན་དང་འབྲས་པ་སོགས་ལ་
ཁྲུལ་བར་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ན་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་རྟོག་དོར་སྤང་བའི་སེལ་བ་དེ་ཚམ་ལ་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེས། སེལ་དོ་
ཚམ་དུ་སྤང་བའི་ཤིང་དེ། ཤིང་རང་མཚན་པའི་དོན་དུ་མ་སྤྱད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཚམ་བཞག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
གྱི་རྣམ་གཞག་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་དོར་མཐུན་ཡུལ་ཚམ་དུ་སྤྱད་པའི་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དམ་པའི་དོན་ཤིང་རང་མཚན་ཞེས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ཤིང་མི་རྟོག་པ་སོགས་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་རྣམས་རང་གི་དོན་ལྟུང་ཕན་དུ་ཐ་དང་ཅིང་
རྟོག་དོར་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་མདོན་སྤུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་དབྱེད་པའི་ཆོ་དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་པའི་ཆོ་དོན་

དག་གཅིག་ཏུ་བདེན་ན་དུ་མར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དུ་མར་བདེན་ན་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེའི་ཞུ་ལས་ཡང་བརྟེན་སྤོང་པ་ཁ་ཅིག་། དོན་རང་མཚན་ཁོ་ལ་ལ་བརྟེན་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་(ལོངས་)ཞིག་(ལིག་)ཅེས་བརྟེན་པའི་ཚོ་ཚོ་ཞིང་བསྟེན་པ་ཉིད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མེ་ཚོས་ཅན། རྟོན་བརྟེན་པའི་དོན་གྱི་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་བརྟེན་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་པའི་དོན་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་བྱེད་བྱུག་པ་ན་ཤེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རང་མཚན་དེ་བ་ལང་ཞེས་བརྟེན་པའི་བརྟེན་དུས་སུ་འདོད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་དོན་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟེན་དུས་སུ་འདོད་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། རྟོན་ལ་བརྟེན་སྤྱོད་བས་བ་ལང་རང་མཚན་དོན་སྤྱོད་ཐོབ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་བཞེད་ལས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྤྱི་ལས་སྤྱོད་བྱེད་པར།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན། རྟོན་རང་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་བརྟེན་དོན་གྱི་བརྟེན་བྱེད་ཅན་འདོད་པ་གང་ཞིག་། དེས་བཞེད་ལས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། དོན་སྤྱོད་བ་ལང་གི་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ལུགས་ནས་བརྟེན་དེ་བ་ལང་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་བྱེད་དེ་བྱེད་མ་ཡིན་ལས།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཤེ། འདི་བ་ལང་དོ་སྤྱོད་པ་དང་། འདི་བ་ལང་མ་ཡིན་ཞེ་སྤྱོད་པ་དང་། འདི་བཞེད་ལས་ལུས་པའི་བ་ལང་དོ་སྤྱོད་པ་དང་། འདི་དེ་མི་ལུས་པའི་བ་ལང་དོ་སྤྱོད་པའི་རྟོག་པ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་དོན་པོ་ཐ་སྤྱོད་མེད་པའི་རིམ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། བཞེད་ལས་ལུས་པའི་བ་ལང་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞེད་ལས་ལུས་པའི་བ་ལང་གི་རིགས་དེ་ལ་ཁྱུང་བར་རྟེན་སྤོང་བའི་གཞན་སེམས་སྤྱོད་ལུགས་ལུས་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་ལ། བཞེད་ལས་ལུས་པའི་བ་ལང་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རིགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་བྱེད་ལུགས་ལ་འདི་འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་འདི་གི་སྤྱི་དོན་པོར་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་འདི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སྤོང་དེ་ནི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་ཀྱི་འཛོལ་རྟོག་པ་རྣམས་དོན་རང་མཚན་ལ་བསྟུ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། -འིང་ཞེས་པའི་
བརྟུ་དང་འིང་འཛོལ་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རྟོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འིང་རང་མཚན་ལ་བསྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ལ་བརྟུ་ནས་རྟོག་དོན་འིང་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་ཅིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེད་ནས་བརྟུ་དེ་འིང་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །

དེ་བྱེད་བརྟུ་པའི་དོ་བོའི་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་གཞོན་ནུ་མང་ལེན་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟར་ན། -འིང་མ་ཡིན་མ་བཟུང་ན་འིང་
འཛོལ་མི་རུས་པ་དང་། -འིང་མ་བཟུང་ན་འིང་མ་ཡིན་འཛོལ་མི་རུས་པར་ཐལ། -འིང་གི་སྤྱི་འཛོལ་རྟོག་པ་དེ་འིང་མ་ཡིན་ལས་བརྟོག་ཅིང་ལ་
བརྟུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྲ་དེ་འཆད་པ་ལ།

འིང་མ་ཡིན་ལ་བརྟོག་པ་ཡི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་འོན་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། -འིང་དོན་གཞེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འིང་མ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས་འིང་ལ་འཇུག་
པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། -འིང་འཛོལ་རྟོག་པ་དེ་འིང་མ་ཡིན་པ་ལས་བརྟོག་པ་ལ་མི་བརྟུ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་མཚུངས་དེ་འཆད་པ་ལ།

དེ་དག་གི་ནི་བརྟུ་འདོགས་ལ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། གཞན་ཡང་འིང་འཛོལ་རྟོག་པ་དེ་འིང་མ་ཡིན་པ་ལས་བརྟོག་པ་ལ་བརྟུ་པ་ཡིན་ན། གཅིག་མ་བཟུང་
བར་ཅིག་ཤེས་མི་འཛོལ་པར་ཐལ་བའི་སྤོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟུ་སྤོང་བ་པོའི་རྟོག་པས་འིང་གསལ་རྣམས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་
རྣམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བཟུང་། དེ་ལྟར་བྱེས་ནས་འིང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འིང་ལ་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་ལྷགས། དེ་ལྟར་ལྷགས་ཏེ་
འིང་དོན་གཞེར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འིང་རང་མཚན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཅིག་རྟོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ནི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་། རྟོན་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཐེངས་ལྔ་པ་མི་འཐད་དེ། -ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྟུ་དཔའི་
སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བྱེས་བྱེས་མ་ཡིན་པ་མེད་པས་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། -ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྟུ་དཔའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་
འཇུག་ཡིན་ཏེ། -ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ནས་ཤེས་བྱ་བརྟུ་དཔའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྤོང་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་བརྟོག་ནས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ཁ་ཅིག་། སེལ་འཇུག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་བྱེས་བྱེས་གཞན་སེལ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་སེལ་ན་གཞན་སེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྤོང་མེད་དེ། -འིང་ཞེས་བརྟུ་དཔའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འིང་

མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོད་ལོང་ལོང་དོན་སྲིད་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པས་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ལྷག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱོད་སེལ་བས་འཇུག་ན་ཚོས་གཅིག་སྟེང་དུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སེལ་བ་གཉིས་ཅིག་ཙམ་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱི་སྟེང་དུ་མ་བྱས་པ་བསམ་བ་དང་། རྟག་པ་བསམ་བའི་གཞན་སེལ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ལ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེད་ཙག་ནི་རྟོག་པ་དེ་སྤྱི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་སྟེད་དོས་པོ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་གཞན་སེལ་འཛོལ་པར་ལས་ལེན་པས་ན་གཞན་དེད་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། རྟེད་ཙག་སྤྱོད་སྐྱབ་པས་འཇུག་པར་འདོད་པས་ན་གཞན་དེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཙན། གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པའི་དོས་པོར་མེད་པའི་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དོས་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་སེལ་བས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་གྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཙན་གྱི།

སྤྱོད་རྣམས་དང་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ཡང་།

སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཙན་དུ་བསྟན་ཏེ།

དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་ཕྱིར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་གྲེ་བྲག་པ་ན་ཟེ། སེལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱོད་སེལ་གཉིས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། །འིང་རང་མཚན་རྣམས་ལ་འདིང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་ཟེ་རེ་ལ་སྤྱར་དགོས་པས་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་སྤྱི་རང་མཚན་པ་མེད་ཡང་། སྤྱོད་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཙན་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཚོས་ཙན། ལྟ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བཅད་ནས། བྱམ་པ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་དངོས་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱི་གསལ་བ་ལས་རྣམས་གཅིག་དང་གང་རྣམས་ཐ་དད་གང་རྩུང་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལྟར་ན་སྤྱི་ཚོས་ཙན། གསལ་བ་གསལ་བྱུང་ལ་རྣམས་སྤྱི་འགོ་བར་ཐལ། ལྟར་ཡོད་ཀྱི་གསལ་བ་ལ་རྣམས་སྤྱི་འགོ་བའི་སྤྱི་གང་ཞིག །དེ་

གསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐོར་འཇུག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་སྦྱིར་བ་ཤད་པ་དེ་ལས་བྱེད་ལུ་དྲུང་སྲོད་གཞེག(ས)་ཟེན་གྱིས། སྦྱི་མམས་ཅད་དུ་སྲོད་བའོ། །ཞེས་གཞུང་བཅུ་གསལ་བ་འཆད་པ་ན་དྲུང་སྲོད་དེའི་སྲོད་མ་ལེ་ཐར་སོགས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྲེལ་ཞིང་ཡོངས་པ་ཚེན་པའི་རྒྱུད་སྦྱིད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱི་དེ་གསལ་བ་སྣ་མ་སྣ་མ་མི་འདོར་བཞིན་དུ་ཕྱི་ མ་ཕྱི་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མི་འགྲོ་དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་དྲུང་སྲོད་དེའི་སྲོད་མ་ལི་ལུ་ཀ་སོགས་ནི། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྦྱི་ དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་ལ། དེ་དག་ག་པ་ནི། ལུ་མ་པའི་སྦྱི་ཚོས་ཅན། ལུ་མ་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ བར་ཐལ། ལུ་མ་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྦྱི་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐར་དུ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ ཅན། ལུ་མ་པའི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་མ་བརྟོས་པར་ཐལ། ལུ་མ་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ སྦྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རིགས་ཡོད་ན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། བྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ན་ཟེ། རྩེད་ཅག་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟར་ན། བས་ཀྱི་སྦྱི་སྦྱི་ཚོས་ཅན། རྩེ་ ལུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྦྱེས་པར་ཐལ། ས་བོན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྦྱི་གཙོ་བོ་ གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྣ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་སྦྱོག་པ་སྤངས་པ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ། འོན་ཀྱངས་ཅན་པ་འཁྲུང་ཅག་འབྲས་བུ་སྦྱེད་སྦྱེད་ཀྱི་སྦྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ བ། བས་ཀྱི་སྦྱི་སྦྱི་ཚོས་ཅན། རྩེད་སྦྱེད་པའི་ཚེད་དུ་རྩེད་སོགས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལ་འཁྲུང་ རྩེད་པར་སྦྱེད་ལུས་ཀྱི་ལུས་པ་སྦྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱངས་ལ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་དངོས་དེ་རི་རྩུབ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ལང་ དག་ཚོས་ཅན། རྩེད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྩེད་ལ་དབྱེ་ན་སྦྱི་རྟོགས་སྦྱབ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བརྟོས་པ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱབ་ལ་དོན་དམ་ པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དག་པ་བ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་ལྷན་པར་བྱེ་བྲག་ལ།
བརྟོས་པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་པ།
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཟོད་དེ།
འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་ན་ལེ། གཙོ་བོ་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ལྷན་པར་དུ་བྱས་པར་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། ལྷ་མི་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་སུ་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་
པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡོད་རང་བཞིན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གྲངས་ཅན་པ་ལྟེད་ཅག་ལྱང་ལྷན་པར་རྣམས་ལ་ཇེས་འགོ་མཐོང་བའི་
རྟོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ལྷན་པར་དུ་བྱས་པར་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་འདོད་མི་བུས་ཏེ། དེ་ལྟར་
ལས་སྒྲངས་ན་ལྷན་པར་རྣམས་དང་ཇེས་སུ་འགོ་བ་དེ་གཙོ་བོ་ཁོ་མོ་ལོན་ཏེ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཇེས་སུ་མི་
འགོ་བའམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན། ལྷན་སྐྱེ་
རྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྐྱེ་བྱེད་དུ་མི་རྟོག་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ། ལྷན་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་ཇེས་ལྷན་མཐུན་དཔའི་སྐྱེད་དུ་དེས་པས་ཇེས་འགོ་འཛུལ་གྲུབ། ལྷན་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་ལྷན་མི་མཐུན་དཔའི་སྐྱེད་དུ་
དེས་པས་ལྡོག་ལྷན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་གྲུབ་པ་གོ་བྱེད་ཡིན།
དེ་ལ་ལྷན་བྱེད་དེས་པ་ཡི།
རང་བཞིན་གྲུབ་པ་གོ་བྱ་ཡིན།
འདི་ལྡོག་པས་ན་དེ་ལྡོག་བྱེད།
དཔེར་ནི་མི་རྟོག་ཉིད་བྱས་པའམ།
མི་འཇིག་པས་ནི་མ་བྱས་བཞིན།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཚོས་རྟོག་པའི་ཕྱི་ལྷན་པས་ལྷན་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བྱས་ན་མི་རྟོག་པས་ལྷན་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་སོ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་ཚོས་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་དང། རྟོག་ན་མ་བྱས་པས་ལྷན་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་མི་
མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྟོག་པ་ལ།

འདི་ཡིས་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འགྲོ་དང་ཐོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་
ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་དེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་
མེད་དུ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། གཞུང་འདིས་ནི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་འཇིག་ན་སྐྱབ་ཚམ་ནས་འཇིག་དེས་ཡིན་པས་
ཁྱབ། དཔེར་ན་སྒྲོག་བཞིན། བྱས་པ་ཡང་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་མེད་དུ་འཇིག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་ཏེ་འགྲོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེས་སྐྱབ་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་ཇེས་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏམ་ཚིགས་འཇོག་པའི་
སྐབས་སུ་འདྲེ་ལ་ཟུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་འདྲེ་ལ་ཟུར་མཐོང་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་
འཇུག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་ན། མ་མཐོང་བ་ཚམ་གྱིས་འདྲེ་ལ་ཟུར་མཐོང་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་
སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲེ་ལ་ཟུར་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ན། ཁྱོད་ལ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་
མཐུན་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གང་ལ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ། ཚོས་དེ་ཚུར་མཐོང་དུ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
ཐོན་དུ་སོང་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་སྒོས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- འཇུག་པ་སྒོ་སྒོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །
- དེ་ཡི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་ན། །
- འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས། །
- མི་དམིགས་པ་ནི་ཚད་མར་བཤད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། འོན་ཀྱང་ལུང་དང་། མདོན་སྐྱམ་དང་། ཇེས་དཔག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་སྐྱབ་ལུས་སམ་ཞེ་
ན། དེ་མི་རྟག་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་དུ་བསྐྱལ་དོན་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡང་མི་འཇུག་ཅིང་། འགྲོ་
མཐོང་བའི་དེས་འེས་ཡོད་པས་ན། མེད་དེས་སུ་ཡང་ལུང་དང་ཚད་མ་འདྲ་གཏམ་ཚིགས་རྣམ་དག་གིས་བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བུད། འོན་མི་སྣང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པས་དག་པའི་འགྲོ་བའི་གཞིར་

བྱམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་པའི་དོར། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོར་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཚིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤང་རུང་དང་མི་སྤང་མ་དམིགས་པའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་ཀྱང་རུང་མ་དམིགས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་ནང་(ག)བསེས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རིམ་གྱི་ལུ་ལུ་ཞེ་ན། ཐག་རིང་པོའི་
འཕྱིང་མེད་ཀྱི་རྗོད་སྐམ་པོར་འབྲེལ་བའི་བྱམ་པ་ལ་འཕྱིང་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ། འཕྱིང་མེད་པ་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་མི་ཤེས་ན་འབྲས་བུ་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། གཞན་ཡང་ཚེ་རེ་གྲོལ་སྤོང་ཆེན་པས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན། བྲང་རེ་གྲུབ་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་རེ་གྲོལ་སྤོང་ཆེན་པས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། ཚེ་རེ་གྲོལ་
སྤོང་ཆེན་པས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་གཞི་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་
ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་ན་ཤེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་མེད་དེས་སུ་སྐྱབ་ལུས་ན།
སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས། གཙོ་བོ་འོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། གཙོ་བོ་འོད་པར་ཁས་བླངས་ནང་
གི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལ། གཙོ་བོ་འོད་མེད་དེས་ཡིན་ན་དགག་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། གཙོ་བོ་སྐྱབ་པའི་གྲངས་ཅན་ལྟེང་ཅག་གི་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཞེན་དོན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚམ་
འགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་། ལ་ཅིག་
བཟུན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་གིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཚོས་རུང་ཟང་ལྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་བྱེད་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་བཞིན་འོ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ཚོས་དེ་མ་བཟུན་ན། ཚོས་དེ་མེད་
པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་ཚོས་རྣམས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱ་རྣམས་དངོས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཤེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས།

ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། །

སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལུང་ཚད་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཚོག་ཅེས་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོག་སྤྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་
མཛོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ལྷི་གོ་གསལ་པོ་མིན་འདུག། པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡིད་ཆེས་ཚོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི།

ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་དངོས་བཟུན་དུ་ཡོངས་གཙུག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དོན་བཤད་ནས། དེའི་རྣམ་གཟོད་ལ་ཚོག་
སྤྱི་ལས་འབྲེལ་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དོན་མི་སྟོན་པ་དང་། དགོས་པ་མེད་པའི་བཟུན་བཅོས་རྣམས་ཡིད་ཆེས་
པའི་ལུང་ཡིན་པ་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྟེན།

དེ་ལས་གཞན་པ་སེའུ་བརུ་པ་ལྷུར་བ་དུག། །མཁར་གཞོང་སྤྲགས་པ་ཤ་ཞེས་བསྐྱུར་མེད་པའི་ངག་
དང་། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ན་དུག་ཞེ་བར་བྱེད་ཅེས་དང་། བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་པའི་
བཟུན་བཅོས་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དོན་དེ་ལ་མཛོད་སྤྱི་
དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་སྤྱི་བཤམ་མི་བསྐྱུ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོན་པ་རང་གི་བཟུན་
བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་སྐྱབ་པ་ལ། དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོད་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་གསུམ་ཚོང་བའི་གཏུན་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་གྱི་གནས་དང་པོ་གཉིས་པོ་མཛོད་སྤྱི་ལས་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
གིས་དཔུང་པས་དག་ཡང་གསུམ་པ་འོན་ཏེ་སྟོག་ལྷུར་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དཔུང་མི་ལུས་པས་ན། དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་
བརྟེན་ནས་དཔུང་པས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི།

ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་ཟེ། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་ཏེ། རིགས་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་ལྷུང་ཡིན་པར་དེད་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱི་ལས་པོ་འཆད་པ་ལ།

སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་ལ་བསྟོས་པ།

རི་བཞིན་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་སྐུ་ལྷན་ལོན་པ་ལ་བཞེས་ནས། རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་
ལ། དེད་ཅག་ཡིད་ཆེས་པར་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་སྐུ་ལྷན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་སྐུ་ལྷན་བྱུང་བ་དེ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལ་ འོ་ན་སྐྱོན་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། གཞེན་པོ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་པར་
འགྱུར་བ་དང་། གཞེན་པོ་འགྲིབས་ན་སྐུ་ལྷན་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྟོན་ཟད་པར་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟོན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞེན་པོ་རྣམས་སོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགྲིབ་དང་སྐུ་ལྷན་བརྟེན་པ་ཀུན།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར།
དེ་གོ་མས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས།
ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན། ཆགས་སོགས་ལ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་གཞེན་པོ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གཞེན་པོ་དེ་ལ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་
ཆགས་སོགས་ཀྱང་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བས་ན། ཆགས་སོགས་གཏན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་དེ་ཞེས། གཞེན་པོ་ལ་ཏ་ཅད་སོམས་པར་བྱས་པའི་
གང་ཟག་ཚོས་ཅན། རྟོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་གཞེན་པོས་བསྐྱོག་པ་བཞིན་དུ། གཞེན་པོ་དེ་བསྐྱོག་པ་ལ་ཆགས་སོགས་འབད་དུ་བྱིན་
ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་གཞེན་པོ་བསྐྱོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་གཞེན་པོ་ལ་ཏ་ཅད་སོམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ན། རྟོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
སྲིད་གཞེན་པོའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འཚེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་གཤོན།
ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས།
འབད་དུ་བྱིན་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ།
སྟོན་པོ་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་གཞུང་དག་ན་ལེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལེས་རབ་དེ་འཛིགས་ཚོགས་ལ་བཟླ་བའི་གཞེན་པོར་གྱུར་
པ་སྲིད་ཀྱང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞེན་པོར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལེས་རབ་ཚོས་ཅན། རྟོན་རྒྱུད་ནས་ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འཛིགས་ཚོགས་ལས་བཟླ་བ་དུངས་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་གཞེན་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། འཛིགས་
ཚོགས་ལ་བཟླ་བ་དེ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན། མདོ་གཞུང་དག་ལས་མ་རིག་པ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དེ་འཛིགས་ཚོགས་ལ་བཟླ་
བ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཉེས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དག།

ཅེས་པ་ནས།

དེ་སྤངས་པ་ན་སྤོང་གི་རྒྱུ།

ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་། སྤོང་པ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག །རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རླུང་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཡོད་དེ། ཚོགས་རྣམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ནི་ཚགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རླུང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དོན་རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རླུང་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟེ། ཚོགས་བདེན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལོ་ལེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རླུང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགོ་མཚུངས། ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཚོགས་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། གཞན་ཡང་། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་རླུང་སྤྱོད་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལོག་པ་སྟོན་པ་སྤོང་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་བཟང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བཟང་དེ་རླུང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་ཤེས་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱུ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་རིག་བྱེད་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བཟང་དེ་རླུང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་སམ་མི་བརྟེན། ཕྱོགས་དེ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་རིག་བྱེད་རླུང་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། བཟང་དེ་རླུང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་རིག་བྱེད་རླུང་སྤྱོད་མ་བྱས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མ་བརྟེན་ན་བཟང་མ་རིག་པར་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་པ་སླེས་བྱས་བྱས་མིན་ན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་། རིག་བྱེད་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བཟང་དེ་བརྫོང་བྱེད་འདོད་ཀྱི་གཅིག་དང་འབྲེལ་ལམ། དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ལྷ་མོ་ཏོ་ཏོ་རྫོང་ལ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གིས་དོན་སོ་སོ་བ་སྟོན་མི་རུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཟང་དེ་རང་གི་བརྫོང་བྱེད་གཅིག་འགལ་བའི་བརྫོང་བྱེད་གཅིག་ལོས་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོགས་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་རིག་བྱེད་དེ་རང་གི་བརྫོང་བྱེད་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ། འབྲེལ་ན་འབྲེལ་པ་དེ་རྟོག་གམ་མི་རྟོག །རྟོག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་བརྫོང་བྱེད་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་པ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་གྱིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། རྩོད་རྩོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་རྩོད་དང་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དང་གཤམ་དུ་བཞག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་དང་དུ་བཞག་ན་སློམ་འཁྲུལ་པའི་དོར་དེ་གསུམ་ཐ་དང་པར་སྣང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ཉིད་འགྱུར་མེད། །

ཅེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་དཔོགས་པ་ན་ཚེ། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བརྗོད་པའི་རྗེས་འབྲང་མང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་དཔེ་ལྡན་པའི་ལྷན་པས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཐོགས་པར་རེ་བའི་རྗེས་འཇུག་བསྐྱེད་འཁྲུལ་བར་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་གྱིས། །

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་ལོ། །

འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །

དེས་ན་ངན་པའི་སྐྱོན་པས་ཁྲུབ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་དྲང་སྲོད་རྒྱས་པ་དང་། མི་འཇུག་དང་། མི་འཇུག་གི་རྣམས་སྣ་དང་། ལྷ་ཚོགས་བའུ་ལེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་དྲན་ཞིང་། གཞེག་ཟན་པས་ཚངས་པས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཁྲུབ་པ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཁྲུབ་པ་འོས་པ་རྙིང་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྐྱོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྗེས་སུ་

བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཡང་། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་བརྗོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དབྱེད་པས་གསལ་བྱི་ཡི་གེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཡི་གེ་དང་དེ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མིང་དང་། དེ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་དག་མེད་པས། དག་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འཐད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡིག་རྣམས་གཞན་དང་ཁྱད་མེད་གྱིས། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་སྐྱེས་བུའི་རྩོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་དང་། མ་བྱུང་བའི་རྟག་པ་གང་རུང་
དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་རྩོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་བྱུང་དུ་ཁས་སྤངས་ན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་
དང་འགལ་ཞིང་། རྟག་པའི་སྐྱ་ཡིན་ན། ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྟག་པར་དམིགས་པ་ལས། དེ་མ་དམིགས་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མི་རྟག་ན་ནི་

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་
གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་གཞན་གང་ལ་འད་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་པ་
ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དེ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མིན། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཡི་གེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཚ་ཞོག་ཀྱང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཡི་གེའི་རིམ་པ་དག།

ཅས་པ་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་
པ་གང་ཞིག །ཡི་གེ་དང་དེའི་གོ་རིམ་རྣམས་ཐ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡིག་རྣམས་ཐ་དང་མེད་ཕྱིར་མིན། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་རྟག་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས། རིག་བྱེད་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་སྐྱེད་དུ། རིག་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་གྲུབ་ཅིང་ནས་འཇིག་པ་དང་
འགྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འཇིག་པ་ཡོད་ཅིང་འགྲེལ་པ་ཅན། །

ཉིད་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །

ཅས་པ་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཕྱོགས་སུ་མ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེ་རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟབ་ཡིན་ཏེ། འིང་འཇིག་པ་དེ་མེ་ལ་
བརྟོས་པ་དང་། བྱམ་པ་འཇིག་པ་དེ་ཐོབ་ལ་བརྟོས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
འོན་ཤིང་གི་འཇིག་པ་དང་འིང་གཉིས་པོ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་སྤངས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་བུ་འིང་བསྟེན་ནས་བྱུང་
འིང་གི་འཇིག་པ་བྱུང་བའི་ཚོ། འིང་ལ་ཡན་པ་དང་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག།

ཅེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ལས། རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་ལྷོག་པ་འཁྲུལ་པ་
ཡིན་ཏེ། འཕེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རེས་ཡིན་ཀྱང་(ཡང་)། དབང་ཕུག་སོགས་སྐྱེ་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་འཇིག་རེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

རི་ལྗར་སྐྱེ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཉིད།

ཅེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་སྐྱེ་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་མི་རྟག་པའི་དོ་
བོར་ཐ་དང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དོ་བོར་ཐ་དང་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མཐོང་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་མེད་འོད་ཀྱིས་མཚན་མོ་ལྷན་ལ་སྡོམ་པོ་དམར་པོར་
འཁྲུལ་བ་དང་། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་སེར་པོ་དཀར་པོ་འཁྲུལ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཉིད།

ཅེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཞེས་པ་དེ་
འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བྱས་ངག་ལོག་ཉིད་བྱ།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
བསྐྱབ་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་དེས་པ་མེད་དེ། བདེན་བརྟུན་གཉིས་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་(ཡང་)། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་
དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མེད་ཕྱིར་གཏུན་ཚིགས་མ་བསྟན་ནའང་།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་དེ་ཁ་ཅིག །ས་རུ་ཞེས་བརྗོད་པས་རོ་དང་། ར་སུ་ཞེས་བརྗོད་པས་མཚོ་གོ་བའི་དོན་སོ་སོར་
འཇོག་མི་རུས་པར་ཐལ། ཡི་བོ་ཐ་དང་པའི་ཡི་བོའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡི་གེ་རང་གི་དོ་ཐོག་ནས་རང་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མེད་ཀྱང་།
ཐོག་མར་ཡི་གེ་རང་དཔྱད་དེའི་སྐོག་ཨ་དེ་གཉིས་ཀུན་ནས་སྐོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ། དེ་ནས་སུ་དང་དཔྱད་སྐོག་ཨ་གཉིས་པོ་ཀུན་ནས་སྐོང་
བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ། ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ར་སུ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཡིན་པས་ན་ཀུན་སྐོང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་
དང་། དཔྱད་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་ཡོད།

ཅེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག་རིག་བྱེད་གཞན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་
གུང་བ་བསྐོས་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་བཞིན་ལོ། །ཞེ་ན། ཞེས་སྐྱེར་བ་པའི་ཀུན་རབ་ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་འཆད་
པ་ལ།

གང་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་རྟེན་ཅན་ཕྱིས་རིག་བྱེད་མཐའ་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་
བསྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚོགས་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྔོང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཤིང་ཐོག་འགའ་ཞིག་སྐྱིན་པའི་རྟེན་ཅན་ལས་ཤིག་
ཐོག་ལྷག་མ་སྐྱིན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུ་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཚོས་པའི་རྟེན་ཅན་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ཚོས་པར་
བསྐྱབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རོ་འདྲ་དོ་བོ་མཚུངས་ཉིད་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟོང་ཅག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་འགས་ཀྱང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དང་ལུང་དཔྱད་དེའི་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་ལུང་དང་དངོས་པོ་རྣམས།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། རྒྱལ་དཔོན་པ་དང་དཔྱད་རྟོགས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱོད་པ་བཞེས་ཅན། ལྷན་པོ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་
ཚོད་མར་སྐྱབ་དང་། སྐྱེས་བུ་རྟེན་ཅན་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་སྐྱིབ་པ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུ་སྐྱབ་དང་། ཡོན་ཏན་
མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ན་ཞེས་རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱིག་པ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཁོ་ནས་གཏུང་བ་རྩོམ་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་
འཆམ་བའི་རྟེན་ཅན་ལྟར་ལྟར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་འགའ་བྱེད་སྟེ།

ལྷན་ལས་ཚོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་སྐྱེས་བྱེགས། །

སྤྱི་ལ་གཞོན་ཕྱིར་གདུང་བ་ཚོམ་ཞེས་པ། །

སྤྱན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྟ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་སྐྱེས་པ། གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གནམ་ལུགས་ཀྱི། །ཁམས་སྤྱོད་བ་བདག་སློབ་མཚོ། །རྒྱང་
བའི་ལམ་ནམ་ལུགས་པའི། །ལྷ་སྤྲེགས་དེ་ཀུན་ཅི་དགར་ཉེལ། །ཞེས་སོ། །འོན་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ན། གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འགོག་པའི་རྒྱལ་ལྷོ་སྤྱོད་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟོ་ཡོད་པ་ལས། ཐོག་མར་རྩོད་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་མེད་ན་མི་
འབྱུང་མཐོང་ལ་རིག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཤའ་དོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྐྱེ་མ་དེ་འཆད་པ་ལ།

རྩོད་པ་སྐྱབ་པ་ནས་ནི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་ཞིང་རིག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་མཚོན་
ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་བ་དང་རིག་པ་གཉིས་པོ་བསྐྱོན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། མེད་དུ་བའི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་སྐྱོས་པར་
མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་དོན་ཅམ་སྐྱོས་པ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི།

ཞེས་པ་ནས།

དེ་རིག་པ་ཞེས་ཅི་ལྟར་བཞེད། །

ཅེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་འབྲེལ་པ་འཛོལ་པའི་མདོན་སྐྱེལ་སྤོང་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་
བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་མཚོན་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷགས་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷིར་
མཐོང་བ་ཅན་དེ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིག་པ་ཅན་པ་འདོད་པའི་རྗེས་དཔག་གི་མཚོན་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བའི་
མདོན་སྐྱེལ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་པ་དེ་དབང་བའི་མདོན་སྐྱེལ་གྱི་(ག)བཟུང་བུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་
སྤྱོད་ལ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷགས་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འབྲེལ་པ་དབང་དེས་(ག)བཟུང་བུ་མིན། །

ཞེས་པ་ནས།

སྤྱིར་མཐོང་བ་ལ་དེ་བཞིན་དུ།

ཞེས་པའི་བར་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། འབྲེལ་པ་ལྗོད་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་པའི་སྤོང་དེ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པ་ལྗོད་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། འགལ་བ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་རྣམས་ལ་འཛོག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྷན་དེ་འཆད་པ་ལ།

བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལྗོད་པ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལྗོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་ལྷན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམས་གྲངས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་འབྲས་པ་མེད།

ཅེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་འབྲེལ་པ་བདུན་པོ་གང་རུང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ། མཐོང་བ་ལས་ལྟག་པའི་སྒོ་གཞུང་དཔོག་པའམ་གྲུབ་པའི་སྤོང་དེ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པ་བདུན་པོ་རྗེས་ལྷན་བུ་ལོ་ལོ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། འོ་མ་དང་ཞོ་ལྷ་བུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། འའི་རྟ་དང་ཡན་ལག་ལྷ་བུ་དེའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། རྗེ་མཐའ་དང་རྗེ་བུ་ལྷ་བུ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། འའི་དང་ཡལ་ག་ལྷ་བུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། དུར་པ་འཁོར་ལྷ་བུ་ལྷ་བུ་ཅིག་སྤོང་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྤུལ་དང་ལེ་ལྷ་བུ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལ་འཛོག་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྷན་དེ་འཆད་པ་ལ།

གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་གཞུང་དོན་ཅོམ་ལ་བལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ལེས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཅིག་ལས།

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། སྤོང་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། རྗེས་དཔག་དང་སྤྱི་བུ་གི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚད་མའི་མངོན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཐོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཚད་མར་གྲུབ་ཐོན་པ་གང་ཞིག་། འབྲེལ་པ་བྱེད་པས་དག་བྱེད་

མཁམ་གྱི་བསམ་པ་རྗེས་སུ་བརྒྱན་ནས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

སྟོན་པ་བ་ལ་བརྗོད་པ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ། འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྲུངས་ན། དུན་པ་སོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་དུ་འགོ་
བ་ཡིན་པས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་འཆད་པ་ལ། དུན་འདོད་ཞེ་སྲང་དང་།
ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞན་འདོད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྡོ་རྣམས་ལ་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་དབྱེ་
བ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས་ཚད་མའི་མདོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པར་དགོངས་ནས་
རྒྱས་པར་འགྲེལ་བར་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་ཀར།

དེ་ལྟར་ན་སྟོན་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས་འདོད་པ་ལྡོ་པོ་འདི་ལ་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པས། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པར་དགོངས་ནས་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་དངོས་སུ་མ་བཟུལ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་
གཞུང་གི་སྟོན་སྲིད་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པར་ཡང་མཛད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིར་སྤྲོས་པ། མོ་གའི་དུས་ན་ལྷ་སྤྲུལ་གསལ་པའི་ཚོགས། །རྣམ་པར་དར་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེ་དགའི་ལྗོངས། །
དགའ་མགུར་གྱུར་ཚེ་རི་དུགས་གཞོན་ལུ་ལ། །དོ་མཚར་སྤང་མོད་བྱ་རོག་དགའ་ལ་ཅི། །མདོ་དང་སྡེ་བདུན་མཛད་གཞུང་རིགས་པའི་ལམ།
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མདོན་པར་དར་ཚོ་སྟོད་བརྗོད་ལུ་ལ། །དགའ་མགུར་གྱུར་མོད་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ལ་
ཅི། །དལ་འབྱོར་ལུ་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྟེན་ནས། །རིགས་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་མི་ལེན་པར། །ཚོངས་པའི་སྤྲིན་མོ་མཛད་གཞུགས་ཉིད་
བཟུང་ནས། །རང་གི་ཚོས་སོགས་ཡལ་བར་འདོར་དེ་འཁྲུལ། །དཔེན་པར་ཟབ་མོའི་ལམ་ལ་མི་ཚོངས་འདི། །ཚོགས་ཀྱི་ནད་ན་མཁས་པ་
དགའ་འཁྲུར་བའི། །རིགས་པ་སྟོབས་འདིག་མི་ཡི་ལུས་རྟེན་ལ། །ལུག་གི་སོ་འཕང་སྤྲུབ་པའི་རྩོལ་བ་སྟོངས། །ཞེས་སྤྲོས་སོ། །ཚད་མ་མདོ་
དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྟོན་འཇམ་དབྱེད་བཞུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོན་པའི་ཞིག་རྗོགས་སོ། །།མཚུ་ལམ།།

།།

༥ ལཱུ་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལགས་པར་བཞུགས་སོ། །

༡༡༡། །གང་གི་མཛེས་སྒྲིབ་པའི་རྩལ་ཕུན་གྱི། །ཆོས་ཚམ་ཞིག་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེས། །ཚོངས་པའི་ཚ་གདུང་ཀུན་ཏུ་བཅེལ་བུས་
པའི། །འོད་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་ལྟར་ཅིག། །ལག་ལུན་བཞེན་པ་ལྷགས་ཀྱིས་ཅི་འབད་ཀྱང། །མཚར་སྤྱད་སྤྱད་མེད་ཡི་དབང་དུ་
སོང། །བདག་ལེས་བག་མེད་ལུ་ལྱིས་གར་བྱིད་ཀྱང། །འཇམ་དཔལ་གཞེན་བུ་ལྟོད་ཞལ་བཏང་མ་ཡོད། །ཅོན་མ་འཁྱིའི་དེ་ལ་དེའི་དྲི་
བཞེན། །འཕགས་པ་ལྟོད་ཀྱི་དྲི་ལས་བདག་ལ་དང། །སློབས་པ་གསར་པ་གསར་པ་ཡང་བསྐྱེད་ནས། །གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་མཚོང་པར་བརྗོད་ནས་ཚང་མ་མཛོད་གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དང། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
ཀྱི་རྒྱུ་མཚོའི་སློབས་འཆད་པ་ལ། །རྗོད་བྱེད་སྐབས་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང། །བརྗོད་བྱེད་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། །དང་པོ་དེ་ལ་འད། །སྤྱིར་ཚོལ་བ་ལ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་
སེལ་བའི་སྐད་དུ་སྐབས་དག་གོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །པ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །གཞན་དོན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱར་
བ་ཡིན་ལ། །རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལ། །རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གམ། །གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚང་མ་མཛོད་དེ།

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །
རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། །དེའི་དོན་ཡང་། །བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། །ལྟོད་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་(སྐྱེད་)པའི་ཐབས་
སུ་ལྟར་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་དག་ཡང་དག་ཡོད་དེ། །སྤྱིར་རང་གི་ཚང་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཚོལ་བ་གཞན་ལ་
རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྟོགས་ཚིག་རྣམ་དག་དེ་ལྟོད་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་(སྐྱེད་)པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ལྟར་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དག་དོན། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། །ལྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། །གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་ཚིག་རྣམ་
དག་དེ་ལྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །
རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། །འོན་སྐབས་(སྐབས་)དག་དེའི་ཡན་ལམ་ཏུ་ཕྱོགས་ཚིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། །སྐྱེ་རྣམས་ཅེས་
པའི་ཕྱོགས་ཚིག་ཚོས་ཅན། །ལྟོད་བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྣམས་པར་སྐབས་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་
པའི་ལུས་ཡིན་ཀྱང། །བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་(ཀྱིས་)སྐྱེ་རྣམས་པར་སྐབས་པའི་སྐབས་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ལྟོད་བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་(ཀྱིས་)སྐྱེ་རྣམས་པར་སྐབས་པའི་སྐབས་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་ན་བསྐྱབ་བྱེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །

བུ་སྐྱབས་གནས་དང་ལྟ་བུ་དང་སྐྱབ་པའི་མཐོང་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་དང་། གྲེ་མདོ་དབུ་སེམས་བཞི་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་མཐོང་
མི་མཐུན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་ལའང་ནང་བསེས་ཀྱི་མ་དབྱེད་རྩེད་བུད། འི་ཁྱུ་དབྱེད་གསུམ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་
ལྟར་པ་དང་། གཞུང་གི་ཚོག་གཅིག་ཉིད་ལའང་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་ལྟར་པ་དང་། རང་རང་གི་དོགས་པའི་གནས་ཐ་དད་དུ་
ལྟར་པ་དང་། སློབ་དོགས་མ་ཚོད་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། མིན་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་
ཅེས་པ་དང་། མེད་ཅེས་པ་དང་། རྒྱབ་ཅེས་པ་དང་། མ་རྒྱབ་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་སྐབས་དམ་བཅའ་འཛུགས་ཚུལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་དེ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་དོར། ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་པ་དམ་བཅའ་སོང་བ་ནས། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་
པས་རྒྱབ་བམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་དོར། མ་རྒྱབ་ཅེས་སྐྱེས་ན། དམ་བཅའ་སོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་
བཅའ་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་ཚུལ་ཡང་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་སློབ་སྐབས་བྱེད་བཟོད་པ་དང་། སྐྱབ་དག་གི་སློབ་སྐབས་བྱེད་བཟོད་པ་དང་།
རྟོགས་སྐྱོར་གྱི་སློབ་སྐབས་བྱེད་བཟོད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་
ཕྱིར། སྐྱབ་འབྱེད་ལའང་ཐམ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་བཟོད་པའི་སྐྱབ་འབྱེད་དང་། ཐམ་འགྱུར་དང་སྐྱབ་དག་གི་གཞི་མཐུན་བཟོད་པའི་སྐྱབ་
འབྱེད་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་འབྱེད་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱབ་འབྱེད་བཟོད་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔང་པོས་འག་
འབྱེད་པ་ལའང་རྒྱལ་པམ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཅུ་བཟོད་པས་འག་འབྱེད་པར་རུས་པ་དང་། བསྟོན་མི་རུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུད་དག་
རྗེས་སུ་བཟོད་པའི་སློབ་སྐབས་འག་འབྱེད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འག་འབྱེད་པར་སྐྱབ་བ་རྣམས་དང་པོ་དེ་ཅི་ལྱིས་འག་འབྱེད་པ་
དང་། དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འག་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱབ་བཟོད་ན་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། དམ་བཅའ་ཅི་མ་ཡང་དག་པར་བཟོད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་བཟོད་པ་འཇམ། ལན་ལྟར་སྐྱབ་དུ་བཟོད་ན་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་
འགྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་སྐྱབ་འབྱེད་སྐྱོན་ཅན་བཟོད་པ་འཇམ། སྐྱབ་འབྱེད་མ་ཡིན་པ་བཟོད་ན་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱབ་དུ་འཛུགས་པ་དང་།
རྒྱལ་པམ་འག་མ་ཕྱེས་པ་འཇམ། ཡོན་པོར་འག་ཕྱེས་པ་འཇམ། ལེགས་པར་འག་མ་ཕྱེས་ན་དཔང་པོ་ལྟར་སྐྱབ་དུ་འཛུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
བསྐྱོད་སྡེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་པ་དང་། སྐྱབ་འབྱེད་ཡང་དག་བཟོད་པ་དང་ལེགས་པར་འག་ཕྱེས་ན་རིམ་པ་
བཞིན་ཚོལ་བ་ཡང་དག་དང་། ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་དང་། དཔང་པོ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་བདེ་བར་ཚོལ་བའི་འཁོར་ལོ་
བཀོད་པས་ན་དེར་བཟོ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། ཚུད་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་
དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སློབ་དོགས་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐོང་གཉིས་བསལ་
ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། ཚུད་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་ཆེས་འི་ཁྱུ་ལྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། དག་གི་དེ་དོད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྲོད་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་ལོག་
རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་འེས་རབ་དང་རྟོགས་པ་རྣམ་དག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་
ནས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་སྟེན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར། དེ་ལྟ་བུས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་
མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ལྱི་དོར། ཕྱིར་རྒྱུ་ལྱི་དོར། དཔང་པོ་རྣམས་ལུས་དུས་ལྱུང་པར་ཅན་དུ་འདུས་ཏེ། སྐྱབ་པ་འཇམ་སྐྱབ་འབྱེད་
ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་ན་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྱེད་ཅིང་། སྐྱབ་མཐའི་ལེགས་ཉེས་ལ་སྐྱབ་དོར་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྩོད་པ་སྟེ། ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་
རྩོད་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། པ་རིལ་པོ་མ་(སྐྱེ)དབབ་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྐྱབ་པ་(བསྐྱབས་)ཏེ་གཞོ་
སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་སློབ་སྐབས་རྩོད་པ་སྟེ། དག་གིས་ཏ་ཅན་(བགད་)དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། ཀུ་རེ་ལ་སོགས་
པ་དག་འབྲལ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། ལུས་ཀྱིས་བྱོ་འབྲལ་བ་དང་། མཚོང་བ་དང་རྒྱུག་པ་དང་རྟེན་ལག་རྟེན་པ་དང་། གར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་
དུ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གསུམ་བག་དང་མི་ལྡན་པའི་རྩོད་པ་ནི། དེང་སང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ན་བཞུགས་པའི་མཁས་

པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་བོ་ཡལ་མོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མཛོད་དུ། ཞེ་མ་རྟོ། རོ་མཚར་བའི་གནས་སྤྱི་བུ་མོ་དེ་ལྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རིགས་པའི་
རྗེས་སྤྱི་བུ་དང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་ཞེ་མ་བའི་གནས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པའི་ཐིག་པ་ལས། དེ་ལོན་ཉིད་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་གཡོ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཚར་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་རྒྱུ་དང་།
ཐལ་ལྷན་དང་། མཚོན་བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་ན། འདི་དེ་ལོན་ཉིད་དམ་པ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འདི་ནི་བདག་གཞན་ལེགས་སྤྱི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ཚོལ་བ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་བ་དག་གིས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བག་ཡོད་པར་བྱས་ནས། ཚོལ་བས་སྐྱབ་པ་འགོད་པ་དང་། ཕྱི་
ཚོལ་བས་སྐྱེན་འབྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དཔལ་པོས་རི་ལྟར་འཁོར་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་བཞིས་ལེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚོལ་བས་སྐྱབ་པ་དགོད་པའི་རྒྱལ་ལོ། རི་རྒྱུད་དུ།

གང་ཞིག་རྒྱལ་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས། །
རྩོད་པ་སྐྱེ་བ་དམ་པ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡ་རོལ་པོ་དམ་འདབ་པར་འདོད་པ་སོགས་ཚོས་མིན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་སྟེ། བཞིན་ཞོ་གཉེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱར་དན་པ་དང་། བཞད་རྒྱུད་(བཞད་བག་དང་)ལ་སོགས་པའི་དག་འབྱུང་བ་
དང་། ཚོག་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ད་རོ་དན་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སློ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་ན་རང་གཞན་ལ་
དོན་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློ་གསུམ་ཞིབ་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ཚོལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་
པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དག་བསལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ལྷན་པའི་བསམ་པ་དང་། བཞིན་འཕྲུམ་
ཞིང་མདངས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། དག་གི་ད་རོ་ཏེ་ཅད་དུ་ཅིང་སྐྱར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཅད་
ཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་འཚོམ་པའི་སློ་ནས་གདངས་སྤྱི་ཅིང་ཚོག་འབྱུ་གསལ་ལ་དོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ལོ། །དེས་ན་དང་སང་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཐལ་མོ་དང་པོར་བཟབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན་ཞེས་འགོད་པ་རྩོད་པོ་
ཅོམ་དུ་བཀོད་པའི་ཚོས་ཅན་དང་། གང་ལ་དཔག་འདོད་འཕྱུག་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དངོས་དང་། ཡིན་
པར་རམ་མིན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྤྱི་བསྐྱེད་(གཞུང་)བྱ་དང་། ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟོགས་དང་། མཐུག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱབ་དང་
བཅས་པའི་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གཏམ་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ལོན་ཏུ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་
སློབ་འཕེལ་བ་དང་། དཔུང་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་མཐོང་ཡང་དང་བར་འཕྱར་བ་དང་། རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་
ལ་ལྷན་ཏུ་དང་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། མཐས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྩལ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། དེ་ཡང་འཆད་
པའི་བྱ་བ་ལ་སློབ་མ་ལ་འཆད་པ་དང་ཚོགས་སྤྱི་བའད་པར་བྱ་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁུན་བྱས།

- དཀའ་བའི་དོན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། །
- མི་གསལ་གནས་ལ་འབྱར་དོད་དང་། །
- ཚོག་གི་སྤང་དང་མཚམས་སྦྱོར་དང་། །
- སྤྲོ་མ་ཕྱི་མའི་གོ་རིམ་དང་། །

རི་སྲིད་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་དེའི།
སུམ་གཉིས་ཚིག་གི་ཚོགས་པ་དང་།
རང་དང་དུས་དང་ཡུལ་ཚོད་དང་།
པ་རོལ་རྒྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས།
གོ་བས་ཚིག་ལ་སྟོན་པ་དང་།
རང་རང་བྱང་བའི་བཟང་དང་བཅས།
རྒྱར་བྱལ་གདངས་མཐོ་དམའ་བ་དང་།
སྐབས་ཀྱི་གནད་ཤེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས།
སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་དགྱི་བར་བྱ།

ཞེས་དང་། གཞུང་བཤད་པའི་ཐབས་ལས།

ལྷན་དོན་གཞུང་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ།
གཞུང་དོན་རང་གི་གཞུང་བཞིན་བྱ།
མཇུག་ཏུ་གཞུང་དོན་རྫོགས་པར་རིལ།

ཞེས་དང་།

རི་སྲིད་བསྐྲག་པ་དེ་སྲིད་དུ།
གཞན་གྱིས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
མགོ་ཚན་ས་ཁོངས་བཅད་པས་བསྐྱུ།
གཞུང་དོན་རྩ་བ་གཞུང་གིས་བཟུང་།
འབྲུ་དོན་གཉེར་བས་གཞུང་དོན་ཚུགས།
སྲིད་དོན་དབང་གིས་མཐའ་གནས་ཉོགས།
ཚིག་གི་དབང་བྱས་རྒྱལ་པོ་དང་།

འབྲིང་དང་རྫོན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལ།

བསྐྱུས་དང་འབྲིང་དང་རྒྱས་པ་དང་།

གོ་དོན་དབང་བྱས་དེ་གསུམ་ལ།

རྒྱས་དང་འབྲིང་དང་བསྐྱུས་པར་དབྱེ།

ཞེས་པ་ལྟར། སློབ་མ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་མཁས་པས། སློབ་མའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པར་བྱས་
 བས། ཚོགས་གི་ཚོགས་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཉུང་དུར་སློབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
 དབང་པོ་འབྲིང་དང་རྫོན་པོ་ལ་ཡང་། འབྲིང་དང་མང་པོར་སློབ་ཅིང་། དོན་གྱི་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱེད་ཀྱི་
 རྒྱས་པར་བཀོལ་རྟེན་བཤའ་བས་གོ་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དབང་པོ་འབྲིང་དང་རྫོན་པོ་ལ་བར་མ་དང་ཕྱོགས་
 སློབ་ཚམ་བཟོད་པས་ས་བཅད་དང་། མཚམས་སྐྱར་རམ་སྲ་འགྲེལ་དང་། སྤྱིའི་དོན་དང་། འབྲུ་གཉེར་བའི་དོན་ལྷན། ཚོགས་དོན་དང་། རྒྱས་
 པར་བཀོལ་བ་དང་། བཟལ་ལན་དང་། མཐའ་བཅད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་འཆད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོའི་
 རྒྱལ་པོ་དང་དགོས་བྱེད་དང་མཐུན་པར་བཤའ་བའི་སློབ་སྐྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བ་དང་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་པར་དེང་སང་མཚན་ཉིད་ཐེག་
 པའི་ཚོས་གྲུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེས་འཛིན་པའི་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་མཐའ་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཚད་མའི་
 རིགས་པ་ལས་འཕྲོས་པ་བསྐྱུས་བཅོས་བསྐྱུས་པ་སློབ་པའི་ཚོ་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ཆ་གཅིག་། རྒྱལ་པོ་རང་རང་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་
 གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུང་འགྲེལ་དུ་སློབ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བྱས་
 པར་བྱས་ནས་སློབ་། དེ་རྗེས་བསྐྱུས་པ་ལས་འབྲུང་བའི་རྟོགས་དང་གསལ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་སྤྱེ། སློབ་(བསློབ་)གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་
 རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུས་བཅོས་གང་ཡང་རུང་བའི་བརྗོད་ཆད་བཞག་ནས། བརྗོད་ཆད་དང་འགྲེལ་བའི་ཚོད་དུ་གསལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་
 བཏོན་ནས་དང་པོར་འབྲིང་པ་དང་། དེ་ནས་གཞུང་གི་གོ་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤའ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་པ་དང་། དེ་ནས་གཞུང་གི་
 ཚོགས་དོན་གྱི་བཤའ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད། དེ་གསུམ་ལ་ཚད་མ་བའི་བརྗོད་ཆད་དུ་
 རིགས་རྒྱུད་རིགས་འབྲིང་རིགས་ཚེན་གསུམ་དང་། ཡར་ཕྱིན་པའི་བརྗོད་ཆད་དུ་ལྷུང་རྒྱུད་འབྲིང་ལྷུང་ཚེན་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས།
 ཐལ་འགྲེལ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་། རྒྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལྟར་། སྤོན་གྱི་གསུང་རབ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཞིང་སྐམ་པོར་བཞག་པ་རྣམས།
 དངོས་བསྐྱུར་ལྟར་ལས་སྐྱུང་སྐྱུང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་འཇུག་པ་དག་ལ་གཞུང་དོན་ལས་ལོག་པའི་འཕྲོག་པོར་བཤའ་བར་མ་སོང་ཞིང་།
 ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་བཤའ་བ་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བར་བྱ་བ་དང་། རིགས་པའི་དབང་གིས་གཞུང་དོན་
 ཉམས་པ་དང་། གོ་དོན་གྱི་དབང་གིས་རིགས་པ་ཉམས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྐྱུང་སྐྱུང་གཞུང་དོན་གོ་བའི་བཤའ་བ་དང་། འགྲེལ་བཤའ་བའི་སྤྱི་
 གསལ་ལ་བར་ཐོན་པ་རྣམས་ཇི་ཚོམ་རན་པའི་བཤའ་བས་བཀོལ་ཞིང་། གོ་མི་བདེ་བ་དང་། དོགས་པའི་གནས་མང་བ་དང་། དོན་གྱི་གོ་བའི་
 དཀའ་འགན་ཚེ་བ་དང་། འགྲེལ་བཤའ་བའི་སྤྱི་གསལ་ལ་བར་ཐོན་པ་རྣམས་བཤའ་བའི་ཞིབ་མོ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། ཡང་ཡང་བཤའ་བའི་
 སློབ་སློབ་མ་ལ་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤའ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཤའ་བ་རྣམས་དག་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡན་ལོན་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། བོད་འདིར་བྱོན་པའི་སྤོན་གྱི་དགོས་པའི་བཤའ་བའི་གཉེན་ལ་ལ་ཚོས་ཤིའི་སྤེད་དུ་ཚོས་
 འཆད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་དང་། སྤྱིའི་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུར་གྱི་ཕགས་པ་འབྲེད་འཇུག་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་ན་

ཡང་འཇག་མའི་ཀ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཉན་འབའ་ཞིག་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལས་དང་ལེའོ་རྒྱུད་བསྐྱིདས་ཏེ་
བརྩོན་འགྲུས་དང་འབད་པ་རྣམས་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ། ཇི་སྐད་དུ།

འཇམ་སྲིང་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀའ་སྟེ། །
གང་གིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། །
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཞུས་པས། །
སྦྱིན་པ་ཆེས་ཆེར་བསོད་ནམས་འཕེལ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུང་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེན་པོར་འཕྱུར་བས། རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་དུ་མ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་
ཚོགས་སྤྱོད་མེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉེས་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

གང་གིས་གསྐྱའི་བྱེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །
རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བྱས་ནས། །
དགའ་རབ་སེམས་གྱིས་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་བ་བས། །
གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚིགས་བཅད་བྱིན། །
རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་དེས། །
ཚིགས་བཅད་སྦྱིན་པ་སྟོང་རྗེས་བསྐྱབས་དེ་ལ། །
ཆར་ཡང་མི་སོད་བགྲང་དུའང་མ་ཡིན་ན། །
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་བསམ་དུ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ། མཁས་པའི་དགེ་འདུན་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་སྦྱོར་འཕེལ་
བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བྱ་དགའ་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་བཤེས་པ་བྱེད་པ་ནི། དེད་སང་གི་སྐབས་སུ་ཚོགས་སྟོན་ལ་བརྩུང་བའི་ཤར་རྒྱུད་བྱེད་པའི་ཚེ་ལམ་པ་
ཚོས་འཆད་དང་ལྡན་ན། དེ་ལ་བཤེས་པའི་མིང་འདོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་དང་སྦྱིད་ལ་སོགས་པའི་
ཚོགས་རིས་རྣམས་སྤྱི་དོན་དང་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུང་དྲུངས་པའི་རྗེས་སྤྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདུས་བྱས་གང་ཞེ་ན། ལུང་པོ་ལྷ་པོའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུང་ཆེ་གོ་མའི་
དོན་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟུག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཚོད་བརྗོད་དང་། བཤེས་པར་དམ་བཅའ་དང་། བཤེས་
པ་དངོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོགས་སྤྱོད་མ་བཅུག་པ། དཔེར་ན།

ཇི་སྟོན་ཚོས་དང་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །

སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་སྐྱེན་ཡངས་པས། །

མངོན་སུམ་གཟིགས་ནས་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །

མངོན་སུམ་ལེའུ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཕྲོས་གོང་འོག་ལོར་བ་དང་། འཕྲོས་མ་འབྲེལ་བ་དང་། བཤད་བྱའི་གཞུང་དང་བཤད་པ་མ་འབྲེལ་བ་སོགས་བཤད་པ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་སྐྱོན་དུ་འཛོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྟར་བྱུང་གོས་ཞེས། སྤྱི་དོན་གྱི་སློབ་སྐྱོན་གཞུང་གི་ཚིངས་ཤོལ་ཞིང་། འུ་ཀྱི་སློབ་སྐྱོན་འབྲུག་ཉེར་བའི་དོན་ལེས་པའི་སློབ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱེ་བོས་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོས་བཅད་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་སྟོན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་མཚོན་པར་བརྗོད་པ་ཐོབ་ཏུ་བཏང་ནས། ལས་སུ་བྱུང་བ་ལྟེ་སྟོན་རྒྱུ་ལོ་ཚེ་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞུང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ། གྲུང་གི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ། གྲུང་གི་དོན་ལའང་། བཟུང་བཅོས་ཀྱི་མཚན་བཤད་པ་དང་། འཇུར་གྱི་ཕྱག་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཟུང་བཅོས་ཀྱི་མཚན་བཤད་པ་ཞེས་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞུང་ཚེ་གེ་མོ་འདི་བྱུང་། འོན་ཏེ་དེའི་དོན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞེས། ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཕྱད་དང་། འདུས་བྱས་དེ་ཡང་གང་ཞེས། ཕྱད་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་ནང་ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གཏམ་སྤྱི་ལྟེ་ཚུལ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཕྱད་སྐར་ཏེ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་འཕྲོས་གོང་འོག་ལོར་མ་ལོར་དང་། འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞེས། གཞུང་གོང་མ་འོག་མ་ལ་འཕྲོས་ལེན་ན་གོང་འོག་ལོར་བ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མ་གོང་མ་ལ་འཕྲོས་ལེན་ན་མ་ལོར་བ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་ལྟ་བུ་མའི་སྐབས་སུ་མ་གཏུ་འབྲེལ་བཤད་པར་བྱས། བྱ་རོག་ལ་སོ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཕྲོས་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། གཞུང་ལྟ་བུ་མའི་སྐབས་སུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཟུང་ནས། འོན་ཏེ་དེའི་དབྱེ་བ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་བཤད་པ་དེ་བཤད་ནས། འོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཕྲོས་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་མཁུན་བྱས།

གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དང་། །

བྱི་མའི་བརྗོད་བྱ་སྤྲོད་པ་ཡིས། །

དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་སམ། །

ཡང་ན་ལྟོག་པའི་དོན་གྱིས་འཕང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ་དངོས་ཀྱི་ཚད་མ་བསྐྱེད་དོན་གྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་གཏོ་བོར་བྱེད་ན། མངོན་སུམ་ལེའུ་ལྟ་བུ་ཞེས་འཆད་པའི་ཚོལ་ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྤོང་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་བཤད་པ་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས་འཆད་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཏོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་ན། གཞུང་གི་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཚད་མ་དང་གཞུང་གི་གྲངས་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་གཞུང་གི་འབྲུར་མ་ཚད་བའི་སྤྱི་དོན་འབྲུམ་(འབྲུམས་)ཀླས་གཏོ་བོར་བཏོན་ནས་འཆད། གཞུང་དོན་ཉིད་གཏོ་བོར་བྱེད་ན་སའོངས་ལྟར་གཞུང་མཐའ་ཆགས་སུ་

སྒྲུབ་ལྟུང་། དེའི་འབྲུག་གཉེར་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སློབ་མཁུན་འཆད། ལྷན་པར་དུ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འབྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་
མཚོན་ན། མཚོན་བཅོད་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལས་འཕྲོས་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྐྱབས་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སོ་
སོ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད། ཚོུམ་པར་དམ་བཅའ་སོགས་ལས་འཕྲོས་ནས་གཙོ་བོར་བདེན་བཞིའི་བསྐྱེད་པ་བརྟུན་གཉིས་དང་།
འཕྲོས་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་ཚོས་འཁོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་
མེད། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེས་རབས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱུ་པ་
དང་། གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་བཅོལ་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཆོར་བས་སྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་། མཛོད་པ་བརྟུན་གཉིས་དང་། དུས་དང་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བ་བཅོལ་པ་ལ་འདྲམ་མི་འཐད་པ་མེད། གཞུང་དོན་
དངོས་ལ་འདྲམ་གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་རོལ་པ་དང་། བྱེད་བཀའ་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱུང་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྲར་འབྱུང་དོད་དུ་
ཡོད་པ་རྣམས་ཞར་བྱུང་དང་བག་ལ་ཞར་མ་སོང་བར་འབྱུང་དུ་བཏོད། ལྡམ་མས་སུ་ལུགས་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་སློབ་ན་ལོན་ཏུ་ལེགས་
ཀྱང་གཞུང་དོན་རྩ་བར་དྲིལ་བའི་ཚོ། མདོ་སྡེ་པར་རང་རྐང་གི་ལུགས་དང་། ལྷན་པར་སྐབས་དོན་གྱི་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེད་དུ་བསྐྱེལ། རང་
བཞེད་དང་གཞན་བཞེད་ལོར་བ་དང་། སྤྱབ་མཐའ་གོང་ལོག་འདྲེས་པ་དང་། མ་དབྱུང་པ་དང་རྩུང་བྱུང་པ་དང་ལོན་ཏུ་དབྱུང་པའི་
གནས་སྐབས་མ་ཕྱེས་པ་དང་། ཕྱོགས་སྲ་མ་མ་ལོན་པ་དང་། དེ་འགོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེའི་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་སོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་
གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་ལ་མ་འབྱོར་བ་དང་། ཕྱོགས་སྲ་དང་རང་བཞེད་ཀྱི་གཞུང་བཅའ་པ་རྣམ་པ་གསལ་བ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་
ལུས་མེད་ན། ཞེས་པ་དང་། དེའི་ལན།

ས་བོན་སོགས་ནི་རྣུལ་སོགས་ལ། །
རྣམ་མཐོང་།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་ལྟུང་ནས། སྲ་མའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་སྲའི་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་བཅོལ། ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་དེ་འགོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
ཉིད་བཅོལ་ན་ལེགས་པའི་རིགས་ལ།

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་ན། །
ས་བོན་སོགས་ནི་རྣུལ་སོགས་ལ། །
རྣམ་མཐོང་།

ཞེས་འབྲེལ་ནས་འདོན་པ་དང་། སྦྱོར་བའམ་བཤད་པའི་བབས་ལ། དེ་དག་འབྲེལ་བར་ཡོད་བཞིན་དུ། གཞུང་འདྲན་པའི་ཚོ་ཕྱོགས་སྲའི་
གཞུང་འབའ་ཞིག་གམ། རང་གཞུང་འབའ་ཞིག་འདྲན་པ་ལྟ་བུའི་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་གས་དེ་དག་བོར་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་སུ་ཕྱག་
སྤོན་དུ་འགོ་བས་ཏེ་ཅད་མ་མཐོས་ལོད། ཏེ་ཅད་མ་དམས་པར་གྲལ་གྱི་དཀྱིལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆར་གོས་རྒྱུ་པོར་བགོས་ལོད་ལངས་ཏེ། བཞིན་
ཁོ་གཉེར་དང་། ལྷ་དན་གྱི་དབྱིབས་དང་། མིག་ཏེ་ཅད་གདང་ཆེས་པ་དང་། ཏེ་ཅད་བརྩམ་པ་དང་། ལྟ་སྤྲེད་ཆེས་མཐོས་པ་དང་། ཏེ་ཅད་
སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་མིག་ཅན་དང་། ལ་ཏེ་ཅད་གདངས་པ་དང་། སྤྱེ་(དཔེ)ཆེས་པ་དང་། སྦྱར་ཆེས་པ་དང་། འཕྲོག་པར་འདུག་པ་དང་། ལས་
པ་ཏེ་ཅད་གཡོབ་པ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་། ཏེ་ཅད་བསྐྱམ་པ་ཞབ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་སོགས་སྤངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ལ་བ་དང་།

མངོས་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། གསལ་ཞིང་དོད་པ་དང་བཅས། དག་གི་དེ་རྣམས་ཆེ་བ་དང་། ༡་ཅང་ཚུང་བ་དང་། ལྷུ་ཆེས་པ་དང་།
 བྱམ་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་སྤངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་། གདངས་གསལ་བ་དང་། འབྲུ་དོད་པ་དང་། མཚམས་ཤུགས་པར་སྤྲོ་ཞིང་། རྒྱུ་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གསེར་དངུལ་དང་བྱུ་རུ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མང་དུ་བརྟགས་པའི་འཕྲེང་བ་དང་། ཐོད་པ་
 དང་རུས་པ་གཞན་དང་། རུ་ར་ལྷ་དང་། དབྱིབས་ལེབ་མོ་དང་། རི་ལོ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་། ༡་ཅང་(༡་ཅང་)ཚུང་བ་དང་། ཐོད་སྐྱམ་གྱི་
 དབྱིབས་ཡོད་པ་དང་། སྤང་ཆེས་པ་འཁོར་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། རིང་ཆེས་པ་འཁོར་བརྒྱུད་ཡན་ཆད་སོགས་མི་མངོས་པའི་ཆོས་སྤངས་ཏེ།
 དེ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་དགོ་སྒྲོལ་གི་རྒྱུ་ཡིང་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ། ལེགས་པ་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དཔལ་བུས་བསྐྱོད་པ་དང་།
 ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་མི་གཡོབ་པ་དང་། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནོ་ནོ་བ་འདུ་བར་རིགས་ཤིང་གཞུང་བསྐྱར་བ་
 དང་། དེ་སྤང་བ་དང་། བའདད་གཞུང་ལ་བའདད་པ་དང་། སྐྱོར་གཞུང་ལ་སྐྱོར་བ་སོགས་སྐབས་ཐོབ་ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་མ་འཚོལ་བ་
 དང་། ཞུང་པར་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ལྔ་འོ་ལ་གཉེན་གྱི་རིགས་པ་ཐལ་འལུར་སུ་འབྱིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྡོག་དོན་གྱི་རྟགས་
 སྐྱོར་བཞེད་པ་དང་། དམ་བཅའི་སྐབས་ཉེན་སོགས་རྟགས་སྐྱོར་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཐལ་འལུར་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་ལུས་པས་དེ་ལྟ་བུ་
 སྤངས་ཏེ། བའཤེས་གཉེན་མཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དག་དང་། ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བཞིན་དུ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རང་
 གཞན་ལ་ལན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་བྱེད་པ་མདོར་བསྐྱུས་སྒོས་ནས། འོ་ན་རྩོད་པ་རི་རྩར་བྱེད་ལ། འཕགས་པའི་
 དུལ་དུ་པར་རྩི་རྟ་མཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་མཛད་པ་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འལུར་སོ་གོ་ལ་གཉེན་གྱི་པ་དང་། དག་གི་རིག་བྱེད་ཐལ་བ་དང་། སྐབས་
 པ་སོགས་འཕང་བཅོམ་ལས། དེང་སང་བོད་ན་བྱེད་པ་ལྟར་རྟེན་ལས་དྲུག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དང་། དག་གིས་ཐལ་སྐད་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
 འདི་ལྟ་བུ་མེད་པར་སྤང་ཡང་། གདངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་འདིར་སྤོངས་ཀྱི་སེང་གོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་བྱེད་དང་། དེ་རྗེས་གལ་ཡང་རོང་རྣམ་
 གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བར་མཐོང་བས། དགོ་སྒྲོལ་གི་རྒྱུ་ལས་འདས་པའི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོས་ནས་སྐོབ་སྐྱེལ་
 བྱེད་ཅུང་དུ་འབྱིན་ཏུ་རུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒོ་ནོ་ནོ་རྩོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་ ཐེ་ཚོམ་
 དང་དོགས་པ་དང་། སྒོ་འདོགས་སྐྱེས་པ་གཅོད་པའི་སྤྲོད་དུ་འཇུག་ རང་ཉིད་དང་པ་རོལ་པོ་ལས་སྤངས་དང་སྐབས་པའི་མཐའ་འགལ་བར་གྱུར་
 པས། དེ་སུན་འབྱིན་པའི་སྤྲོད་དུ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་འདུག་ ཆོས་མ་ཡིན་པ་འཁོར་དུ་འཛོལ་པའི་བསམ་པ་
 དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཆོག་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འལུར་སྤངས་ནས། རང་གཞན་སྐོབ་འཕེལ་བའི་སྤྲོད་དུ་རང་གི་ལས་སྤངས་
 གཞེངས་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

རྩོད་པའི་དུས་སུ་ཁོན་(འཁོན་)དུ་མི་འཛིན་ཅིང་། །
 རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ། །
 ལྷག་པར་སྐོབ་སྐྱེལ་ལ་བྱུང་གས་མཚོད། །
 ཇོ་བཟང་ཆོགས་པའི་ཡང་རྩེ་མཚན་ཉིད་པ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་གདམས་ལུགས་ཀྱི་རྩོད་པ་བྱེད་པར་རུང་བའི་སྐོབས་པ་དང་། ཐོས་
 པ་གཉིད་རྒྱུགས་པར་བྱུང་གོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་སྐབས་མཐའི་རྒྱུ་ལེས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ཀྱི་སྤོངས་ལ། པ་རོལ་པོ་ལས་
 སྤངས་དང་སྐབས་པའི་མཐའ་ཤེས་པ། དེ་ལ་སུན་འབྱིན་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་བརྗོད་ལུགས་ལ། དེའི་ལན་ལ་ཡང་ལན་འདོན་པར་སྐོབས་པ་
 རྣམས་ཆོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ནད་གསེས་ཀྱིས་སྤང་རྩོལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིང་། ཕྱི་རྩོལ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་

ལ། དམ་བཅའ་བཟོད་པ། དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པ་མི་བཟོད་པ། ལན་བཟོད་པ། ལན་མ་ཡིན་པ་མི་བཟོད་པ་བཞི་ཚང་དགོས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་
 སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པ། སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་དགོས། ཕྱི་རྗེས་སུན་འབྱིན་བཟོད་པ། སུན་འབྱིན་མ་ཡིན་པ་
 མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཚང་དགོས། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱམ་མེད་དུ་གཞུང་གི་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ཤིང་ལ་མ་ཚུགས་པ། ཚོགས་
 རིས་ལྷན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་དོན་སྐྱམ་མེད་མ་ལུས་པ། ཚ་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལོས་
 མ་དོར་བ་ཞིག་དགོས་འོད། དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 རིགས་གཞུང་(ལུང)གཉིས་ཀ་དང་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་ལ་མཁམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་དོར་ན་རྩོད་པའི་
 གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐོས་པ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འོས་འོད། མཚན་ཉིད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཞིན་དུ་ཚང་བར་བྱེད་པ་ལ།
 རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་སྐྱེ་མཚོའི་ཐོས་པས་ཚོགས་མི་ལོས་པ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གང་འཛོམས་ལས་ལྷག་པའི་སྦྱིད་ཐབས་
 འབྱོར་ཆས་མང་པོ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། མཚོགས་དམན་བར་མ་ཀུན་དང་སློབ་སྦྱོར་པར་བདེ་བ་དང་། ཚོས་ལུགས་གཅིག་ཐ་དང་གྱི་གྲ་
 པ་རིས་མཐུན་སྦྱ་དང་ལྷན་ཀྱང་འཇུག་པའི་བཞིན་དང་། བ་ལོས་པའི་ཚོགས་དང་། ཉམས་དགའ་བའི་གཏམ་གྱིས་བསྐྱེད། འགོ་བཙེངས་
 ལ་གཉེན་གྱི་འདུ་ལོས་དང་ལྡན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིང་དང་དོན་གཉིས་ཀར་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས།

ངའི་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏྲ་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུའི་
 ཚུལ་དང་། སྲང་པོ་དུལ་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལོ། །

ཞེས་དང་།

ལུང་བ་དང་ལུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཐོས་པའི་རིན་ཆེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །
 ཐོས་པས་ཚོགས་མི་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཐོས་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

ཞེས་དང་།

རིས་མཐུན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་གིས་བསྐྱེད། །
 སན་ཚུན་སྤང་ནས་བཞད་གང་གཏམ་ལ་འཇུག། །
 སྦྱིར་མི་ཡོངས་ལ་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྦྱིད། །
 དག་སྣང་འབྱོརས་བའི་ཡང་ཅེ་མཚན་ཉིད་པ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཇི་སྐད་དུ་འདུལ་བ་ལས།

འདུག་པོ་གས་བདེ་བའི་ཚུ་སྤྱང་བདེ། །
ཚོས་ལ་གོམས་པའི་སྐྱེ་བོ་བདེ། །
ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་བདེ། །
ང་འོ་ང་རྒྱལ་ཟད་པ་བདེ། །

ཞེས་པ་དང་།

ཐོས་པ་མ་རིག་སྤྱན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །
སྤྱན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེར་འོར་གྱི་མཚོག། །
སྤྱན་ཏུ་སྐྱོངས་པའི་དགྲ་འདོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །
ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྒྲོན་པ་གོགས་ཀྱི་མཚོག། །

ཅེས་དང་།

འདིག་ཉེན་ཁམས་འདི་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀའ་སྟེ། །
རྒྱལ་བ་མཚོན་ཅིང་འགོ་ལ་བྱིན་པ་བས། །
ཚིག་བཅད་གཅིག་གཅིག་ཉན་བྱིར་འབད་བྱས་པའི། །
མཚོན་སྐྱེན་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དཔོགས་མ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། གང་གིས་གསྐྱེད་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །
རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བྱས་ཏེ། །
དགའ་རབ་སེམས་གྱིས་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་བ་བས། །
གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚིགས་བཅད་བྱིན། །
རིན་ཆེན་སྐྱེན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་དེས། །
ཚིགས་བཅད་བྱིན་པ་སྟོང་རྗེས་བསྐྱབ་དེ་ལ། །

ཆར་ཡང་མི་པོ་ད་གངས་སུ་འང་མ་ཡིན་ན། །
གཉིས་དང་གསུམ་ལ་བསམ་དུ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་དང།

གང་དག་འགའ་ཞིག་སློག་དང་འཇིག་བྱེད་དང་། །
ཁ་ཏོན་བགྱི་བར་སེམས་པ་རེ་རེའི་མདུན། །
ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་གངས་མེད་བྱོན་ནས་ཀྱང་། །
བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་སློབ་ཅིང་དགོངས་པར་མཛད། །

ཅེས་དང།

སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སེང་གའི་སྐྱ་ཆེན་པོའི། །
ཆ་ཤས་སུ་ཡིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པའི་ཚིག། །
ལན་རེར་ཐོས་ཀྱང་བདུད་དག་མུ་ངན་གྱིས། །
གདུངས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་དགའ་བས་ཉན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་དང།

ཐོས་པ་ཡིས་ནི་བག་ཆགས་གྱིས། །
སྐྱེ་བར་མིར་འགྱུར་གསལ་བར་འགྱུར། །
ཤེས་རབ་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། །
འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །

ཅེས་དང།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་སློབ། །
བྱི་མ་གཡར་པོ་ལེན་དང་མཚུངས། །

ཞེས་དང།

མིག་མེད་པ་དང་མིག་ལྡན་དག །
གཡང་སའི་ལམ་དུ་ཚོས་པ་ལྟར། །
མང་དུ་ཐོས་དང་མ་ཐོས་པ། །
འཁོར་བའི་གཡང་དུ་འང་དེ་ལྟ་ཉིད། །

ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་ཡན་ཡོན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་དོན་དེས་པར་བྱས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཐུལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས། ཕྱིས་དགོན་པ་ཞི་བར་སློམ་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན། ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོས་བསམ་གཏམ་སློམ་པར་སེམས་པ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ལྟར་དུ་ཐོས་ཤིང་ཕྱིས་དགོན་པ་ཞི་བར་བསློམས་པ་དེ་དག་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་སྤང་བྱུང་བར་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མ་ཚོད་ས་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སློབ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དང་ནས་རང་རྒྱུད་སློབ་པར་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་(ཀྱིས་)ཚོས་འདུལ་བ་ལས།

ངེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་ཐུལ་བ་དག །
དགོན་པ་ཞི་བ་རྣམས་སུ་ཆས་གྱུར་དང་། །
མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་དུ། །
ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་རྩོད་པས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་རིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དགའ་གཤེད་པ་ནི་ཚོས་སློང་གི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མ་རྣམས་ལ་སློབ་འདོགས་བཅད་ཅིང་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པའི་སློབ་པ་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་རིགས་ཀྱི། མོས་པ་ཅོམ་ཀྱིས་ལེན་པར་མི་རིགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སླུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །
བསྐྱེགས་བཅད་བདར་(བདར་)བས་གསེར་བཞིན་དུ། །
ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །
སྤང་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མེན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆད་རྩོད་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འཇུག་ཏུ་མཚོད་པ་འཇུག། མཚོད་ཡར་བྱ་བ་ནི་འཐད་ལ། དེ་ཡང་མཚོད་ལུལ་དང་ཚོགས་སྐྱོར་བ་སྐབས་ཕྱིས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བདས་ཀྱི་དང་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

དང་། ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་རྣམས་དང་། རྩ་བའི་བྲམ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་། ཚོས་སྐྱོད་སོགས་དཀོན་མཆོག་རྣམས་མཚོན་པའི་ཚོ་
བསམས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འབྲལ་བ་མེད་པར་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་མཚོན། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གི་སྐྱུར་བ་དང་བཅས་ཏེ་བྱ་བར་རིགས་ཤིང་།
སྐྱབས་གནས་སུ་བཟུང་བར་མི་འོས་པའི་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱུར་བ་བཟུན་པའི་སྤྱིན་པའི་བདག་རྣམས་མཚོན། ཅེས་པ་ཙམ་མམ། འོས་
པའི་བསྐྱབས་བཅོམ་ཅི་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་འཇམ་སྐྱོད་བའམ། སའི་བདག་པོ་འཇམ། མིའི་དབང་པོ་འཇམ། མིའི་བདག་
པོ་འཇམ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལེས་བྱ་བའད་མཚོན། ཅེས་པ་ཙམ་མམ། འདི་ལེས་བྱ་བའད་མཉེས་པར་ལྷུར་ཅིག །ཅེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུར་བར་
འཐད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་མཚོན་དོ། །བསྟོན་དོ། །ལེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཚོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀུར་ལོ། །ལེས་པ་ནི་སྐྱུར་དུ་མི་རུང་
སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དོ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སོགས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་སོང་བས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
བསྐྱབས་བྱ་ལས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཚང་ཚོད་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་མཛད་ཙམ་བཤམ་པར་འདུག་ནས། ཚོམ་པའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་
བའི་ཚུལ་ལ་བརྟམ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་པ་ལ་ཚོལ་ཚར་གཅོད་ཀྱི་ཡན་ལམ་ཚད་མ་རིགས་པ། སློབ་མ་གནས་སྐབས་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཡན་ལམ་
བཟོ་དང་གསོལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ཀ་མེད་སྐྱུ་རིག་པ། རང་གཞན་མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལམ་ནང་དོན་རིག་པ་སྟེ།
རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ཡན་ལམ་དང་བཅས་པ་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སྟོན་པ་བདེ་བར་ག་ལེགས་པའི་བཀའ་དང་བཟུན་བཅོས་ཚད་མ་གང་
རུང་ལ་བརྟེན་པ། དེ་དག་གི་དོན་དང་མི་འགལ་བ། བྱ་རོགས་གི་སོ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་མི་སྟོན་པ། མ་བག་མར་ལེན་པའི་
བཟུན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྟོན་པ། གཞན་གྱི་ཚོས་ལུན་གྱི་བཟུན་བཅོས་དམའ་དབང་པའི་ཚེད་སོགས་དན་གཡོའི་
སེམས་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཚོད་པ་ལོན་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་དོན་མི་སྟོན་པར་ཐོས་པ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་
མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ་སྤངས་པ། ཚོས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ཚོགས་གི་སྐྱུར་
བ་ཅན་མ་ཡིན་པ། བོ་རིམ་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དང་། ཚོགས་མང་ཚོས་པའམ་ཉུང་ཚོས་པ་སོགས་ཀྱི་
སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བརྟམས་པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཐམས་སྐོབ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་འཕགས་
པ་ལྟ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐོག་གི་བཟུན་བཅོས་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཟུན་བཅོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པའི་བརྟེན་
ཚད་རང་སོར་བཞག་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་མཐམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་དེ་
དག་དང་། སྟོན་བོད་འདིར་རྒྱལ་སྟོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུར་དང་ལྡེ་ལུ་སོགས་མཛད་པ་ནི་ཚོས་ལ་ཁ་དང་བའི་སྤྲད་དུ་མི་
ཚོས་ཀྱིས་ལྷ་ཚོས་འཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཐམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཟུན་བཅོས་ཚོམ་པར་འདོད་པའི་
གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱ། དེ་ནས་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་དེའི་རྗེས་སུ་ཚོམ་པ་དངོས་ལ་འཇུག །མཇུག་ཏུ་བསྐྱོད་བས་
མཚོམས་སྐྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོགས་དང་བར་ཚད་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་སུ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྐྱོད་ཚུལ་དང་མཐུན་ཞིང་། གྲྀད་དོན། དངོས་
དོན། མཇུག་དོན་དང་ལུན་པས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བཟུན་བཅོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་བཅོམ་པ་དང་། དཔེ་དང་། དཔེ་
ཅན་གྱི་རྒྱུན་དང་། དོན་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་དུ་བཀོད་པ་སོགས་རྒྱུན་དེས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་པའི་སྟོན་དག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་
རྣམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྷོ་ཏ་དང་རྗེ་ཉིད་སྟེ་སྐྱུར་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཐམས་པས་བརྟམས་པའི་བཟུན་བཅོས་ཀྱི་
མཚོན་ཉིད་དང་ལུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་འཚང་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སློབ་ནས། འོན་ཚོལ་བ་
དང་། ཕྱིར་ཚོལ་བ་དང་། དཔའ་བོ་གསུམ་གྱི་རྣམས་བྱེ་བའི། ལུ་ཚོལ་གྱིས་རི་ལྟར་འགོད་པར་བྱ་བའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གསལ། གཞན་
དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་དུ་དང་ལུན་དགོས་ལེ་ན། བྱས་ན་མི་རྟོག་པས་བྱུང། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་
བྱས་སོ་ལེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། རྒྱུད་ལ་མཐོང་བ་དང་། དོན་
དང་། རབ་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་དོན་འབྲེལ་བར་འཇུག་པས་ན། རྒྱུད་དེར་བཞག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ལེས་པ་ལ་དགོངས་ནས།

ཚོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ལ་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྐྱོན་པའི་
དག་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྲུང་པག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷོ་སྐྱོན་དང་། དོན་སྐྱོན་དང་། ལྷོ་སྐྱོན་གསུམ་བསལ་བའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

དེ་ཡང་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་དང་།
དོན་དང་། ལྷོ་སྐྱོན་གསུམ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་རྗེ་རྒྱུ་གསུངས་པ་དང་། དོན་དེ་ལྟར་སེལ་ན། སེལ་རྒྱ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས། དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་སྐྱོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་
སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་སྐྱབ་ཅེས་པ་ཚམ་ཞིག་སྤྱིར་བཏང་ནས། མ་སྐྱབ་ཚུལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྐྱོབ་དེའི་སྤྱིང་དུ་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས།
ཚོག་ཟིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་དུ་སོང་མོད། འདིར་ནི་གོ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚོལ་བ་ལ་བཞེས་ནས་མ་སྐྱབ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྐྱོབ་དེ་སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པ་པོའི་རྒྱར་ཚོལ་གྲངས་ཅན་ལ་བཞེས་ནས་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཚོལ་
བའི་བསམ་པ་ལ་བཞེས་ནས་མ་སྐྱབ་པ་ཚམ་གྱིས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ན། ལྷོ་སྐྱོན་གསུམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་འགའ་
ཞིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པས། བྱས་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་མ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྐྱོན་གྱི་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་
སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཟོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷོ་བྱས་པར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྤེ། དེ་ཡིན་ན།
སྐྱེ་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཚད་མས་དེས་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞེས། །རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་མི་རྟོག་དོ་བོ་གཅིག་ཅིང་མཛོན་
སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྲ། གཉིས་པ་སྐྱབ་སྤེ། བྱས་མི་རྟོག་གཉིས་ལ་
རྟོག་དོར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པ་གང་ཞེས། །བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་མི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་རྟོག་པའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་
མི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱབ་སྤེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་སྐྱབ་སྤེ། མཛོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོག་པ་མཐོང་ན། དེའི་སྤྱིང་གི་བྱས་མི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐོང་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་དག་
འགོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷོ་བྱས་པར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ལྷོ་སྐྱོན་གསུམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ཅིང་། ལྷོ་
བྱས་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་མེད་ཅེས་བཞེད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་ཅིག་མའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ལ། བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་
དེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱབ་བྱེད་མི་བཟོད་པའི་ཚོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཅིག་གི་འབྲེལ་བར།

སྐྱོད་ཀྱི་ལྷོ་སྐྱོན་གསུམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ཅིང་། ལྷོ་སྐྱོན་གསུམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ཅིང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱབ་བྱེད་མི་བཟོད་ལ། རྟོག་
ཅིག་མའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་ཚོལ་བ་དེས། ལྷོ་སྐྱོན་གྱི་བྱས་པ་མ་དེས་

ལ། དེའི་སྤྲེང་གི་སྐད་ཅིག་མ་དེས་པ་ཡིན་ཅེས་(ཞེས་)རང་ལུགས་བཞག་ནས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་གིས་དེས་ཚུལ་སྟོན་པ་མིན་ཅེས་བཞེད་པ་དང་དེ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ། བྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སློབ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱང་བྱེད། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པའི་སློབ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་གོས་ཏེ། དེ་ཡིན་པ། འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་བཟོས་མེད་དུ་འཇིག་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲི་སྤྲེང་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །སྐྱ་སྐད་ཅིག་མ་དེ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་འདི་རིགས་པར་མངོན་ལ། སྤྱིར་བཏང་རྟོག་པ་ལ་བཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པའི་གོ་ཚད་ཀྱང། སྤྱིར་བཟོར་གཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ་བཟོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པའི་གོ་ཚད་དེ། དེ་ལྟར་ཚོད་པར་ལས་སྒངས་ན་གཏན་ཚིགས་མཐའ་དག་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འཕྱར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས།

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་དེར་སྣང་བ་དག་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྟོབས་སུ་བྱུགས་པའི་ཤེས་པས་
བཞག་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འོན་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་ལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་སྟོ་སྟོན། དོན་སྟོན། སྐྱ་སྟོན་རྣམས་སེལ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་བུ་ཞེས། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གྲངས་ཅན་པས། སྤྱི་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་སྟོབས་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་བཟོད་པ་དེ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་དེ་སྤྱི་འཇིག་ཅན་ཡིན་ཀྱང། དེ་ཡིན་པར། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་གང་ཞེས། །དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པ་ཡིན། དེས་ན་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན། ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། ལྷོ་རྟེན།

འདི་ལྟར་སྤྱི་འཇིག་ཅན་སྟོ་བདེའི་སྤྲེང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སེར་སྐྱ་པ་རང་གིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
པས་ལས་སྒངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་དང་དེ་སྟོན་པ་སྐྱབ་པའི་དག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རང་
གིས་མཐོང་བ་སྟོན་ལ་

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ལྟར། འདི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ལྷ་རྟོག་འབྲེལ་ལ་བསྟགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། སྐབས་དོན་སྟོན་འབྲེལ་ཞེས་ལ་བསྟགས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཟོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ཚོས་དེ་སྐྱབ་དག་འགོད་པ་པོའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་འགོད་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་དང་། དེ་སྟོན་གྱི་དཔང་པོ་གསུམ་གསལ་མཐོང་བ་ཞེས་ལ་མེར་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩ་བའི་སྐྱབ་དག་འགོད་པ་པོའི་རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སློབ་ནས་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་དང་། དེ་སྟོན་གྱི་དཔང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བཟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྤྲེང་དུ་ཚད་མས་དེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། རང་གིས་མཐོང་བཞིན་རྟོག་པ་རང་གིས་མཐོང་བ་སྤྱི་བསྟན་པར་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དག་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོག་གོ། །གལ་ཏེ་ཉལ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དཔང་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་སྐབས་བཟུང་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་ལ་བསྟགས་པ་དང་། སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་སྐྱབ་དག་ལ་བསྟགས་པར་འཐོབ་མོད། འོན་ཀྱང་ལ་ཅིག་། དེ་སྐྱབ་

ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་དག་འགོད་པ་སྐབས་སྐབས་པའི་རྒྱལ་བས་དེས་པར་ལས་བྱུངས་པར་མཚོག་པས་ན་བཟུང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་
བཟུང་བྱེད་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་བཟུང་བའི་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གོ་དོན་ལ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དེ་ཕྱོགས་ཚོས་སྐབས་བྱེད་
ཀྱི་སྐབས་དག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་འཐད་པར་ཆ་ཞོག་ཀྱང་། འདི་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དེ་རྩ་བའི་སྐབས་དག་ལ་བཟུང་བས་འདི་། བཟུང་བྱེད་
ཕྱོགས་ཚོས་ཅམ་དུ་བཞག་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་བརྟོས་གཞི་སོ་སོའི་
སྟེང་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་ལ། རྩ་བའི་སྐབས་དག་གཞིས་པོ་གང་རིགས་བཀོད་པས་ཚུལ་གསུམ་ལ་བསྐྱེམས་ནས་དུན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པས་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པའི་དོན་བརྟོས་གཞི་སོ་སོའི་སྟེང་གི་ཚུལ་ལ་བཟུང་བའི་འདི་ལ་ལུང་རིགས་
གང་གིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་སྐས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
རྣམ་བཅད་ལ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ལུང་དང་སྐྱེས་སུའི་འདོད་པ་ཅམ་རྟགས་སུ་སྐྱབ་བ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙུག་ལ་རྟགས་དངོས་
པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བཞིག་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཚོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལུང་དང་སྐྱེས་སུའི་འདོད་པ་ཅམ་རྟགས་སུ་སྐྱབ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་
ཞེས་སྟོས་ལ།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དོན་དག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལས། ལྷས་བྱིན་སེམས་ཡོད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཡང་། སྐྱེས་སུའི་
དོན་ལྷས་བྱིན་དག་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེས་སུའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷས་བྱིན་སེམས་ཡོད་དུ་བསྐྱབས་ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
ན། མི་འཐད་དེ། དག་སྐྱབ་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་སྟེང་དུ་སེམས་ཡོད་སྐབས་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དག་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལྷས་བྱིན་སེམས་དང་ལྷན་པར་སྐྱེས་སུ་དཔྱོད་ལྷན་ཀུན་གྱིས་ཤེས་སུ་རྩུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ལུག་རྟག་པ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་
བྱེད་པོར་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་སྟོན་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྟེ་འུ་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་སྐྱེས་སུའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ཞིང་། རྟགས་དེ་
བསྐྱབ་བྱའི་སྟེང་དུ་འདོད་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་སྟོན་པ་རང་གི་བཟུང་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྣམ་དག་དེ་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དང་སྐྱེས་སུའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རྩུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་སྟོས་པའི་བསལ་བྱུར་བ་འདད་པའི་ལུང་དང་སྐྱེས་སུའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
ལུང་དེ་ནི། སྟོན་བཅུད་ཚོས་ཅན། སྟོན་པའི་སྟོན་རྗོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་བྱུང་བར་ཚད་མ་པའི་རིག་བྱེད་ལས་བ་འདད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ཡན་ལས་ལྷ་ལྷན་དང་བཞི་ལྷན་དང་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྐབས་དག་སོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྐབས་དག་རྣམས་སྐབས་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་
བསལ་བའི་ཚོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རིག་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། སྐྱེས་སུ་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་
བཞིན། བྱུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེས་སུ་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སུ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་སུ་སྟོན་
ཚགས་པ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀའའན་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་དོན་སྐབས་
གྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་དང་། ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་དོན་སྐབས་གྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་གཞུང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་།
ཚོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལོ་

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་བཞག་མཚམས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱས་
རྟགས་ཀྱི་(ཀྱིས་)སྐྱུ་མི་རྟག་པར་སྐབས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཀྱང། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱུ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་དང་མཐུན་དཔེ་བྱས་པ་གཉིས་པོ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཚོས་མཐུན་པ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་
ཞིག་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་དག་ཡང་དག་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཀྱང། དཔེར་ན་རྣམ་མཐུང་བཞིན། སྐྱུ་ལྟ་བུ་སོ་ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་རྣམ་མཐུང་གཉིས་པོ་རྟགས་བྱས་པ་དང་བསྐབས་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པར་ཚོས་མི་མཐུན་
པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་དག་ཏུ་འཛོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱུ་དང་མཐུན་དཔེ་
བྱས་པ་གཉིས་པོ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཚོས་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱུ་དང་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཡང་
མཚུངས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཡང་མཚུངས་པས་དེ་གཉིས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱུ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་
ཀྱི་ཡིན་ཡང་། རྣམ་མཐུང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པས་ན། སྐྱུ་དང་རྣམ་མཐུང་གཉིས་པོ་ཚོས་མི་མཐུན་པར་འཛོལ་པ་ཡིན་
ལ། དེས་ན་ལོ་རྒྱུ་ཚུ་ལ་དང་ལོ་རྒྱུ་ཀྱང་ལ་འབེབས་ཕྱིར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་འགྲོའི་ཚུ་ལ་དང་རྗེས་ཀྱང་ལ་ཀྱང་ལ་
འབེབས་ཕྱིར་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ན། གཞུང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། རྗེས་ཀྱི།

དང་པོས་ནི་ཚོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་རྟགས་དང་སྐབས་(བསྐབས་)བྱའི་ཚོས་སུ་ཚོས་མཐུན་པར་སྟོན་
པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཚོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་རྟགས་དང་བསྐབས་བྱའི་ཚོས་སུ་ཚོས་མི་
མཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ཚོས་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་དཔེར་ན། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་
མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་མང་བཞིན་ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཚོས་མི་མཐུན་པའི་
སྦྱོར་བ་ནི་དཔེར་ན། གང་མེ་མེད་པ་དེ་ན་དུ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚུ་སྤང་བཞིན། ལ་ལ་ནི་དུ་བ་ཡོད་
དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཡང་ན། གཞུང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ཀྱང་པ་སྟོན་འགོ་ཅན་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་འགོ་ཅན་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཀྱང་དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་སྐྱུ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཀྱང་པ་སྟོན་འགོ་ཅན་དང་། སྐྱུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་
ན་མི་རྟག་པས་ཀྱང། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་འགོ་ཅན་དུ་འཛོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡང་སྐྱབ་བོའི་བཅོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྱབ་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་སྡོན་དུ་འགོ་བ་
ཅན་དུ་དབྱེ་བའང་རུང་བའོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱངས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་
ཅས་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལམ་དང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་དཔེའི་ཡན་ལམ་དང་། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་ཡན་ལམ་གསུམ་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། སྐྱབ་དག་དེ་ཡན་ལམ་གསུམ་ལྡན་དུ་མི་འཛོལ་པའི་རྒྱ་མཚོན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། གཏུན་ཚོགས་ཡང་
དག་དེ་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྩེས་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་། རྩོག་རྒྱུ་ཏེ་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ལས། ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་
གྱི་སྐྱབ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྩེས་འགྲོ་དངོས་སུ་སློབ་ཤིང་། རྩོག་པ་འབྱུགས་ལ་སློབ་པ་དང་། ཚོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་
དག་གི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྩོག་པ་དངོས་སུ་སློབ་ཤིང་། རྩེས་འགྲོ་འབྱུགས་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན་པས་ན་ཡན་ལམ་གཉིས་ལྡན་དུ་སོང་
བ་ཡིན་གྱི། མཐུན་དཔེ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྩ་བའི་ཁྱད་ཚོས་མ་ཡིན་པས་ན་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་མི་བགྱང་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་
ལ་དགོངས་ནས་རྟེན་རྟེན། དཔེ་ནི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བཅོལ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ནི་ཁྱབ་པ་དང་
ཕྱོགས་ཚོས་བཅོལ་བའི་ཡན་ལམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་འོ། །རི་རྒྱུད་དུ་ཚད་མ་འབྲིང་བོ་ལས། གཏུན་ཚོགས་མཚོན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་
ཕྱིར། །དཔེ་ནི་ལོ་ལོ་སྤོངས་ལོ་སྤོངས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་
ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱུང་ལ་གཞན་དོན་རྩེས་དཔག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། ཁྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཕྱི་རྩོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་རྟེན་པ་སྤྱི་ཞིང་། ཁྱུང་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་ལྟར་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། ཁྱུང་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྟེན་རྟེན།

ཅའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྩེས་དཔག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་ཕྱི་རྩོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྩེས་དཔག་སྤྱིད་པའི་དོན་
དུ་བཀོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པར་རྒྱུས་དང་། སངས་རྒྱས་པ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཡིན་མིན་ལ་
རྩོད་པ་བྱེད་པ་ན། གྲངས་ཅན་པས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ནས། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ན། སྤྱི་འཇིག་ཅན་ཡིན་
ན་སེམས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཞུགས་སོགས་དེ་ཅོམ་ལྡན་པའི་སློབ་དཔེ་བའང་སྤྱི་འཇིག་ཅན་འོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་
བཅོལ་ཅིང་། སྤྱི་འཇིག་ཅན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། དེ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚོན།
གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་སློབ་དེ་སྤྱི་འཇིག་ཅན་དུ་མ་མཐོང་ཡང་།

ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །
སྤྱི་ཞིང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པས་ན། སྤྱི་འཇིག་ཅན་དེ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་འོ། །ཞེས་ཟེར་ན་ཞེས་པའི་
ཕྱོགས་སྤྱི་དེ་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་མིན་ཡང་གཞན་དག་གིས། །མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་

། ཅེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། ལྷོ་རྒྱ་རྒྱལ་

གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟོགས་ལས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱབ་པའི་དག་གི་བསྟན་བུའི་ཕྱོགས་ཚོས་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་མཐོང་བ་
མིན་ཡང་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་མཐོང་བས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སློབ་དེ་སེམས་མེད་གྱི་
སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཅོད་ཞེས་སེར་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་འདི་ཚོས་ཅན། གངས་ཅན་གྱིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བསྟན་བུའི་ཕྱོགས་ཚོས་གངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་གང་ཞེས། །ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་
བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཚོས་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་
མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚམས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་སྤང་བའི་སྤྲོད་དུ་སློབ་དེ་ལོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོད་པོས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
མཚམས་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་སྤང་བྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག་།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་འོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་རྩ་བུ་ཞེ་
ན། ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ལ་ལུང་ཚིག་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མས་འཇོག་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། མདོན་གྱུར་དང་རུང་ཟུང་ཞོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་མདོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བརྟེན་འགྲུབ་འབྲུག་པས་དག་ནས་
གཞན་གྱི་གནས་གསུམ་པ་འིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་ཡུལ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུལ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་འཇོག་པ་འཐད་པ་
ཡིན་གྱི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་རུང་ཟུང་ཞོག་གྱུར་དེར་ནི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

- ཡོངས་བརྟེན་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །
- རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག་།
- ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །
- དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་འོན་པར། སློབ་མེད་དེ། སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་འིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དེ་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་དེ་འིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ཡིན་སྲིད་ནའང་། སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་
ལུང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞན་པའི་ཚད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་

བཅོད་པ་གང་ཞིག ། ལུང་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡིན། ལུང་དེས་སློབ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་བསྟན་པ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་བསྟན་པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་
མ་ལུས་པ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ལུང་ལ་གཞོན་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། །

སྐྱབ་བྱེད་བཅོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཚེ། །

དེ་ནི་ཚད་མིན་དེ་བས་ན། །

དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ལོན་ཟེ། དེད་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་མ་གྲུབ་ནའང་། ལུང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱེད་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་གྲུབ་བོ་ཞེས།

ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག། །

སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཚེས་ཅན་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ལུང་ཚེས་ཅན། ཁྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཁས་སྒྲངས་པ་བའི་གྲངས་ཅན་པ་ལ་དོར་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཀྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལུང་དེ་སྐྱེ་འཇིག་པ་ཁས་ལེན་པ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་། སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱེད་ཚད་མས་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ། །

ཅེ་ན་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན། །

ཚད་མས་གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡི། །

ལུང་དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། །

དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། །

དེ་དོར་ཡན་ལག་ཚད་མ་མིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་ལ་ལས། ཚད་མས་གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡི། ། ལུང་དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། ། ཞེས་
པའི་དོན་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སྟེ། ལུང་དེ་དེད་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚད་མས་གཞོན་པའི་ལུང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏྟགས་སྐྱོར་གྱི་རིགས་པ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་ཡང་། འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཏྟགས་སྐྱོར་དུ་བྱེད་ན། ཏྟགས་དེ་ཐ་
ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པའི་སྐབས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ལྷན་དེ་ཚད་མས་གཞོན་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉེ་ལྷོ་ཀྱང་།

འདི་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་བཤད་པའི་མཚུག་ཏུ་འདིས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐབས་བྱེད་
ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་རང་ལུགས་སུ་ལྷན་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་འོག་ཏུ་
ཐལ་འགྱུར་འདིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གྲངས་
ཅན་རང་ཉིད་ལ་སྐོབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་ཏྟགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་དེ་དེད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྐོབ་རིགས་པར་
ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཚད་མར་འཛིན་འོས་པའི་ལྷན་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་གྲངས་ཅན་པར་མ་ཟད་
དེད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་ཏྟགས་གང་ལས་བྱུང་གྱུར་པའི། །
སྐབས་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མ་བཟོད། །
རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཛིན་པ། །
དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། སྐོབ་མེད་དེ། གྲངས་ཅན་པ་བདག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོབ་དེ་
སེམས་མེད་དུ་ཏྟགས་པ་ཡིན་ལ།

ཚོལ་བ་གཞན་གྱི་དོར་ཏྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐབས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་
ཏྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་དེ་དག་དེད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྐོབ་རིགས་པར་ཐལ། སྐོབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་
ཏྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེད་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཏྟགས་
རྣམས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། སྐོབ་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་ལ་ཡང་
འབྲེལ་བ་རྣམས་པ་ཆད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་ཅན་གང་གི་ཡང་སྐོབ་ལྷན་དུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐོབ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དོན་འདི་
དག་ལ་བསྐབས་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྐབས་བྱེད་དུ་སྐོར་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་ལ་
ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དང་ལན་དེ་དག་འཆད་པ་ལ།

སྤར་ནི་སྐབས་བྱེད་གང་དག་གིས། །
ཐ་མལ་པར་གྱུར་ཏྟགས་པ་དང་། །

དབང་པོ་འབྱུང་བའི་སྐབ་དེ་དག །
དེ་དོན་རྒྱས་ཤེས་ལ་རྒྱས་ཡིན། །
གང་ཡང་འབྲེལ་པ་རྣམ་ཚད་ཅན། །
ཅིས་ཀྱང་སྦྱོར་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། །
དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །
སྐབ་བྱེད་སྦྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་མེད་དེ། སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཤེས་པའི་དོར་རྟགས་ཡང་དག་དང་།
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཤེས་པའི་དོར་དེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དངོས་སྦྱོབས་ཀྱི་(ཀྱིས་)བཞག་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་
བསམ་པ་ཚམ་གྱིས་འཛོག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དེ་སྦོའ་བའི་སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་(སྐྱབ་)པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་ལྟར་
སྐྱབ་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་ཡིན། སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དང་སེམས་མེད་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་
འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་ན། རང་བཞིན་དང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་དུ་མི་རིགས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་
གྲུབ་པས་ན་འབྲས་རྟགས་སྐྱེ་ཡང་མི་རུང་དེ་ཞེས་སྦྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དག་དོན། །འཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་འཛིན་ཅན་སྦོའ་བའི་སེམས་
མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དང་སེམས་མེད་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་
གི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུ་འཇམ། །
སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས། །
འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་གྲུབ་ཡིན་ན། །
རང་ལ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མ་གྲུབ། །
གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར། །
མི་རིགས་

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་(སྐྱབ་)པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཙེན་བྱུང་
སྟོན་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བཀའ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ཚད་མས་མ་མཐོང་བར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་
ཅམ་རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཇུག་ལ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁྱོད་ཉིད་དང་ཕྱོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས། རྟོག་
མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་རྟོག་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་སོ་ཞེས། གཞན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་རྟོགས་སུ་
བཀོད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ཚོས་སུ་མ་ཁས་སྲུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། འདི་འོ་ལན་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར། ཁ་ཅིག་། སྐྱབ་དག་
ཡང་དག་དང་ཐལ་འཇུག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་། དེ་མེད་དེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་རྟོགས་སྐྱོར་
ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཐལ་འཇུག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལྡོག་དོན་གྱི་ཐལ་དག་ཡང་དག་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཉེ་ཚོས་མཐུན་སྐྱོར་ལ་འདེད་སྲུབ། མི་མཐུན་སྐྱོར་ལ་ཡང་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འགྲུབ་སྟེ།
གཉིས་པ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། རྟོག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་ལྟ་བུ་ཡང་། ལྡོག་
དོན་གྱི་ཐལ་འཇུག་བཙེན་བྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱབ་དག་ཁོ་རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྐས་པས་

ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་རྣམ་པར་གཏུན་ལ་
འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་མོད། རང་ལུགས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་ཐལ་འཇུག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་།
དེ་ཡང་རྟོག་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་རྟོག་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྲུངས་སོ་ཞེས་པའི་དག་དེ་གཞན་
གྱིས་ཁས་སྲུངས་རྟོགས་སུ་བཀོད་པའི་དག་ཡིན་ཀྱང་། བྱས་རྟོགས་ཀྱི་(གྱིས་)སྐྱ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྟོག་པ་ལ། བྱས་
རྟོགས་ཀྱི་(གྱིས་)སྐྱ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་ཚུལ་ལམ། མི་རྟོག་པ་བསྐྱོག་ན་བྱས་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་གཏུན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དུ་བཀོད་
པའི་དག་ཡིན་པས་ན། དེ་བྱས་རྟོགས་ཀྱི་(གྱིས་)སྐྱ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཙེན་བྱུང་སྟོན་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་ཐལ་
འཇུག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དང་། །ལྷ་ཀྱོའི་འགྲེལ་
བཤད་དང་། ལྷ་རྒྱན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་མཚན་པོ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་སྐྱམ་མཁའ་པ་དག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་གི་རྟོགས་
ཡང་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། རྟོག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་རྟོག་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་
ཁས་སྲུངས་སོ་ཞེས་པའི་དག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་ཐལ་འཇུག་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞན་གྱི་ཁས་
སྲུངས་རྟོགས་སུ་བཀོད་པའི་སློབ་སྟོན་ལྡོག་ཚུལ་གཙོ་བོར་གཏུན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་དག་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ལྷུང་པའི་རྟོགས་ཚོས་
རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

- གཞན་གྱིས་བརྟོགས་པ་ཡིས། །
- ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་འགྲེལ་བྱིར། །
- གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་བྱིར་ཡིན། །

ལྷོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་གྲངས་ཅན་རིགས་པ་ལ་སྐྱེད་པས་འགོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷོར་བ་མེད་པར་ཆ་ལོས། །འོན་ཀྱང་
 དཔུང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷོར་བ་དེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་ཐལ་འགྲུར་གྱི་ཚུལ་དུ་འཕངས་པ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་རྟགས་ལྷོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འཕངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་ཕྱིར་འཕངས་པར་མ་སོང་བས།
 གཞན་གྱི་ལས་སྒྲངས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་དུ་འཕངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མ་གུས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པས། རྗེས་ཚུལ་སྐྱབ་ཕྱེད་དུ་ཡང་སོང་ལ། གཞན་གྱི་ལས་སྒྲངས་ལ་གཞོན་ཕྱེད་དུ་སོང་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མི་
 མཚུངས་ཏེ། ཐལ་འགྲུར་དེ་བཀོད་པས། རྗེས་ཚུལ་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་བཟོད་པར་ཡང་མ་སོང་མོད། གལ་ཏེ་སོང་ན་ཡང་། ལྷོ་བས་དེར་སྐྱེ་རྟག་
 པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་ལས་སྒྲངས། དམ་བཅས་པ་ལ། ལྷོ་ལ་འབྱོར་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་གཉིས་ཀ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་
 མི་རིགས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར། གེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ལྷོ་བདེ་སྐྱེ་
 འཇིག་ཅན་དུ་བཤད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ལས་སྒྲངས་འདི་དམ་བཅས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པ6ས་སྐྱོན་འབྱོར་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མ་
 ཡིན། ལྷོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་ན། མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ལྷོར་གྱི་ཚུལ་དུ་
 འཕངས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། གྲངས་ཅན་པས། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལྷོར་འཕེལ་
 བ་ཏེ་ཅད་སྐྱོན་ཚེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ། ཚད་མ་ལ་སྐྱེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་འདི་དཔུང་པར་མཚོད་
 ཅིག་། ཡང་། ལྷོ་བདེ་ཚོས་ཅན། སེམས་མེད་དེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལྷོར་འདིའི་ལྷོ་བ་མ་དེས་ལ། མ་དེས་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ལྷོ་བ་མ་དེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་། ལྷོ་བ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་བཟོད་པའི་ཚུལ་རུང་ཟུང་ཀྱང་མེད་པར་ཕྱོགས་
 ཚོས་སྐབས་ལ། སྐབས་བཞིན་དུ། དེའི་སྐབས་ཕྱེད་གང་ཡིན་ཞེས་དཔུང་པ་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་རུང་ཟུང་ཡོད་
 པར་སེམས་སོ། །རང་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན་ཐོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་སུ་ཡང་ཏེ་ཅད་ཞིབ་པར་མ་བྱུང་མོད། །འོན་ཀྱང་རང་
 ལྷོས་བརྟགས་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྐྱབ་ཕྱེད་བཟོད་པར་འདོད་ནས་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ན་
 སེམས་མེད་ཡིན་པས་ལྷོ་བ། དཔེར་ན་མལ་ཆ་དང་ལྷན་བཞིན། ལྷོ་དང་བདེ་བ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཀོད་ནས། ལྷོ་བདེ་སྐྱེ་
 འཇིག་ཅན་དུ་འབྱེད་རང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་སྐབས་པས་ན། དེས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོ་བདེ་སེམས་མེད་
 དུ་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ཕྱོགས་ཚོས་ལུང་གིས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་བཟོད་པ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །
 འཕྲོས་དོན་ལོ། །འོན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩུར་དུ་མཐོང་བ་སྣོད་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དོན་སྐྱས་པའི་དགོས་
 པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པར་ཕྱེད་པ་ལ།

- དོན་སྣོད་དེ་ནི་སྐྱེ་དག་དང་། །
- རྟོག་པས་སྣོད་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན། །
- རྟགས་ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་དོན་དེ། །
- དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ལས་(མ་དཔེར་ཡིག་འགྲུ་འགྲུ་འཇིགས་ལ།)གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩུར་གྱི་དོན་ཞེས་པ་དེ་ཚུལ་
 གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞག་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་བཞག་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཐོན་གྱི་འགྲེལ་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བཞག་པ་སོགས་འགྲེལ་ལུགས་ཐ་དང་པ་བྱུང་མོད། །འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་མ་གཉིས་ལ་བཞག་

ནས། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་དོན་སློབ་པའི་བསལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་རབས་ཀྱི་གསང་ལུ་བ་སོགས། རྩོམ་གྱི་ཡིག་རྙིང་
ཡལ་མེ་ཆེ་དང་རྒྱ་འབྲེལ་རྣམས་སུ་ལུང་ཚམ་དང་། སྐྱེས་བུའི་རྟོག་པས་སློབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་
གཙོ་བོ་དེ་དོན་དུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལམ་སྐྱེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། རྩོད་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདམས་དག་དང་། ལྷང་
པར་རྟོག་ཆེན་དུ་

རྟོག་པས་སློབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་སྐྱ་རྟག་པའམ་
མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་།”

ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པའི་ལ་བྱལ་
བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་དོས་བཟུང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་མཐུན་དཔེ་ལ་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་དེ་ལེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་དོས་
བཟུང་། མཐུན་ཕྱོགས་མཐུན་དཔེ་ལ་དོས་བཟུང་བ་སོགས་ལུགས་མི་གཅིག་པ་མང་ཡང་། སྤྱིར་གཏང་། ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚམ་ལེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བའི་སྐབས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྤྱིར་བའི་སྐབས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ལ་སྤྱིར་བའི་སྐབས་དང་། མཐུན་
ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་སྤྱིར་བའི་སྐབས་སོགས་ཡོད་པ་ལས། རང་ལུགས་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་ཞེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་གང་རིས་ལ་དོས་འཛིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པར་དོས་མི་འཛིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་འབྲེལ་དུ། སྟོན་ལུ་གྱི་རྟགས་ལས་
གསེར་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ལྷ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། འོན་ཏེ་འདིའི་ཕྱོགས་སྟོད་དུ་མ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལྷ་འགོད་
གྱི་ལུས་ལྷ་བྱ་ལ་ཡང་། ཞེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་ཚམ་གྱི་སྐྱ་སྤྱིར་བ་དང་། འབྲེལ་བ་བཞགས་པའི་རྩ་བར་ཡང་། ཕྱོགས་འདི་གི་
བསྐལ་དོན་ལ་ཡང་ཞེས་ཕྱོགས་སྐྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྤྱིར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲེལ་མང་དག་དང་། ཉ་ཁེ་སོགས་སུ་ཡང་། ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་འདི་གང་། དེའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འདི་གང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དང་པོ་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དོས་འཛིན་པར་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་མཛད་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་མཚོག་ལུ་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་། བརྗེ་སྟོར་ཚུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མཛད་པར་གྲུབ་པས་དེས་ན་ཕྱོགས་དང་ཞེས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དོས་འཛིན། མཐུན་ཕྱོགས་
དང་ཞེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་དོས་བཟུང་ནས། དཔེར་ན། ལུས་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྟག་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་འདིར་བཟུན་གྱི་རྟོག་པས་སློབ་པའི་རྟགས་སུ་
འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། གནས་ལྷ་རིག་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཉམས་ཀྱང་།

ལ་ལ་མཚོན་ཆ་རྣམས་འཛོག་ཟེར། །
གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་དུ། ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བས།

མདོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན། དོན་རང་མཚན་ཁོ་ནས་ཕྱེ་བ་དང་། དདོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
གིས་འཛོག་པ་ན། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་པར་

འཛོག་པ་ན། ཤིན་ཏུ་དབྱང་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་གྱུ་གྱི། རྣམ་པར་འཛོག་པ་དང་གྲགས་
པས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བྱམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
པར་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་བྱམ་པར་མི་འགྱུར། རྟོག་པས་བྱམ་པར་སློང་མ་བཏགས་པ་ཞིག །དོན་རང་
མཚན་དུ་བྱམ་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་དུ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྟོག་
པས་སློང་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན།།

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུགས་ཚོས་ཅན། མི་རྟོག་སྟེ། མི་རྟོག་པར་
རྟོག་པས་སློང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཞུགས་ཚོས་ཅན། རྟོག་སྟེ། རྟོག་པར་རྟོག་པས་སློང་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་
སྐབས་འདིར་དོན་སྟོས་པའི་བསལ་བྱར་བཞག་གོ། །ཡང་། འཛོག་ཚུལ་གཅིག་ལ། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟོག་པར་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐབས་འདིར་བཟུན་ཀྱི་རྟོག་པས་སློང་བཏགས་པའི་རྟོགས་སུ་
འཛོག་སྟེ། ཉ་ཁི་ལས། དེ་འདྲི་རྟོགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྟོག་པ་འཕམ་མི་རྟོག་སྟེ། རྟོག་པ་འཕམ་མི་རྟོག་པར་ལུང་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་དང་། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། ཁ་ཅིག །དེ་ཚོས་
ཅན། མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེའི་དཔེར་འཛོག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མི་རྟོག་པ་དང་བྱམ་
པ་ཞེས། མཚན་གཞི་བཀར་ནས་སྟོས་མི་དགོས་པས། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞེས་པ་འདིའི་རྟོགས་སུ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་རང་ལུགས་བཞག་ཚུལ་ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་ལས། རྒྱ་འབྲེལ་མང་དག་དང་། ལྷ་རབས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་མ་
འཐད་ཅིང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྣམས་དང་།

ཚོད་དོར་ནི་ཕྱི་མ་འཕྲེར་བའི་ལ། ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་དོས་འཛོན་ཅིང་། མཐུན་ཕྱོགས་
ཞེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་དོས་འཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་དོན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་དུ་དོན་ཞེས་སྟོས་པ་ཚོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ཚམ་དང་། སྤྱི་སྲིད་འདོད་པ་ཚམ་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསལ་
བྱར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལུང་རྣམས་དང་སྤྱི་སྲིད་འདོད་པ་ཚམ་རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དག་གཏན་ཚིགས་འབྲེལ་
པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཞིག་ལ་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་
འཆད་པ་ལ།

- དོན་སྟོས་དེ་ནི་སྤྱི་དག་དང་། །
- རྟོག་པས་སློང་བཏགས་པ་བདག་ཉིད་ཅན། །
- རྟོགས་ཉིད་མིན་པར་གྱུ་བ་དོན་ཏེ། །
- དོན་ལས་དོན་ནི་གྱུ་བ་ཕྱིར་རོ། །

རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི།
འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་།
དངོས་ལ་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
བཏགས་པ་དག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན།

ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀླབས་འདིར་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ཡག་ཏུ་ཕྱོགས་ཚིག་དངོས་སུ་སློབ་དགོས་པ་དང་། ཕྱོགས་
ཚིག་དང་རྟོགས་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཚིག་དང་གཏམ་ཚིགས་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་དག་
དེ་དག་སྐྱབ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟོག་
སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྩ་འབྲེལ་མ་ཚང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་གཏམ་ཚིགས་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་པ་ལོ་ལ་ཅིག་སྐྱ་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལྱི་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟོག་
པར་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འཇམ་བུ་འདིར་ཚོས་ཅན། གནས་
སྐབས་ལྟ་བུ་ལྱི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་སྐྱ་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་རང་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་ལྟོན་སོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་
མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དེ་སྐྱ་མི་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ཡག་ཏུ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
དང་། སྐྱ་མི་རྟོག་པ་དངོས་སུ་སྐྱབ་རུས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་ཡན་ཡག་ཏུ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི།
བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།
ཚད་ཡིན་དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག།
སྐྱེ་བྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡི།
སྐྱབ་པ་ཡིས་ཀྱང་རུས་པ་མེད།

ཅེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། འོན་སྐྱ་མི་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཚིག་ཀྱང་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱས་ན་མི་རྟོག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་

ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་དེ་དངོས་སྤྱི་སྤྱི་མི་རྟལ་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟལ་པ་ཡིན་ཡང་། དེས་སྤྱི་མི་རྟལ་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟལ་པ་ཚམ་གྱི་
ཚུལ་གསུམ་བཅོམ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོད་པས་ན། དེ་སྐབས་སྤྱི་བབས་པའི་རྟལ་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པ་ཡིན་པས། དག་དོན། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་དག་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ཁྱོད་འགོད་པ་སྐབས་སྤྱི་བབས་པའི་རྟལ་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟལ་པ་གྱི་(ཀྱིས་)སྤྱི་མི་རྟལ་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
གསུམ་བཅོམ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོད་པའི་སྐྱབ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཏན་ཚིགས་བཅོམ་པ་རང་ཉིད་ལ། །
རྟལ་པ་མེད་ཀྱང་རྟལ་སྟོན་བྱེད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁོ་རེ། ཕྱོགས་ཚོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟལ་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་
འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས།

རང་གིས་ངེས་ཤེས་གཞན་དག་ལ། །
ངེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །
ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་དག །
བཅོམ་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ནི་སྤྱི་མི་རྟལ་པའི་ཕྱོགས་ཚོགས་དེ་བྱས་པའི་རྟལ་པ་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟལ་
པར་བསྐྱབ་པའི་རྟལ་པ་ཡང་དག་གི་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ལུང་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སྤྱི་བབས་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟལ་
ཕན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔལ་བྱ་བ་ཕྱུར་པ་ནི།

རྟལ་པ་གྱི་དོན་གྱི་ལུང་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བའི་ཕྱོགས་ཚོགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱི་བབས་བྱས་སྤྱི་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བའི་ཕྱོགས་ཚོགས་དེ་རྟལ་པ་གྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ལུང་དུ་བཞེད་པ་
དེས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱི་བབས་བྱས་པའི་རྟལ་པ་མེད་པར་བཅོམ་པར་སོང་བའི་ཕྱིར།

རྟལ་པ་མེད་དེ་ནི་བཅོམ་པར་བཤད། །

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་པ་ལོ་ལོས་ལུང་འགལ་བཅོམ་པ་འདི་གང་ལ་བསམས་ནས་བཅོམ་པ་ཡིན་ཞེས།

ཕྱོགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག །

ཅེས་པས་ཕྱོགས་ཚོས་སྐབ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལལ་རྒྱ་བ་ཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཡན་ལལ་རྒྱ་མི་འདོད་པ་འགལ་ཞེས་པའི་
དོན་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉེས་པ་སྔོང་ཚུལ་བསྐྱབ་བྱ་དག་ཅེས་པ་སྐབ་དག་ཡང་དག་གི་ཟུར་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྐོས་དགོས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་སྐོས་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྟ་།

དེ་ལྟར་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་བྱ་དག་ཅེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱབ་པའི་དག་འགོད་པའི་
ཚེ་བྱས་ན་མི་རྟག་བས་བྱབ་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བརྗོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐོང་
གསུངས་པའོ། །ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་རེ་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོག་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ལེས་འདོད་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད་ཅིང་། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
སྐོར་འགོད་རིགས་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་
མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོག་འཇུག་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱ་རྟག་པ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱི་
ཚོལ་གྱི་སྐྱ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚོག་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། རྟོད་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚོག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱོགས་ལྷན་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཡན་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་རུས་ཡོད་དེ། །
གཏན་ཚིགས་ཚིག་ནི་འཇུག་གིར་ན། །
དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཤེས་པར། །
འདོད་པས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལེན་ན་ཡང་། །
དེ་མཚུངས་གིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚོས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
ཡན་ལལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དུན་པ་སྐྱེད་པའི་
རུས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱུར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ནང་གི་ཡན་ལལ་རུས་པ་ནི། །
ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །
དེ་ལ་དུན་པ་སྐྱེད་པ་ནི། །

དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས།

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱམས།

སྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱོགས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེར་ཕྱོགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་། རང་གི་ཡན་
ལག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། ཚུལ་
གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེད་པ་ནི་རྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ལ་ཡང་དག་
པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་པ་འདི་བྱང་། སྐབས་འདིར། རང་གི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། རང་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བཞག། །བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། རང་ཞེས་པ་སྐྱ་ལ་བཞག། །དེའི་སྐྱེད་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཡན་ལག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
དེའི་རང་ཚོན་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་། རང་ལུགས་གོ་
དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་འདི་ཡང་གཞན་ཕྱི་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་རང་ཤེས་པའི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བཏགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རང་
ཤེས་པའི་སྐྱེད་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་པས་ན། འདི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་ཡན་ལག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་ཁྱད་གཞི་རང་ཤེས་པའི་སྐྱེད་གི་ཁྱད་ཚོས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷུང་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་ལ་འཛོམས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བྱེད་མང་དག་གིས། རང་གི་ཡན་
ལག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཞེས་པ་ཐམ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་རྒྱམས། རང་གི་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་
ཤེས་པ་ལ་སྐྱར་ནས་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་གསལ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཡན་
ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱབ་དག་ལ་རྟག་ལས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཚོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་དག་གིས་སྐྱེན་ཅན་སོགས་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་། གཏུན་ཚིགས་དང་། དཔེ་དང་། ཉེ་སྤྱོད་དང་། མཇུག་སྤུང་སྟེ་ཡན་ལག་ལྡར་སྐྱབ་དག་ཀྱང་ཚིག་གི་
ཚུལ་ཅོམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱམས།

དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་སྤྱོད་དང་མཇུག་བསྐྱེད་སོགས་ལའང་དགོས་པ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དམ་བཅའ་བ་ནི་
ལྷང་། གཏུན་ཚིགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ། དཔེ་ནི་མངོན་སུམ། ཉེ་བར་གཏོད་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་
བའི་ཚད་མ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་སྐྱུར་བྱེད་པ་ནི་མཇུག་སྤུང་པ་
ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་གི་ཚུལ་ཅོམ་དུ་ཟད་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱུན་གྱི་ལོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱང་། ཡང་ཀུན་ལས་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག། །སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་(བ)སྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ན་གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་
ཚིག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྐད་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟོག་པས་ལྷན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་ལྷན་པ་སྟོན་འགོ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་འདྲ་བུ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་གང་ཞེས། །སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ལྷན། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་འགོ་ཅན་གྱི་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་འདྲ། ཕྱོགས་(ཚོས་)འགྲུབ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་པའམ་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱབ་སྟོན་ཅན་ལའང།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དག་དོན། -ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པས། སྐྱབ་དག་མ་ཚང་བར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ལྷན་གང་རུང་གི་སྐོ་ནས་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་མ་བསྟན་ན། སྐྱབ་དག་མ་ཚང་བར་བརྗོད་ཀྱི། ཕྱོགས་སུ་མ་བསྟན་པས་དེ་མ་ཚང་བར་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང། །
སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་ཕྱིར། །
གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །
མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེས་ན་ཕྱོགས་ཚོགས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལམ་ཡིན་ཅིང། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅར་ལས་སྒྲངས་ན་ཏེ་ཅང་ཐམ་ཚེས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ནའང། །
སྐྱེ་དེ་ལ་སྟོན་འཐད་མིན་ཏེ། །
སྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། །
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་ཐལ་མིན་ཕྱིར། །
སྐྱབ་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང། །
རིགས་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །
གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཀུན། །

དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་ཞིང་། འདིའི་དོན་རྗེས་སུ་ཞེ་ན། ལྷག་པོར་འདི་རྒྱུ་རྟེན་ལ།

བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛོད་པ་རྟེན་གསུམ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ལས་ལེན་ན་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ལས་
སྒངས་འགལ་ཞིང་། དེ་དུང་ལ་ནི་མེད་དེ།

ཞེས་གསུངས་པས་ན། ལྷག་པོར་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ལས་སྒངས་ནང་འགལ་བམོད་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་ལུགས་ལ་
འགལ་བམེད་ཚུལ་གཉིས་དགོས་པར་བྱུང་བའི་དང་པོ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་ཞེ་ན། འདི་འོག་ཏུ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བམོད་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིར། །

གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་ན། །

ཞེས་པའི་ལྷག་པོར་སྐྱབ་བམོད་ཕྱིར་ལོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་བཤམ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་དམ་
བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལས་སྒངས། དམ་བཅའ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ལས་སྒངས། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་མཛོད་པའི་ཁྱབ་པ་
ལས་སྒངས། དཔེ་རྟེན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་རྗེས་ཀྱི་(ས)་མ་གྲུབ་པ་བམོད་པར་ལས་སྒངས། དཔེ་རྟེན་མ་གྲུབ་པ་བམོད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
བམོད་པར་ལས་སྒངས་པས་ན། དེས་ན་ཁོ་པའི་ལུགས་ལ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་འཇུག་སྟེ། དཔེ་རྟེན་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ། རྟེན་གསུམ་དངོས། རྟེན་གསུམ་འདོད་ན་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་མཛོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་བམོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གསུམ་དངོས། འཁོར་གསུམ། དེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པའི་རྟེན་གསུམ་ཀྱིས་དཔེ་རྟེན་མ་གྲུབ་པ་
དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས་ལ་ལུགས་འཛིན། དེ་ཡང་ལས་སྒངས་ནང་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལུགས་པ་
ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དཔེ་རྟེན་མ་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱུར་འགྱུར་རུང་ཅི་མཛོད་
པ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟོ་བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་ཡིན་པར་ལས་མ་སྒངས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ལས་སྒངས་པས་ན།
གཞན་དེ་བྱེད་དེ་མ་ལུགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པས་བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལས་མ་སྒངས་མེད། གལ་ཏེ་
སྒངས་ནང་དཔེ་རྟེན་མ་གྲུབ་པར་བམོད་པ་དེ་ད་ལྟོ་བསྐྱབ་བྱེད་བམོད་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་མ་གྲུབ་པས་སྒངས་པས་
དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་གཞུང་དོན་ཏུ་གནས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་རྟེན་ལ།

བསྐྱབ་བྱ་བམོད་པ་དམ་བཅའ་ནའང་། །

ཞེས་པ་ནས།

དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པའི་བར་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་མཛད་མོད། འདིར་གོ་བདེ་བའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱོར་བ་སྐོར་གསུམ་དུ་
ཕྱལ་ཏེ་བཤད་ན། སྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་མ་སྐྱབས་མོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ནའང་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་
ཅན། རྩོད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་ཚད་བསལ་གྱི་སྐྱོན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་བམཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཚོལ་བ་ཡིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཚོལ་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པ་དམ་བཅའ་ནའང་། །
སྐྱ་བའི་སྐྱོན་འཐད་མིན་ཏེ། །
སྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། །
གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བལ་མིན་གྱིར། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ།

བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པ་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱ་བའང་། སྐྱ་བའི་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བམཛད་པ་
དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བ་བམཛད་པ་ནི་
སྐྱབ་བྱེད་བམཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནའོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཡང་ཉ་རྒྱུ་ལྟར་བཤད་ན།

བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པ་དམ་བཅའ་བར། །
སྐྱ་བའི་སྐྱོན་དེར་འཐད་མིན་ཏེ། །

ཞེས་གཞུང་གི་འགྲུར་དེ་ལྟར་བཏོན་ནས། ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱ་བའི་བྱེད་བྲག་པ་དང་
རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཞེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་མཛད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བམཛད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་
པའི་དོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེད་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་བམཛད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཚོལ་བ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་
བམཛད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལོན་ཏུ་བདེ་མོད། འོན་ཀྱང་དམ་བཅའ་ནའང་ཞེས་པའི་སྐྱ་
རྣམ་དཔྱེད་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་དཔེར་བརྟགས་ནས་ཡོད་ན་ལྷ་མ་ཉིད་དང་། མེད་ན་གང་བདེ་བྱས་ཚོག་པར་མདོན་ནོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་འབྱུང་
པར་མེད་པར་བམཛད་ན་ཡང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ནི་རྒྱུར།

འབྱུང་འདོད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་འབྱུང་པར་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱན་པ་ཁོ་ན་དམ་
བཅའ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བཤེད་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚོག་ཟུར་གྱིས་བཤེད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་གཉིས་ལ་དགོངས་སམ།
སངས་རྒྱུས་པ་ལ་དགོངས་སྐྱམ་ན་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་འདོད་པ་ལྟར་ཞེས་སློབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྦྱར་བ་སྐྱམ་དེ་བཞགོད་ནས། དེ་ལ་
པ་རོལ་པོས། རྒྱུད་སངས་རྒྱུས་པས་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དམ་བཅའ་མཚན་ཉིད་དུ་ལས་སྒྲངས་པ་བདེན་དུ་ཚུགས་མོད། དེ་དག་བྱེ་བྲག་པ་དང་
རིགས་པ་ཅན་པས། བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱད་པར་མེད་པར་ལས་སྒྲངས་བཞིན་དུ། རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་
བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་ལོན་དམ་བཅའ་བཡིན་ལོ་ཞེས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་བཏག་པར་སློབ་ནས། བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དང་དམ་བཅའ་
བཤེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མེད་ལྟ་བུར་བཤེད་སྒྲུང་བས་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་
བཤེད་པ་འདུ་ཡིན་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་དེ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྲིད་དོགས་པ་འདི་དག་ལྷིག་དང་། གཞུང་དུ་དངོས་སྤྱོད་སློབ་མོད། འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་དོགས་པ་ནི་འདི་
ཡིན་ལ། དེའི་ལན་གཞུང་དང་ལྷིག་འཇུག་ལྟར་དུ་བཤེད་ན།

རྒྱུད་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དང་དམ་བཅའ་བཤེད་པར་མེད་པར་
འདོད་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དང་དམ་བཅའ་ཀྱི་ཕྱད་པར་མེད་པར།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལོན་དམ་བཅའ་བཡིན་ལོ་

ཞེས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་བཏག་པར་བཤེད་མོད། དེ་ལྟར་བཤེད་ན་ཡང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཤེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དང་
དམ་བཅའ་བཤེད་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ། དེ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་བཞགོད་བཞིན་པ་དང་། ཕྱི་རྟོག་གིས་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤེད་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
པར་བཤེད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དེ་བཞགོད་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྟོག་གིས་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་བཤེད་པ་ཡིན་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་
པ་དང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཤེད་པ་གཉིས་པོ་རིགས་མི་གཅིག་། དེ་མ་གཅིག་པས་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་
སྐབས་འདིའི་གཞུང་དོན་ཡིན་པས། དག་དོན། འཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྒྱ་
བཏག་པར་བཤེད་ན་ཡང་། བཤེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་འགྱུར་བའི་དོགས་པ་འདི་སྐྱེ་བམ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཤེད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་གཉིས་རིགས་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྲིད་ཀྱི། དེ་གཉིས་རིགས་
མི་གཅིག་པས་ན་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱུད་པར་མེད་པར་བཤེད་ན་ཡང་། །
རིགས་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་པ་དང་། ལྷིག་པ།

རྒྱུད་འདོད་པ་ལྟར། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་པར་མེད་པར་(བ)སྐྱབ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ལོན་
དམ་བཅའ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤེད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བཤེད་པ་དང་རིགས་གཅིག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་

བཅོད་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་བའི་མེ་མོམ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཅོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་
བཅོད་པ་དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེས་ན་ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཛོལ་པ་འདི་
ལས་གཞན་དུ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་འཛོལ་ན་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
བཞག་ན་རྗེ་མཁན་གྱིས་མ་འོངས་པ་ན་བྱམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོད་པ་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་བཅོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བཅོད་པ་ཀུན། །
དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན་སྐྱོན་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ལེས་ཀྱི་(ག)བརྒྱུད་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའང་དོ་བོའི་སློབ་ནས་དེར་འགྱུར་མོད། འདིར་བསྐྱར་སློབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་རིགས་པས་ན། སྐྱེ་བུས་
པར་མི་ལེས་པའི་སློབ་པའི་དོར་སྐྱོན་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱམ་པ་བྱས་པར་མི་ལེས་པའི་སློབ་པའི་དོར་སྐྱོན་ནས་མི་རྟག་པས་བྱས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་བཀོད་པའི་ཚོ། སྐྱེ་མི་
རྟག་པ་དེ་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཏུ་འཛོལ་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་འཁྲུག་པར་མེད་པར་བཅོད་ན་ཡང་ཞེས་པའི་ལུང་ལུངས་སྐྱབ་བྱས་
པ་ལ་འཛོལ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབྱེད་ལ་ཆེད་རྣམ་དེས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་

གཞིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འགོག་པའི་ཐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱ་བརྟག་པར་(བ)སྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་
པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་པ་འདི་རྣམ་པར་བཞག་ན་ཞེས་པ་དང་། འཕྲུག་སྐྱས་པའི་འགྲེལ་པར་

བསྐྱབ་བྱ་སློབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་བ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་བརྟག་པར་རེས་འགའ་བར་
བཤད་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱབ་ན།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱས་པ། རྩོན་གྱི་ལེགས་བཤམ་ཀུན་གསལ་ལྷ་དར། །རྗེས་འཇུག་མོད་སའི་གཡའ་ཡིས་བགོས་གྱུར་
པ། །

བདག་གི་རྣམ་དབྱེད་བྱི་དོར་འདིས་སྐྱུངས་པས། །ལེས་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་མཐའ་དག་དེ་རུ་གསལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རྩེ། བསྐྱབ་
པ་བཅོད་པའི་རྟགས་ལས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཅོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་དང་རིགས་པ་ཅན་ལ་ཡང་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོད་

པ་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱོད་པ་བརྗོད་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་སྤྱོད་ཕྱིར། །
གཞན་དག་ལ་ཡང་སློབ་མེད་ན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་འོན་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དག། །
རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་སློབ་འགྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་
སྤྱོད་པ་དུ་ལས་སྤངས་པར་བསམས་ནས་རྩོད་པ་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་འཇུག་པ་ཡོད་མོད། རིགས་པ་ཅན་པས་ནི། དེ་ལྟར་ལས་མ་སྤངས་
པས་ན། དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སློབ་པ་ལ། ལྟར་སྤང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན། རིགས་
པ་ཅན་པས། རྟོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོགས་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ལྟར་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ། མདོན་སྤྱོད་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་སྤྱོད་ལྟར་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ། ཁོར་
རྩ། སྤྱོད་པ་དུ་ལྟར་པའི་ལྟར་སྤང་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤོས་པ་ཡིན་པོ་ཞེས། སྤོས་འབྱེད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་རིགས་སློབ་འགྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་མ་དེ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་
ལན་བརྗོད་པའི་ཚོ། མདོན་སྤྱོད་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་སྤྱོད་ལྟར་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ལ་དེ་ཡང་།
མདོན་སྤྱོད་དང་མདོན་སྤྱོད་ལྟར་སྤང་གཉིས་པོ་སྤོས་ཅིག་ཏུ་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ཅོམ་ལ་བསམས་ནས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་མེད་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དུ་ལས་མ་སྤངས་པས་ན། པ་འོས་པོས་ལས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་
བསྟན་པས་ན་མ་མཐའ་ལ་མཐའ་འཕེལ་པ་བཞིན་དུ་སོང་བས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་ལྟར་པས་ན་རིགས་པ་མ་ཡིན་པོ། །ཞེས་པ་འདི་
གཞུང་དོན་ལ་གཞན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དུ་ལས་སྤངས་པར་གད་ལས་ཤེས་ཞེས། རིགས་པ་ཅན་
པས་འདོད་པའི་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དག་དོན། འཕེལ་བྱ་འདིར་ཚོས་
ཅན། རིགས་སློབ་འགྲེལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དུ་ལས་སྤངས་པར་བསམས་ནས། རྩོད་ཀྱི་རྩོད་ཀྱི་གཞུང་
བཅུ་གས་པ་རྣམས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྤྱོད་པ་དུ་ལས་མ་སྤངས་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་ལས་སྤངས་དང་།
ལན་འགྲེལ་མེད་འཁོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར།

དེས་ན། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྐབས་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་སྐར་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་།

ལྟར་སྐར་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱོད་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས།
བྱང་པར་མེད་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་ཕྱོགས་སྐར་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་
བས་ན་འདི་ཕྱོགས་སྐར་མའི་ལན་མ་བཏབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་(ག)བཞད་གད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཚོགས་སྐབས་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ལ། སྐབས་དག་གི་ཡན་ལམ་ཏུ་ནི་ཁས་བླངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ཡན་ལམ་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་སྐབས་དག་ལས་ཁས་བླངས་པའི་དེ་དེ་ཡན་ལམ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚོགས་
བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལམ་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་སྐབས་དག་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ་ཞེས་པས་དམ་བཅའ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པས་རྟགས། དཔེར་ན་བུ་མ་པ་བཞིན་ཞེས་པས་དཔེ། བུ་མ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཉེ་སྤྱོད། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མི་རྟག་
ཅས་པས་མཚུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བུ་མ་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་
བཞིན་དུ། དམ་བཅས་ཀྱང་སྤོར་བ་སྤོར་གཅིག་གི་གཞུང་ཚུགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དམ་བཅའ་ནི་ལུང་ཡིན། དཔེས་དོན་དངོས་སུ་
གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་དཔེ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་ནད་ནས་མཛོན་སུམ་ཡིན། གཏུན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ལུས་ཀྱི་དོན་དཔོག་པས་
ན་རྟགས་ནི་རྟེན་དཔག་ཡིན། ཉེ་སྤྱོད་ནི་དཔེ་དོན་ཉེ་བར་སྤོར་བས་ན་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན། མཚུག་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམས་ལུས་དུམ་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཕྲོས་དོན་ནོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་བྱེད་སྐབས་པའི་དག་གི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བརྗོད་བྱ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་གཞིས་ཡོད་པའི་དང་
པོ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བྱ་ཡང་དག་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་མཛོན་།

དོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་དེའི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ། དོ་བོ་
ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྩུབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལས། ཐོག་མར་དོ་བོའི་དོན་དང་། ཁོ་ནའི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་པར་གྱུར་
པའི་དོན་ཏེ་རྩུབ་དང་པོ་བཞི་པོ་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

དོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །

རང་ཉིད་འདོད་གུར།

ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན། ལྷོ་རྟེན།

ཐོག་མར་གསལ་བར་མཛད་པ་བཞིན། དོ་བོ། ཞེས་སློབ་པས་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་འགོད་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན། ཁོ་ན་ཞེས་

སྒྲོམ་པས། དེ་སྐབས་ཀྱི་(བ)སྐབས་བྱུང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བྱུང་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན། རང་ཉིད་ཅེས་སྒྲོམ་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་བྱུང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་
སྐབས་བྱུང་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བས་བསྐབས་བྱུང་ཁས་སྲུངས་དགོས་པར་བསྟན། འདོད་ཀྱི་ཅེས་
སྒྲོམ་པས་བསྐབས་བྱུང་དག་ཡིན་ན་རང་ལ་སྐབས་བྱུང་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བས། ཞེ་བས་བསྐབས་
བྱུང་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ་

ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དག་དོན་དུ་བྱེད་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་བྱུང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་བཞེས་པ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་པའི་བསྐབས་བྱུང་སོགས་བསྐབས་བྱུང་དག་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱུང་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐབས་བྱུང་དག་ཏུ་འཛོལ་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་པ་སོགས་
དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོ་ཀླུ་

དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐབས་པར་བྱུང་བ་
རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། བསྐབས་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ལྟར་པ་ལས།
རེ་ཞིག་དང་པོ་བཞི་ནི་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཞོ་ནའི་དོན་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་པ་འགྱུར་
བའི་དོན་དང་བཞི་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་པ་དང་། སྐབས་བྱུང་
དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐབས་བྱུང་ཁས་སྲུངས་པ་དང་། དག་ཏུ་མ་བརྗོད་
ཀྱང་ཞེ་བས་བསྐབས་བྱུང་འདོད་པར་གྱུར་པ་བཞི་དང་ལྟར་པ་ནི་བསྐབས་པར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་
པོ་བཞིའི་དགོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐབས་པར་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱུང་བའི་
ཡུལ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཏེ་སྤེལ་དུ་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་སྐབས་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞན་དོན་
སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བྱུང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། བསྐབས་བྱུང་དག་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚོས་
ལྡོམ་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་དེ་བསྐབས་བྱུང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་རང་ལུགས་འདི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཟུར་ལྡན་དུ་བཤུག་པ་འདི་གཞན་དོན་(བ)སྐབས་བྱུང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐབས་བྱུང་དག་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་བྱུང་དག་ཀྱང་ཡོད། དཔག་བྱུང་དག་དང་། བསྐབས་བྱུང་དག་དང་།
ཚོགས་དོན་རྣམས་དག་རྣམས་དོན་གཅིག་། དཔག་བྱུང་དང་བསྐབས་བྱུང་དང་ཚོགས་དོན་རྣམས་དོན་གཅིག་། དཔག་བྱུང་ལྟར་སྤྱང་དང་བསྐབས་བྱུང་
ལྟར་སྤྱང་དང་ཚོགས་དོན་ལྟར་སྤྱང་རྣམས་དོན་གཅིག་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་བྱུང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་
ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དཔག་བྱུང་དག་རྣམས་དོན་གཅིག་། རྟོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ལུས་ལུས་དང་།

བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡུང་དོན་གཅིག་། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚོས་ལྡོ་ཚང་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་དེ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་རྟགས་ཡང་དག་འགལ་བར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ། ཏུ་བ་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན།
ཞེས་སྟོན་བཅོམ་པའི་སྟོན་སྟོང་ཚུལ་སོགས་རང་དོན་ལེུང་སྟོས་པ་བཞིན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བཀོད་ཚེ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་
བདེན་པར་མདོན་ཏེ། དཔེར་ན།

དེ་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །
སྤྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚོལ་བ་ལ་བཞེས་ན་སྐྱམ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེའི་ཚོ། སྐྱམ་མི་རྟག་པ་དེ་སེལ་དོར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བཏང་སྐྱམ་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱབ་
ཟིན་པས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཚོལ་བའི་སྟོལ་
(བ)ཞེས་ནས་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་བོས་ཀྱི། སྤྱིར་བཏང་སྐྱམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྩོད་དོ་སོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་
བཀོད་ཚེ་མ་ཉིད་བྱས་ན་ཁྱེར་མི་བདེ་བས་མི་དགོས་པར་སེམས་སོ། །བཀོད་ཚེ་མ་བྱས་པའི་ཚོ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཏུ་
བ་ཡོད་པ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ། ཏུ་བ་ཡོད་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན། ཏུ་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚང་
མས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན། ཚང་མང་ན་དུ་བ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པ་ལ། ཏུ་བ་ཚང་མས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བྱ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བཏང་དུ་བ་ཡོད་
པ་དེ་རྩེ་སྤྱི་མི་སྤུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མི་འཛོག་པ་འཕམ། རྩེ་སྤྱི་བསྐྱབ་ན་གང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྲུངས་
པས་གཞན་གྱི་སྟོན་ཁུགས་པར་འཇུར་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཀོད་ཚེ་མ་བྱས་པའི་ཚོ། བྱས་རྟགས་ཀྱི་(ས)སྐྱམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད། སྐྱམ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད། ལུ་མ་པ་མཐུན་དཔེ་མིན།
སྐྱམ་མི་རྟག་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚོ་དེ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཁས་སྲུངས་ཁྱེར་མི་བདེ་བར་མཐོང་བས་བྱས་པ་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན། སྐྱམ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན། ཞེས་ཁས་སྲུང་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ལྡན་དུ་ཀུན་
ལས་བཏུས་ནས་བཤད་པ་འདི། ལྡོག་གིས་ཁས་སྲུངས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སོགས་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་། རོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་དང་། འདོད་ལྟར་དང་། རང་ཉིད་དང་། མ་བསལ་བ་དང་ལྡོག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་སྟོན་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱམ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་
པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལྟར་དུ། བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚོལ་བ་ལ། ཚོས་མཐུན་མི་མཐུན་
ཀྱི་སྟོར་དག་ཚུལ་གསུམ་བཅོམ་དུ་སྟོན་པ་དངོས་སུ་སྟོས་ནས། རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཚོས་ལྡོ་ཚང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འཕགས་སམ་རྒྱུད་ནས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་བ་སྟོས་ཞེ་ན། སྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་ཕྱི་
ཚོལ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཤུགས་ལ་དོ་བོ་ལ་
སོགས་པའི་བྱང་ཚོས་ལྡོ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱིང་བཏང་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་འདི་ཡ་མིང་ལེ་མ་བཤའ་པའི་རྣམ་དབྱེད་སི་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་དབྱེད་གཉིས་པ་ལས་སྤྱི་བའི་དོན་ཞིག་དང་། དེ་ལ་འད་བྱེད་པ་ལྷགས་པ་སོགས་ཐ་དང་མང་དུ་ཡོད་ལ། ཀུན་བཤའ་ལས་འབྱུང་བ་ཉི་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དུས་གསུམ་གྱི་རུས་པ་ལྷགས་པའི་བྱ་བའི་སྐྱོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་ན། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བྱ་བའི་སྐྱོ་འདི་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྐྱོ་ལྷོ་ལ་ལ་གཙོ་བོར་(ག)བཞག་དགོས་ཏེ། འདས་པའི་བྱ་བ་ལྷགས་པའི་སྐབས་ལྷོ་ལ་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱུང་འཛོག་མི་རིགས་ལ། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་འཇུར་རུང་གི་ཚོས་ཞིག་ཀྱང་སྐབས་སྤྱི་བའི་ཚོས་པའི་དོར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་ལྷགས་པ་ཞིན་པའི་བསྟན་བྱུང་མི་འོས་པས་ན། ད་ལྟ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རུས་ལྷུ་ལ་དུ་ཇུར་བཞིན་པའི་དཔག་བྱ་ཡང་དག་ཞིག་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱ་བའི་སྐྱོ་ལྷོ་ལ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཅི་སྟེ་བསྟན་བྱ་བ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་རྐྱེན་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་གའི་ལྷུ་ལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདས་པའི་དུས་སམ། མ་འོངས་པའི་དུས་སམ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་བསྟན་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཚོས་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་སྐྱ་མ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འདས་པའི་ཚོས་པའི་འདོད་ལྷུ་ལ་དུ་ཇུར་པའི་སྐྱོ་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། འདི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་བའི་སྐྱོ་འཇུག་ལྷུ་ལ་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཚོས་པའི་འདོད་ལྷུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཉིད་དེ།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེད་བྱེས་ནས་ད་ལྟར་བཤའ་འཛོག་མི་དགོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཚོས་ཞིག་དུས་གསུམ་གའི་ལ་མ་སྐྱར་བར་སློབ་པས་འདས་པའི་བསྟན་བྱ་བ་ཡང་ཡོད། ད་ལྟར་བའི་བསྟན་བྱ་བ་ཡང་ཡོད། མ་འོངས་པའི་བསྟན་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སློབ་དཔོན་གྱི་རིགས་སྟོར། འདོད་ཇུར་གྱི་ཚིག་ལས་ལོགས་སྤྱི་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དེས་བཟུང་གི་ཚིག་ཟུར་དུ་གསུང་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་ཇུར་གྱི་ཚིག་གིས་དེ་སེལ་མི་རུས་པ་གང་ཞིག་། དེ་སྐབས་འདིའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་པར་མ་བཟུང་ན།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤའ་པའི་འདོད་ཚིག་དང་། རིགས་སྟོན་ནས་བཤའ་པའི་འདོད་ཚིག་གཉིས་ལ་བསལ་བྱ་བྱུང་པར་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་བཤའ་པའི་འདོད་ཚིག་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་དང་རིགས་སྟོན་ནས་བཤའ་པའི་འདོད་ཚིག་གཉིས་པོ་སྐྱོ་ཚམ་གཅིག་ཀྱང་དོན་གྱི་བསལ་བྱ་མི་གཅིག་སྟེ། རྒྱུད་བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་དང་འབྲེལ་བས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ད་ལྟར་

བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རིགས་སྒོ་ནས་བཤུག་པའི་འདོད་ལྗེས་ཀྱི་ཚིག་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་
དང་མ་འགྲོགས་པས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་དུ་གནས་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ངེས་ན། འདོད་པའི་ཚིག་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུངས་ཕྱོགས་མཚན་
ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་མདོ་ཚམ་སྒོས་ནས། དེ་ལྟར་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཚིག་ཡང་
དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སྒོལ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ཐ་སྙད་ལ་ཚོངས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ནན་ཉིད། །
ཡིན་ཡང་ཚོངས་མེད་ཕྱིར་མཚན་ཉིད། །

ཅེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ།

ཅི་ལྟོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྐྱབ་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་
པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་སྐྱབ་པའི་
དག་དེ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ལ་ཚོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་མཚན་ཉིད་བཤུག་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དགོས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་
བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དུ་དོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙུག་གི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ཕྱི་རྟོག་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་ཟེན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཡོངས་
གཙུག་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་འགོད་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཕྱི་རྟོག་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཚིག་ཤད་ཁོ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་དེ་སྐྱབ་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བཀོད་བཞེན་པའི་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙུག་ལ་དེ་སྐྱབ་བྱའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་བྱའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་འདོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཚོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ། རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་སྤྱོད་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུས་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙུག་ལ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
འགོད་མཁན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བདག་ཉིད་

ཅེས་སྒྲོམ་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་བས་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙོད་ལ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་(བ)སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་
མཁམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལོ་བས་སྒྲངས་པ་ཞིག་དགོས་མོ་ཞེས་ལེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

ངོ་བོ་ཚིག་ཕྱད་བདག་ཉིད་འདོད། །
ཚིག་གིས་དེ་ཡིན་མཚན་ཉིད་གཞི། །
མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཟོད། །
རྒྱུ་ལོ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་ངོ། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་དང་། ཚིག་ཕྱད་ཁོ་ན་དང་། འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དེ་
ཚིག་བཞི་པོ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་བཞི་པོར་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་
གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱི་རྒྱུ་ལོ་བས་ཁས་པའི་རྒྱུ་ལོ་བས་སྐྱབ་བྱེད་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་
བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དེ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་
པ་མ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁམ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ཤེས་འདོད་
དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་མོ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་
འགོད་མཁམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་
དེས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅིག་དགོས་མོ་ཞེས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་པར་
བཟུང་ངོ། །

ཞེས་པ་འདི་བུར། འདི་སྐབས་ཀྱི་དག་ཏུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ལེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ། ཞེས་པ་འདི་དང་། རྒྱུ་ལོ་བས་
བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་འདི་གཉིས་མི་འགལ་ལྷན་ཞེ་ན། འདི་སྐབས་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ཞེས་པ་དག་ཏུ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་
འཛིན་མོད། དཔེར་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ་བས་ཡིན་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལོ་བས་ཡིན་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་བཟོད་མ་བཟོད་ཅི་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་རང་ལ་མིས་དམ་བཅས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། དག་ཏུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ལེ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་དཔེར་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་བཞག་ནས། མིག་སོགས་

བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་དུ་མ་བཟོད་ གྲུ་ལེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱང་། རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁམ་གྱི་སྐྱོལ་བས་དག་ཀྱང་དོས་སུ མ་བཟོད་རུང་ལེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ བ་འདོད་པ་སློབ་པའི་དོན་དང་། བདག་ཉིད་སློབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི་དུས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་སློབ་པའི་དོན་ སྐྱོལ་བས་དག་ཀྱང་མ་བཟོད་ཀྱང་། དཔལ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱར་འཛོལ་པ་བཤད་ནས། བདག་ཉིད་སློབ་པའི་དོན་དེ་ ལྟར་དཔལ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་དམ་བཅའ་བཟོད་ཅིང་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐར་ལས་སྐྱངས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཞེས་ སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་བཞེས་སྐྱོར་བཤད་ནས། གྲེ་བྲག་ཏུ་གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་ འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ལས་སྐྱངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་འདོད་པ་སློབ་པའི་དོན་ཞིག་ཏུ་འཆད་པར་ གྱུད་པ་ལ་མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཀྱང།

བདག་གི་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད།

ཅེས་པ་འདི་བྱུང་། དེའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འཛོལ་པར་གྱེད་པ་ལ་རང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་མཁམ་གྱི་སྐྱོལ་གྱི་དག་ཏུ་ དོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་ལེན་དོན་ལ་བསྐྱབ་བྱར་ལས་སྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གོང་དུ་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དེ་དཔེ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེས། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ལེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། སླེས་ཅོམ་དུ་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་གྱི་དུས་ལ་འདུས་འོད་བསལ་གསུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་འདུས་ཏུ་ གཞན་དོན་གྱི་དུས་ལ་འཛོལ་རུང་། ལེ་འདོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་ལྟར་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ དམ་བཅའ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱང་། སྐྱོལ་གྱི་ལེ་འདོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ ལ། འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་མིག་སོགས་བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་དཔེར་འཛོལ་དེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་གྱི་དུས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནས་ དཔེར་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་ལེ་པས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོལ་ སྐྱོལ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་དུ་འདོད་པ་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱོལ་གྱི་ དག་ཏུ་བཟོད་རུང་མ་བཟོད་རུང་། ལེ་འདོད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་དོན་ཞིག་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་རུང་དོ་ཞེས་ལེས་པར་ གྲུབ་འདི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཞེན་ཏེ། འོན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་རང་ཉིད་ཅེས་སློབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཚོགས་སློབ་པས་སྐྱོལ་ གྱི་དཔལ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལས་ལེན་པ་བསྐྱོག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལེན་འདོད་ཚོགས་སློབ་པས་སྐྱོལ་གྱི་དཔལ་ འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་ཟིན་ནའང་། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ ཚོགས་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱོལ་གྱི་སྐྱོལ་གཉིས་རྩོད་པ་གྱེད་པ་ན། གཉིས་ཀའི་ལས་སྐྱངས་ཀྱི་ལེན་དོན་དེ་ཉིད་རྩོད་གཞིའི་ གཙོ་བོ་ཡིན་པས། སྐྱོལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལེན་འདོད་ཅིང་འདོད་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ ལེན་དོན་སོགས་བསྐྱབ་བྱར་མི་བཟུང་དོ་ཞེས་ལེས་པར་གྲུབ་འདི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་གྱེད་པ་ལ།

གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་ན་ཡང་།

འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྐྱབ་བཤད་པ། །

དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །

འདི་ནི་དེ་དོན་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག །འདོད་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་དོན་གཅིག་ལུ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཅིང་། དེའི་བསྐྱོག་
དོན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གསུམ་གཅིག་ལུ་འགལ་རྟེན་གསུམ་སྟེ་འཛོམས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་རྟེན་གསུམ་གཉིས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་ཞེས་པའི་དོགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་པ་གཅིག་ལུ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཚོས་དང་ཚོས་
ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟེན་གསུམ་གཉིས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་འགོག་པའི་འགལ་རྟེན་གསུམ་གཅིག་ལས་
མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས།

ཚོས་གྱི་ཁྱད་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཞེས་པའི་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་སློབ་མེད་དེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་རྟེན་གསུམ་
གཉིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི། དཔེར་ན་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་
འཁོར་བས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཁྱད་ཚོས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་སྐྱར་ནས་བཀོད་པ་དང་། མིག་སོགས་
འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་འཁོར་བས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་ཚོས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱར་ནས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱེད་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ནི་བསྐྱོག་ནས་ཚོས་དག་དང་། །

ཚོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བཟོད། །

ཅེས་དང་།

དེ་ལྟར་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་ངག་ཉེ་བར་འགོད་ཚུལ་ལ་བསྐྱོག་ནས་མིག་
སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་རེས་འགའ་ཚོས་དག་གི་
ཁྱད་པར་དང་། རེས་འགའ་ནི་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བཟོད་པའི་བྱིར།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་བཞེད་པ་བཞིན་དོན་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱུར་འདོད་པ་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཞེན། དེ་གྲངས་ཅན་པ་
དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པ་འཇམ། རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་འདུས་འཁོར་བས་གསུངས་པའི་རྟེན་གསུམ་གྱིས་

མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དཔེ་ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་
ཡང་། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཞེན་གྱིས།

བདག་གཞན་ཞེན་དེ་མ་གྲུབ། །

ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
ནི་མིན་མོ། །དག་དོན། འཤེན་བྱ་འདིར་ཚེས་ཅན། གྲངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་སྒྲངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་སྐབས་ལས་འཤེན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱིས་དེ་
ལྟར་འདོད་པ་ཡང་སྐྱོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཇེས་འགྲོ་མེད་པ་གང་ཞེས། །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བྱུང་དེས་པས་རྟགས་དེ་
བསྐྱབ་བྱེད་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། འཤེན་བྱ་འདིར་ཚེས་ཅན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་མིག་སོགས་གཞན་
དོན་བྱེད་པ་ལ་འདུས་བསགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་སྒྲངས་པ་ཅི་སྟེ་མ་
ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་ན། གྲངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་འཇམ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་
ཅམ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བསྐྱབས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་མེད་པར་འལྱར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་གང་ལ་ཚོད་པ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་འདུས་བསགས་དེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པར་བཟུན་པ་འདིས་
རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ལེགས་སམ་ཞེ་ན། འདིས་རྩ་འགྲེལ་མཛེས་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་(ས) ལུམ་པ་ཚེས་ཅན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་
བྱའི་ལུས་དང་ལུམ་པ་གང་རུང་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་
སྐྱོར་བ་འདོད་པ་དེ་ཡང་ལེགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་སྐབས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་འགོད་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་ལ་རུང་ཟད་དཔྱད་ན། ལུམ་པ་
ཚེས་ཅན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་དང་། ལུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ལྷན་གཉིས་པོ་གོ་དོན་གྱི་འབབས་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འགོད་པ་དེ་ཡང་རྩ་འགྲེལ་མཛེས་
པ་བས་ཞེ་འདོད་ལ་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་འདོད། དེ་འདོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་དངོས་སྐྱབ་པར་མ་བདེ་བས་
ལྷན་ལ་ཞེས་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱོན་མ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལག་ཡོད་རྣམས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུམ་པ་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་
ལུས་དང་། ལུམ་པ་གང་རུང་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པར་བསྐྱབས། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པས་ལུམ་པ་དེ་
ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པར་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་དང་། ལུམ་པ་གང་རུང་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པར་ལས་ལེན་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད།
དེ་ལྟར་ལས་སྒྲངས་ན། འོན་ལུམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། ལུམ་པ་
ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཞེས་རྩ་འགྲེལ་མཛེས་པ་བས་དྲིས་པའི་ཚོ། སངས་རྒྱས་པས་གཉིས་པར་ལས་ལེན་མ་བཟུབ་པས་ན།
དང་པོར་ལས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་ལྟར་ལས་སྒྲངས་ན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལ་ཡང་འདོད་

དགོས་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ནས། མགོ་སྐོར་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལམ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗེས་ལྟར་ན་ཟེལ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུ་ལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
བསྐྱབ་བྱུང་ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོན་གྱེད་ཡིན་པའི་སྐོན་ཡོད་པས་ན་སྐབས་འདིའི་བསལ་བྱར་བཞག་པ་ཡིན་
ལ། དག་དོན། འདུས་བསལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་གྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་(བ)སྐྱབ་ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་།
རྟགས་ཚོགས་དོན་ལ་གཞོན་གྱེད་དུ་བསྐྱར་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་ཏེ། རྒྱུང་འཕམ་པས། བུམ་པ་ཚོས་ཅན།
ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་(བ)སྐྱབ་ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། རྟགས་ལེ་
འདོད་ཀྱི་(བ)སྐྱབ་ཚེས་དང་འགལ་བར་བསྐྱར་པའི་སྐོན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྐྱོར་བ་ལ།
རྗེས་འགོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག །
བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་དང་། འདུས་འིང་བསལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་གྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་གཞོན་གྱེད་དུ་
བསྐྱར་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་རྗེས་མཛེས་པ་བསལ་བཀོད་པའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་
བྱུང་ཚེས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། རྟགས་ལེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ཚེས་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གཉིས་
པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོ་
ན། རྒྱུ་རྗེས་མཛེས་པ་བསལ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་སྐབས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་བུམ་པ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་
ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་དེ་མ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐོན་པ་ལ་ཉ་ཀྱི་ལས།

རྩིག་པ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ཚེས་སུ་(ག)བརྒྱུང་བྱུང་དངོས་ཁྱོད་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་
ཐལ། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་བཅས་ཁོ་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་ཚེས་
དངོས་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྗེས་མཛེས་པ་བསལ་སྐྱས་ཅོམ་དུ་བུམ་པ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་། བུམ་པ་
གང་རུང་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་སྐྱུངས། ཞེ་འདོད་ལ་བུམ་པ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་
ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དག་ཏུ་ལས་སྐྱུངས་པས་ན། དེ་འདྲའི་ལས་ལེན་ལུགས་དང་གོང་དུ་བཤད་པའི་གྲངས་
ཅན་པའི་ལས་ལེན་ལུགས་གཉིས་པོ་འདྲ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་པས་བདག་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་རྗེས་མཛེས་པ་བསལ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་
འདོད་པར་མཚུངས། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་རི་བོང་གི་རྩ་ཐོས་དང་འདྲ་བར་ཡང་མཚུངས་པས་ན། རྩ་མ་བཀག་པས་རིགས་ཅན་གྱི་
མ་གཉིས་ཀྱང་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་(བ)སྐྱབ་བྱུང་ཚེས་སུ་བུམ་པ་སྐོན་དེར་
འགྱུར་གྱིང་ན་འད་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་(བ)སྐྱབ་ཚེས་ཡིན་པས་ན་སྐོན་

མེད་དོ་ཞེས། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལས་སྤྱི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཅི་སྟེ་ཡང་། བྱམ་པར་བྱ་བ་སྦྱིར་འདོད་ན། །

དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ལུས་མི་འགྱུར་ན་བྱམ་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་
ལུས་བསྐྱབ་བྱུར་འདོད་ནས་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་རྣམས་མི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བརྗོད་བྱས་སྟོངས་པའི་འབྲུལ་པའི་
ཚོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བརྗོད་བྱས་སྟོངས་པ་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། །འདི་ནི་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་
འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། དོན་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བྱས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས། མི་
མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།

སྐྱེད་པ་བྱམ་པས་བྱུང་པར་གྱི། །

ཞེས་སོགས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་རུང་ལ་སྤྱི་དོན་
གཞན་མེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡོད་
པ་ལྟར། ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་གཉིས་མཚུངས་
པར་འགྱུར་གྲིད་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡོད་ལ། ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་
གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པས་ན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱེད་པ་བྱམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། །

རྟོག་ན་འཇིག་ལའང་མཚུངས་ཞེས། །

མ་ཡིན་འཇིག་པ་བྱམ་པ་ཡིས། །

སྐྱེ་བའི་ལྟར་སྐྱབ་བྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དོན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་ན། །

བྱམ་པའང་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་བྱས་པས་སྐྱེད་ལུ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚོ་སྐྱེད་ཚོས་སུ་
གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་ན་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བྱམ་པའི་སྐྱེད་ལུ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་ན་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བྱམ་པ་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱེད་ལུ་

བས། དེས་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་(བ)སྐབས་ཚོས་དེའང་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྐོར་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྒྱལ་པ་དེ་སྐབས་གཞན་ལྡན་
རྣམས་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྐོར་དེར་འགྱུར་གྲིང་ཡང་། མི་རྒྱལ་པ་དེ་སྐབས་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
པས་ན་སྐོར་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡིས་ཁྱད་པར་ཅན། །
རྗེས་འགོ་མེད་ན་མ་འབྲེལ་བ། །
བསྐྱོག་ཕྱིར་མ་ཡིན་མི་ལྡན་དང་། །
གཞན་ལྡན་རྣམས་གཅོད་རྣམས་པ་གཉིས། །
མི་ལྡན་གཅོད་ཕྱིར་གཞན་དང་ནི། །
རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁོ་རྗེ་སྐྱེ་རྒྱལ་པར་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་རྒྱལ་
པར་གྲུབ་ཟིན་མེད་ཡང་། དེ་སྐབས་པ་སྐབས་སྐྱེ་བབས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་རྒྱུ་དེར་སྐྱེ་རྒྱལ་པའི་སྐྱི་ཚམ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་སྐྱི་སྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཅོ་ཆེ་བར་བཤམ་པ་འདིས་ནི་ཚོས་
ཅན། བྱས་པ་སྐྱེ་རྒྱལ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱལ་པར་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་གསལ་ཚང་བཤམ་ཞིག ། རྒྱ་རྒྱལ་སྐྱབ་སྐྱེ་རྒྱལ་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱི། སྐྱི་རྒྱེད་
དུ་མི་རྒྱལ་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱི་དེ་བྱས་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདིས་ནི་ཚོས་ཅན་ཚོས་དག་གི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ལྡན་དུ་མཛད་བཟུམ། འདོད་པ་སྐོས་པའི་དོན་ཅན་རྒྱས་པར་
བཤམ་ཟིན་ནས། རང་ཉིད་སྐོས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།

ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །
ཚོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་བཞག་ཡང་། །
བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས། །

བདག་ཉིད་ཀྱི་རི་སྐྱ་སྒྲོལ་སྟོ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། འདོད་པ་ཞེས་སྒྲོལ་པས། སྐྱས་ཚམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྲུང་དེ་ལྟར་བསལ་ཟིན་གྱིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ལས། སྐྱ་རྟག་པ་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བཤའ་དང་དག་གྱིང་། བསྐྱར་བཅོས་ལས་མཐོང་བས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་བསམས་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་སྐྱད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ལ་སྐྱ་དྲི་སོགས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱ་རྟག་པ་དང་། དྲི་རྟག་པ་ཞེས་སྒྲོལ། དཔེར་ན་སིལ་སྐྱར་ལྟ་བུ་ཞིག་བར་སྐྱད་དུ་གྲོལ་ན་སྐྱ་དེ་སྐྱར་པ་དང་། ཚེ་བ་དང་། རྩོགས་པ་ཟེར་དུ་ཐོས་ཤིང་། དམའ་བར་དགྲོལ་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་ན། སྐྱ་རྟག་པ་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདུག་སྒོལ་ལྟ་བུ་ཞིག་དམའ་བའི་རྩོགས་སུ་བཞག་ན། དྲི་དེ་མཐོང་མཐའ་དག་ཏུ་སྒྲོལ་ཞིང་། དྲི་མི་ཞིམ་པ་མཐའ་དག་གྱིང་དེས་འགོག་རུས་ཞིང་། མཐོང་བའི་སར་བཞག་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་ན་དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན། ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྐབས་འདིའི་བསལ་བྱུར་བཞག་ནས། དག་དོན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩུར་དུ་རང་ཉིད་ཞེས་སྒྲོལ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན། བསྐྱར་བཅོས་ལས་བཤའ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་པ་རོལ་བོ་ན་རེ། བསྐྱར་བཅོས་ལས་སྐྱངས་ཕྱིར། དེའི་ལྷང་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱུར་ལས་སྐྱང་དགོས་ཏེ། བསྐྱར་བཅོས་ལས་སྐྱངས་རྗེས་ལྷང་དོན་གཅིག་ལ་གཞུང་གྱི་ཡང་། དེ་ལྟར་གཞུང་པའི་རྟགས་དེ་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་ལས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བསྐྱར་བཅོས་ལས་སྐྱངས་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་རྩོགས་སུ་སྐྱབ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་ནམ་ནང་པ་ཡིན་ཞེས། སྐྱ་རྟག་པ་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསལ་བྱུར་བཤའ་པ་དེ་ནས་འཇལ་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་སྐྱ་རྟག་པར་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་པོ་དེ་གཞུང་རྗེས་མ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྩོགས་སུ་སྐྱབ་པོ་མི་(ག)བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་རྩོགས་སུ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི། དེ་ལ་ཚད་བསལ་དུ་མ་སོང་བའི་སྒྲོལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྩོགས་སུ་བཞག་དུས། རྩོགས་སུ་དེ་ཉིད་ཡང་རང་རྩུང་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རྟགས་ལོ་བས་ལས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་ན། འོན་ཏེ་བསལ་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལས་དེ་སྒྲོལ་བའི་ལྷང་དོན་ལ་གཞུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱ་མི་རྟག་པར།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྟག་པ་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཅན། རྩོད་རྒྱུ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ལྷམ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱབ་ཚོས་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཚོས་ཅན་སྐྱའི་ཚོས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྩོད་སྐྱ་དང་རྟག་པ་ལམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་ཀྱི་རྩོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཞེས་པའི་རྩོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཚོས་ཅན་ཚོས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་གྱིང་། ཅི་སྟེ་རྒྱལ་འདོད་ཡིན་བརྗོད་ན།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དེ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་ཉམས་པ་ལྟོག་ཆོས་བས་དཔལ་འདོད་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་སྐབས་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འཕེས་འདོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་ལས་དཔལ་འདོད་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པར་ནམ་གྱིས་སྐྱེ་ཉམས་པ་ལྟོག་ཆོས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དབང་གིས་ཕྱག་པའི་རྒྱལ་རིགས་དཔལ་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྐབས་པའི་སྐབས་བྱེད་དེ་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གནས་སྐབས་འགའ་ཡི་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་ཉམས་ལྟར་དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་འདིར། ལུང་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཞོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར།

ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ལུང་ལས་མ་སྤངས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཞོག་གྱུར་དེ་ནི་དངོས་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་རེ། སྐབས་དེར་ལུང་དོར་ན་རྩོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས། གཞན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཞོག་གྱུར་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དེ་བུ་པའི་ཚོ་ལུང་དོར་བས་རྩོད་པ་དོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་ལུང་ལས་ལེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཚེ་རྩོད་དོར་འགྱུར་ཞེས། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་ལུང་དང་འགལ་བས་གཞན་གྱི་གང་གི་ཚོ་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞེས། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་དང་བོ་གཉིས་པོ་མའོ་ན་རྗེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ནས། གཞན་གྱི་གསུམ་པ་འཁོར་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ལ་དེ་བུ་པའི་ཚོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དག་དང་འགལ་ན་དེས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དེ་ནི་ལུང་དོར་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་ཏུ་ཞོག་གྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམས་དག་ན། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་གནས་གསུམ་པ་འཁོར་ཏུ་ཞོག་གྱུར་ལ་འཕོ་བ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལས་ལེན་པའི་ཚོ་ཡང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་སྤོང་པའི་

ཡོད་པ་ཚོས་ཅན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེད་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མི་འབྲུལ་པས་ན།

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྷ་མི་རྟལ་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཚར་བཅད་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཀོད་རུང་མ་བཀོད་རུང་བྱས་པ་དེ་རྟལ་པ་ལྟོས་ལ་གཞན་པ་ལྟོས་པ་བྱེད་དང་སྐྱ་མི་རྟལ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཏོད་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་རྟལ་སྐྱབ་སྐྱབ་འགོད་པ་པོ་ཡང་ཚར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་རང་ལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱབ་རྣམས་ལ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པ་གང་ཞེས། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟལ་པར་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱབ་ཞེས་པ་ནས། འདིར་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྐྱབ་སྐྱབ་བྱུང་བ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟལ་སྐྱབ་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་འབྱེན་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་འབྲེལ་གྱི་སྲོད་པ་ཡིན་གྱི། མ་ལས་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེས། །དེ་ལྟར་ལས་སྐྱབ་པར་བསྐྱབ་བྱུང་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བཅོས་

ཞེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་རྩེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་འབྲུལ་བ་དང་སྐྱབ་བྱེད་འགལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟལ་པར་སྐྱབ་པའི་རྟལ་སྐྱབ་ཡང་དག་གང་ཞེས། །རྟལ་པ་ལྟོས་ལ་གཞན་པ་ལྟོས་པ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། བྱས་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟལ་པར་སྐྱབ་པའི་རྟལ་སྐྱབ་ཡང་དག་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྐྱོག་དོན། ལྷོན་པ་ལ་གཞན་པ་ལྟོས་པ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། ལྷོན་པ་སྐྱབ་ལ་འགལ་རྟལ་སྐྱབ་པ་ཚམས་ཀྱིས་འགལ་རྟལ་སྐྱབ་ཡིན་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག །

ཅེས་སོགས་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁོ་རྩེ། བྱས་པས་རྟལ་པ་ལྟོས་པ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟལ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་པ་དེ། དེ་བཀག་པས་དེ་སྐྱ་མི་རྟལ་པའི་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོན་ཏེ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟལ་པ་བཀག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟལ་པ་སོགས་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་པར་ཐལ་བ་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་རྩེ། མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷོན་པ་སྐྱ་མི་རྟལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟལ་སྐྱབ་ཡང་ཕྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ལྷོན་པ་ལྟོས་པ་སྐྱ་མི་རྟལ་པ་སོགས་ལ་དཔྱོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་ཚང་ལ་དཔྱོད་རིགས་ཀྱི། དེ་ལ་དཔྱད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་དག་གཞོན་པ་གཞོན་བྱེད་ནི།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བྱུངས་ཕྱིན་དེའི་དོན་མ་ལུས་པ་
བསྟུན་བྱུང་འདོད་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུངས་ཕྱིར། །

བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་བསྟུབ། །

ཅས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ། འོ་ན། སྐབས་བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་དོར། སྐྱེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ། སྐྱེས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་(ག)བརྒྱུད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ། སྐྱེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་བསྟུན་བྱ་ཡང་ཚོས་ཅན། བསྟུན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ཐལ་དག་དེ་འཆད་པ་ལ།

དཔེ་དང་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། །

དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལུང་དོན་ཡིན་ཡང་བསྟུན་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་འགོག་
པའི་དོན་དུ་རིགས་སྒོར་འདོད་ཚིག་སྒོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་སྐད་སྐབས་འདི་ཚོས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རིགས་སྒོར་འདོད་ཚིག་དེ་
དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྟུན་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ལུང་དུ་ལས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ལས་བྱུངས་ན། རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་
ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ལུང་དོན་དུ་འདོད་ཅིང། ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྟུན་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད།

ཅས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞུན་ཡང་། ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྟུན་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ལས་བྱུངས་ན་སྐྱོན་
གཞུན་ཡང་ཡོད་དེ། གཞུན་དོན་བསྟུན་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོན་སོགས་ཟུར་ལྡན་ལས་གཞུན་དུ་ལུང་དོན་ཅུ་ཡང་བསྟུན་བྱ་
ཡང་དག་ཏུ་ལས་ལེན་ན་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱོགས་མཚན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་གྱི། །

རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ལོ་ན་ཟེ། ལྷོ་ན་དེ་མེད་དེ། རྫོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་མི་འཐད་དེ། རྫོལ་བ་དབང་རྩོན་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱོན་པ་ཡང་མི་འཐད་པ་གང་ཞེས། རྫོལ་བ་དབང་རྩལ་ལ་འདོད་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དོན་ཚད་མས་མ་བཀག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རྫོལ་བ་དབང་རྩོན་པས་འཇུག་པ་ནི་རང་སྐྱོན་རུང་མ་སྐྱོན་རུང་བསྐྱོད་མི་རུས་པ་གང་ཞེས། དེ་ཚད་མས་བཀག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནི་དེ་སྐྱོན་རུང་མ་སྐྱོན་རུང་མི་འཇུག། རྫོལ་བ་དབང་རྩལ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་སྐྱོན་ལ་མ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འོ་ན་དོགས་འདི་གང་ལས་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྩུབ་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་སྐྱོན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་དོན་ཙམ་ལ་གཞོན་པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་། ལུང་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་པར་ལས་སྒངས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པས་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདོད་གཞོན་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །

ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། །

ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྐྱོན་མཚན་དོ། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་ལས།

དེ་ལྟ་ན་རང་ཉིད་སྐྱོན་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལས་སྒངས་པའི་ལུང་དོན་ལ།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཡང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བྱེད་ལ་ཅིག །སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་རྫོལ་གྱི་རྫོལ་གཉིས་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ཚོ་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་འདོད་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཙམ་ཞེས་བརྒྱུད་བའི་དོན་དུ་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་བྱུང་པར་དག །

ཅེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྩོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་
བརྟགས་ནས་ལྷུང་པར་དུ་བྱས་པ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ལུང་གིས་བརྟགས་ནས་ལྷུང་པར་དུ་བྱས་པ་སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་གཞག་དོར་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་ཚེས་ཅན་སྐྱེ་ཚམ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་སྐྱོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
རྟག་མི་རྟག་གི་ལྷུང་ཚེས་མ་སྐྱར་བའི་ཚེས་ཅན་སྐྱེ་ཚམ་ཞིག་ནི་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྦྲེང་དུ་གྲུབ་ཟིན་གྱི། རྩོད་པ་མེད་པས། རང་སྐྱེ་
སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྩོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱེ་
སྐྱོས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཅིས་ཏེ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས།

ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་བརྗོད་ན།

ཞེས་པ་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ། མི་འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བརྟན་སྲུ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོབ་ཞེས་
སྐྱོས་པས་ཕྱི་རྩོལ་གྱིས་དེས་པའི་རྩོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱིས་པ་གང་ཞིག་། ཕྱི་རྩོལ་གྱིས་དེས་པའི་རྩོལ་གྱིས་
གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པའི་དོགས་པ་དེ་དོབ་དང་ཁོ་བོའི་རྩོལ་གཉིས་ཀྱིས་སེལ་རུས་
པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན། རང་སྐྱེ་སྐྱོས་པའི་སྐྱོ་ནས་སེལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་གི་དོ།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་བོ་འདྲེ། རྩོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཙོ་བོ་ཚེས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་པར་རང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱེ་སྐྱོས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་རང་མཚན་རྣམས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ལྷུ་མ་ཡིན་པར་སྐྱར་བ་འདད་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་
བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱི་ཡི་ནི།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱེ་སྐྱོས་
པར་འདོད་པ་དངོས་སུ་བཀག་ནས། དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པར་བཞེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་གཙོ་བོ་རང་མཚན་བསྐྱབ་
བྱར་བྱས་པ་དེ་ལས་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས། དེ་ལ་ལན་དུ་ཁོ་བོ་འདྲེ། བསྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཞེ་ན། དེ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཞེས་དྲིས། དེའི་ལན་དུ་ཁོ་བོས། དེ་འདྲའི་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་མི་
རུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཞེས་པའི་དྲི་བ་དང་ལན་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་དང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་རྗེས་འབྲེལ་མེད་པ་དེ་ནི་རྟགས་དང་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ལྱབ་ཀྱི་སྐྱོན་འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཏུན་ཚིགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་སྐྱོན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཕྱོགས་དེ་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཚོས་དེ་འདྲ་བ་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་འཛོག་གི། །དེ་ལས་གཞན་རྟགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་དེ་གང་གིས་སེལ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སྟེ།

གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པའམ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་སེལ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་རྟགས་དང་དཔེའི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ལྱབ་པ་དང་། ལྷབ་ཆེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱ་སོགས་མཚན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོ་ན་ཟུར་ལྡན་དེ་དག་གང་གིས་ཉེས་པ་གང་སེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དེའི་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་དང་། ཁོ་ན་དང་། རོ་བོ་དང་། མ་བསལ་བ་བཞི་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྐོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལས་བརྒྱུ་པའི་ལུང་དོན་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་སྐོལ་གྱིས་དེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ཕྱི་སྐོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ལུགས་པ་སྟེ་ལོག་རྟོག་གཉིས། རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་དང་བཞི་བོ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཞེས་སྒོམ་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོན་སེལ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་ཉིད་ཚིག་མཉམ་དུ་བོད་སྐད། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་མཚན་ཉིད་རྒྱུར་ལྡན་ལྡན་དུ་བཤད་པས་ལོག་རྟོག་དེ་དག་སེལ་བ་བདེན་དུ་
རྒྱུ་མེད། རིགས་སྒོར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
ལས་མ་གསུངས་པས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་སྒོར་རང་འགོད་མཁན་གྱི་སྔ་
རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྲུངས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱོན་མཐའ་དག་སེལ་རུས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་གྲུབ་བསལ་ལུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་མཚན་ཉིད་དེས་གཅོད་པ་གང་ཞིག །འདོད་གྱུར་
ཞེས་པ་ཨི་ཏུ་ལ། ཀ་ཏ་བརྒྱུད་དག་འི་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་འི་ལྷན་འཛུགས་ཀྱི་ཡིན་པས་ན་མ་འདོདས་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བཀོད་བཞེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། །
- དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །
- བསལ་བ་གཞོན་པ་ལྷག་མ་ལ། །
- མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ།

ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་དུ་བཤད་པས་ཕྱོགས་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་རུས་པ་
བདེན་མོད་གྱི། རབ་དུ་བྱེད་པ་རིགས་པའི་སྒོམ་ལས་ནི་ཚིག་མཉམ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྡན་མེད་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་
ཡིན་རོ། །

ཞེས་པ་འདིས་ཕྱོགས་གྱི་སྐྱོན་རྗེས་སེལ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་སྒོམ་ལས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུངས་པ་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཚོས་
ཅན། བསལ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་སེལ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསལ་བུ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསལ་བ་ལུགས་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུངས་པ་ཞེས་
པའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་ལས།

འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་གྱུར་བའི་དུས་བརྗོད་པ་ནི་ནི་ལྷན་འཛུགས་ཉིད་ཡིན་པས་

བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་པ་ལ་མི་འདུག་པས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་
མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་སྒྲོར་ཚིག་པུང་མ་གསུངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ་

ཞེས་པ་འདི་བྱང་། དེ་ལ་འོན། རིགས་པའི་སྒྲོར་འདོད་ལྱུར་ཞེས་སྒྲོས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་རུས་ན། ཀུན་ལས་
བརྟམ་སྲུང་འདོད་ལྱུར་སྒྲོས་པ་ལས་འགྲོལ་སྲུང་ཞེས་སྒྲོས་མི་དགོས་སོ་ཞེས། རིགས་སྒྲོར་བརྟམ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་
བའི་འདོད་ལྱུར་གྱི་སྐྱ་སྒྲོས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་རུས་ན་འདང་། ཀུན་ལས་བརྟམ་སྲུང་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་
དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ལྱུར་གྱི་སྐྱ་སྒྲོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འལུར་རུང་
ཅོམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱང་། དེ་ལ། མི་འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བརྟམ་དང་རིགས་སྒྲོར་འདོད་ལྱུར་གྱི་ཚིག་གཉིས་ཀ་མིལ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
ལས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཟིན་སྐྱོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུན་ལས་བརྟམ་དང་རིགས་
སྒྲོར་འདོད་ཚིག་གཉིས་པོ་མིལ་ལ་མཐོའི་རྒྱུན་ལྷན་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཀུན་ལས་བརྟམ་གྱི་འདོད་
ཚིག་དེ་ལ་བརྟམ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟམ་ནས། མ་འོངས་པ་གཙོད་པའི་རུས་མེད་དུ་སོང་བས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་ཁོ་ལོ་ལོ་སྐྱུར་དུ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྱུར་གྱི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

མིལ་འདོད་པ་ལ་འོ་ཞེས་བྱིངས་བཞག།

དེ་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་བརྟུ་དག་འཛིན་འོ། །

ཞེས་པའི་མདོས། ལྟར་པ་དང་བྱང་བའི་དོན་ཅན་ལོ་སྐྱུར་འཛིན་ལྟེན་ལྟེན། བྱིངས་མཐའི་ཤུ་ལྷན་ཡིག་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིར། རྒྱུན་གྱི་ཀ་
ཡིག་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཕྱིར། བྱིངས་མཐའི་ཤུ་ལྷན་མཐོང་བ་ལ་བརྟམ་ནས་ཏ་ཡིག་ཏ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར། གསལ་བྱེད་དབྱངས་
མེད་པ་འོས་ཀྱི་ཡི་གེར་དྲངས་པས་མིལ་ཞེས་པར་འལུར་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདོད་ལྱུར་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་བྱང་། དེས་ན། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་དུ་རང་ཉིད་
ཅས་སྒྲོས་པ་དེ་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན་དུ་འཕེས་པ་དང་། བརྟམ་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འདུག་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟམས་འདིར་
གཞན་དོན་ལྟམས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡང་དག་དེ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་ལྟར་པའི་ལྟམས་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་སོགས་གཙོ་
བོར་ལྟར་པའི་ལྟམས་མིན་པས་ན། རང་སྐྱུ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དག་དོན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་ནམ་མཐའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོན་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་

ཏེ། རྩོད་དེ་ལ་གཞི་དང་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ལུས་པ་ལ་ཚད་མས་གཞི་དང་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

རྩོད་བྱེད་མིན་གྱིར་ཡང་མི་རིགས། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱད། འོན་པར་ཉིད་དང་འདོད་པ་སོགས་ལུས་བཞི་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མ་བསལ་ལ་བའི་དགོས་
པ་དེ་རྩ་ལྷ་སྤུ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་

ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ། རང་ཉིད་འདོད་ཀྱིར།

ཞེས་བཤད་པའི་ལུས་དང་པོ་བཞི་པོ་དེ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཀོལ་ནས། མ་བསལ་བ་བྱེད་བྱུ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
བཤད་བྱ་ཅུ་བའི་མདོ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། མ་བསལ་བ།

མདོན་སྲུལ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །

ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་རང་རྟེན་ལའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་རྩ་ལྷ་སྤུ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དུ་མ་བསལ་བ་སྒྲོམ་ནས། དེའི་
དགོས་པ་མདོན་སྲུལ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པ་སྟེ་ཚད་མའི་མིང་ཅན་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་ཞིག་
ཚོགས་དོན་དུ་རིགས་ཀྱི། དེ་དག་གི་བསལ་བ་ལུགས་པའི་ཚོགས་དོན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་དེ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
ཡང་ཚད་མ་གང་གིས་ཡུལ་གང་མ་བསལ་བ་དགོས་ཞེ་ན། མདོན་སྲུལ་གྱིས་ཡུལ་མདོན་གྱིར་དང་། དེས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་རུང་
ཟད་ཞོག་གྱུར་དང་། ཡིད་ཆེད་རྗེས་དཔག་གིས་འིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲགས་པས་སྐབ་པའི་དོན་མ་
བསལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དག་དོན། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མ་བསལ་བའི་དོན་རྩོད་ལ་ཚད་བ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སྲུལ་གྱི་བསལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་
གི་བསལ་བ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་གང་རུང་མ་ལུགས་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་
རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། རྩོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བསལ་བ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོན་སྲུལ་
རྗེས་དཔག་ །ཡིད་ཆེས། གྲགས་པས་བསལ་བའི་ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས་དེ་ཡིན་ན་དེ་བཞིས་མ་བསལ་བ་ཞིག་
དགོས་སོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་བསལ་བ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཚད་མ་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དགོས་ཅེ་ན། མདོན་སྲུལ་གྱིས་དོན་རང་མཚན་
དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་དང་། ཡིད་ཆེད་རྗེས་དཔག་གིས་འིན་ཏུ་ཞོག་གྱུར་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གྲགས་པས་
སྐབ་པའི་དོན་མ་བསལ་བ་དགོས་འིད། བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་རྟེན་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཡང་མ་བསལ་བ་དགོས་ཏེ། ཚོས་
ཅན་ཚད་མས་བསལ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་མ་
གསུམ་ལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མི་སྐྱེར་བར་མདོན་སྲུལ་ཁོ་ན་ལ་དོན་གྱི་སྐྱེར་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱུར་བ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་

འགའཞིག་རང་གི་ཡུལ་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འབྱུང་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུ་སྐབས་འདིར་མི་བརྒྱུད་བར་མ་འབྱུང་བའི་ལོས་པར་གྱུར་
བའི་མངོན་སྲུང་གིང་སྐབས་འདིར་བརྒྱུད་དོན་ལོས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་གིང་ལ་དགོངས་ནས་རྟུགས།

མངོན་སྲུང་ལ་དོན་སློབ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ།

ཚད་མ་འབྲིང་བོ་ལས།

མངོན་སྲུང་ལ་དོན་སློབ་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤངས་
ནས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤེལ་བུན་མཛད་པས་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་བཏང་ཚད་མ་བཞིར་
བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། བྲགས་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་གོ་ཚད་མི་ཚད་སོགས་དབྱེད་པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་།
འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་ལ། འདིར་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ། ཞེ་ན། སེལ་བྱེད་ཚད་མས་
མ་བསལ། འོན་ཚད་མས་བསལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྐབས་འདིར་ཐོག་མར་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། དེ་ལ་ཡང་། རྟུགས།

ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་གིང་དུ་མ་བསལ་བ་ཞེས་སློབ་དགོས་ན། དེའི་བརྗོད་ཕྱོགས་ཚད་མའི་བསལ་བ་དེ་
གང་ཞེ་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགའ་ལྔ་དངོས་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་བཟུན་ལྟར་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགའ་ལྔ་དངོས་དེ་ཚད་མས་བསལ་བའི་མཚན་གིང་དུ་གོ་བས་ཐོབ་
ཀྱང་། ཚྱོད་སྐབས་སུ་འགའ་ལྔ་ཞེས་པ་ལས་འཐེན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཞིག་འཇུག་པས་ན། དག་དོན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ལོག་པ་
ཚད་མས་བསལ་བའི་མཚན་གིང་། མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ལོག་པ་མངོན་སྲུང་གིས་བསལ་བའི་མཚན་གིང་། དངོས་སྤྲོབས་
རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ལོག་པ་དེས་བསལ་བའི་མཚན་གིང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་རང་ཚིག་གང་རུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་
ལས་ལོག་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བའི་མཚན་གིང་། བྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ལོག་པ་བྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
བསལ་བའི་མཚན་གིང་ཡིན་ཅིང་། ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ན་མེད་པས་མ་འབྱུང་། སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ན་སྐྱེ་ཤང་འཇོག་སྤང་གི་དབང་ལོས་ལ་སྤང་
བའི་སྐྱེ་ཤང་འཇོག་པའི་སྤང་བ་དེ་ཚད་བསལ་དང་ཡོད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་བྱས་ན་གོ་བབས་ཡོད་ལ་རྩོད་པོང་། ཡོད་ན་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་དོན་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་བཤད་བུལ་ན། ཚད་མས་བསལ་ན། མེད་པས་འབྲེལ་བུས་ཀྱང་འགའ་བ་མེད། ཚད་མས་བསལ་བ་དང་།
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དངོས་འགའ་ཡིན། རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་སོགས་ཚད་མའི་དབྱེ་སྒོར་རེའི་
རྗེད་གི་དེ་གཉིས་པོ་འགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་འགའ་ཀྱི་སྒོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན། རི་རྩ་ལྟ་བུ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡང་ཡིན། མངོན་
སྲུང་གིས་བསལ་བ་སོགས་བཞི་ཁ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་ཡིན། ལྷ་སྤྱི་རང་མཚན་ལྟ་བུ་རྗེས་དཔག་གི་གྲུབ་དོན་དང་བསལ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན།
བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་དོན་དང་བསལ་བ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལོས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བྱམ་གཞུགས་དང་སྐྱ་
ཤང་ལྟ་བུ་སྤང་དུ་རུང་ན་མངོན་སྲུང་ལ་སྤང་བར་འཕད་ཅིང་། སྤང་དུ་མི་རུང་ན་ཡང་མངོན་སྲུང་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་འཕད་པ་ཞིག་གི་

གྲིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛོད་ཅིག ། ཅེས་པའི་བར་དང་། རང་ཚོགས་དང་ལུང་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ན་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལེ་ན། ཚོགས་
 གྲླ་བ་པོ་རང་ཉིད་དང་། ལས་གྲྲངས་པའི་ལུང་བྱེད་པ་པོ་ལྷི་དོན་ཇི་ལྟར་བཞུགས་མཐོང་བའི་སློབ་པ་དག་འཇུག་པར་རྒྱལ་བས་མཛོད་པར་
 འདོད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སློབ་པའི་རང་ཚོགས་དག་ལས་གྲྲངས་པའི་ལུང་ལྷི་བཛོད་བྱའི་དོན་གྲིས་འབྲས་བུར་རྒྱལ་བ་
 རང་ཉིད་འདོད་པ་ཅོམ་ཡིན་པས། དེ་དག་རང་གི་བཛོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་པ་
 ཇི་སྲིད་དཔག་པའི་ཚད་མར་རྒྱལ་བ་རང་གི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཅོམ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ལ་དངོས་པོ་སློབ་པ་ལྷུགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་གི་རྟེན་
 བཞུགས་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དེ་སྟོན་པའི་སློབ་པ་དག་གི་རུང་བུ་ཡང་ཡང་མེད་དོ། ། ཞེས་དང་།

རི་ལྟར་བདག་གི་ཚད་མིན་ན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ལྟར་། རི་ལྟར་རང་ཚོགས་སློབ་པོ་བདག་ཉིད་དམ་རང་ཚོགས་ལྷི་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། དོན་དེ་སྟོན་པའི་
 ཚོགས་འཇུག་པར་མི་འབྲུལ་བ་དེ་བཞུགས་དུ། བརྟེན་བཅོས་ཡང་ཚད་མར་མ་བརྟེན་ན། དེར་གྲགས་པའི་བཛོད་དོན་དཔྱད་པ་ཡང་མི་འཇུག་
 བོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་དེ་བརྟེན་བཅོས་དེའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་བཛོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གཞན་
 བྱེད་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་པའི་དོན་འདི་བརྟེན་པའི་ཚད་དུ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྐབས་འདིའི་ལུང་དང་རང་ཚོགས་གི་རྟགས་
 ཞེས་པ་དེ། སློབ་པས་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་འཕེལ་ཞེས་པ་ལྟར་བརྟེན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ཚོགས་ཉིད་དང་། སློབ་པོས་སློབ་པའི་རང་ཚོགས་ཉིད་ལ་
 འཇོག་པར་ཐོབ་ཀྱི། དངོས་སྟོབས་ལྟར་གཏམ་ཚོགས་འགོད་དགོས་པའི་དོན་མ་ཚད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གོ་བདེ་བར་བཛོད་ན། ལུང་བྱེད་པ་
 པོས་དམ་རྒྱས་དང་། དེའི་བརྟེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་ཡོད་ལ། སློབ་པ་སླུང་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་
 གཏིང་ཚུགས་མེད་པའི་སྟེན་བྱ་ཞེས་གིས་སློབ་པས་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་འཕེལ་ཞེས་པའི་ལུང་མཐོང་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྒྱུད་ལ་སློབ་
 པ་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་དེས་པའི་རྟེན་དཔག་སྟེ་ལ། དེ་སྟེན་པས། ལུང་དེ། གང་ཟག་དེའི་དོན། ཇི་སྲིད་དཔག་བསྟེད་བྱེད་ཀྱི་
 ཐབས་དང་རྒྱ་མཚན་དང་། སློབ་བྱེད་དུ་སོང་བས་ན་ལུང་སློབ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞུགས་དུ་སློབ་པོ་རང་གི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དང་།
 དེའི་ཚོགས་བཅོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟེན་བྱ་ཞེས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་རང་ཚོགས་ ། དེད་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལྷི་
 བཅོན་པར་འདོད་དོ། ། ཞེས་སློབ་པའི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་འབྲས་བཅེན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟེན་དཔག་སྟེ་བ་སོགས་རིགས་འདྲེ་བ་
 དང་། ལུང་ཚོགས་སློབ་པོ་དང་། ཇི་སྲིད་དཔག་བསྟེད་ཟེ་ཡུལ་གང་ཟག་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་ཐར་པ་ལྷི་དགོ་བའམ་ལུང་མ་བརྟེན་ཞེས།
 ལྷི་ལྟར་ལ་དཔྱད་པ་ལ་ལུགས་པ་ན། ཐར་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་དགོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས། ཐར་པ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བར་
 དེས་པའི་ལེས་པ་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལྷི། རང་གི་དོན་སློབ་པའི་ལན་ལག་ཏུ་ཚད་མར་བྱུང་གོས་སོ། ། ཅེས་
 (ཞེས་)གསུངས། དེ་ལྟར་གྱི་ཚེ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དཔག་གི་རྟེན་དཔག་གོ་ཚད་པར་ཐོབ་ལ། ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་ལས་གྲྲངས་ཀྱི་རྟགས་
 རྣམས་ལྷི། སྟེན་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་དཔག་ཚད་མ་སྟེ་བའི་བྱ་བར་དངོས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན། དོན་གྲིས་སྟེད་བྱེད་དང་། ལེས་བྱེད་དང་།
 གཏམ་ཚོགས་དང་། རྟགས་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རིགས་པ་དང་འཐད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད། ཏེ་ཏེ་ཞེས་པའི་སློབ་པས་ཐོབ་ནའང་།
 དངོས་དོན་རྟགས་སྟོར་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སློབ་པ་དག་དང་། ལྷོག་དོན་ཐལ་འབྱུར་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་དཔེ་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་(མ་དཔེར་ཡིག་འབྲུག་གསུམ་ཅོམ་མི་གསལ།)ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་གཏམ་ཚོགས་སུ་ལྷི་རིགས་ལམ་འདིར་འཇོག་ཏུ་མི་
 བརྟེན། ཚུང་དོར་ཡང་ལས་ལེན་འདི་སྟོང་ན། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་རྟེན་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟེན་པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཞེན་རིག་དངོས་སྟོབས་རྟེན་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ལས་གྲྲངས་འབྲས་བུ་རྟེན་ཞེས་པའི་དོན། ཡིད་
 ཚད་ཀྱི་ལུང་དང་ལས་གྲྲངས་དེ་དག་རང་གི་བཛོད་བྱུ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཚན་སམ། དེ་སྟོར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དེ་ལས་

བྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྐད་གསུངས། ཡིད་ཚེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི། སྤྱིན་པས་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་
འཕེལ་ཞེས་པའི་ལུང་། རྣམས་བབས་ཀྱི་སྤྱེས་བུའི་ངོར། སྤྱིན་སོགས་སྤྱད་པས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་སོང་
བའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་ལུང་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཞེས་ལས་སྤངས་ན་མི་བདེ་བ་མེད་ལ། གཏིས་པ་རྩོད་ངོར་ལས་སྤངས་དང་བསྐྱུན་པའི་བཤའ་པ་ནི།
རྩོད་ངོར་སློབ་མ་ཐག་པའི་དོན་ཐོབ་དེ་ཡོངས་གྲགས་དང་མ་མཐུན་པས་ཐལ་ཚེས་སྟམ་པས། ཡིད་ཚེས་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཡང་དག་
གི་གཞི་མཐུན་ཀྱི་དཔེར་བཞེད་ཞིག་མི་འཛོལ་ཀ་མེད་ལུར་ན། རྟེན་རྟེན།

ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྤྱིར་བཏང་
ཡིན་ནོ།།

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ཐོབ་ཀྱིས། སྤྱིན་སོགས་ཚོས་ཅན། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་
བར་ལུང་རྣམ་དག་གིས་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་ལུང་རྣམ་དག་གིས་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ།
ལུང་སྤྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སློབ་སྤྱོད་ལ། ལུང་གི་བཞེད་བྱའི་སྤྱབ་བྱ་ཞིག་སྤྱབ་པའི་གོ་ལུ་ལ་རུང་བུ་ཡང་ཡོད་ལ་འཛོལ་གསུམ་ལ་རིགས་པས་
གཞོན་པ་མེད་པའི་སྤྱོར་དག་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ཅུ་ཞིག་དཔེར་བཞེད་དུ་བྱས་ནས། ཡིད་ཚེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཡང་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྐྱུས་དེ་ལྟར་ཀྱི་ཚོ་ཡང་སྤྱབ་དག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་མི་བྱེད་ཅེས་
ལས་སྤངས་ན་དེང་སང་གི་གྲགས་ཚོད་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་རྟེན་རྟེན།

དེ་ལྟར་ན་ཁོ་སོས་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགའ་བྱེད་ཉིད་ལས་སྤངས་པར་འལུར་རོལ་ན། དོན་ཐོབ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟར་རྟགས་འགོད་པ་
ཉིད་རྟེན་ལས་བཀག་པས། བཀག་པར་ཡང་བདེན་ལ་དེད་ཀྱིས་ཡང་ལས་མི་ལེན་ཞིང་། གནས་རྣམས་སུ་རྟེན་རྟེན་བཀག་པ་དེ་དང་དེད་ཀྱི་
འགོད་ཚུལ་གཏིས་མི་གཅིག་པས་བཀག་པའི་སྤྱོན་མི་འཇུག་གོ། རི་ལྟར་མི་འཇུག་ཞེ་ན། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་ཚོས་ཅན། ཞེས་ཚོས་
ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་བཀོད་ན། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་དེས་ན་ཚོས་ཅན་ཕྱི་རྟོགས་ལ་མ་སྤྱབ་པས་སྤྱབ་བྱེད་རྣམ་
དག་ཏུ་མི་འལུར་ཞིང་། དེས་ན། དེ་ལུང་ལས་དེས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་ཡིན་པ་ལུང་ལས་དེས་པ་ཞིག་གིས།
སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡང་ལུང་ལས་དེས་པར་རིགས་པས་མི་འཐད་ཅེས་རྟེན་རྟེན་བཀག་པ་ལ། སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སུ་དེས་མ་དེས་
གང་ལྟར་ཡང་། སྤྱིན་པ་དང་དཀར་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛོལ་རྟེན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་འདིང་གྲུབ་པས། སྤྱིན་སོགས་ཚོས་ཅན་ཞེས་ཚོས་
ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས་བཀོད་ན་སྤྱོན་དེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བཀག་པ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་རང་གི་བསྐྱུན་དོན་ལ་མི་བསྐྱུན་བར་སྤྱབ་པ་ལ། དཔུང་
གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི།

མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱོར་ལྟ་བུར་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་ལུང་རྣམ་དག་གི་སྤྱབ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ལུང་རྣམ་དག་བྱེད་བྱས་པ་ཞིག་ །བསྐྱུན་དོན་ལ་
མི་བསྐྱུན་བར་བསྐྱབས་པར་སོང་གི། །ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དེའི་བཞེད་དོན་འོན་ཞོག་ཞིག་གཏུན་ལ་ཡབ་པར་ནི་མ་སོང་བས། དཔེར་

བཤོད་ལྷ་མ་ཉིད་ལེགས་པར་མངོན་པས་ཁས་ལེན་འདི་དག་གནས་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་སྤོང་ལུགས་དང་དོན་ཐོབ་
 འུམ་ལྷ་མ་ཉིད་དགོངས་པ་ཁོའི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གལ་ཆེ། བྲགས་པའི་རྟགས་ལྟི། འུམ་ལྷ་མ་ཉིད་དགོངས་པ་ཁོའི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གལ་ཆེ།
 ལུམ་དང་ལུམ་ཅན་རུང་བར་སྐྱབ་པའི་འགོད་ཚུལ་དང་། དོན་འདི་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཕྱོགས་
 གྲུང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་གསུངས་ལ་རིགས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པས། རྟོགས་ལུམ་ལོད་པ་དེ། རི་བོད་ཅན་ལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
 བཤོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དཔག་ཀྱང་དོན་མཐུན་དུ། བོ་
 དོན་རྩོད་དོན་གང་གི་འདུང་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་པར་འཐད་ལ་འདི་དག་ལ་འུམ་ལྷ་མ་ཉིད་དགོངས་པ་ལ་གཞིགས་པའི་དབྱེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་
 གེས་འཛིགས་སོ། །འོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་དུ་འདོད་པའི་རྟོག་པའི་རྟོག་ཀྱི་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡིན་པར་བཞག་པ་
 ལ། འུམ་ལྷ་མ་ཉིད་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞི་དུང་གསུམ་བཟུང་བ་ཅི་ཞེས། སྐྱ་མི་རྟག་དེ་རང་གི་བསྐྱོད་ཕྱོགས་སྐྱ་རྟག་པ་དང་།
 སྐྱ་རྟག་པའི་རང་གི་བསྐྱོད་ཕྱོགས་སྐྱ་མི་རྟག་པས་བསལ་བས་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལོས་བསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་དེ་
 རྟོགས་པའི་སྐྱོད་པས་ལ་བར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་གཞི། སྐྱ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་དུ་འདོད་པའི་སྐྱོད་པ་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོད་པའི་སྐྱོད་ལུམ་སྐྱ་
 རྟག་པ་ཡང་སྐྱོད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྟོག་ལུམ་དུ་བསྐྱོད་ལུམ་པས་ལྟོ་འཁྱུལ་བ་བསྐྱོད་པས་དེའི་སྐྱོད་ལུམ་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་འཁྱུར་བ་ནི་
 དགོས་པ། སྐྱ་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དངོས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་བསལ་བ་མ་ཡིན་
 པས་ན། དངོས་ལ་གཞི་དུང་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཏུ། འུམ་ལྷ་མ་ཉིད།

དེའི་ཕྱིར་བོད་སལ་མོ་ཆེ་དག །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བ་ལ་གཞི་དུང་པར་
 འདོད་མོད་ཀྱི། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
 ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞི་དུང་གསུམ་ལས་མངོན་སུམ་ལ་
 སོགས་པས་སྐྱབ་པའི་དོན་རྣམས་རང་གིས་འགལ་སྐྱེ་ལ་གཞི་དུང་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཁས་སྐྱབས་
 མངོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་། རྟེན་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་གཞི་དུང་། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་དུང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་སྐྱར་བཟུང་པ་དེ་ཉིད་ཉ་ནི་
 སོགས་དང་མཐུན་པར་བཟུང་པ་ཡིན་ལ། འུམ་རང་ཀང་ལྟར་བརྟེན་དཔག་ལ་སྐྱར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་གི་ལུམ་དུ་སྐྱའི་
 རྟེན་དུ་མི་རྟག་པ་སྐྱོབས་ཆེ་ཞིང་དེ་ལ་རྐྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པས་ན་རྟག་པ་ལས་སྐྱོབས་ཆེ་བར་ཤེས་པ་དེ་དེའི་དགོས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། འུམ་ལྷ་མ་ཉིད།

འདི་རྐྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པར་བསྟུན་པས་ཅིག་ཤོས་ལས་སྐྱོབས་ཆེ་བར་ཤེས་པ་ནི་དགོས་པ་
 ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ལུམ་ཡིན་པ་ནི་རྐྱ་མཚན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་དཔག་གི་བརྐྱེད་ནས་བསལ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་(ཀྱི)བསལ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱའི་དོན་བཟུང་ནས། དེ་གི་གཞུང་དོན་ལ་འཕྲུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཔེར་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱི་(ས)་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་
 པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བཤོད་པ་སྐབས་སུ་

བབ་པ་ཡིན་པས་ན། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་སོང་བའི་རྣོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་གཏུག་ཚིགས་ཡང་དག་གི་རྟེན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 མ་ཡིན་པས་ན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྣོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་མ་ལུགས་པ་ཞིག་དགོས་
 ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་མིང་ཅན་བཞི་གསུམ་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་འོང་། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་
 གཉིས་སྟུང་སྟེང་སྟེང་པ་དང་འགལ་སྐྱམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོང་ས་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི་མདོན་རྗེས་
 གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་དེ་ལ་མིང་རིས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོང་ས་ལ། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་
 པས་ན། ཚད་མའི་མིང་ཅན་བཞི་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གསུམ་ཡང་དག་ལ་འདུག་པས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་མ་ཡང་དག་གསུམ་
 དུ་གྲངས་དེས་འོང་། རྟེན་མ་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བའང་དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་གི་གཉིས་སྟུང་བར་སྟེང་པ་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་ཞེན་འདུག་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡང་དག་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་མི་སྟུང་བའི་འབྲེལ་པས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་
 རྟེན་མ་དང་། གྲགས་པའི་རྟེན་མ་ཡང་དག་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་རྟེན་མ་
 ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡང་དག་ཏུ་འཛོམས་པས་ན་སྟོན་དེ་མེད་ཅིང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་མ་ཡང་དག་གསུམ་པོ་
 གང་རྟུང་ལས་གཞན་ནི་མི་འཛོམས་པོ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདྲིའི་གཞུང་དོན་ཡིན། དག་དོན། ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟུང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟུམ་བསལ་བ་སྟོན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྣོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་
 བསལ་བ་ནི་གཏུག་ཚིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རྟུང་བས་ན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དག་ཏུ་འཛོམས་པ་ལ། མདོན་སྟུང་། རྗེས་དཔག་། ཡིད་ཆེས།
 གྲགས་པ་དང་བཞིའི་བསལ་བ་མ་ལུགས་པ་ཞིག་དགོས་པོ་ཞེས། འཇམ་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- ཁས་སྐྱབ་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། །
- དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། །
- གཏུག་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བཟོད་ཕྱིར། །
- བསལ་བ་གཏུག་ཚིགས་རྟེན་མ་ཡིན། །
- རྗེས་སྟུང་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
- གཞོད་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞིར་བཤད། །
- དེ་ལ་ཁས་སྐྱབ་འབྲས་རྟེན་མ་ཏེ། །
- འགོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟེན་མ། །

ཞེས་དང་། རྟེན་མ་ལ། རྣོ་བས་ཁས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་མདོན་སྟུང་དང་རྗེས་སྟུང་དཔག་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་
 པར་འདོད་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱུང་སོང་བའི་རྣོ་བའི་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་གཏུག་ཚིགས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏུག་ཚིགས་ནི་
 བསྐྱབ་བྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཐུན་པའི་རྣོ་བ་ལ་བཟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་སེལ་བྱེད་གཉིས་སྟུང་བའང་པ་དང་། མདོན་སྟོང་
 དཔོན་གྱིས་བཞིར་བའང་པ་འགལ་ཞེན། མི་རིགས་ཏེ། རྗེས་སྟུང་དཔག་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་ཚད་མས་གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་
 བཞིར་བའང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན། དེའི་རྟེན་ཡོད་དགོས་ལ། སྟེང་གཏུག་ཚིགས་གསུམ་དུ་

གྲངས་དེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། མི་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་པོ་དེ་ལ། ལས་བྱུངས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ནི་འབྲས་
རྟེན་གསུ་འདུས་ལ། འགོ་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་གསུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གྲགས་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་དང་། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་མཐུན་པར་བཞེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་པས།

ཡིད་ཚེས་པའི་ཚིག་ནི་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ཡིད་ཚེས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་དེ་ཡང་རྗེས་བྱ་བ་ལྟར་ཞེས། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།

ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར། ཡིད་ཚེས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་འཆད་པའི་རྒྱབ་ས་འདིར་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་དང་།
ལུང་ཚིག་གི་བསལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་རྒྱ་བྱ་ཞེས། གཞུགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་བཞིན་པའི་རྒྱས་བུས་དེ་འདྲ་བའི་ཚིག་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཅན་དུ་ལས་བྱུངས་པའི་ཚོ། ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཞུགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་
ཚད་མ་མེད་པ་དེ་རང་ཚིག་དེའི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷོ་རྟེན་པ།

འདི་ལ་ཡང་རང་ཚིག་གི་དང་ལུང་ཚིག་གི་དབྱེ་བས་འདིའི་བསལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་
རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ནི་གཞུགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་བསལ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེས་བྱ་བ་ལྟར་ཞེས། དེ་བསལ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚིག་དེས།
ཚིག་དེའི་ཕྱི་རྒྱས་པའམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ལ་གཞི་དུ་བརྟེན་པར་བྱས་པས་ན་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱས་པར་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། དེ་ལ་གཞི་དུ་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུགས་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་ཚད་མ་ཡོད་
ན། དེ་མེད་དོ་ཅེས་སྒྲིབ་པ་འབྲུལ་ལ། དེ་མེད་ན་ཁོ་རང་གི་ཚིག་དེའང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་དེའི་ལ་དགོངས་ནས་
ལྷོ་རྟེན་པ། རྗེས་ཉམས་པར་བྱས་ཞེས། འདི་རྒྱ་སྐབས་པོའི་ཚིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མར་ལས་ལེན་ན་གཞུགས་དག་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
དག་སྐབས་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོས་དོན་འདི་རྟོགས་ནས་སྐབས་པས་ཚིག་འདི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་འདི་
རྟོགས་པར་གྱིས་འགྲོལ་སྐབས་སྐབས་སྐབས་པོ་རྣམས་སྐྱེར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚོར་དེའི་ཕྱི་རྒྱས་ཚད་མར་ལས་མི་ལེན་ན། ཚིག་སྐབས་པའི་དགོས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འབྲུག་པས་ཚིག་སྐབས་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཚིག་རང་ཉིད་སྐབས་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས། ཚིག་
རང་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་ལས་བྱུངས་པ་དང་། ཚད་མ་དག་མེད་ཅེས་སྐྱིར་བཀའ་པས་ནི་ཚིག་རང་ལ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་མེད་
པར་ལས་བྱུངས་པ་གཉིས་ཚིག་གཅིག་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་འགལ་བའི་དོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཚོ་རྟེན་སྟེང་མེ་
བས་གྲང་རེ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་འགོག་པ་ལྟར་གཅིག་གིས་ཅིག་འོས་ཟིམ་གྱིས་གཞི་དུ་བརྟེན་པའི་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནས་ཞེས། མ་ཡིན་

ཏེ། ཚེགས་ལྷ་ཕྱི་དེ་དག་གཅིག་གིས་ཅིག་འོས་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། མེ་སྟོབས་ཚན་པས་གྲང་རེག་སྟོབས་ཚུང་འགོག་པ་ལྟར།
གཅིག་གིས་ཅིག་འོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གཞོན་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་རྟེན།

དེ་ཡང་ཚེག་གཅིག་སྤུ་དེ་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་ཚོ་ལ་བ་རང་གི་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བཞག་པས་སྟོབས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་གཤམ་བྱེད་ཚམ་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞོན་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་སྐད་
དུ་ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས། ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་གཤམ་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྟོབས་མཚུངས་པས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་རང་ཚོག་དང་འགལ་བ་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལུང་ཚོག་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། སྤྱི་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ། དེ་འབྱུང་བ་བཟུན་པའི་ལུང་ཚོག་རྣམ་དག་གི་བསལ་བུར་
འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན།

ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱི་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་བདེ་བ་སྟེར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་སྤྱི་
སོགས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་སྟོན་གཞོན་པ་ཡིན་གྱི། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟོན་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ལྟར་རང་ཚོག་འགལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྟེན།

འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པའི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཆེས་པའི་གསལ་བ་ལ་ལུང་གཞོན་བྱེད་
དུ་བཞེད་མོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པས་ཕན་ཚུན་གཤམ་བྱེད་ཚམ་དུ་བསྐྱབ་པར་
མཛད་ནས་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཤུགས་ལ་བཀག་གོ། །ངེ་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན།

ཞེས་པ་ནས།

དེ་ལྟ་ནི་རེ་ཞིག་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚོག་སྤྱོད་པའི་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཇི་ལྟ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་། མཐོང་བ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚོག་ཀྱང་དོན་ཇི་ལྟ་
བཞིན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཚོག་དང་ཚོག་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འོས་པའི་སྟོན་པ་དང་ཚོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལུང་
དང་ལུང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ལེས་པའི་སྟོན་པ་ལུང་ཚོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན།

རང་ཚིག་དང་ལུང་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཅེ་ན། ཚིག་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་
དང་། ལས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལུང་བྱེད་པ་པོ་ནི་དོན་ཇི་ལྟར་བཞེན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དག་འདུག་པར་
ཚོལ་བས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོང་དུ་བཤད་པ་བཞེན་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་གཉིས་ཀྱང་། འདོད་པས་བཞག་པའི་རྗེས་
མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་དག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཚིག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྟོགས།

འདི་དག་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྟོན་བཞེན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེ་
སྟོན་པའི་སྐབས་དག་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང་མི་འཐད་པར་མངོན། འདིར་ཁ་ཅིག་། རྒྱུན་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ཏེ་རྒྱུད་པ་
ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སྟེར་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་རྟོགས་
ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟོགས།

དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་བོད་སལ་མོ་ཆེ་དག་གྱིན་
སོགས་དཀར་ཚོས་སྐྱུད་པ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལུང་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་མོད། དེ་ལྟར་རྟགས་དགོད་བྱའི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་གྱིན་སོགས་
དཀར་ཚོས་སྐྱུད་པ་དེ་གྲུབ་པའམ་འོན་ཏེ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་མི་
རིགས་པས་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱི་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ལུང་ལས་ཅིའི་
ཕྱིར་མ་གྲུབ། དེས་ན་གཞན་གྱི་རྟགས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཚོས་ཅན་མ་
གྲུབ་པ་རྟགས་འགོད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེ་བཞེན་དུ་རང་ཚིག་ལ་ཡང་རྟགས་འགོད་པའི་དོན་
འདི་ནི། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཁོ་བོས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོད་དགོས་ན། དེ་འདྲ་
བའི་རྟགས་འགོད་མཁན་གྱི་སྣ་ཚོལ་སྲུ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ་
བའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་སྲུ་ཞིག་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་གྱིན་སོགས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་པ་ལས་བདེ་
བ་འབྱུང་བར་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། རྒྱུད་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བདེ་ཡུལ་རྩུང་ཟད་སྟོགས་ལྟར་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་

ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པར་འཛོལ་པ་མི་འཐད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡིད་
ཆེས་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚུགས་ཐོག་ཏུ་ལྷོད་ཀྱི་སྟེ།

དེས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་ཉི་སྐྱེས་བྱ་རང་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
བཞག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པའི་
ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་མདོ་ཚམ་བརྗོད་ནས། འོན་ཀྱང་ལས་བཏུས་སུ། རང་ཚོག་དང་ལྷང་ཚོག་འདི་གཉིས་ལྟན་ཏུ་
སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ།

རང་ཚོག་དང་ལྷང་ཚོག་གི་བསལ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་
དག་པའི་དོན་ངེས་པའི་སློབ་ནས་རང་ཚོག་བརྗོད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ངེས་པའི་
སློབ་ནས་ལྷང་ཚོག་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མཚུངས་སོ། །

ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡང་དག་ངེས་ལྟན་བརྗོད་འདོད་པ། །
བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི། །
ཕྱིར་ན་རང་གི་ཚོག་དང་ནི། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་
ཚོག་དང་རང་ཚོག་སྐྱབ་པོ་དེ་གཉིས་མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་དགུ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་པའི་སློབ་ནས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
བྱ། ལྷང་དང་ལྷང་བྱེད་པ་པོ་མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།

རྗེ་ལྟར་བདག་ནི་ཚད་མིན་ན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་པའི་
ཚོག་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོག་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་པོ་གཉིས་ཀ་ནི་བདེན་པར་མཐོང་བ་ལྟར་ལྷང་ཚོག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་
ན་དཔེའི་སློབ་ནས་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་གཞི་དུ་ལུང་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཞེས་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དེའི་མ་མོ་ཤམ་ཡིན་པའི་ཚོགས་གིས་རང་གི་རྣམས་ཡུལ་ལ་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་ཚམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་གཞི་དུ་ལུང་འགལ་ཞིག་ལ་ཡང་ལུང་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་བསྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་ཚད་མ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞི་དུ་ཡིན་ཀྱི། གཞི་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་མི་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ནི་ལུང་གཞི་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་ཤོ། །ཞེས་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ལྟར་ནས་བསྟོན་ཞིན་ཀྱང་། ལུང་ལས་སྤངས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞོག་ཀྱི་འགྱུར་ལ་སྤོང་བའི་ཚོ་ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་ལུང་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ན། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་སུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་རྗེས་དཔག་གོ་ཚད་པོ་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཟུར་དུ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་གི་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞོག་ཀྱི་འགྱུར་ལུང་ལ་འགྱུར་བ་ལས་ལྟར་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་འཕམ། ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་གཞི་དུ་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ནི་རིགས་སྟོན་ལུང་ཚོགས་དང་འགལ་བའི་དཔེ་ལས་ལོགས་སུ། རང་ཚོགས་དང་འགལ་བའི་དཔེ་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་གི་གནས་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ལས་སྤངས་པའི་ལུང་གི་བསྟོན་དོན་ལས་སྤངས་ན་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། གཞུང་གི་གནས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རང་ཚོགས་གི་བསྟོན་དོན་ལས་སྤངས་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་ཚོགས་གཞི་དུ་འགྱུར་འོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ཐ་དད་པ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚོལ་བས་གཞུང་གི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པ་ན་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས་ན་ལུང་དེ་བརློག་དོན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་གཞི་དུ་འགྱུར་རོའོ། འོན་ཏེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཚོལ་བ་དེ་ཚད་མར་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ནོའོ། འོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚོལ་བ་བརློག་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཞི་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚོལ་བ་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཚོལ་བའི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དེའི་ཚོལ་བ་ཚད་མར་མི་འདོད་ཀྱང་། ལྟར་ལུང་ཁས་སྒྲངས་པས་རང་ཚིག་སྤྱི་འགལ་བར་འགྱུར་རོའོ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ནི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། འོན་ཡིད་ཚེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་ཀྱབ་ཤེད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་མིན་གྱི་ཀྱང་པར་གང་ཞེས། དེ་ཡང་གཞུང་ལྟ་ཡོད་དེ། མདོན་སུམ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་མདོན་གྱུར་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་སྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱད་པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་སྤྱབ་ཤེད་ཚད་མར་མི་འཇུག་ལ། །འོན་ཏེ་སྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་སྤྱབ་ཤེད་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་རབ་གྲགས་དོན་དག་ལ།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། དེས་ན་གོང་དུ།

དེ་ལྟར་མིན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་བརློག་དོན་ལ་གཞི་དུ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།

ཚིག་ཅམ་བརྗོད་ལ་གཞུང་གི་ཡིན།

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གནས་སྐབས་གསུམ་གལ་ལུང་ཚིག་རང་ཚིག་གཉིས་པོ་བརློག་དོན་ལ་གཞུང་གི་ཡིན་གྱི། གཞི་དུ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དཔེར་ན་རྒྱ་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞི་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ལུང་ཚིག་རང་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོའོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་སྒྲངས་ནས།

དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་འདི་འདོད།

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། འིན་ལྗོན་ལ་དབྱེད་པའི་ཆ་ལུང་བསྐྱོད་དོན་ལས་གཞི་དབྱེད་ཅམ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཞི་དབྱེད་དུ་
བསྟན་པ་མིན་པས་ན། དེ་ལྟར་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་འཇུག་མི་འཇུག་གི་སྐབས་སོགས་གསལ་བར་བཤད་ནས། དེ་ལ་རྩོད་
པ་སྤོང་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ།

འདི་ལ་བརྟག་པ་པལ་ཆེར་ནི།།

ཞེས་པ་ནས།

(ག)བཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྲུར།།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་པོའི་ཕྱི་རོལ་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་ཆོག་ལྟ་བུ་འགལ་བ་
ཁོན་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་ཁྲི་བཞུ་འོ་སྟོ་དང་། ཀུ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། བེལ་བ་ཅན་གྱི་རིའི་འདབ་དང་། སྟོན་
པོའི་རིའི་འདབ་དང་། རྒྱ་ཁྲི་བཞུ་ཀ་ལ་ལེའི་འཇུག་དོགས་སུ་ལྷུས་བྱས་ན་ཡང་སྲིད་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས། རྒྱུད་ཅག་ཕྱི་རོལ་པ་
ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་རྩ་བར་འདོད་པ་འགལ། དེ་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚོ། ཡང་ནས་
ཡང་དུ་རྒྱ་ཁྲི་བཞུ་དེ་དག་ལ་ལྷུས་བྱེད་ཅིང་། ལྷུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོག་དེ་བདེན་ན་
ལྷུས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གྲོལ་ཟེན་པས་ཡང་ལྷུས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་མི་འཐད་ལ། དེར་མ་གྲོལ་ན་
ཆོག་དེ་ཡང་མི་བདེན་པར་སོང་བས་ན། དེ་དག་རང་ཆོག་འགལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དག་དོན། འཤེས་བྱ་འདིར་
ཆོས་ཅན།

གཞུང་སྟོ་དང་ཀུ་ལ་འབྱེད།།

ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཁས་སྤངས་ནས། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་པོའི་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟེད་ཅག་གིས། དེར་སངས་རྒྱས་པས། ལུང་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དེས་འིན་ལྗོན་གྱི་དོན་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྐྱབ་པའི་འཐད་
དེ། རྒྱུད་ཅག་གི་ཁས་སྤངས་ཀྱི་ལྷུས་ལས་ཆོས་འདོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ལྲང་བཟོད་དོན་ལ་འགལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། བསྟན་
བཅོས་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་
དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པ་བྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་མ་དོན་གྱི་དང་རྩ་བ་ཟད་ཆོག་གྱུར་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་
པས་གྲུབ་ཅིང་། འིན་ལྗོན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་རང་ཆོག་གི་གཞི་དབྱེད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདི་ལ་བརྟག་པ་པལ་ཆེར་ནི།།

ཞེས་པ་ནས།

བཟུང་བར་བྱ་ཕྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྲུར།།

ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་དང་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་བསལ་བ་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་ལེ་
ན། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྱི་དོན་མདོ་ཙམ་སློབ་ན། སྤྱིར་བཏང་གྲགས་པ་ཞེས་པ། རྒྱ་ལར་གྱི་རྣམ་དུ་རྒྱུ་ཞེས་
པའི་སྐྱེས་ལས། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་སོགས་རྗེས་བྱེད་དག་གི་རྣམ་པར་རིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདི་རྣམས་དག་དེས་
གང་ལ་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་སྤྱིར་བཏང་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདོགས་བྱེད་
དག་གི་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མིང་གས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེས་པའི་སོགས་གསུང་རབ་སྤྱི་
ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་དང་། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་སྤྱང་དོར་ཞེས་པའི་
ཕྱིར་དུ་བརྗེས་མཐུན་པོས་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་རྣམས་འདིར་བསྟན་གྱི་གྲགས་པར་འཛོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྗེས་དུ།

མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །

འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཚོངས་འགྱུར་བས། །

དེ་བས་ཚོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

མགོན་པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད། །

ཅེས་དང་།

འདིར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་སྤྱང་དོར་ཞེས་པའི་
ཕྱིར་དུ་བརྗེས་མཐུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དབང་བཅའ་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་གྲགས་
ཤིང་གྲུབ་པ་རྟེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། མིང་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་ལས་རི་བོང་ཅན་
སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ་བྱུང་མི་བསྐྱབས་ན་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེས་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱིང་བུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་སེལ་རུས་པ་ཡིན་
ཏེ། ལྷོ་རྒྱལ།

དེའི་བསལ་བུ་ནི་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱིང་བུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བུའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་འདིར་ཁ་ཅིག་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱིང་བུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་བུའི་གྲགས་པའི་བསལ་བུ་ཡིན་གྱི།
སྤྱིར་བཏང་གྲགས་པའི་བསལ་བུ་མིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཏ་ཅང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པ་ཙམ་རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱིང་བུ་ཡང་

འཇུག་ཏུ་རུང་བས་ན། རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གྲགས་པའི་བསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། བ་ཚུ་ཅན་གྱི་སྤྲོད་དུ་སྐྱབ་མཚོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གྲགས་པའི་བསལ་བར་འཛོག་པ་སོགས་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་རྒྱལ།

དེ་རི་ལྷོ་ལོ་བ་ནི་སྐྱབ་པའི་སྐྱོ་བའི་སྐྱེས་བུས་སྐོ་བུར་དུ་བཏགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷོ་རྒྱལ།

གྲགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྐྱབ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱེའི་བཅོམ་བྱ་སྟེ། རི་སྐྱད་དུ་འཐད་ལྡན་ལས། སྐྱབ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་
སྐྱེས་བཅོམ་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གོ་བདེ་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཆད་པ་དང་། ཐ་སྐྱད་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་
སྐྱེ་འཇུག་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འཆད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་དང་། འཇུག་པ་པོའི་གང་
ཟག་གི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་མཚན་གཞི། བ་ཡང་ཞེས་བཅོམ་པའི་སྐྱེའི་དངོས་ལྷུ་ལ་དུ་བྱུར་
པའི་བ་ཡང་གི་དོན་སྐྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། མཛོན་སྐྱེས་ལ་སྐྱད་བའི་བ་ཡང་རང་མཚན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་སྐབས་འདིར་བསྐྱེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་དང་པོ་ལ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྒྱལ།

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྐྱད་བའི་བ་ཡང་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་
པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱད་བའི་སྐྱོ་བཏགས་འབའ་
ཞིག་བཅོམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་སྐྱོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རང་
མཚན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་ལས་སྐྱད་དོར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་སྐྱད་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་
སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྐྱབ་ལས་རང་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གྲགས་པའི་སྐབས་
འདིར་སྐྱེ་མ་གཅོད་བོ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བར་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྐྱད་བའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལ་མི་སྐྱད་བ་ནི་སྐྱེའི་ལྷུ་ལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་སྐྱབ་བྱུང་གི་གྲགས་པའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་དེ་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བ་ཡང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟོག་པ་ལ་བ་ཡང་གི་དོན་སྐྱི་བ་ཡང་རང་མཚན་ལྟར་སྐྱད་བ་དེ་གང་ལ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པ་ལས་ཀྱི་ཐ་
སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་དང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་འཛིག་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཏིང་ཚུགས་པ་དེ་གང་གིས་ཐ་སྐྱད་
འདོགས་པ་བྱེད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་དང་། དོན་སྐྱི་ལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་

དེ་ཐ་སྐད་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་རྣམ་གསལ་ལྱི་དཔེར་བཞག་ནས། དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཐ་
སྐད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཡན་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་སུ།

དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི།

ཞེས་པ་ནས།

མིང་གི་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་སྐྱའི་ཚོགས་ཏེ།

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་སྤྱིར་བཏང་སྐྱ་དེ་རང་མཚན་དུ་འཛོག་པ་འཐད་མོད། དེའི་ཀྱང་། རྟོག་པ་ལ་སྐད་
བའི་སྐྱ་སྤྱི་ཞིག་དང་། ཉན་ཤེས་ལ་སྐད་བའི་སྐྱ་རང་མཚན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ན་གོང་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམས་ཕྱེ་བའི་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་
དུ་གྱུར་བའི་སྐྱ་དེ་ལ་འཆད་པ་ཤོད་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། འཇུག་ཤོད་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་
པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

དེ་ཡང་འཆད་པ་དང་

ཞེས་པ་ནས།

སྐད་དོར་བྱེད་ཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་པ་སོགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན། (ག)བཅད་བྱ་ཤིང་དང་། གཅོད་བྱེད་སྟ་གི་དང་། ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་སོགས་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར། གྲགས་པའི་བསམ་པ་དང་། སེལ་བྱེད་གྲགས་པ་སོགས་བཤད་པའི་སེལ་བྱེད་གྲགས་པ་དེ།
གྲགས་པ་གཉིས་པ་གང་ལ་དོས་འཛིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་སེལ་བྱེད་ཚམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་རི་བོད་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་
དངོས་ཀྱི་སེལ་བྱེད་ནི་སྐྱ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ།

དེ་ལྟར་འདིར་བསམ་པ་བྱ་སེལ་བྱེད་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཞེས་པ་ནས།

བརྗོད་རུང་གི་དོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གྲགས་པའི་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤུགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་
བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཀྱང། དཔེར་ན་ཡལ་ག་ཅན་ལ་ཤིང་སྐྱ་བཞིན། རི་བོད་ཅན་ལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འཇུག། འདོད་པ་ཚམ་གྱི་

རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱ་ཡིན་ན་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་རུང་བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་རང་གི་དོན་སྤྱི་སྡོམ་གསལ་འཇུག་པ་བཞིན། ལྷ་བ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཉིས་པོ། དང་པོ་དེ་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་གི་
སྦྱོར་བར་བྱས་ནས། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་དཔོན་སློབ་བཞེད་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་གཙོ་བོ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་གི་སྦྱོར་བར་
བྱས་ནས་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ་དཔོན་སློབ་བཞེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དོན་དང་པོ་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཏན་ལ་འབབས་པར་འཛོག་པ་དང་། གཉིས་
པ་ཡུལ་ཅན་གཙོ་བོ་གཏན་ལ་འབབས་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་རིག་བྱ་ཞེས། སྐྱ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་གཞི་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་རི་བོང་ཅན་
ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཞིང་། སྐྱ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དེའི་སྤྲེང་དུ་བྱ་བ་
ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས་ན། གཙོ་བོར་ཡུལ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་གི་སྦྱོར་
བ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་རི་བོང་ཅན་སོགས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་རྗོད་བྱེད། ཡུལ་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་
ཤིང་། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་དག་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བརྗོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
དེའི་སྤྲེང་དུ་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་ཤིང་གི་དག་ཡིན་པས་ན། ཕྱི་མ་དེ་ཡུལ་ཅན་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་
གི་དག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་སུ།

འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས། ཡུལ་རུང་བར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་རྟོག་པའི་
ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ནི། བརྗོད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་
སྣང་བའི་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ་ཤིང་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱས་པ་བཞིན། རི་བོང་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ངོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
འགོད་པར་མཛད་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ་ཡུལ་ཅན་རུང་བར་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་རང་
ག་བ་འབབ་ཞིག་བཞིན། ལྷ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་
རྗེས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དོན་རང་ལུགས་སུ་དེ་གཉིས་གང་ལས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས། གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་སྲུང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་འགལ་བ་མེད་
པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ།

དོན་འདི་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷུག་གཉིས་ཀ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་པ་ནས།

དེ་སྦྱིང་གི་རྩེ་ན་དེ་སྐྱད་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན། འཤམ་གྱི་འདིར་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་དངོས་པོས་གྲུབ་པ་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཏུ་ཡོད་དེ། དེའི་སྤྲེང་དུ་འཇིག་པའི་ཚོས་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྤྲེང་དུ་བླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་སྤྱུག་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་ནི་འགྲུར་མོད་ཀྱི།

ཞེས་པ་ནས།

སྐྱེས་བུས་སྐྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེས་ན། འཤམ་གྱི་འདིར་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་སྐྱེས་ཅམ་ནས་བླ་བ་ཞེས་པའི་མིང་དང་རྗེས་འབྲེལ་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་དེ་ལ་བླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱོ་བྱུར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རི་བོང་ཅན་དང་བླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ།

གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ཡང་རང་རྩུ་ལས་བླ་བར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་པ་ནས།

དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་ཚོད་ལྟའི་ཁབ་ཅན་པ་ཡལ་མོ་ཚེ་དག །ལོ་འདབ་ཅན་དང་ཤིང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕུག་རྣམ་གཞིས་ཀྱིས་སྐྱེས་སྤྱུག་ཚེར་གསུངས་པའི་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་དུ་ཞེས་པར་འགྲུར་རོ། །

རི་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན།

ཞེས་པ་ནས།

བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཁོང་དུ་སྐྱུར་པར་འགྲུར་རོ། །

ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་དབང་ཕུག་རྣམ་གཞིས་ཀྱིས་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་རྒྱུ་ལ་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཞེས་ན་དགོས་པ་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱུ་ལ་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དུ་ཞེས་ཤིང་། མིང་དེ་ཡང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་ཞེས་པས་ཚོས་གང་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་བཏང་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྗེས་སུ།

གང་གིས་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཞོད་པའི་མིང་ཅམ་དང་། བན་ཅམ་དང་། ཐ་སྟད་ཅམ་དང་། བཏགས་པ་
ཅམ་དང་། གྲགས་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟ་
བུ་དང་། བཞེད་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ནང་གི་རླ་བ་ལྟ་བུ་དང་གནས་རྒྱུ་ལ་ནི་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བར་ཤེས་ནས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་ཆ་ཅམ་སྟོས་ནས་དེ་གཞུང་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
བཞག་པའི་སྐྱེ་རྣམས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་བཏགས་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་པས་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
ཏུ་རུང་བས། དག་དོན། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་རི་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་དུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །
འདོད་སྐྱའི་བཞེད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །
བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞོད་མེད་དག །
སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ལྷན་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་མིང་ལྟ་བུ་གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་པ་ལ། ལྷ་བས་འདིར་མིང་དེ་འདོགས་པའི་ཡུལ་
ལ་གྲགས་པར་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཛོན་གྱི་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་འདེན་པ་ན།
ལྷ་བས་འདིར་མཛོན་སུམ་དང་རུང་བུ་ལྟོག་གྱུར་དང་། ཞེས་གཞལ་བུ་མཛོན་གྱི་ལ་འཇུག་བྱེད་མཛོན་སུམ་གྱིས་མིང་བཏགས་ནས་
བཞེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཞལ་བུ་རྟོག་ཡུལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་འཇུག་བྱེད་གྲགས་པའི་སྐྱེས་བཏགས་ནས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

ཐ་སྟད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་གྲགས་པ་དེ་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ལ་ཡང་། འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འེས་བྱ་
འདིར་ཚོས་ཅན། ལྷ་བ་སྐྱེས་བུ་ལྟོག་པའི་རི་བོང་ཅན་དང་། མ་ཟེན་པའི་གང་ཟག་སོགས་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་མིང་
འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མིང་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྒྱལ་སྤྱད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་གཞོན་དུ་ཟིན་ལྟར།
བུམ་པ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་མི་གཙོད་དོ། །ཞེ་ན། །འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་གཞོན་དུ་ཟིན་ལྟར།
དང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་གཞོན་དུ་ཟིན་ལྟར། རི་བོང་ཅན་དང་བུམ་པ་འདི་གཉིས་
ཀ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་གཞོན་དུ་ཟིན་ལྟར། །དེ་ལྟར་རུང་བ་དེ་གྲགས་པས་སྐབས་འདི་དོན་ཡིན་པས་ན། དེའི་བསྐྱོད་ཕྱོགས་ལ་
གྲགས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྒྱལ་སྤྱད། ཡང་། བར་སྐོད་པ་སོགས་ཁ་ཅིག །རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་ཞེས་འདི་གཞེན་ལྟ་བུ་གྲགས་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟ་བུ་འདི་སྐྱེ་འཇུག་རུང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་དཔག་གིས་བཀག་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་བཀག་པ་
གང་ཞིག །དེ་མདོན་སྐྱེ་བའི་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལས་འོས་མེད། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་
དཔག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་
ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཚད་མས་སྐབས་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་མཐུན་དཔེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་
ནས་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཚད་མས་ལྟ་བུ་ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་འགོག་རྒྱུ་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །

ཞེས་སོགས་ཚུ་འགྲེལ་རྒྱལ་སྤྱད། འོན་ཏེ། འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏུལ་ཚོགས་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་པའི་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཚད་མས་རུང་བུ་ལྟ་བུ། རི་བོང་
ཅན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ་རྒྱལ་དེ་མཐུན་དཔེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མས་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མིང་བཏག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་དེ་མི་འགལ་བའི་གཏུལ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། ལྷོ་རྒྱལ།

འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཀྱི་དོན་
ཐམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཚད་མས་རུང་བུ་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་
སྤངས་ན་སྐོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་དེའི་འགྲེལ་བྱས་སྐྱེ་བའི་ཚད་མས་ཅད་བརྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། བརྒྱུད་པའི་ཚད་མས་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་སྐབས་ལས་ན། བཞུགས་པའི་ཚད་མས་ལ་མཚོན་ནས་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

སྐྱེ་བའི་བརྟེན་པ་ཅན། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་གང་ལ་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབས་རྣམས་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ན་དེ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡང་ན་འདིག་རྟེན་བརྗོད་པ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་རིགས་སྒྲོའི་འགྲེལ་ཁྲེག་ལ་ཅིག །རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་ལོ་ན་ལྷན་སྐྱེས་བརྗོད་རྩེད་རྩེད་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ལ་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་རི་བོང་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་བརྗོད་མི་རུང་ལོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པར་དགོངས་ནས་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཞེས་འདོད་དོ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

རི་བོང་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་འདོད་པ། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ལུང་གི་འཆད་རྒྱུ་ལ་དེ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེས་རི་བོང་ལྷན་སྐྱེས་བརྗོད་མི་རུང་ལོ་ན་མ་ཟེན། ད་རྟོག་ཤིང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་སོགས་གྲགས་བསལ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ལུང་གཉིས་པའི་འཆད་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་གང་ཞེས། །ལྷན་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚམ་དདུལ་རྒྱུ་དང་། ག་བྱར་དང་། གང་ཟག་འགའ་ཞེས་ལའང་འཇུག་པ་མཐོང་བས་ལུང་དང་པོའི་བཤད་རྒྱུ་ལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བྱས་ནས་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཅིག རི་བོང་ཅན་སོགས་ལ་ལྷན་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་འཇུག་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷན་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་དེ་རི་བོང་ཅན་ལོ་ན་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཉི་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྷན་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱིན་སྲེག་གི་སྐྱེས་བརྗོད་རྩེད་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་སྐྱ་དོན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོན་པར་

བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་ལོགས་པ་སྤྱིན་སྤྱོད་གྱི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕུགས་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་མཁས་གྲགས་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་སྟེ། གྲགས་པས་སྐབ་པའི་ལྷོག་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་
རྗེས་དཔག་གིས་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྤྱི་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་མངོན་རྗེས་ཡིད་ཆེས་གསུམ་གྱིས་བསལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་གྲགས་པའི་བསལ་བ་གསུངས་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེད་ཀྱི་གྲགས་པས་སྐབ་པ་ཡིན་པས་ན། རི་བོང་ཅན་ལྷུང་སྐྱེས་བཞེད་མི་རུང་ལ་
གྲགས་པས་གཞོན་དེ་ཞེས་ལེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ལྷུང་པར་ནི། །
བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། །
ཕྱི་རོལ་རྒྱར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །
ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྲ་མ་བཞིན། །
སྐབ་པར་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ། །
དགོས་པ་བསྟན་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི། །
རྒྱ་དང་བཅས་པར་རབ་བཞེད་དེ། །
མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཞོན་ལ་མིན། །

ཞེས་དང་། ལྷོགས།

བཞེད་རུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས།
ཕྱི་རོལ་རྒྱ་རྒྱར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་བསལ་བ་ཐ་དད་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ལྷུང་པར་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་བཞེད་རུང་ཅམ་རྟོག་པས་བཞེད་རུང་
འགོག་པ་ལ་གཞོན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲ་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་ལྷུང་པར་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་སྐབ་པའི་གྲགས་ཡིད་
གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འདི་གཉིས་
ནི་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་

ཅམ་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། གང་ལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྐྱེ་ལས་
བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཚྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་
བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་སྐྱེས་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞོན་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་མཉན་
བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཅམ་གསུངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་གསུངས་པའི་བསལ་བ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་བསལ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། སྐྱེ་རང་མཚན་པའི་སྤྱིང་དུ་
མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་བསལ་བུ་ཡིན་ལ། ཉན་ཤེས་མདོན་སྐྱེས་མམ་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་ནི་དེ་སེལ་བྱེད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷོ་རྟེན་།

འདིའི་བསལ་བུ་ནི་གང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་སེལ་ཞེས། ཚེས་ཅན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། ཉན་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚེས་ནི་སྐྱེའི་སྤྱིང་དུ་བསལ་བུ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་དེར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལྟར་གྲགས་ཡིད་ཀྱི་བསལ་བའི་སྤྱི་དོན་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེའི་སྤྱིང་དུ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་མཉན་བྱའི་
དངོས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསལ་བ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འཛིན་མདོན་སྐྱེས་ཀྱི་བསལ་བར་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷོ་རྟེན་།

དེས་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མདོན་སྐྱེས་དུ་ཐོས་པ་

ཞེས་པ་ནས།

དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེ་ལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་

ཞེས་པ་ནས།

མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་ཞར་ལ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་བསལ་གཞི་དང་། རྟག་པ་ལྟ་བུ་བསལ་བྱ་དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུ་སེལ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་
དཔག་གི་བསལ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་བཟང་པོ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། རྟག་པ་ཉིད་བསལ་བྱ། སྐྱེ་བསལ་གཞི། བྱས་པ་ནི་སེལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མ་བསལ་བ། མངོན་
སྟུང་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་དུ་དོན་ཞེས་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་ལ་པི་ཤིང་སྟུང་མི་སྟུང་
སོགས་སྤྱི་བསལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤང་བའི་དོན་རང་མཚན་དེ་སྐྱེ་འཛིན་མངོན་སྟུང་གིས་སྤྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེ་
འཛིན་མངོན་སྟུང་གིས་གཞོན་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མངོན་སྟུང་གིས་གཞོན་འདི་ལ་ཡང་། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མངོན་སྟུང་གི་བསལ་བའི་དཔེར་བཞིན་གྱི་སྐབས་སུ་
མཉམ་བྱ་སྟོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་སྐབས་སུ་མཉམ་བྱ་ཞེས་སྟོས་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་སྤྱི་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་
མངོན་སྟུང་གིས་སྤྱབ་པ་མིན་པས་དེའི་རྗེས་དོན་ནི་སྐྱེ་འཛིན་མངོན་སྟུང་གི་བསལ་བ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་རང་མཚན་རྣམས་སྐབས་དོན་དུ་
བརྒྱུད་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཚོས་རྣམས་ནི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེ་རང་མཚན་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ན། སྐྱེ་རང་མཚན་ཞེས་སྟོས་
པས་ཚོག་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱི་མིང་ཅོམ་སྟོས་པས་རང་མཚན་འཕགས་ཀྱིས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་ཞེས་སྟོས་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། མཉམ་བྱ་ཞེས་སྤྱི་མིང་ཅོམ་སྟོས་པས་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་རང་མཚན་པ་ཡང་གོ་བུས་ཤིང་། བཞེད་པའི་ཚོགས་ཉུང་དུས་དོན་རྟོགས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་སྟོང་དེ་འཆད་པ་ལ།

རྣམ་ཀུན་བཞེད་བྱའི་དངོས་མིན་ཕྱིར། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་དེ་དག་དང་། དེའི་བསལ་བའི་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
དུ་རྒྱུ་མེད། རང་མཚན་ལ་ཞེས་ཚོས་ཅན་མ་བསལ་བ་དགོས་པར་བཟང་པོ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྟོན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ཚོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་དེས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་ཡན་ལམ། ཉུ་ལྟར་པའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་
དེ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ན་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་ཚད་མས་དངོས་སུ་
གཞོན་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་འད་ཚད་མས་རྒྱུད་ནས་གཞོན་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དོན་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དགོས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོགས་པ་དཔག་འདོད་དུ་མ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
དག་ཡོད་པ་ནི་འདོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་སྐབས་སུ་བརྒྱུག་ཟིན་པ་གང་ཞིག །རྟོགས་པ་དེའི་དཔག་འདོད་ཡོད་པའི་ཚོས་ཅན་རྟོགས་པ་དེའི་ཚད་
མས་བསལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། ཁ་ཅིག །དཔག་འདོད་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡང་དམ་བཅའི་རྒྱུ་
དུ་འདོད་པ་ཡོད་པས། དེ་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྟར་སྐྱུ་འདོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན་བྱེད་བྱ་པས་ནམ་མཁའ་རྟེན་རྒྱས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་མཁའ་སོགས་ཚོས་ཅན། རྟེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག
ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོས་ཅན་རྒྱས་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བྱ་དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ཡིན་ལ།
ནམ་མཁའ་ཅོམ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་། མཁའ་སོགས་ཚོས་ཅན་ཞེས་པ། རྒྱས་ཅོམ་གྱི་ཚོས་ཅན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། བྱེ་
བྱག་པས། དེ་ལ་སྐྱུ་འདྲིན་བརྗོད་པའི་ཚོ་རྟོགས་དེས་ཚོས་ཅན་ནམ་མཁའ་དེ་འདོད་པར་ཐལ། དེས་དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་འགོག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ནམ་མཁའ་རྟེན་རྒྱས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདི་ཡང་དོན་ཀྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པས་མཁའ་སོགས་རྟེན་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་པ་ལ་
ཅིག་ཅར་རྒྱ་མིན་རྒྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལས་མ་བླངས་པས་དེ་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ལུགས་
པར་ཐལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལས་བླངས་པས་ན་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མ་
ལུགས་པ་གང་ཞིག །དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེའི་དོན་གོ་བདེ་བར་བཀོད་ན། སངས་རྒྱས་པས་མཁའ་སོགས་རྟེན་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཅིག་
ཅར་རྒྱ་མིན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལས་མ་བླངས། རྟོགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་
བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཚད་མའི་བསལ་བ་ལུགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ལས་བླངས་པ་ལ། བྱེ་བྱག་པས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་དེའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ལུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚད་མས་བཀག་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། དངོས་ལྷུར་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐབས་དེའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་ཅོམ་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་
འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས་པས་ལས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གྲངས་
ཅན་པ་ན་ཟེ། སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཐད་ན། རྒྱུ་སངས་
རྒྱས་པས། དེད་གྲངས་ཅན་པའི་དོར་བཀོད་པའི་བདེ་སོགས་རྟེན་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་
འགོག་པའི་འགལ་རྟེན་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་བདེ་སོགས་མི་རྟེན་པ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་དེར་དོན་བྱེད་
ལུས་སྟོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟེན་སུ་བཞག་ན་འགལ་རྟེན་སུ་འགྱུར་ཡང་། དེའི་ཚོ་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་རྟེན་
སུ་བཞག་པས་འགལ་རྟེན་སུ་མི་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དེ་གྲངས་ཅན་པའི་དོར་ལྟ་བུ་གྱུ་ལྟ་བུ་གྱི་རྟེན་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་བུ་འདིར་གཞིན། །

ཅེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། རང་རྩོམ་ལ་ཞེས་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པོའི་དཔག་འདོད་དུ་མ་བྱས་
པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གཞིན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་སློབ་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་དེས་དཔག་འདོད་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ། ཚད་མས་གཞིན་ན་
བསྐྱབ་བྱའི་སློབ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་ཕྱིར་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཚོས། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་བྱུག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་པོ་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་
སངས་རྒྱས་པས་བདག་ཁས་མི་ལེན་པས་ན་ཁྲུབ་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ། སྐྱ་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེས་
སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ། གྲངས་ཅན་པས་འཛིག་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་ན། ཁྲུབ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱུག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། བདག་པོ་འཕྲོད་
པ་འདུབ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པས་དེ་དག་ཡང་དག་འབྱེད་དབང་ཕུག་གིས་ཕྱོགས་
སློབ་དུ་བཤའ་བ་ལྟར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་འདུག་པའི་ཕྱོགས་སློབ་དུ་གསུང་མི་རིགས་སམ་ཞེས། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱུ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བུ་ཁོ་ན་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སློབ་དུ་འཛོལ་གི། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་སོགས་ལ་
བརྟེན་པའི་སློབ་རྣམས་ཕྱོགས་སློབ་དུ་མི་འཐད་ཅེས་སྐར་ཇི་སྐད་བཤའ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་དེས་ན་དེ་དག་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སློབ་དུ་མ་
གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱབ་བྱེད་སློབ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་ཡང་། ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སློབ་དུ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེས།
ཤེས་བྱུ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་གསུང་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོས་རང་གི་དོ་བོ་
ལ་གཞིན་པའི་དམ་བཅའ་སོགས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྐར་ཡིན་པར་ཚོས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་གཞིན་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤའ་བའི་ཕྱགས་ལས་བཟུན་པ་ཡིན་པས་ན་དེས་ན་དེ་དག་ཟུར་དུ་མ་སློབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདིས་བསྐྱབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི། །

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སློབ་ཡིན་མིན་གྱི་འཕྲོས་དོན་སོགས་བཤའ་བའི་ནས། བྱུག་པས་བཀོད་པའི་དམ་བཅའ་
གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་དོས་བརྒྱུད་བའི་སློབ་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཁྲུབ་པར་འགོག་པའི་དཔེ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།

ལྟན་དོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་ཡང་། བྱུག་པས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་གསུམ་བཞག་པ་

ཡིན་ཅིང་། འདི་སྐབས་དམ་བཅའ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱང་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྟགས་ན་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་། རྟོག་དོར་ཡན་ལག་དང་ཡན་
ལག་ཅན་གཉིས་གཞན་ཡིན་པར་བསྟབས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་བསྟབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། ལྷོ་མ།

བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་དང་།
ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན།

ཞེས་དང་།

རྣམས་ནི་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་ནས་དམ་བཅའ་གསུམ་གསུམ་ཀྱང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ལྡན་ཞེས་སྤྲད་པའི་དོན་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་
ལག་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་དང་ཚོས་
གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་ཡན་
ལག་ལ་སྐྱབ་ཐོགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྟོག་
དོར་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱབ་ན་གྲུབ་ཅིང་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན། ལེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་དམ་བཅའ་རྣམས་པ་གསུམ་བཞག་ཚུལ་
ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྣམས་གཞན་
པའི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་བྱུང་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྤྲེད་དུ་རྣམས་སྤོང་ཅེས་དམ་བཅའ་རྣམས་པ་གསུམ་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- ལྡན་དོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །
- མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན། །
- མ་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་མིན་ལ། །
- དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །
- མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ། །
- མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་འདོད། །

བྱང་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །

བསྐྱབས་ན་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད། །

ཅེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་པར་བཅའ་གསུམ་པོ་དེའི་ཞེན་དོན་འགོག་རྒྱུ་ལ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཞེན། །འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལྷིང་མཉམ་གྱི་འཇིམ་
རིལ་གྱི་བརྩེ་ཚོན་གཉིས་ལས་བརྩེ་ཚོན་གཅིག་བསྐྱབས་ནས་སྤང་དུ་གཞུགས་པ་དང་། ཅིག་འཕེས་སོ་སོར་སྤང་དུ་གཞུགས་པ་གཉིས་སྤྲོ་མ་ལྷི་
བའི་སྐོར་ནས་སྤང་མགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་མ་དེ་ལ་མེད་པའི་ལྷིང་ལྷག་དང་། སྤང་མགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྤྲོ་མ་དེ་ལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡན་ལམ་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱ་བ་གཉིས་ཡན་ལམ་རང་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་ཡན་ལམ་ཅན་གྱི་སྤྲེད་དུ་
འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འཐད་ན་འཇིམ་རིལ་བརྩེ་ཚོན་གྱི་སྤང་མགོ་མཐོ་དམན་སྤར་བ་འདུ་བ་ལྟར་
འབྱུང་རིགས་པ་ལས། དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་འདི་ལྷི་འོག་འགྲོར་འགྱུར། །

སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །

དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། །

དེ་ཕྱིར་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་མིན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ་སྐོར་མེད་དེ། རྒྱས་གད་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྤང་ལ་གཞུགས་པའི་ཚོ་ཡན་ལམ་ཅན་ཐ་མའོ་
ནའི་ལྷིང་རྩོགས་ཀྱི། སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིང་སྤང་གིས་མི་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རས་ཁུར་གྱི་སྤྲེད་དུ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་གཅིག་
བཞག་པའི་ལྷིང་ཡོད་ཡུང་མི་རྩོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲེད་འཆད་པ་ལ།

སྤྲོ་མོ་ནས་བརྩམས་རྒྱས་འཕྲིང་དག། །

བཅའ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱས་གཞན་གྱི། །

ལྷིང་ཉིད་མི་རྩོགས་རུས་བལ་གྱི། །

འདབ་བཞག་བཞིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ། འོན་པར་མེད་ལ་གསྤང་གཅིག་བསྐྱབས་ནས་སྤང་ལ་བཅའ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཞེ་རེ་ནས་བསགས་པའི་སྤང་
གཅིག་གཞུགས་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡན་ལམ་ཅན་ཐ་མའི་ལྷིང་ཁོ་ན་སྤང་གིས་རྩོགས་ཀྱི། ཡན་ལམ་སྤྲོ་མ་སོ་སོའི་ལྷིང་སྤང་གིས་མི་རྩོགས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལི་ཅིག་ཅར་ལྷན་པ་དག། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྩལ་གྱི་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་པའི་ཡུང་པོ་སྤང་ལ་བཅའ་
བའི་ཚོ་རྩལ་དེ་དག་སོ་སོ་བ་ཚོགས་པའི་ཕྱིད་སྤང་དེས་རྩོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལམ་ཅན་དེའི་ཕྱིད་སྤང་གིས་
རྩོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ།
ཚོགས་ཚེན་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི།
འཕེལ་ལྷན་འབྲས་བུའི་འཕྲིང་བ་ཡི།
སྤྱི་བ་རྩོགས་པ་མ་ཡིན་ན།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་འོ་ན། རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཕྱིད་ཁོ་ན་སྤང་གིས་རྩོགས་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལམ་གྱི་ཕྱིད་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལམ་ཅན་གྱི་ཕྱིད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ཕྱིད་དག་ཀྱང་།
ཚུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་དཀའ་བས།
འབྲས་བུའི་ཕྱིད་ནི་མི་རྩོགས་ཕྱིར།
དེ་ཡི་རྩུ་ཉིད་གཞན་བྱར་འགྱུར།
དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན།
དེའི་འབྲས་བུའང་རྩོགས་པ་མེད།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཕྱིད་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལས་རྩལ་ཕྱན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་སློབ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྤྱིད་དུ་ཡན་ལམ་ལས་རྩས་གཞན་པའི་
ཡན་ལམ་ཅན་ལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་གོང་དུ་ཡན་ལམ་ལས་རྩས་
གཞན་པའི་ཡན་ལམ་ཅན་གྱི་ཕྱིད་མེད་པར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱིད་ཉིད་རྩོགས་མེད་ཤིན་ཏུ་དེའི།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩོགས་མེད་ཕྱིར།
མ་ཤ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན།

དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཚོན་ཏེ།

གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་མེ་བཞིན།

གང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། ཞེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མ་ཞིག་གཞི་བཞུགས་ཆུས་ཀྱིས་
པར་བསྟན་པ་འདིས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ལས་སྤངས་ལྷ་ཕྱི་དང་རང་ཚོག་དངོས་ལྷགས་འགལ་བའི་སྐོར་སྲིད་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་སྲིད་ཀྱི་བྱུག་པས་བཞུགས་པའི་དམ་བཅའ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་དོན་ཡང་ཞེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ལས་སྤངས་རང་གི་ཚིག་སོགས་ཀྱིས།

གཞོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ན།

རི་སྐྱོད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི།

དཔེར་བཞིན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འདིར་སྐྱེས་པ།

ལུང་དོན་ལྷན་མར་བཅུད་འཇུག་པའི།

སྐོ་འདི་རུས་བལ་དཀར་པོའི་སྐོང་།

རིགས་པའི་མེ་ལྷེ་གསལ་ལྷན་དེས།

མཐའ་དག་གཞུང་ལྷགས་སྤང་བར་བྱས།

ཞེས་སོ། །རང་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་བྱིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཅུས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རང་ལྷགས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྒྱས་པར་སྐོས་ནས། ད་ནི་གཞན་ལྷགས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་སྐབས་སྐབས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་བཞིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡང་དག་གི་མཚོན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་རྟོགས་ཀྱི་གྲུབ་བསལ་ལྷགས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་མཚོན་ཉིད་དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་
དགོས་པའི་དོན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་ལྷ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མཐོང་།

རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཞེས་འདི་ལ། གྲུབ་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས།

ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་ལ།

ཕྱི་རྟོན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་བསལ་བ་མེད་པར་མཚན་ཉིད་དེའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པའི་དོན་
གྱིས་བྱས། ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ། འོ་ན་རྒྱ་ཚོས་ཅན། ཉམ་སྟེ། རེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཚོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །
མ་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞན་ཡང་། རྒྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད། བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བའི་ཚོས་མི་
རྟག་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། དང་པོ་རྟུར་ན། དེའི་ཚོ་བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་
ཚོ་བུམ་པ་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མི་རྟག་པར་ཚོས་མཐུན་མི་རུས་པ་གང་ཞེས། །མི་རྟག་པའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་པའི་སྐྱ་དོན་
མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟུར་ན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དོན་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་དེ་ཕྱི་རྟོན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟུར་ན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱོན་དེ་གཉིས་ཀས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་གཞི་ལ་དབྱེད་ནས།
འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།

བསྐྱབ་བྱ་ཚོས་ཡིན་ཚོས་མཐུན་མེད། །
ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །

ཅས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་དེས་བཟུང་གི་ཚིག་སྟོས་
པས་སྐྱོན་དེ་དག་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཞེས་དེས་བཟུང་ཐུར་སྟོས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
དག་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དུ་འཇུག་པས་དོན་མེད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་དེས་བཟུང་ཕྱིས་སྟོས་ཀྱང་
བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གོང་དུ་ངེས་གཟུང་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོན་ཏེ་སྤྲོ་བ་དུ་མཛོད་པས་འགྲེལ་བའི་རྒྱལ་ལོ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམས་འདིར་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་
ལས་འཕྲོས་ནས་མཐོང་གཞི་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མང་དུ་མཐོང་ཡང་ཡི་གེས་འཛིན་པས་ཚིག་དོན་དུ་བྱིས་ན། ཚང་མ་མདོར་ཇི་སྐད་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ཅན་པས་བསྐྱབ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ལས་བྱུངས་པ་ལ། སྐྱ་རེག་བྱུང་
མི་འདོད་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚོ། སྐྱ་རེག་བྱུང་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཚོལ་བས་
བསྐྱབ་བྱུང་མི་འདོད་ནའང་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུད་བསྐྱབ་བྱུང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བསྐྱབ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱུང་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཚོལ་བས་ད་ལྟར་བསྐྱབ་བྱུང་
འདོད་བཞིན་པ་ཞེས་པའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུད་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་གྱིར།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བྱུང་བའི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཡན་ལག་ལྡེའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་བྱུངས་བའི་གྲུབ་མཐོང་མ་ཡིན་པས་ན་བསྐྱབ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞེད། འདིའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བྱུང་བ་ཞེས་བཛོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་བཛོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱུང་འདིར་ཚོས་ཅན།
བསྐྱབ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུར་གྱི་བྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་
བའི་སྐྱོན་བསྐྱོག་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཚང་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལས་བྱུང་
བའི་དོན་ཅན་གྱི་བྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཚང་མས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་བྱས་པར་མི་
ཤེས་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱུང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རང་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྟོག་གི་
ཚང་མས་དེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱུད་དེའི་དོར་རྒྱུད་ནས་རྟགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་
རྟོག་བས་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་བྱུངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱུད་འགོད་མཐའ་གྱི་རྟོག་བས་བསྐྱབ་བྱུང་ལས་བྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

ཐམས་ཅད་རྣམ་འགས་མ་གྲུབ་གྱིར།

དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡིས།

ལྷན་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི།

ལན་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་མ་ཡིན།

སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིར།

བསྐྱབ་བྱུང་ཡན་ལག་ཅེས་རུང་མིན།

གང་གིས་ཁས་སྲུང་ས་མཚན་ཉིད་འགྱུར།

དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། གཞན་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་ཉེད་ཅལ་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཚོགས་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཉིད་མཚན་གཞི་ཡིན་ལོ་ཞེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་སྲུང་ས་པ་ལ་སྲུང་ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྲུང་ས་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ལུགས་དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉམས་བཞུགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཡང་།

གཉིས་པོ་པན་ཚུན་ཉེད་པར་ཅན།

བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཚོ་གཏན་ཚིགས་དང་།

དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྱུར།

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་ཁོ་རྩེ། སྤོང་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱོད་ལུགས་པའི་སྤྱོད་ལུགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གང་རུང་ཞིག་ཁོ་རྩེ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉམས་བཞུགས་པའི་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒྱུ་ལྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཉམས་བཞུགས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་(བ)སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་དོན་ཚིང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མི་སྲིད་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱོད།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དེ་ལ་ཁོ་རྩེ། དེད་རིགས་པ་ཅན་པའི་ཁས་སྲུང་ས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་བཞགས་ནས་སྤོང་བརྗོད་པ་བཞིན་ཉེད་རང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འདམ་མཚུངས་སོ་ཞེས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ལས་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱིས་དེས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་ཐུག་པས་མ་ཉུགས་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་རྣམས་དག་གི་ཕྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་དེད་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྲུང་ས་པ་གང་ཞིག། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་པས་ན་དཔེ་ཉམས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྤོང་མེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཉིད་ལས། །དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །གཏན་ཚིགས་སོགས་མཚན་ལྱིས་ཉེད་ཕྱིར། སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པ་འདམ་མེད། །ཅེས་དང་། ལྷོ་རྩེ།

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ལ་བཞགས་ན་ཉེད་རང་ལ་འདམ་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྤོང་བརྗོད་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉམས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཉིད་ལས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚུལ་རང་ལ་ཡང་དཔེ་ཉམས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་

མཚན་གཞིར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན། སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་
བཀོད་བཞིན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་དོགས་པ་འང་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་
དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ལས་བྱ་བའི་དོན་ལ་བཞག་ན་སློབ་དེ་དག་འཇུག་ཏུ་རྒྱུག་ཀྱང་། བྱ་བའི་སྐྱ་དེ་
དུས་གསུམ་གའི་ལྷུ་མ་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དེས་བཟུང་སློབ་པས་སློབ་དེ་དག་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འདབ་བཟུན་བྱ་བའི་སྐྱ་དོན་དུ་དེས་བཟུང་སློབ་ན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཕྱིས་སུ་དེས་བཟུང་སློབ་
ཀྱང་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་རི་རྒྱུད་བཤུགས་པ་བཞིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐར་དེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི། །ཞེས་
སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པར་བཀག་པ་མ་ཟད། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པའི་
འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བཟུན་པ་བཞིན་དུ་ཚོད་སྐྱབ་པས་བསྐྱབ་བྱུང་བཅུང་བ་དམ་བཅདའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་སློབ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་འདབ་རྟགས་དང་དཔེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱུང་བཟུབ་བྱུང་ཐལ་བའི་སློབ་སོགས་གོང་དུ་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཅུང་བ་བཞིན་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བཅུང་བ། །
དེ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱུང་བཅུང་བ་ལ། །

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ་སློབ་མེད་དེ། ཚོད་སྐྱབ་པའི་ལྷགས་སུ་བསྐྱབ་བྱུང་བཅུང་བ་ཅམ་དམ་བཅདའི་མཚན་ཉིད་དུ་
འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཟུར་དུ་ཕྱོགས་ཚིགས་ལྟག་པ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་དེ་འདྲའི་འདོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱ་དེ་འཆད་པ་ལ།

ཕྱོགས་སྐྱག་ཕྱིར་ན་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་དག་དོན་དུ་དྲིལ་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོད་སྐྱབ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཚིགས་སྐྱག་པར་
བཅུང་བའི་སློབ་སྐྱབ་བྱུང་བཅུང་བ་དམ་བཅདའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ཕྱོགས་ཚིགས་དེས་བསྐྱབ་བྱུང་ཡང་
དག་གོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱབས་ཀྱི་མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཆད་པ་ལ།

རྣམ་པར་བཅད་པའི་འདོད་པ་འདི། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་གཞན་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་འགོག་པའི་ཚུལ་བཤུགས་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་
སོགས་པའི་དམ་བཅད་ལྟར་སྐྱབ་བྱུང་གི་དཔེ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སློབ་པ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ།

རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཅུང་བ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལུ་འདུས་ལ། མི་རྒྱུ་པས་
འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་གཏན་འཇགས་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དེ་
ལྟར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བ་དེས་སྐྱབ་དག་ལ་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་མི་མཐུན་པར་སྐྱོར་བའི་དཔེར་སྐྱོས་པ་ཚམ་ཡིན་གྱི། རྩོགས་སྐྱོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་སྐྱོར་བ་དེའི་གོ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞེས་པ་
འདིར་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་སྐྱོར་བ་དེའི་སྐབས་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་བ་དེ། སྐྱེ་བའི་
རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ། །མ་ཡིན།

ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོད་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་འགལ་བའི་གཏན་འཇགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་
འདོད་པ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་བ་དེ་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་གང་རུང་སྐྱོན་པའི་
དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགལ་བ་དང་ལྷན་མིན།

ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་སྐྱོར་བ་དེའི་ཚུལ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན་ལ་
ཅན། རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་རྒྱལ་ཁབ་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། །ཤེས་
བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་མ་
འགྲེལ་བ་ཚམ་ལ་འགལ་བར་འཇོག་ན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟོགས་སྐྱོན་དུ་འགྲུབ་བས། མི་འཐད་པ་གང་ཞེས། རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་ཅིག་ཏུ་
མེད་པ་ཚམ་ལ་བྱེད་ན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་དུ་འགྲུབ་ཀྱི་ལྟོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འགལ་བ་འདོད་དང་འགྲེལ་མེད་དེ།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གཞུང་ཡང་། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལུ་འདུས་ལ་མི་རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་མ་
འགྲེལ་བ་ཚམ་ལ་འགལ་བར་འཇོག་ན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟོགས་སྐྱོན་དུ་འགྲུབ་བས། མི་འཐད་པ་གང་ཞེས། རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་ཅིག་ཏུ་
མེད་པ་ཚམ་ལ་བྱེད་ན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་དུ་འགྲུབ་ཀྱི་ལྟོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མི་རྒྱུ་པའི་གཏན་འཇགས་དང་ལྷན་པས།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཏེ་སྐྱོར་བ་དེའི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་མ་འགྲེལ་བ་ཚམ་ལ་འགལ་བར་འཇོག་ན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟོགས་
སྐྱོན་དུ་འགྲུབ་བས། མི་འཐད་པ་གང་ཞེས། རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་ཅིག་ཏུ་མེད་པ་ཚམ་ལ་བྱེད་ན་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོན་དུ་འགྲུབ་ཀྱི་ལྟོགས་
སྐྱོན་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དབག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན། །འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རྟོག་དོར་ལྷོག་པ་ཐ་དང་དུ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་
དེའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་འཕེས་པའི་འཐད་དེ། དེ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས། སྐྱབ་བྱེད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་འདི་ནི་
སྐྱེས་བུའི་འཕྲུག་ལུལ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཐ་སྤྲོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

བདག་ཉིད་རི་ལྗེའི་ཐ་སྤྲོད་ཀྱི།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན། །ཡང་འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟེན་ཅག་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དོན་གྱི་གཞི་རྟགས་ཐ་དང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་
དང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་འཕྲུག་པར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདིར་ནི་ཐ་སྤྲོད་ཀྱིས་བཞག་པས།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། །འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བྱུང་གི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་
ཚོ། དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞི་རྟགས་ལ་སྐྱེད་ཀྱང་འཕྲུག་པར་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་ཅིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་ཚོས་ཐ།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཚོལ་བྱུང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མ་
གྲུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལམ་ཚོས་ཅན་གྱི་འཕྲུག་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེས་བྱ་
འདིར་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བྱུང་དེ་སྐྱེའི་སྤེད་གི་འཕྲུག་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚོ་ལྷོག་པ་ཐ་དང་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་གི་སྐྱེད་པར། ཚོལ་བྱུང་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་དང་ཅིང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གསུམ་ཚང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱོགས་ཡན་ལག་ན་གཞོན་མེད་ཕྱིར།

ཞེས་སོགས་ཙུང་ལྷོ་ལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལ་ཚོལ་བྱུང་གི་སྐྱེད་པར་ཚོལ་བྱུང་གཉིས་པོ་ལྷོག་པ་ཐ་དང་པ་ཡིན་པ་བདེན་དུ་རྒྱུག་ཡང་། མཉམ་བུ་
ལྟ་བུ་སྐྱེད་པོ་བོ་གཅིག་པས་གཞི་རྟགས་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་སུ་འཕྱུར་རམ་སྐྱེ་མ་ན། མཉམ་བུ་ཚོས་ཅན། རྟོན་སྐྱེ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་དེས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་རྟགས་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟོན་དང་སྐྱེ་གཉིས་ལྷོག་པ་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚོས་ཐ་དད་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཡང་། །

དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། རྣམ་དེས་རིགས་ཐིགས་སོགས་སུ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
མ་གསལ་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་རྒྱས་པར་སློམ་
པས་དེས་ཚོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷོ་ཀར།

དེས་ན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་འདི་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་
གྲངས་ཆ་ཚམ་བསྟན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སློ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པས། དེས་
ཚོག་པར་དགོངས་ནས་རྣམ་དེས་དང་རིགས་ཐིགས་སུ་འདི་ལ་དཔྱད་པ་མ་མཛད་དོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་སློམ་ཟིན་ཏོ། །

དུ་བས་ལ་ལ་མེ་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི། །

རྒྱ་མཚན་ཚད་མས་གང་ཞིག་མི་བསྐྱབ་བའི། །

སྐྱེས་བུར་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དེ་ལ། །

རབ་འདུད་གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱས་ནས། །

གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་དོན་ལ་སྦྱངས་པའི་མཐུས། །

གཏན་ཚིགས་རབ་དབྱེའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །

གཏན་ཚིགས་འཆད་པར་བཟོད་པའི་སློབས་པ་ཡིས། །

གཏན་ཚིགས་སློ་འདོགས་གཙོད་པའི་གཞུང་གསལ་བྱ། །

རྒྱ་བོད་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་དོར་བའམ། །

ཡོད་ན་རང་གཞུང་གྲུབ་མཐའ་སྤངས་པ་ཡིས། །

བོན་པོའི་རྩ་བཞིན་གྱུར་བ་འགའ་མཐོང་ཕྱིར། །

དེས་ན་ལེགས་བཤད་འདི་ལ་སློབ་སྐྱེས། །

ཞེས་བརྗོད་ནས། སྐྱབ་དག་དང་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དངོས་བསྟན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཇི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དེའི་རྣམ་པ་ཞེས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དེའི་རྣམ་པ་ཞེས་བཞག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་
དང་པོ་དེ་ལ་རང་གཞན་དོན་ལེའུའི་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་སློབ་སྟོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ།

གང་གིས་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །
དེར་སྣང་བལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཚོས་ཉིད། །
དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོགས་དོན་གྱི། །
སྟོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་པ་ཞེས་བཞག་པ་འཆད་པའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ། མ་
དེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ལ་མ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེའི་རབ་དབྱེ་ལེས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གལ་ཆེ་ལོ། །ཞེས་ལེས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་དེ་ཉིད་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། ལྷོ་རྟེན།

ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་སོགས་པ་ལྟར་སྣང་དོན་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་
ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་གྱིར་
གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི་གཏན་ཚིགས་དེར་སྣང་བ་ལ་ཆེར་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་དེས་
ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དོན་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་རྣམ་གཉིས་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་མེད་པ། མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་གཏན་མེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམས་གཉིས་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་པ། མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་པ་དང་དགྲུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཕྱོགས་ཚོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །
རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །
རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །

ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྒྱམས།

ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་དེ་
ལ་གཏན་མེད་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཏན་མེད་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་
གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཕྱོགས་དངོས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་བྱེད་ན་འཕེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་(ག)བརྒྱུད་བྱ་གཉིས་
ལ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྐྱལ་ལམ་སྒྲོར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་(ས)སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱ་ཚམ་འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའམ་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཡིན་པས་
ན་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚོགས་པ་ཉིད། །
ཡིན་ཕྱིར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དག །
གཙོ་བོ་མིན་ཡིད་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །
བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་། རྒྱམས།

ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་སུ་
རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་མ་སྐྱབ་གང་ཡིན་ཏུ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་སྐྱོན་
འབྱིན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་ཅིང་། ཁྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཚད་མས་སྐྱབ་བྱེད་ཅིག་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཛོལ་
གི། ཕྱོགས་ཚོས་མ་སྐྱབ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཛོལ་པ་གང་ཞེས། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཚོས་ཁས་བླངས་པའི་སྐོར་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་།

མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་དག་རྣམ་དག་ཞིག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་སུན་འབྲིན་དུ་འཛོལ་གྱི། །གཞན་ནི་དེར་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཚེས་དེ་ལས། །
ཐ་སྐྱད་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འཕམ། །
གཅིག་ལ་ལྡོག་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། །
གཞི་མ་གྲུབ་ལ་མི་འདོད་དོ། །
མི་འདོད་ཐམས་ཅད་སུན་འབྲིན་དུ་འང་། །
གཉིས་ཀར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན་ནི། །
སུན་འབྲིན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཡིན། །
གཞན་གྱིས་སྐྱར་ཡང་བསྐྱབས་ན་འདོད། །

ཞེས་པ་དང་། ལྷིམ་པ།

ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པའམ། །གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་གྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་
པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ཚོད་གཞིའི་ཚེས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་
སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཚེས་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱེད་
འགྲུབ་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ཚིགས་
སུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་
ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་སུན་འབྲིན་དུ་འང་མི་འདོད་དེ། ཕྱོགས་ཚེས་མང་པོར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀར་
རབ་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་ན་ནི་སུན་འབྲིན་པའམ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡིན་ལོ། །
གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚོད་པའི་སྐྱབས་སུ་རེ་ཞིག་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྐྱར་ཡང་སྐྱབ་པའི་སུན་འབྲིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། སུན་
འབྲིན་པར་འདོད་དེ་

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཚེས་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་པས་ཚེས་ཅན་ལ་མི་བཏོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་
བས་མེས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་ཅན་གྱིས་ཚེས་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་པའི་རེག་བྱ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་ཅན་གྱིས་ཚེས་སྐྱབ་པ་དང་། ཐ་དད་དང་རྗེས་སུ་

འགོ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དུ་བ་ཁོ་ནས་མེ་ཁོ་ན་
སྐྱབ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་དུ་ལྡན་གྱི་ཡིད་སྤེང་དུ་ཚོས་དུ་བ་ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་མེ་
ཙམ་གྱིས་ཚོས་དྲོ་བ་བསྐྱབ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་སྟོབས་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་གཞིའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་མེ་སྟོབས་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
འཕར་གྱི་གཞིར་ཚོས་དྲོ་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཚོས་ཁོ་ནས་གཙོ་བོ་གཅིག་པོ་བསྐྱབ་
ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་བར་སོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་ཐ་དང་གྱི་སྤྲོད་དུ་གཙོ་བོ་ཚེན་སོང་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོམས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་དཔེར་གྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་དེ་
གྲུབ་གྱི་ཁྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཚད་མས་དེས་པ་ཞིག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཐད་གྱི། གཞན་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པ་ལ།

- ཚོས་ཅན་ཚོས་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་མིན། །
- ཚོས་དེས་ཚོས་ཀྱང་མ་ཡིན་གྱི། །
- འདི་ལྟར་ཚོས་གྱིས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་། །
- སྐྱབ་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན། །

ཞེས་པ་དང་། ལྷིཎ་མ།

གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཚོས་ཅན་ལ་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན་གྱིས་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་པ་དང་། མེས་དྲོ་བའི་རང་བཞིན་རེག་
བྱ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཅན་གྱིས་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཐ་དང་རྣམས་དང་
རྗེས་འགོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་གྱིས་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
ཚོས་ཅན་མེ་དེ་ཚོས་ཅན་དུ་བ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་འདི་ལ་
མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟོན་དེས་པར་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཅན་མེ་ཙམ་
གྱིས་དྲོ་བའི་ཚོས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་འདི་ལའོ་ཞེས་རྟོན་དེས་པར་བཟུང་དགོས་པ་
སྤར་བཞིན་ནོ། རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཚོས་དེས་གཙོ་བོ་གཅིག་སྤེད་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཐ་དང་བརྟེན་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གྱིས་རྟགས་ལ་བྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གྱི་

ལྷན་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་
རོ།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐོར་གྱི་གཏུན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྒྱལ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཇམ། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཇམ།
-ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྒྱལ་སྤེ། བྱས་པ་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཐལ་བ་ཅོམ་ཡིན་ཞིང་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་དེས་པ་
མེད་ཀྱང་རྒྱལ་པར་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་ཚོས་
ཅན། རྩོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་དག་གི་རྒྱལ་པར་སྐྱོར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོད་སྐྱ་རྒྱལ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཞེན་དོན་སྲུང་འབྱིན་
པའི་སྐོར་ནས་ལན་བཏབ་པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། -ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ལས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་དག་ཚོས་ཅན། རྩོད་རང་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པར་སྐྱོར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་པར་སྐྱ་རྒྱལ་པར་
སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་སྲུང་འབྱིན་པའི་སྐོར་ནས་ལན་བཏབ་པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། -ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྒྱལ་སྤེ། སྐྱའི་ལྷན་པར་
གྱི་ཚོས་བྱས་པ་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་ཚོས་ཅན། ཐལ་དག་ཅོམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྒྱལ་པར་སྐྱབ་པའི་གཏུན་
ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཚོས་མཐུན་སྐྱོར་གཙོ་བོར་བྱས་ཤིང་ལྷ་པ་འབྱུང་ལྷངས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་པར་སྐྱོར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དམ་བཅའ་གཏུན་ཚིགས་སྐོར་ནས་ནི། །
གང་ཞིག་མི་འདོད་ཐལ་འགྱུར་བ། །
དེ་སྐོར་ནས་ནི་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །
དེ་ནི་ལན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །

གཏུན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་དང་། །
མེད་ལ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །
དེ་ནི་ལྷ་པའི་མཐའ་ཅན་དཔེ། །
རྒྱལ་པར་ཉེ་བར་སྐྱར་ལས་འདོད། །

ཅེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། སེར་སྐྱབ་རྣམས་ན་ཤེ། རྒྱལ་པར་དག་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་
དེ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ། གཙོ་བོ་སྐོར་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། རྣམ་འགྱུར་
གྱི་ཚོས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་གཙོ་བོ་གཅིག་སྐོར་དུ་སོང་ཏེ་རིགས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྟ་བུ། རྣམ་ཐུན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་དག་
གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་མ་བཟོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ། རྩོད་ཅག་སེར་སྐྱ་པའི་
ལུགས་ལ། བསལ་འདོད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་པའི་ལྷན་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐལ་དག་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚོས་རང་གི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་

ཚོས་སྐབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྡོག་དོན་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏམ་ཚིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཚོས་ཅན། རྒྱུ་རྣམ་ལྡན་གྱི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་སྒྲུར་རྣམ་དག་དང་། རྒྱུ་ལ་གསུམ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་པར་ཐལ། རྒྱུ་
ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་བཟོད་བྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་བཟོད་པ་གང་ཞེས། རྟགས་སྒྲུར་རྣམ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསམ་པ་
འོངས་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དག་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ།

གང་དུ་བསམ་པ་འོངས་ཀྱིས་བཟོད་ན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་མཛད་དེ་དག་གི་དོན་ལྡེ་བདུན་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྷ་བྱ་ཞེས། དེ་ལྷ་བྱའི་རྒྱུ་རྣམ་
འགྲེལ་འདིར་འཆད་པ་ལ།

གཏམ་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ཚང་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སྟེ།

གང་གྱིར་གཏམ་ཚིགས་དག་དང་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མདོར་བཟུས་ཏེ་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏམ་
ཚིགས་ཡང་དག་དང་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདེ་བར་བརྒྱུད་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཏམ་ཚིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །

བདེ་བར་བརྒྱུད་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །

ཕྱོགས་ཚོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །

མདོར་བཟུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཁྱིམ་པ།

གཏམ་ཚིགས་དང་ནི་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཐོག་མར། གང་གྱིར་གཏམ་
ཚིགས་དག་དང་ནི། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོས། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མདོར་བཟུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏམ་
ཚིགས་དང་གཏམ་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་བདེ་བར་བརྒྱུད་བ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོ་

ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་དེ་གང་ལ་འཛོལ་ཅེ་ན། བྱས་ཏྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཏྟགས་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སྐྱེ་དེ་ཕྱོགས་དང་། སྐྱ་བྱས་པ་
དེ་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱེ་འཛོལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་འཆད་པ་ལ།

འདིར་ཕྱོགས་ནི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ།
ཏྟགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་འཛོལ་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་ཞིང་། བྱས་པ་སྐྱེ་ལྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཚོས་ཡིན་ན། འོ་
ན་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། སྐྱེ་འཛོལ་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ལ་ཚིག་པུང་ཐ་དང་པའི་དབྱེ་བས་ནག་པ་འཕོང་རྒྱུན་(སྐྱེན་)ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་པར་དང་དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་།
ནག་པ་ལས་སྤིང་སྐྱབ་འཕོང་རྒྱུན་(སྐྱེན་)ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟར་པར་ཅན་དང་དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ལྟན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་སུ་
འགྱུར་བ་སྤིང་དེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་དེས་གཟུང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་དབྱེ་བས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་
དང་། མི་སྤིང་རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་ཡོད་པས་ཕྱོགས་སྤིང་རྒྱུན་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་
འདིར་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་འཛོལ་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་དེ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ལ་མི་མཁས་པའི་རྒྱུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་ལ་དབྱེ་བ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་དང་། གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་
དང་། མི་སྤིང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་སྐྱེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- ཚོས་ཀྱི་ཚིག་པུང་ཐ་དང་པར། །
- བྱེད་པས་མི་ལྟན་གཞན་དག་དང་། །
- ཤིན་ཏུ་མི་སྤིང་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །
- ལྟར་པར་ལྟར་པར་ཅན་དག་དང་། །
- བྱ་བ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་བརྗོད། །
- དེ་སྐྱེར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །
- དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
- གང་ཕྱིར་དག་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །
- དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་རྒྱུན་(སྐྱེན་)པའམ། །
- སྤིང་སྐྱབ་འཕོང་རྒྱུན་(སྐྱེན་)ཞེས་པའམ། །
- སྐྱེན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་འགྱུར་ཞེས་བཞིན། །

དེར་ཡང་ལྷོ་བོ་ནམ་གཅོད་པ།

དོན་རྣམས་

(མ་དཔེར་ལ་ལོག་གྲངས་རེ་གསུམ་པ་མ་ཚང་།) དེ་དགུ་རྟེན་པ་སོགས་ལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་བོ་

གཏམ་ཚིགས་ནི་གཞུང་གྲངས་པ་དང་མི་རྟེན་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་མཉམ་གྲངས་། ཚྱུ་ལ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟེན་པ་དང་། ཚྱུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རིག་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་དགུ་སྟེ་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་རྟེན་པ་དང་སོགས་པའི་སྐྱེས་བཞུག་པ་མི་རྟེན་པ་དང་། ཚྱུ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྟེན་
པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། ཚྱུ་ལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་པ་སྟེ་ཚོས་
དགུ་ལ་གཏམ་ཚིགས་སུ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཅན་ནི་སྐྱེས་དང་དུང་སྐྱེ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྐྱུར་
བའི་ཚྱུ་ལ་ཞིབ་དུ་ནི་རེའུ་མིག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོ་ན་གཏམ་ཚིགས་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟུ་ཚུལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གཏམ་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ། མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏམ་མེད་གཞིར་བྱས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྟེན་པ་ཡང་དག་དང་། མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་པ་ཡང་དག་གཉིས། དེའི་ལྗོན་འོག་འོག་འགའ་བའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས། ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མ་དེས་པའི་གཏམ་ཚིགས་གཅིག་དངོས་མ་དེས་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་བཞི་རྣམས་ཡོད་པས། རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟུ་ན་རྟེན་པ་ཡང་
དག་དང་། འགའ་བའི་གཏམ་ཚིགས་དང་། མ་དེས་པའི་གཏམ་ཚིགས་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེར་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་གཉིས། །
དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་རྟེན་པ་འདི་ལས་ལྗོན་པ་ནི། །
འགའ་བ་གཞན་རྣམས་མ་དེས་པའོ། །

ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་བོ་

ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུ་པོ་འདི་གང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། འོ་ན་རྟེན་པ་སྟེ་འཇོག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཅེ་ན། རྟེན་པ་སྟེ་འཇོག་པ་ལ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་
གྲངས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་རྟེན་པ་འམ་མི་རྟེན་པའི་ལྗོན་འོག་སྐྱབ་པ་ལ།
སོ་སོར་རྟེན་པ་ཡང་དག་དང་། ཚོས་པའི་ཚོ་མ་དེས་པའི་གཏམ་ཚིགས་སུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདེམ་མི་འཐད་

པའི་སྐོར་སྐོར་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་ཉིད། །ཞེས་སོགས་ཙུང་གྲུབ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལྟར་གཏམ་
ཚིགས་དགུའི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བཤམ་ནས། འོན་ཏེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་ཡིན་ནམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ།
གཏམ་ཚིགས་དགུ་པོ་དེའི་ནང་ནས་མ་དེས་པའི་གཏམ་ཚིགས་ལྔ་དང་། འགལ་བའི་གཏམ་ཚིགས་གཉིས་ཅི་སྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་གཞོན་པ་
དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་པས་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་གཏམ་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏམ་
ཚིགས་ལྟར་སྣང་མཐའ་དག་ཀྱང་བསྐྱབ་འགལ་མ་དེས་གཉིས་སྟེ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་དག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་གྲུབ་རྣམས་ལྟར། ཡང་ན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏམ་ཚིགས་དགུ་པོ་རྣམས་བསྐྱབ་བའི་ཚེ་
གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏམ་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ་ལས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གཞལ་བྱ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་བྱ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སྟག་མ་བདུན་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- ཐུན་མོང་དང་ནི་ཁྱད་པར་གྱི།
- ཚོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་སྟེ།
- དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ།
- སྟག་མ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ།

ཞེས་པ་ཙུང་གྲུབ་རྣམས་ལྟར། འོན་ཏེ་རྣམ་ཉམས་སྐྱབ་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་ལས་མཉམ་བྱ་གཉིས་པོས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་ལུས་པའི་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་
བྱེ་ཞེས། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་རྣམ་མི་རྣམ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སྟེ་འགྲོ་བས་ན་མི་རྣམ་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་རྒྱུ་ལ་གྱུབ་
པ་དང་། མཉམ་བྱ་དེ་རྣམ་པ་ལ་རྗེས་སྟེ་མི་འགྲོ་བས་ན་དེ་གྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྗེས་སྟེ་འགྲོ་བས་དང་མ་འགྲོ་བས་ལས། །

ཞེས་སོགས་ཙུང་གྲུབ་རྣམས་ལྟར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གཞལ་བྱ་དེ་རྣམ་ཉམས་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡང་དག་དང་། མི་རྣམ་པར་སྐྱབ་པའི་རྣམས་
ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐམས། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། མཉམ་བྱ་དེ་དེ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བའི་གཏམ་
ཚིགས་ཡིན་པར་ཐམས། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སྟེ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས། རྣམ་ཉམས་སྐྱབ་པའི་རྣམས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དེ།
རྣམ་མི་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མི་རྣམ་གཉིས་ཀར་འགལ་བའི་གཏམ་ཚིགས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། ཚོས་ཡིན་ན་དེ་
གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གཅིག་ལ་ངེས་པར་འགྲོ་བས་པ་དང་། །

ཞེས་པ་ནས་

གཉིས་སུ་གྱུབ།

ཅེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། ཡང་ཁ་ཅིག ། ཉམས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པ་ལ། ཉམས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་
བཞིན་དུ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། རྗེས་འགྲོ་གྱུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་ལྷགས་པ་བཞིན་གྱུར་ན། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང། དེ་ལ་དག་དོན། འོན་ཏེ་མ་གཞི་གཞུགས་ཚོས་ཅན། དཀར་པོ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པའི་ཚོ།
གཞུགས་ཚོས་ཅན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་གྱུབ་ཅིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
སྐབས་འབྱིན་དེ་འཆད་པ་ལ།

དཀར་གཞུགས་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། དག་དོན། འཕེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཅན་པས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་གཞི་དེ། མེ་སྟོབས་ཅན་
པས་ཁྲབ་པར་འོན་པའི་འཇམ་གྱི་གཞིར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་ཅན་དུ་སྐབས་པའི་འགལ་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ལྡོག་དོན་སྐབས་པ་
ལ་རྩལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འིང་ཡོད་པ་དེ་གཞི་འགལ་ཞིག་ཏུ་འཇམ་ཡོད་པར་སྐབས་པའི་མ་དེས་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྐབས་
ཀྱི་བསྐབས་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་ནི་བསྐབས་བྱ་བརྗོད་པ་ལ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང། འོ་ན། མདོ་དེ་དག་གི་དོན། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་འགྲེལ་བའི་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་
ཅན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་དེ་མིག་ཏུ་འགོད་པའི་སྐབས་འདིར། གཞུང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འགོད་
པའི་རྩལ་མ་གཏོགས་མ་གསུངས་འིང་། ཕྱོགས་ཚོས་འཁོར་འའི་གཞུང་དུ།

སྟོང་འོག་མི་མཐུན་འོགས་དང་སྐྱུར། །

ཡང་དག་གཏུན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

འོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོང་འོག་སྐྱུར། །

འགལ་བའི་གཏུན་ཚིགས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྟགས་བྱས་པ་དང་ཚོལ་བྱུང་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བུ་སྐྱོར་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཅི། རྟེན་ནས་འོག་ཏུ་
འགོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ནི་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་འབྲུལ་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་མོད། དེམ་ཀྱང་རང་ལུགས་
སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་འགོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་།

སྟེང་འོག་མི་མཐུན་ལོགས་དང་སྐྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་།

བྱུར་བཞི་ཐད་སོར་བསྐྱོལ་མར་སྐྱུར། །

ཞེས་པའི་དོན། རྟེན་ལྟར་གྱི་དབྱུང་མའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་། གཡས་ལོགས་ཀྱི་དབྱུང་མའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་། འོག་ལྟར་གྱི་དབྱུང་མའི་
རྟགས་ཚོལ་བྱུང་དང་། གཡེན་ལོགས་ཀྱི་དབྱུང་མའི་རྟགས་ཚོལ་བྱུང་དང་། བར་ལྟར་གྱི་དབྱུང་མའི་རྟགས་མཉམ་བུ་དང་ལྷན་ རྟེན་ལྟར་གྱི་
གཡས་བྱུར་གཞུང་དང་། དེའི་གཡེན་བྱུར་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་། འོག་ལྟར་གྱི་གཡས་བྱུར་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་། དེའི་གཡེན་བྱུར་གྱི་རེག་
བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་སྟེ་གཏུན་ཚིགས་དགུ་པོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ལ། གཡས་ནས་གཡེན་དུ་འགོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟེང་འོག་གི་བསྐྱབ་བུ་
གཉིས་པོ་སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་འགོད་པའི་ཚོལ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བུ་
འགོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོད་པའི་ལ་བྱུར་བཞི་པོའི་ནང་ནས་མི་འཕྲོད་པའི་ཐད་སོར་གཉིས་དང་། འཕྲོད་པའི་བསྐྱོལ་མར་འགྱུར་བ་གཉིས་
ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་གཞུང་དང་། སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་རེག་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དགོད་ཚུལ་གང་གི་སྐབས་སུ་འད་མི་འཕྲོད་པའི་ཐད་
སོར་ཡིན་པ་གང་ཞེས། སྐྱ་ཚོལ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱ་ཚོལ་མ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་གཉིས་པོ་འགོད་ཚུལ་ལ་
བསྐྱོལ་ནས་བསྐྱོལ་མར་འཇུག་པའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོད་ཚུལ་གཉིས་པོ་གང་གི་སྐབས་སུ་འད་སྟེང་ལྟར་གྱི་གཡས་
བྱུར་ན་རྟགས་གཞུང་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བུར་སྐྱོར། འོག་ལྟར་གྱི་གཡེན་བྱུར་ན་རྟགས་རེག་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱ་རྟག་པ་ཉིད་
བསྐྱབ་བུར་སྐྱོར་བས་གཉིས་པོ་ཐད་སོར་ཡིན་ལ། གཡས་ནས་གཡེན་དུ་འགོད་པའི་ཚོལ་བྱུང་གྱི་གཡེན་བྱུར་ན་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་བུ་སྐྱ་
ཚོལ་བྱུང་དེ་སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་འགོད་པའི་ཚོལ་བྱུང་གྱི་གཡས་བྱུར་གྱི་སྐྱབ་བུར་སྐྱོར་བ་དང་། གཡས་ནས་གཡེན་དུ་འགོད་པའི་ཚོལ་བྱུང་
ལྟར་གྱི་གཡས་བྱུར་ན་གཞུང་ལ་འགྱུར་བུ་སྐྱ་ཚོལ་མ་བྱུང་དེ་སྟེང་ནས་འོག་ཏུ་འགོད་པའི་ཚོལ་བྱུང་གྱི་གཡེན་བྱུར་ན་སྐྱོར་བ་ཡིན་
པས། དེ་གཉིས་བསྐྱོལ་མར་སྐྱོར་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་
ཅན་གྱིས།

དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་མོང་བའི་གཏུན་ཚིགས་བཞི་ལས་རྟགས་ལ་མ་སྟོན། དཔག་བྱ་ལ། ལྟོས་པའི་ཐད་སོར་
གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་ནས་བསྐྱོལ་མར་གྱུར་པ་གཉིས་ཚོས་ཅན་དེ་ལུལ་ན་ཚོས་ཐེ་ཚོ་མ་
གྱིས་འཇུག་པ་བཞིར་བཞག་སྟེ།

ཞེས་དང་།

ཚོས་དངོས་དང་ལྷོག་དོན་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས། དེ་མི་འགྱུར་བ་གཉིས་དང་བཞིས་མཉམ་མོང་བའི་མ་
ངེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་མིན་པ། །ཞེས་པའི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་རེག་མིན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་
ལ། །ཁ་ཅིག་ །འབྲེལ་བ་པའི་དོར་སྐྱ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རྟག་སྟེ། འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱུ་འགོད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་པས་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ལེན་པའི་གོ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ན། མ་ངེས་པའི་གཏམ་ཚོགས་སུ་མི་འཕྱུར་ཞིང་། ཚོགས་ཟིན་ལ་འབྲེལ་བ་པའི་དོར་སྐྱ་འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རྟག་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ལ་གཞན་དེ་འབྲེལ་བ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱབ་སྟེ།
འབྲེལ་བ་པས་ལས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེ་མིག་གི་སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲེལ་བ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་
མ་ཡིན་ན། འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རྟག་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱབ་སྟེ། ཚོགས་ཟིན་ལ་རྩལ་ཕྱན་འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རྟག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་དེ་འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རྩལ་ཕྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། འགའ་ཞིག་ །སྐྱ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བ་པས་རྟག་པར་ལས་སྒྲངས་
ཏེ། འབྲེལ་བ་པས་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་པའི་ལས་སྒྲངས་ལ་སྦྱར་
ན། འབྲེལ་བ་པའི་དོར་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་པའི་ལས་སྒྲངས་ལ་སྦྱར་
ཞེས་འགོད་ཅིང་། དཔེ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚོ་འབྲེལ་བ་པའི་ལས་སྒྲངས་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་ལེས་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས།

ཚངས་པའི་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཐེར་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་ནས་
མཐུན་དཔེར་སློབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རང་གི་ལྷུགས་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གཞེག་ཟུན་གྱི་ལྷུང་དང་
མཐུན་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་དང་།

འདིག་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བ་ལ་སློབ་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དཔེ་སློབ་པ་
དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷུང་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་སློབ་
ནས་རྩལ་སྤྲོ་སྦྱོགས་གཅིག་དང་། ལས་དེ་ལས་སློབ་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། འབྲེལ་བ་པས་འཕྲོལ་ལོད་གཏམ་ཚོགས་དགུ་ལས། དངོས་པོ་གོ་བའི་ཚེད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དུག་དང་། ལས་སྒྲངས་ལ་བལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གང་ཞིག་ །སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་མཉམ་བྱ་དང་།
དེ་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ལ་རེག་མིན་གསུམ་པོ་ལས་སྒྲངས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་གཏམ་ཚོགས་ཡིན་དེ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་
གསུམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་ལས་སྒྲངས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་རིགས་པས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏམ་ཚོགས་དེ་
གསུམ་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་དང་། འབྲེལ་བ་གསུམ་གྱི་ལས་སྒྲངས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་

གསུམ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ་མཉམ་བུ་དང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་པོའི་
དཔེ་ཡང་མཁའ་ལྷན་གཉིས་པོ་ལས་གཞན་པའི་ལས་སྒྲུབ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་འཛིན་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་ཅི་ཞེ་
ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་དེ་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་ལ་རྟེན་ནས་བཞག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། བུ་མ་ཟེ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་། རེ་ལྡོ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མཐོང་ནས་ཞེས་དང་། དཔེ་བུ་པའི་སྤྱི་ལོ་དེའི་ཕྱོག་དོན་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དག།

འདུས་ན་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །
མི་རྟག་སོགས་ཕྱིར་ཡང་སེམས་མེད། །

ཅེས་པའི་ཐད་དུ། དེ་དག་གིས་ཡུང་བུ་པ་དང་། འཛིན་པའི་དང་རེ་ལྡོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཚོས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ལ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་དཔེ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན།
ཐུན་མོང་དང་འཛིན་པར་གྱི། ཚོས་དང་བསྐྱབ་བུ་ལ་གཉིས་སུ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་
གཏུན་མེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པའི་རྟགས་གསུམ་གསུངས་པ་ཡང་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སྐྱོན་མེད་དེ།

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ། །

ཞེས་པས། གཞན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་མ་བཞག་གི་རྣམ་བཤད་མེད་པར་གྱིར་བཏང་། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཅི་རིགས་སུ་
འཇུག་པའི་གཏུན་ཚོགས་བདུན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་རེག་མིན་ལ་མི་གཞོན་ཅིང་། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ་མཉམ་བུ་དང་། དེ་སྐབས་ལ་བྱས་
པ་གཉིས་པོ་དཔེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་རོལ་པོའི་ལས་སྒྲུབ་དང་། རང་ལུགས་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤོང་དཔེ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་
ལུགས་ལྟར། རུལ་ཕྱ་རབ་སྤྱི་མཚན་དུ་བཞག་ནས། རེག་མིན་པ་ཞེས་རྟག་སྤོང་འགོད་པའི་ཚོ། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ་དོན་མེད་
ཡིན་ཏེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཚོ་དཔེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སོགས་གཞན་གང་གི་སྐབས་སུ་
འགལ་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་གནས་ཏེ། དངོས་པོ་གསལ་བ་ལས།

རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་མི་རྟགས་དང་། །
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར། །
རེག་བྱ་མིན་པའི་སྤྱི་སྐབས་ལ། །
འདི་ནི་རྣམ་གསལ་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།

མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །

ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་གཅིག་ཏུ་མ་བསལ་བས་མེད་པར་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ། རིག་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་པོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རེ་འུམ་གྱི་སྟེང་ལོག་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་ལོགས་ཀྱི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་རྣམས་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲས་བུའི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སླ་རྟག་སྐྱབ་ལ་མཉན་བྱ་དང་དེ་སྐྱབ་ལ་གཞུགས་བྱ་གཉིས་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འགོ་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་རྣམས་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ལེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་འབྲས་བུར་སྐྱབ་དོན་དུ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས། །ཚོད་ཕྱིར་བྱུང་པར་སྦྱིད་གསེ། །ལྷག་མ་བསྐྱོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལྷོ་རྟ་

སློབ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཏུང་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་མཉན་བྱ་དང་། སྐྱི་གཞུགས་བྱ་དག་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཚོད་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བཅོལ་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། འོན་ཏེ་སླ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱུང་དེ་འདུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལོ་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་སྤོང་པས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་འབྲས་བུ་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སློབ་པའི་ཚོལ་བྱུང་དེ་འདུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སྐྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

- རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞུག་གིས་ནི།
- གོ་བྱ་ལ་བྱུང་ཡོད་མིན་ཏེ།
- རྒྱ་ལོ་འཇུག་པ་སྤོང་བྱིར་རོ།
- དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྣམས་གཉིས་སྐྱ་འཇུག།

ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཚོལ་བྱུང་དུང་སྐྱེ་མི་རྟལ་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟལ་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟ་བུ། ཚོལ་བྱུང་མི་རྟལ་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པས་འབྲས་རྟལ་སྐྱེ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེ་ན། སྐྱེ་བའདུང་དེ། དུང་སྐྱེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཚོལ་བའི་རྩིས་ཐོགས་སྐྱེ་བའི་ལས་ལྟུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྲུབ་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཚོལ་བ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་མི་རྟལ་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་དུང་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མི་རྟལ་སྐྱེ། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་འདྲ་འབྲས་རྟལ་མཚོན་ཤེས་ཀྱི་ལྟུ་འབྲས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྟལ་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུང་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། དུང་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཤེས་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དུང་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཤེས་པ་གང་ཞིག་འཁྱེད་དུང་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཤེས་པ་ལྟུ་འབྲས་པའི་ཉན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐྱེ་བའདུང་པ་ཡི་ཤེས་པ་ནི། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལས་ཅིག་འབྲེལ་ཚོས་འཁོར་ལོར། སྐྱེ་མི་རྟལ་བསྐྱབ་པ་ལྲས་པ་རྟལ་སྐྱེ་བའི་དཔེར་བཞིན་སྐྱེ་བའི་དཔེར་བུ་ལ། ཚོལ་བྱུང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟལ་ལང་དག་དང་འབྲས་རྟལ་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཚོལ་བྱུང་གི་རྟལ་ལྱིས་དུང་སྐྱེ་མི་རྟལ་པར་སྐྱབ་པ་ལས་ལོགས་སྐྱེ་བའི་རྟལ་ལྱིས་སྐྱེ་མི་རྟལ་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟལ་ལང་དག་རྣམས་འབྲས་རྟལ་ལང་དག་བཞིན་དུ་མཐུན་འབྲེལ་ལ་རྣམ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་ལྟུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འདི་ཉིད་ཀྱི་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དོན་དུ་རྟལ་ལྱི་རྣམས་གཞན་བསྐྱབ་པ་ལས་ལོགས་སྐྱེ་བའི་དཔེར་བུ་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་བཞིན་དུ་བཞིན་དུ་འཁྱེད་དུ་འཁྱེད་ཀྱི་རྟལ་ལང་དག་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རྩིས་སྐྱེ་བའདུང་པར་བཤད་ཟིན་དོན། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ན་འབྲེལ་ཚོས་འཁོར་ལོ་འདིར་འབྲས་རང་གི་གཏུ་ཚོགས་གཉིས་པོའི་དཔེར་བཞིན་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་གཙོ་དེ་ལྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་མི་རྟལ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏུ་ཚོགས་རྣམས་རྟལ་ལང་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་གཙོ་དེ་ལྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྡན་པ་ཅན་དང་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཚམས་སྲུབ་ཅིང་། བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མ་སྲུབ་ཀྱི་རྟལ་ལང་དག་ཏུ་འཁྱེད་ལྟུ་འབྲས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཡོད་པ་གང་མེད་མི་འབྱུང་བའམ། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཡང་དག་གཉིས་སློབ་པའི་དགོས་པ་བཤད་ནས། ཡང་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ལ་ཅིག་སྟོན་གྱི་ལྡན་པ་ལྟར་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འདོད་པ་ལ། སྟོན་ལྡན་ཚོས་ཅན། རྩོད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྩེས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད། རྩོད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱོད་ཚུལ་གྱུང་པའི་ཕྱིར། རྩེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྡོག་ཚུལ་གྱུང་བ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་ཚོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྱུང་པས་འབྲེལ་བ་གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཀྱི་རྩེས་འགྲོད་ཚུལ་ཡང་གྱུང་པས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོན་ལྡན་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་ཚུལ་གྱུང་པའི་གཏམ་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད། རྩོད་དང་བདག་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གང་རུང་མ་གྱུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྟོན་པ་གཉིས་ན་(ཉིད་ནི་)ངེས་པ་ཉིད། །

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འདྲི་བ་ལྟོག་དཔོན་གྱིས་སྟོན་ལྡན་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་མཁའ་ཞེས། དེད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། སྟོན་ལྡན་དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལོག་པ་ཅི་མ་དུ་བཤད་ཀྱི། བསྐྱོད་ཚུལ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་སུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱོད་ཚུལ་མ་གྱུང་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

མ་མཐོང་བ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། ཡང་། འཤམ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྟོན་ལྡན་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལྡོག་ཚུལ་མ་གྱུང་སྟེ། སྟོན་ལྡོག་པས་བདག་བསྐྱོད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྟོན་མེད་ན་བདག་མེད་པས་འབྲེལ་བྱུང་། བདག་མེད་ན་སྟོན་མེད་པས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་སྟོན་པ་ཡིས། །

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དེས་ནས་འཤམ་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྟོགས་སྐྱབ་ལ་མཉམ་བུ་རྟོགས་སུ་བཞེད་པ་དང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་ལྡན་རྟོགས་སུ་བཞེད་པ་གཉིས་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་བུ་དང་། །

སྟོན་སོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གཏམ་ཚིགས་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་རྟོགས་སྐྱབ་ལ་མཉམ་བུ་དཔེར་བཅོལ་དུ་སྟོན་པས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་ལྡན་རྟོགས་སུ་བཞེད་པའི་ཚེ་སྟོན་ལྡན་རྟོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་

ཅེས་སྒྱིར་བཤམ་ནས།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་གནོད་བྱེད་དུ།

འདོད་པ་དཔུང་ན་འཐད་མ་ཡིན།

ཞེས་བཤམ་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། རང་གི་དོ་བོ་སྒྱིར་བཤམ། །ཞེས་པ་གཉིས་ནང་འགའ་ཉིད་དཔུང་པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་ཡི་གེས་
འཛིགས་པས་མ་བཞེད་ལ། གཞུང་དོན། ལྷན་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་ལང་དག་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན།
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགའ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་འགྲེལ་བློ་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་ལང་དག་དང་། ཡན་རྒྱུན་སྤངས་འགའ་གཙོ་བོར་གྱུར་
བའི་འགའ་བློ་དམིགས་པའི་རྟེན་ལང་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

རང་གི་སྒྱིར་བ་དག་ལ་དེའི།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། ཚང་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགའ་བའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྐབ་ཚམ་
ནས་འཛིག་དེས་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བཟུས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚང་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་བྱིར་ཡང་།

ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། དག་དོན། །ཤེས་བྱ་འདིར་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་གང་། རྒྱུན་གཞན་ལ་བཟོས་པ་རྣམས་ནི་རང་སྤོངས་ཀྱི་
སྤྱི་འཛིག་གནས་གསུམ་དེས་པ་མེད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིག་པ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ཚོས་དེ་དག་གི་སྤྱི་འཛིག་ཚང་མས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞན་ལ་བཟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་སྤྱི་པ་ལ་གོགས་མེད་
པའི་རྒྱ་ཚོགས་བྱངས་ཚང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགའ་དམིགས་ཀྱི་རྟེན་ལང་མ་དམིགས་པའི་རྟེན་ལང་སུ་འདུ་ཞིང་། ལྷན་
འདིར་དཔེར་བཞིན་སོགས་སུ་མ་སྤོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།

གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་བཟོས་མེད།

ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལང་སོགས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་ལང་ལ་བཞག་པ་
ཡང་དག་ནི་འགྲོས་དོན་ལས་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་རྩར་དུ་རྒྱས་པར་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་འདིར་མ་སྤོངས་ནོ། །སྤྱི་པ་

སྤོངས་གཞན་རྒྱུད་ཤོག་དཀར་གཙང་མ་ལ། །
སྐབ་དང་སུན་འབྲིན་ཡི་གེའི་གནས་གསུམ་གྱིར། །
དེ་ཉིད་རྗོད་བྱེད་བཟོན་བཅོས་འདི་བྱས་པས། །
གཞན་དོན་དགོས་འདོད་རིན་ཆེན་རྟེན་གྱིར་ཅིག།

ཅེས་སོ། །ལའམ་དོན་ལེའུའི་སྤྱི་དོན་ལེ་ཞིག་སྒོས་ཟིན་ཏེ། །འོན་ཀྱང་མ་མཐོང་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་
འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་ཏ་ཅང་རྟོགས་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་རབ་གསལ་ཞིང་སྒྲོའི་རུས་པ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འདི་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། སློ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཅི་ལ་རུས་ཏེ། མི་རུས་པ་གང་ཞིག་ །བརྩོན་
འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རུས་བ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྩི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
བདག་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུས་དུ་ལྷུར་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སློ་ཡི་རུས་པ།

ཞེས་སོགས་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། །འོན་ཀྱང་ །འདི་རྟོགས་ན་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན།
ཞུང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུང་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་ཅིང་ལྟ་བ་
དན་པའི་ཚད་ཚིང་བསྟེན་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དབྱུངས་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་བའི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་རིགས་ལམ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློབ་ཉིན་བྱེད་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པ། སློང་ན་གྱི་འཛིགས་པ་སློང་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
གང་ཞིག་ །ཞུང་མཁས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་ཉིན་ཀྱི་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམས་པར་འབྱེད་མཁས་པ་

ཞེས་པ་ནས།

མཁས་པའི་པོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །

ཞེས་པའི་བར་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་ལྟར། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། ཞུང་མཚན་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཡོད་དེ། འགྲན་ལྷན་མེད་པའི་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་ཞུང་མཚན་པ་པོའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུའི་བྱས་པ་འདི་ནི་ཇ་སྤྱིའི་གྲིང་གི་ཡུལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་
ཤེས་བྱ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པར་འཇུག་པ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྟོག་པ་དག་གིས་འགྲན་པའི་ལྷན་མེད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཚན་པ་རྟོགས་སོ། །

ཞེས་པ་འདི་ལྟར། །བསྟན་བཅོས་རྣམས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། ཞུང་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་བུ་སོགས་ཡོད་དེ། པར་རྒྱུ་ཏ་རབ་འབྱོར་ཞིབ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་
དགོ་བའི་སློབ་ཉིན་སོགས་ཞུང་སྤྱིར་བྱེད་གང་ཞིག་ །མིའི་དབང་ཕུག་དབང་སྤེ་སོགས་ཞུང་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིན་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།

ཀླག་གི་མཁན་པོ་སུ་སྤྱི་ཉི་ཤེས་ཤིང་ཞེས་དཔལ་རབ་འབྱོར་ཞི་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མ་དག་སློང་
དག་པའི་སློབ་གྲིས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་དང་། བར་དུ་བོད་བཙུན་པོ་མའི་དབང་ལྷག་དབང་སྡེའི་བཀའ་
བསྐྱུལ་ནས་ཁ་ཆེད་གྲོང་ཁྱེད་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཡུལ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་
གནས་སུ་གྲགས་པའི་འདབ་རྩམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེད་པ་རྗེ་ཉ་ཆེན་པོ་སྐལ་ལྷན་
རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དག་སློང་སློབ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་མཁས་
པ་བསོད་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཤུག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་
པ་རྗེ་ཉ་ལེགས་པར་བསྐྱུར་ཅིང་ཁྱེད་ཉེ་གཏན་ལ་སབ་པའོ། །

ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཚད་མ་མདོ་དང་། དེའི་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་མཛད་
ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་དོ་བོ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་ཀུན་མཁུན་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་འཕྲེང་བ་ཚར་དུ་མངར་བ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མི་བསྐྱོད་དགའ་བའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་འི་རྒྱུད་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་མཛད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་རྒྱུ་རི་ཉར་ཀམ་པ་རང་བྱུང་ཀུན་མཁུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་
མཚོས་སྐྱུར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་
དག་འདུ་བ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐང་པོའི་
ཚད་མའི་མདོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཚིག་དོན་འབྲེལ་བའི་སྐྱེགས་བམ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རྩམ་པར་བཤད་པའི་ལེགས་པར་སྐྱུང་བ་འདི་ལྟ་
བུ་སའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་གཏམ་བཤད་པར་གྱིས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། འདས་པའི་
སངས་རྒྱས་གཞན་པའི་རྩམ་པོ་དེ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ། མ་འོངས་
པའི་སངས་རྒྱས་དུག་པ་སེང་གེ་སྐྱེ་དེ་ཉིད་བཙུན་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་འདིའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་
མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི་མདོ་སྐྱེགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དུ་མར་བྱོན་པ་ལས།
ནང་རྩམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་གྲུབ་པ་སྐྱུང་བའི་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཕྱོགས་སྐང་དང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་སུ་སྡོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུལ་ཞིང་། གངས་ཅན་གྱི་སྡོང་ས་
འདིར་དེའི་ལུགས་གསལ་ལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱུར་རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་བདུན་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་རང་
བྱུང་ཀུན་མཁུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་སྐྱང་བསྐྱེད་འཛིན་པར་མཛད་དེ། སྡེ་བདུན་མདོ་

དང་བཅས་པའི་ཟབ་དོན་གྱི་གསང་བའི་གནད་བོད་ཀྱི་རྟོག་གི་མཁན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་
དྲུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ། ལོག་རྟོག་མཐའ་དག་བཀག་ནས་ཡང་དག་པའི་སྣང་བ་འབྱེན་པའི་
བསྟན་བཅོས་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བཟུང་སླ་བ་རྣམ་སྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཞིག་མཛད་པར་གྲགས་པ་ལས། གདུལ་བྱ་ལེ་ལོ་ཆེ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཚུང་བ་དག་གིས་བསྟན་བཅོས་དེ་
དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སློ་གྲོས་གྱིས་གཟུང་བར་མ་རྒྱས་ནས་སློགས་བམ་གྱི་བྱི་མོའང་ལེགས་
པར་བསྟུ་བའི་གཞི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་བ་ཀམ་པའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔལ་ལྷ་ལྡང་པ་ཤར་དུགས་པོའི་པརྩེ་ཏ་
ཆེན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཞེས་ཤེས་བཅོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་
ཆེན་པོ་སློན་པར་གྱུར་ནས་སློ་གསུམ་གྱི་འབད་པ་ཆེན་པོས་སློགས་བམ་གྱི་གཞི་ཉམས་པ་དེ་དག་
བསྟུས་པ་ལས་ཚད་མ་མདོའི་ཚིག་དོན་ཐོ་རེ་དང་། རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཐོ་རེ་
དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་རྫོགས་དང་བཅས་རྟེན་པ་ཆབ་མ་འཚལ་བར་བགྱིས་ཏེ། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་པ་ཞེས་བྱ་བས་གསེར་གྱི་སློགས་བམ་དུ་བསྐྱབས་ནས། བདག་ཀམ་
པའི་མཚན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མི་བསྐྱོད་དོན་རྩི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཀོད་དེ་ལེགས་པར་
བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རགས་རིམ་བཀོལ་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལས་བཅམས་པའི་གདུལ་བྱ་དག་
གི་ལོག་རྟོག་བསལ་བྱིར་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་སློ་ནས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་ཞེས་པའི་བཀའི་གནད་བ་
གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ལྟར་སློབ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བོས་བྱི་ནང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་
ལ་ལེགས་པར་སྐྱུངས་ཏེ་བསྐྱེདས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་
བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལ་ཚིག་དོན་གྱི་གཞུང་ཡང་དག་པར་བགྱིས་ནས་རང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་པར་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཀམ་གྱ་ཚང་ལེགས་བཤད་སྤིང་དུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་སློབ་པར་ཀམ་པའི་ཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་སྐུལ་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་ཡི་གེ་པ་
དང་པར་མཁན་རྗེ་རྗེ་ཆོ་དབང་དང་རྗེ་རྗེ་ཆོ་བརྟན་སོགས་དང་། དེའི་མཐུན་པའི་འཚོ་རྒྱུན་གྱི་ལག་
གི་སླ་སྤིང་དཔོན་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་མ་ཎན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སླ་མ་ཀམ་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་གྱུར་དུ་ཐོབ་ནས་འཁོར་འདས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དྲུངས་འབྱེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་ལྟར། ལྷན་པ།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཚན་སྣོད་ལ། བྱི་དོར་བྱེད་པོ་མང་ཡང་རིག་གནས་ཀྱི། འོར་བུ་རྩེ་རྩེ་
(བསྟན་)ལ་བརྒྱུས་པའི་འབྲེང་བ་འདིས། །མངོས་པར་བྱས་པ་ཚམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་མིན། ༡ །སྤྱོད་
པོའི་ཚིག་རྒྱན་མཚན་བྱའི་འབྲེང་བ་རེས། །བརྒྱན་པར་རྫོམ་འདོད་བྱེ་བའི་ནང་ན་འདིར། །རིན་ཆེན་
བེ་རྒྱུ་བཟང་པོའི་འབྲེང་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་འདིར་དང་པོར་སྤྲང་བྱེད་ས་སྐྱུ་པ། ༢ །རང་གཞུང་རིན་
ཆེན་འཕངས་པའི་བསམ་འཕེལ་དབྱིག། །སློབ་གྲོས་གསལ་ལྡན་ཚོང་པའི་དགོས་འདོད་དུ། །གཅེས་
པར་འདྲིན་སྤྲང་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། །སྤྲང་ཡང་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་ཟབ། ༣ །
གཞུང་དོན་སྤྲོ་ཆིས་རྟེན་པའི་དོན་གྱི་གཟིངས། །བཅས་ནས་སྤྱི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས། །གནས་
ཚུལ་འོར་བུ་ལེན་ལ་ཤེས་ལྡན་བརྒྱུའི། །ཚོང་པ་ཕྱོད་ཀུན་དེད་དཔོན་ང་ལས་ཉོན། ༤ །གཙུག་ཕྱེད་
ཅན་གྱི་དགའ་སྟོན་སྤྱི་ལས་ཏེ། །ནགས་ཀྱི་བྱེད་འདུའི་དགའ་སྟོན་སྤྱི་ལས། །འབྲས་བུས་འཚོ་བའི་
དགའ་སྟོན་སྟོན་ལས་ཏེ། །ཚོས་ཀྱི་མགོན་འདིའི་དགའ་སྟོན་ཁོ་བོ་ལས། ༥ །རང་བཞིན་ཚད་མའི་
སྤང་ལ་ཤེས་བྱ་ཀུན། །གཞུང་ཟུག་དུགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་དཔུང་ཤེས་དང་། །ཚོགས་བྱུག་ཚད་
མར་བྱེད་ལ་སྟོས་མ་དགོས། །དོན་དམ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་གདོད་ནས་གྱུབ། ༦ །ཡོངས་འདྲིན་ཚད་
མའི་སྤྲང་པོ་གམ་པའི། །བཀའ་ལུང་ཚད་མའི་བརྒྱུད་པ་དྲི་མེད་ལ། །ངེས་ཤེས་ཚད་མ་སྐྱེས་ནས་འདི་
བྱས་པས། །འགྲོ་ཀུན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་རེད་གུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཀམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ལས། །ལྷ་དམར་ཚོད་པན་འདྲིན་པའི་མཚན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ཅིང་། །ཕྱོགས་སྤང་
ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་ལེགས་བཤའ་སྤྲིང་དུ་མགོ་བརྩམས་ཏེ། (མ་དཔེ་ཆད།) །ལུག་གི་ལོ་དཔུན་སྟོད་ཀྱི་སྐྱབ་(མ་དཔེ་
ཆད།) །བུལ་ཚོས་བཙོ་ལྷ་གཞུང་སྤྲང་བྱེད་དག་པར་(མ་དཔེ་ཆད།) །བསྟན་པ་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལོ། །

ཨོ་སྤྱི།

དཔལ་ལྡན་དྲི་མེད་སློབ་གྲོས་མངའ་བ་ཕྱོགས་(མ་དཔེ་ཆད།)བདུད་རྩི་མུངས་ནས་ཀྱང་། །
དང་གི་དུས་ན་རིག་པར་སྤྲོ་ལ་ཚོལ་གཞན་གྱི། །
འདིགས་པ་སྤངས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་བྱ་བ་དེས། །
སློབ་གསལ་དད་(མ་དཔེ་ཆད།)ཁོར་པ། །

རྒྱལ་བ་གོང་མའི་ཞབས་ལ་བསྐྱེན་པ་དེས། །
བསམ་སྦྱོར་དོ་དམ་ཁུར་དུ་བླངས་པ་དང་། །
སྦྱིན་བདག་དང་དང་འབྱོར་པའི་ལོ་ལོ་ལྡན་ཞིང་། །
(མ་དཔེ་ཆད།)མས་ལ་སོགས་ལྡེ་ཕྲག་གསུམ། །
རིག་བྱེད་རབ་ཏུ་བྱང་བས་ཨེ་ཡི་ཕྱོགས། །
ཐང་བསྟོད་དཔལ་གྱི་འདུན་ས་དག་བར་སྦྱབས། །
དག་བ་རྣམ་(མ་དཔེ་ཆད།)བྱེད་གུར་ཅིག །
འདིར་འབད་སྦྱི་དགའི་བསོད་ནམས་ཀུན་ཡིས། །
ཚལ་རབ་རྒྱས་པར་འབྱེད་དང་བཀའ་ཤིས་གྱི། །
འོད་བརྒྱ་ཟེར་(མ་དཔེ་ཆད།)སང་མཚན་ལོ།
བཀའ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་དུ་ཤོག །

[Dharma Ebooks](#)

Library of Free Buddhist Ebooks

དམ་ཚེས་འཕུལ་དབུ་འདི་ཉིད་[དམ་ཚེས་བང་མཛོད](#)་ཚོགས་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་དཔལ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་སྐྱེས་པའི་བུ་
བདུན་པ་ཚེ་པོ་ལོ་རྒྱུ་ཕྱིན་ལས་རྗེ་ཚེ་བའི་བཀའ་འབྲེལ་ལམ་སྟོན་འོག་བཀོལ་སྟོང་ལུས་པ་ཡིན། །

འཕྲིན་ལུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
正法寶藏
Dharma Treasure

དཀར་ཆས།

1. ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བལྟ་བུ་སོ།།
2. ལེ་ལུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བལྟ་བུ་སོ།།
3. ལེ་ལུ་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་བལྟ་བུ་སོ།།